

URZĄD STATYSTYCZNY W KIELCACH
STATISTICAL OFFICE IN KIELCE

**ROCZNIK STATYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE ŚWIĘTOKRZYSKIE
VOIVODSHIP*

2012

ROK XXXVIII KIELCE

YEAR XXXVIII KIELCE

**ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO**

**EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE**

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Lidia Jarosz

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Beata Bielewicz-Kosińska

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Teresa Wójcik, Edyta Wojtasik, Anna Rudnicka, Ewa Tomczyk,
Małgorzata Sobieraj, Olga Szymocha, Iwona Boksa-Nowak, Aneta Królik

SEKRETARZ *SECRETARY*

Bożena Molus

**REDAKCJA MERYTORYCZNA *EDITORS AND TECHNICAL*
I TECHNICZNA *SUPERVISION***

Zespół pracowników Urzędu Statystycznego
w Kielcach

*Team of the Statistical Office
in Kielce*

PROJEKT OKŁADKI *COVER DESIGN*

Lidia Motrenko-Makuch

ISSN 1640-0100

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***When publishing SO data
please indicate source***

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Kielcach przekazuje Państwu kolejną edycję „Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego 2012”, który jest kompleksowym opracowaniem charakteryzującym sytuację społeczno-gospodarczą naszego województwa. Jego dopełnienie stanowi publikacja zatytułowana „Województwo Świętokrzyskie 2012 - Podregiony, Powiaty, Gminy”.

„Rocznik Statystyczny Województwa Świętokrzyskiego 2012” w 23 działach tematycznych zawiera informacje m. in. z zakresu: demografii, rynku pracy, gospodarki, finansów publicznych, kultury i oświaty, poziomu życia społeczeństwa oraz bezpieczeństwa publicznego. Zamieszczony materiał statystyczny wzbogacony został ilustracją graficzną w postaci wykresów ukazujących wybrane tendencje rozwojowe poprzez dynamiczne ujęcie zjawisk.

Oddając do rąk Państwa niniejszą publikację, dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje oraz wnioski, które stanowią cenną inspirację w kształtowaniu i wzbogacaniu jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Kielcach

Lidia Jarosz

Kielce, grudzień 2012 r.

PREFACE

The Statistical Office in Kielce is pleased to present the next edition of the „Statistical Yearbook of Świętokrzyskie Voivodship 2012”, which is the complex elaboration characterizing the social – economic situation of our voivodship. It constitutes the addition to the publication „Świętokrzyskie Voivodship 2012 – Subregions, Powiats, Gminas”.

The „Yearbook of Świętokrzyskie Voivodship 2012” contains in 23 subject matter chapters, i. a., information concerning: population, labour market, economy, public finance, culture and education, living standard of the population and public safety. Statistical material has been enriched with graphical illustrations in the form of charts depicting selected development trends by means of the dynamic presentation of the phenomena.

In presenting You this very publication, I would like to express our gratitude to all persons and institutions for their assistance in providing information and suggestions, which are a valuable inspiration in shaping and enriching its contents.

Director
of the Statistical Office in Kielce

Lidia Jarosz

Kielce, December 2012

SPIS RZECZY

Przedmowa
Spis tablic
Spis wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2011 r. Ważniejsze dane o województwie
II. (2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)...

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubez- pieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania ..
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

<i>Preface</i>	3
<i>List of tables</i>	5 - 20
<i>List of charts</i>	21
<i>Symbols. Abbreviations</i>	22 - 23
<i>General notes</i>	24 - 30

REVIEW TABLES

<i>Voivodship against the background of the country in 2011</i>	31 - 37
<i>Major data on the voivodship (2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	38 - 67

CHAPTERS

<i>Geography</i>	68 - 71
<i>Environmental protection</i>	72 - 95
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	96 - 101
<i>Public safety. Justice</i>	102 - 105
<i>Population. Religious denominations</i>	106 - 131
<i>Labour market</i>	132 - 169
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	170 - 179
<i>Household budgets</i>	180 - 186
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	187 - 199
<i>Education</i>	200 - 230
<i>Health care and social welfare</i>	231 - 242
<i>Culture. Tourism</i>	243 - 252
<i>Science and technology. Information society</i>	253 - 263
<i>Prices</i>	264 - 268
<i>Agriculture and forestry</i>	269 - 296
<i>Industry and construction</i>	297 - 312
<i>Transport and communications</i>	313 - 318
<i>Trade and catering</i>	319 - 324
<i>Finances of enterprises</i>	325 - 338
<i>Public finance</i>	339 - 345
<i>Investments. Fixed assets</i>	346 - 362
<i>Regional accounts</i>	363 - 367
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	368 - 377

Strona
Page

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa.....	<i>Geographic location of the voivodship.....</i>	1	68
Powierzchnia i granice.....	<i>Area and borders.....</i>	2	68
Układ pionowy powierzchni.....	<i>Elevations.....</i>	3	69
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Meteorological data (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	4	69
Wybrane rzeki.....	<i>Selected rivers.....</i>	5	70
Zbiorniki wodne.....	<i>Reservoirs.....</i>	6	71
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	72
Powierzchnia geodezyjna województwa według kierunków wykorzystania (2006, 2011, 2012)....	<i>Geodetic area of the voivodship by direction of use (2006, 2011, 2012).....</i>	1 (7)	79
Grunty rolne i leśne wyłączane z produkcji rolniczej i leśnej (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	2 (8)	81
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	3 (9)	81
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	4 (10)	82
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	5 (11)	82
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling fish ponds (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	6 (12)	83
Stan ekologiczny większych rzek w 2011 r.	<i>Ecological condition of major rivers in 2011.....</i>	7 (13)	83
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów w 2011 r.....	<i>Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks in 2011.....</i>	8 (14)	84
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	9 (15)	85
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	10 (16)	85
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	11 (17)	86

		Tablica Table	Strona Page
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	12 (18)	87
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	13 (19)	88
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	14 (20)	89
Odpady według rodzajów w 2011 r.	<i>Waste by type in 2011</i>	15 (21)	90
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	16 (22)	90
Świętokrzyski Park Narodowy (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Świętokrzyski National Park (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	17 (23)	91
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Scenic parks (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	18 (24)	91
Rezerваты przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	19 (25)	92
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nature monuments (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	20 (26)	92
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	21 (27)	93
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2010, 2011).....	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2010, 2011).....</i>	22 (28)	93
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	23 (29)	94
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2010, 2011) .	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	24 (30)	95
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	96
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Administrative units of voivodship (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	1 (31)	98
Gminy w 2011 r.	<i>Gminas in 2011.....</i>	2 (32)	98
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2011 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2011.....</i>	3 (33)	99
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2011.....</i>	4 (34)	99
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2010, 2011).....	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2010, 2011).....</i>	5 (35)	101

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	102
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2010, 2011) ..	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (36)	103
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (37)	104
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (38)	104
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered activity of the State Fire Department (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (39)	105
Pożary zarejestrowane przez Państwową Straż Pożarną (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Fires registered by the State Fire Department (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	5 (40)	105
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	106
Ludność (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (41)	111
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (42)	111
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (43)	112
Miasta i ludność w miastach (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Towns and urban population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (44)	113
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Gminas and rural population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	5 (45)	113
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego (2002, 2011)	<i>Population aged 15 and more by de facto marital status (2002, 2011)</i>	6 (46)	114
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia (2002, 2011)	<i>Population aged 13 and more by education level (2002, 2011)</i>	7 (47)	115
Ludność według głównego źródła utrzymania (2002, 2011)	<i>Population by main source of maintenance (2002, 2011)</i>	8 (48)	116
Ludność według płci i kraju urodzenia (2002, 2011)	<i>Population by sex and country of birth (2002, 2011)</i>	9 (49)	117
Ludność z obywatelstwem niepolskim według płci i kraju obywatelstwa (2002, 2011)	<i>Population with non-polish citizenship by sex and country of birth (2002, 2011)</i>	10 (50)	117
Ludność według miejsca urodzenia i obywatelstwa (2002, 2011)	<i>Population by place of birth and citizenship (2002, 2011)</i>	11 (51)	118
Ludność według struktury identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.	<i>Population by structure of national-ethnic identity in 2011</i>	12 (52)	118
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (53)	119
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Marriages contracted and dissolved (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (54)	120
Małżeństwa według wieku nowożeńców zawarte w 2011 r.	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2011</i>	15 (55)	120

		Tablica Table	Strona Page
Małżeństwa według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców zawarte w 2011 r.	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2011</i>	16 (56)	121
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	17 (57)	122
Urodzenia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Births (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	18 (58)	122
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Live births by birth order and age of mother (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	19 (59)	123
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	20 (60)	124
Zgony według płci i wieku zmarłych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Deaths by sex and age of deceased (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	21 (61)	124
Zgony według przyczyn (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Deaths by causes (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	22 (62)	125
Zgony niemowląt według płci i wieku (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Infant deaths by sex and age (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	23 (63)	126
Zgony niemowląt według przyczyn (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Infant deaths by causes (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	24 (64)	126
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Suicides registered by police (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	25 (65)	127
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	26 (66)	127
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	27 (67)	128
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	28 (68)	129
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	29 (69)	130
Wyznawcy niektórych wyznań religijnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Adherents of selected religious denominations (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	30 (70)	131
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	132
Aktywność ekonomiczna ludności	<i>Economic activity of the population</i>		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku na podstawie spisu w 2011 r.....	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age on the basis of census in 2011</i>	1 (71)	141
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by educational level on the basis of census in 2011</i>	2 (72)	142
Pracujący	<i>Employment</i>		
Pracujący (2010, 2011).....	<i>Employed persons (2010, 2011)</i>	3 (73)	144
Pracujący według statusu zatrudnienia (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Employed persons by employment status (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (74)	145

		Tablica Table	Strona Page
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2010, 2011).....	<i>Average paid employment (2005, 2010, 2011).....</i>	5 (75)	147
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Full- and part-time employment (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	6 (76)	148
Przyjęcia do pracy (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Hires (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	7 (77)	150
Zwolnienia z pracy (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Terminations (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	8 (78)	152
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2011 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated jobs in 2011.....</i>	9 (79)	154
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>School leavers starting work for the first time (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	10 (80)	156
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	11 (81)	158
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	12 (82)	158
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	13 (83)	159
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	14 (84)	160
Wydatki Funduszu Pracy w 2011 r.	<i>Labour Fund expenditures in 2011.....</i>	15 (85)	161
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	16 (86)	162
Wypadki powodujące uraz u osoby poszkodowanej w wypadkach przy pracy w 2011 r.	<i>Contact mode of injury for person injured in accidents at work in 2011.....</i>	17 (87)	163
Przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (2005, 2010, 2011).....	<i>Causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) (2005, 2010, 2011).....</i>	18 (88)	164
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2010, 2011)...</i>	19 (89)	165
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	20 (90)	165
Choroby zawodowe (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Occupational diseases (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	21 (91)	167
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	22 (92)	168
Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Compensations of occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	23 (93)	169

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	General notes	x	170
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Wynagrodzenia brutto (2010, 2011).....	Gross wages and salaries (2010, 2011).....	1 (94)	173
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2000, 2005, 2010, 2011).....	Gross wages and salaries by sections (2000, 2005, 2010, 2011).....	2 (95)	174
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2010, 2011).....	Average monthly gross wages and salaries (2005, 2010, 2011).....	3 (96)	176
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2010, 2011).....	Average monthly gross wages and salaries by sections (2005, 2010, 2011).....	4 (97)	177
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2010, 2011).....	Retirees and pensioners (2000, 2005, 2010, 2011).....	5 (98)	178
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2010, 2011).....	Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2010, 2011).....	6 (99)	179
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	180
Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2010, 2011)	Households (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (100)	184
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	Average monthly per capita available income of households (2000, 2005, 2010, 2011).....	2 (101)	184
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	Average monthly per capita expenditures of households (2000, 2005, 2010, 2011).....	3 (102)	185
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011)	Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2000, 2005, 2010, 2011).....	4 (103)	185
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011).....	Households furnished with selected durable goods (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (104)	186
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	General notes	x	187
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2010, 2011)	Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2010, 2011).....	1 (105)	191
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2010, 2011).....	2 (106)	192
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011),	Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2005, 2010, 2011).....	3 (107)	192

		Tablica Table	Strona Page
Ogrzewnictwo (2005, 2010, 2011)	<i>House-heating (2005, 2010, 2011)</i>	4 (108)	193
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2010, 2011)	<i>Population using water-line, sewerage and gas- line systems (2005, 2010, 2011)</i>	5 (109)	193
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Urban transport (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (110)	194
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2010, 2011)	<i>Municipal waste and liquid waste (2005, 2009, 2011)</i>	7 (111)	194
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osie- dlowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Generally accessible and estate urban area green belts (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (112)	195
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe na podstawie spisów (2002, 2011)	<i>Dwelling stocks based on census data (2002, 2011)</i>	9 (113)	195
Struktura mieszkań według powierzchni użyt- kowej na podstawie spisów (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings by useful floor area based on census data (2002, 2011)</i>	10 (114)	196
Mieszkań wyposażonych w instalacje na podstawie spisów (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings fitted with installations based on census data (2002, 2011)</i>	11 (115)	196
Struktura mieszkań według stosunków własno- ściowych w 2011 r.	<i>Structure of dwellings by type of ownership in 2011</i>	12 (116)	197
Struktura mieszkań według liczby izb na pod- stawie spisów (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings by number of rooms based on census data (2002, 2011)</i>	13 (117)	197
Mieszkania oddane do użytku (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Dwellings completed (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (118)	198
Mieszkania oddane do użytku według liczby izb (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	15 (119)	199
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	200
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Education by level (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	1 (120)	205
Szkoły według organów prowadzących (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Schools by school governing authority (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	2 (121)	207
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post- -secondary schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	3 (122)	211
Uczący się języków obcych w szkołach dla do- rosłych (2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for adults (2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	4 (123)	213
Uczniowie ze specjalnymi potrzebami eduka- cyjnymi (2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Pupils and students with special educational needs (2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	5 (124)	213
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, mło- dzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i ośrodki rewalidacyj- no-wychowawcze (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Special education centres, youth social therapy centres, youth education centres and rehabili- tation-education centres (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (125)	214

		Tablica Table	Strona Page
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12].....	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12].....</i>	7 (126)	215
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	8 (127)	216
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	9 (128)	216
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Extracurricular education (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	10 (129)	217
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12].....	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12].....</i>	11 (130)	218
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12].....	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12].....</i>	12 (131)	220
Szkoły zasadnicze zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12].....	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12]....</i>	13 (132)	222
Uczniowie i absolwenci szkół zasadniczych zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	14 (133)	222
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12].....	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12]... </i>	15 (134)	223
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12].....	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12].....</i>	16 (135)	223
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12].....	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12].....</i>	17 (136)	223
Uczniowie techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Students of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	18 (137)	224
Szkoły policealne według form kształcenia (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12].....	<i>Post-secondary schools by type of education (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12].....</i>	19 (138)	224
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	20 (139)	225

		Tablica Table	Strona Page
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	21 (140)	225
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	22 (141)	226
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11).....	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11).....</i>	23 (142)	227
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Foreigners — students and graduates by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	24 (143)	227
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	25 (144)	228
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	26 (145)	228
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Schools for adults (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	27 (146)	229
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....	<i>Pre-primary education (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	28 (147)	230
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	231
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Medical personnel (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	1 (148)	235
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	2 (149)	235
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2010, 2011)...</i>	3 (150)	236
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>General hospitals (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	4 (151)	237
Apteki i punkty apteczne (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	5 (152)	238
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Blood donation (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	6 (153)	238
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	7 (154)	239
Żłobki (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Nurseries (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	8 (155)	240
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2010, 2011)...	<i>Round-the-clock care and education centres for children and young people (2005, 2010, 2011).....</i>	9 (156)	240

		Tablica Table	Strona Page
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Foster families (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	10 (157)	240
Pomoc społeczna (2010, 2011)	<i>Social welfare (2010, 2011)</i>	11 (158)	241
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Social assistance benefits (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	12 (159)	242
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	243
Kultura	Culture		
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	1 (160)	245
Muzea (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Museums (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (161)	245
Galerie sztuki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Art galleries (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (162)	246
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (163)	246
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice w 2011 r.	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community centres in 2011</i>	5 (164)	247
Kina stałe (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	6 (165)	247
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	7 (166)	248
Turystyka	Tourism		
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (167)	248
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	9 (168)	251
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourists accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	10 (169)	252
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	253
Nauka i technika	Science and technology		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2010, 2011)	<i>Units and employment in research and development activity (2005, 2010, 2011).....</i>	1 (170)	258
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2010, 2011).....	<i>Employment in research and development activity by educational level (2005, 2010, 2011).....</i>	2 (171)	258

		Tablica Table	Strona Page
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Intramural expenditures on research and development activity (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	3 (172)	259
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	4 (173)	259
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	5 (174)	260
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych i media elektroniczne w przemyśle (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Means for automating production processes and electronic media in (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (175)	260
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według rodzajów działalności innowacyjnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Expenditures on innovation activities in industry by type of innovation activity (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	7 (176)	261
Produkcja sprzedana oraz przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2011 r.	<i>Sold production or net revenues from sales of new or significantly improved products in industrial enterprises in 2011</i>	8 (177)	262
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Domestic inventions and utility (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (178)	262
Spółeczeństwo informacyjne	<i>Information society</i>		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w 2011 r.	<i>Enterprises using Internet in 2011</i>	10 (179)	263
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne w 2011 r.	<i>Enterprises using selected information and communication technologies in 2011</i>	11 (180)	263
DZIAŁ XIV. CENY	<i>CHAPTER XIV. PRICES</i>		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	264
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Price indices of consumer goods and services (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (181)	265
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Retail prices of selected goods and services (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (182)	265
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (183)	268
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Average market-place prices received by farmers (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (184)	268
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	<i>CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY</i>		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	269
Rolnictwo	<i>Agriculture</i>		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (185)	275
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10	<i>Labour input on agricultural holdings in 2009/10</i>	2 (186)	277

		Tablica Table	Strona Page
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.....	<i>Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010.....</i>	3 (187)	278
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Agricultural land area by land type (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	4 (188)	279
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009, 2010].....	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2009, 2010].....</i>	5 (189)	279
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009, 2010].....	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2009, 2010].....</i>	6 (190)	280
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Sown area (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	7 (191)	281
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Selected crop production and yields (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	8 (192)	282
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Area, production and yields of field vegetables (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	9 (193)	283
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Area, production and yields of tree fruit (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	10 (194)	284
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Area, production and yields of berry fruit (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	11 (195)	285
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	12 (196)	286
Drób (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Poultry (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	13 (197)	288
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	14 (198)	288
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	15 (199)	289
Produkcja mleka i jaj (2000, 2005, 2010, 2011) ...	<i>Production of milk and eggs (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	16 (200)	290
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	17 (201)	290
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11).....	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11).....</i>	18 (202)	291
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	19 (203)	291
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	20 (204)	292
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Value of major agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	21 (205)	293
Leśnictwo	Forestry		
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Forest land (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	22 (206)	294
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	23 (207)	295
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Removals (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	24 (208)	296
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	25 (209)	296

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	General notes	x	297
Przemysł	Industry		
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2010, 2011).....	Basic data on industry (2005, 2010, 2011)	1 (210)	300
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Sold production of industry (current prices) [2005, 2010, 2011]	2 (211)	300
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle w 2011 r.	Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry in 2011	3 (212)	303
Produkcja ważniejszych wyrobów (2000, 2005, 2010, 2011).....	Production of major products (2000, 2005, 2010, 2011)	4 (213)	304
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2010, 2011).....	Average paid employment in industry (2010, 2011).....	5 (214)	305
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2010, 2011).....	Average monthly gross wages and salaries in industry (2010, 2011)	6 (215)	306
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Construction and assembly production by groups (current prices) [2005, 2010, 2011].....	7 (216)	307
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011].....	8 (217)	307
Budynki oddane do użytku (2000, 2005, 2010, 2011).....	Buildings completed (2000, 2005, 2010, 2011)	9 (218)	309
Budynki oddane do użytku według rodzajów budynków (2000, 2005, 2010, 2011)	Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2010, 2011)	10 (219)	310
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2005, 2010, 2011).....	Average paid employment in construction (2005, 2010, 2011).....	11 (220)	312
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2010, 2011).....	Average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2010, 2011)	12 (221)	312
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS		
Uwagi ogólne	General notes	x	313
Transport	Transport		
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2010, 2011).....	Railway lines operated (2000, 2005, 2010, 2011).....	1 (222)	315
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2010, 2011).....	Hard surface public roads (2000, 2005, 2010, 2011).....	2 (223)	315
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2010, 2011)	Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (224)	316
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2010, 2011).....	Regular bus communication lines (2000, 2005, 2010, 2011).....	4 (225)	316
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2010, 2011).....	Hire or reward road transport (2000, 2005, 2010, 2011).....	5 (226)	317
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2010, 2011).....	Road traffic accidents (2000, 2005, 2010, 2011) ..	6 (227)	317

		Tablica Table	Strona Page
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi łączności (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Basic communication services (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	7 (228)	318
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	8 (229)	318
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	319
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011].....	<i>Retail sales (current prices) [2005, 2010, 2011]....</i>	1 (230)	322
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Structure of retail sales (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	2 (231)	322
Struktura sprzedaży hurtowej towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Structure of wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	3 (232)	323
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Shops and petrol stations by organizational forms (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	4 (233)	323
Gastronomia (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Catering (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	5 (234)	324
Targowiska (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Marketplaces (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	6 (235)	324
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	325
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	1 (236)	330
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	2 (237)	331
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Enterprises by obtained financial results (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	3 (238)	332
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Economic relations in enterprises (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	4 (239)	333
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Current assets of enterprises (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	5 (240)	334
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Share equity (funds) of enterprises (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	6 (241)	336
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Initial capital (share) of enterprises (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	7 (242)	337
Zobowiązania przedsiębiorstw (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Liabilities of enterprises (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	8 (243)	338

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	339
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (244)	341
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	<i>Revenue of local self-government entities budgets by division in 2011</i>	2 (245)	343
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (246)	344
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2011</i>	4 (247)	345
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	346
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2010, 2011]	<i>Investment outlays (current prices) [2010, 2011]</i>	1 (248)	350
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	2 (249)	352
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	3 (250)	354
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011] .	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	4 (251)	356
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2010, 2011]</i>	5 (252)	357
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2010, 2011] ...</i>	6 (253)	359
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	7 (254)	361
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (255)	362
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	363
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2007, 2009, 2010]	<i>Gross domestic product (current prices) [2007, 2009, 2010]</i>	1 (256)	366
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2007, 2009, 2010]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2007, 2009, 2010]</i>	2 (257)	367
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2007, 2009, 2010)	<i>Nominal income in the households sector (2007, 2009, 2010)</i>	3 (258)	367

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne.....	x	368
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawnego-organizacyjnego w 2011 r.	1 (259)	370
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	2 (260)	370
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	3 (261)	371
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	4 (262)	371
Pracujący w prywatyzowanych podmiotach gospodarczych w 2011 r.	5 (263)	372
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	6 (264)	372
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy	
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2000, 2005, 2010, 2011)	7 (265)	373
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	8 (266)	374
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2010, 2011).....	9 (267)	376
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2010, 2011).....	10 (268)	377

SPIS WYKRESÓW

LIST OF CHARTS

		Strona Page
Podział administracyjny województwa świętokrzyskiego w 2011 r.	<i>Administrative division of Świętokrzyskie voivodship in 2011</i>	30
Województwo świętokrzyskie na tle kraju w 2011 r. ...	<i>Świętokrzyskie voivodship against the background of Poland in 2011</i>	31
Struktura emitowanych zanieczyszczeń powietrza.....	<i>Structure of air pollutants emitted</i>	94
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności.....	<i>Water consumption for needs of the national economy and population</i>	94
Ludność według płci i wieku w 2011 r.	<i>Population by sex and age in 2011</i>	95
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania.....	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground requiring treatment</i>	95
Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2011 r.	<i>Population by economic age groups in 2011</i>	130
Małżeństwa według wieku nowożeńców zawarte w 2011 r.	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2011</i>	130
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka.....	<i>Live births by birth order</i>	131
Urodzenia pozamałżeńskie w 2011 r.	<i>Illegitimate births in 2011</i>	131
Niepełnozatrudnieni w 2011 r.	<i>Part-time employees in 2011</i>	168
Bezrobotni zarejestrowani według wieku.....	<i>Registered unemployed persons by age</i>	168
Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia w 2011 r.	<i>Registered unemployed persons by educational level in 2011</i>	169
Udział kobiet korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w ogólnej liczbie korzystających	<i>Share of women benefiting from labour market programme in total number of persons benefiting</i>	169
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych	<i>Average monthly per capita expenditures of households</i>	186
Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto wybranych sekcji od przeciętnego wynagrodzenia w województwie w 2011 r.	<i>Relative deviations of average monthly gross wages and salaries of selected sections from average in voivodship in 2011</i>	186
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2011/12.....	<i>Education by educational level in 2011/12 school year</i>	187
Szkoły dla dzieci i młodzieży oraz policealne posiadające komputery	<i>Schools for children and youth and post-secondary schools possessing personal computers</i>	268
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments</i>	268
Użytkowanie gruntów w 2011 r.	<i>Land use in 2011</i>	269
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	<i>Registered road vehicles and tractors</i>	269
Schemat procesu prywatyzacji.....	<i>Plan of the privatization process</i>	362
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	<i>Institutional sectors and their relationships</i>	363

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska	(—)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero:	(0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
	(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	–	zupelny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 28. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 28.</i>
Znak	#	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”		–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma	(,)	–	<i>used in figures represents the decimal point.</i>

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	kg	= kilogram <i>kilogram</i>
mln	= milion <i>million</i>	dt	= decytona <i>deciton</i>
zł <i>zl</i>	= złoty = <i>zloty</i>	t	= tona <i>tonne</i>
szt <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
egz	= egzemplarz	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
kpl	= komplet	m	= metr <i>metre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
g	= mikrogram <i>microgram</i>	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
g	= gram <i>gram</i>		

ha	= hektar <i>hectare</i>	kl.	= klasa
km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>	m.st.	= miasto stołeczne
l	= litr <i>litre</i>	nr (Nr) No.	= numer = <i>number</i>
hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>	poz.	= pozycja
dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>	pkt	= punkt
m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	ust.	= ustęp
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	i in.	= i inni
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the rest</i>
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
GJ	= gigadžul <i>gigajoule</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
PJ	= petadžul <i>petajoule</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
h	= godzina <i>hour</i>	tzw.	= tak zwany
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	ww.	= wyżej wymieniony
r.	= rok	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building ma- terials</i>	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
art.	= artykuł <i>article</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
cd. cont.	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	EKG ECE	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
dok. cont.	= dokończenie = <i>continued</i>	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Office Statistique des Communautes Européennes</i>
Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>	ONZ UN	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych = <i>United Nations</i>
Kk	= Kodeks karny	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scien- tific and Cultural Organization</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007 w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004 wprowadziła zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. Zmiany te powodowały również brak porównywalności danych przy niezmienionych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, który obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administracyjnego i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced Polish Classification of Activities – PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the fact it introduced scope-related changes, i. e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. In some cases these changes result in a lack of comparability of data if the names of classification levels remain unchanged.

The item “**Industry**” was introduced as an additional grouping, including sections “Mining and quarrying”, “Manufacturing” and “Electricity, gas, steam and air conditioning supply as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”;

2) according to **institutional sectors** — exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

3) według **sektorów własności**:

- sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

4. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na

— *public sector — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),*

— *private sector — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.*

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. *Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:*

- *up to 9 persons,*
- *from 10 to 49 persons,*
- *more than 49 persons.*

4. *Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.*

5. *Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.*

*In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

*The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.*

7. *Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:*

1) *the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of*

podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;

- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU 2008)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta** i **wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym, z wyjątkiem zweryfikowanej liczby ludności dla lat 2000 i 2001, którą podano zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r. (patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 106). Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” — pozostałe terytorium województwa.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają

organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537) replacing the classification valid until 30 VI 2010;

- 2) *the Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008), on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293), replacing the classification used until 31 XII 2008;*
- 3) *the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;*
- 4) *the Polish Classification of Types of Construction (PKOB), on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;*
- 5) *the Classification of Fixed Assets (KŚT), on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.*

8. *Information on voivodship as well as by urban and rural area is presented according to administrative division in a given period, excluding the verified number of population for years 2000 and 2001, which was given according to administrative division as of 31 XII 2002 (see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 106). The term urban area is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a rural area is understood as the remaining territory of the voivodship.*

9. *Data in current prices correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which*

uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) dla lat 2001–2005,
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000

prices are not defined, data are expressed in current prices.

*In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.*

***Basic price** is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.*

Taxes on products include: the value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

10. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output — current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry:*
 - *1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,*
 - *2000 constant prices (2000 average current prices) for 2001–2005,*
 - *2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006,*

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., the number of doctors), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magni-

ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. liczba lekarzy) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną — jeśli nie zaznaczono inaczej — za lata 2000–2009 na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002; od 2010 r. — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011; dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

13. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

tude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) — as of 30 VI.

N o t e. Calculations were made on the basis of for the years 2000-2008 - the results of Population and Housing Census of 2002; since 2010 results of Population and Housing Census 2011; data for 2010 have been changed in comparison with those published in previous edition of the Yearbook.

13. *Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

14. *Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.*

15. Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item „total”.

16. *Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note.*

17. *The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)	
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007
 NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 2

		sekcje sections
<p>Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę</p> <p style="text-align: center;">X</p>		<p>Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych</p> <p><i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i></p>
<p>Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja</p> <p style="text-align: center;">X</p>		<p>Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją</p> <p><i>Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i></p>
<p>Handel; naprawa pojazdów samochodowych</p> <p><i>Trade; repair of motor vehicles</i></p>		<p>Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle</p> <p><i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i></p>
<p>Zakwaterowanie i gastronomia</p> <p><i>Accommodation and catering</i></p>		<p>Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi</p> <p><i>Accommodation and food service activities</i></p>
<p>Obsługa rynku nieruchomości</p> <p style="text-align: center;">X</p>		<p>Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości</p> <p><i>Real estate activities</i></p>
<p>Administrowanie i działalność wspierająca</p> <p style="text-align: center;">X</p>		<p>Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca</p> <p><i>Administrative and support service activities</i></p>
		działy divisions
<p>Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny</p> <p><i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i></p>		<p>Produkcja wyrobów z drewna oraz z korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania</p> <p><i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i></p>
<p>Produkcja wyrobów z metali</p> <p><i>Manufacture of metal products</i></p>		<p>Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń</p> <p><i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i></p>
<p>Produkcja maszyn i urządzeń</p> <p style="text-align: center;">X</p>		<p>Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana</p> <p><i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i></p>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) (dok.)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 2 (cont.)

działy (dok)
divisions (cont.)

Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców X	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery.</i>
Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (*Methodological Papers and Classifications*).

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R.**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total		

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII
 AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	11711	3,7	Area in km ²
Powiaty	314	13	4,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	1	1,5	Cities with powiat status
Gminy	2479	102	4,1	Gminas
Miasta	908	31	3,4	Towns
Miejscowości wiejskie	52744	2566	4,9	Rural localities
Sołectwa	40540	2131	5,3	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
 ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	57,5	2,7	4,7	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	1664,9	87,8	5,3	gases (excluding carbon dioxide)
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3143	109	3,5	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2261	73	3,2	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	827	36	4,4	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	123524,1	1876,8	1,5	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	9827,6	195,6	2,0	Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) służące:				Outlays on fixed assets (current prices) in:
ochronie środowiska:				environmental protection:
w mln zł	12158,2	788,7	6,5	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,0	11,8	x	in % of total investment outlays
gospodarce wodnej:				water management:
w mln zł	3136,2	86,4	2,8	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,3	1,3	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
 PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1159554	34321	3,0	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	301,0	268,1	89,1	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	68,7	79,9	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. b Estimated data.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys....	38538,4	1278,1	3,3	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23385,8	575,5	2,5	urban areas
wieś	15152,6	702,6	4,6	rural areas
w tym kobiety	19883,9	653,8	3,3	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	123	109	88,6	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	56	58	103,2	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności .	0,3	-1,7	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	-0,1	-1,8	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

**RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES**

Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13911,2	462,8	3,3	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł.....	3403,51	2941,38	86,4	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1982,7	83,2	4,2	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,5	15,2	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %

**INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS**

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
rozdzielczej:				distribution:
wodociągowej	278300,4	12812,5	4,6	water-line
kanalizacyjnej ^b	117745,6	4246,6	3,6	sewerage ^b
gazowej	135121,3	3957,0	2,9	gas-line

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Łącznie z kolektorami.

a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data on the basis of the Agricultural Census 2010. b Including collectors.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)

Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 III):				<i>Dwellings stocks^a (as of 31 III):</i>
mieszkania: w tys.	13495,4	426,1	3,2	<i>dwellings: in thous.</i>
na 1000 ludności	350,4	332,7	94,9	<i>per 1000 population</i>
Mieszkania oddane do użytku:				<i>Dwellings completed:</i>
w tys.	131,0	3,0	2,3	<i>in thous.</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	3,4	2,3	68,1	<i>dwellings</i>
izby	14,8	11,1	75,3	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	364,1	250,6	68,8	<i>usable floor space of dwellings in m²</i>

EDUKACJA^b I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^b — as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^c w tys.:				<i>Pupils and students in schools^c in thous.:</i>
podstawowych	2187,2	70,0	3,2	<i>primary</i>
gimnazjalnych	1210,0	41,3	3,4	<i>lower secondary</i>
specjalnych przysposabiających do pracy	10,4	0,5	4,4	<i>special job-training</i>
zasadniczych zawodowych	210,9	6,7	3,2	<i>basic vocational</i>
liceach ogólnokształcących	606,1	21,8	3,6	<i>general secondary</i>
uzupełniających liceach ogólnokształcących	2,4	0,1	4,5	<i>supplementary general secondary</i>
liceach profilowanych	26,6	0,5	1,9	<i>specialized secondary</i>
technikach	528,8	21,0	4,0	<i>technical secondary</i>
technikach uzupełniających	3,2	0,2	5,2	<i>supplementary technical secondary</i>
artystycznych ogólnokształcących ^d	12,7 ^e	0,2 ^f	1,9	<i>general art^d</i>
policealnych	330,6	9,8	3,0	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^g				<i>Children attending pre-primary education establishments^g</i>
w tys.	1160,5	32,8	2,8	<i>in thous.</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	708	666	94,1	<i>per 1000 children aged 3—6</i>

a Dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkanymi i niezamieszkanymi; dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. b Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 200. c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. d Dające uprawnienia zawodowe. e, f Ponadto uczniowie w szkołach realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne: e – 9,9 tys., f – 0,1 tys. g W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych.

a Data concern inhabited and uninhabited dwelling stocks; data of Population and Housing Census of 2011. b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 200. c Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. d Leading to professional certification. e, f Furthermore students in schools giving only artistic education: e – 9,9 thous., f – 0,1 thous. g In nursery school, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total		

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
 HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^a :				Medical personnel ^a :
lekarze.....	80358	2730	3,4	doctors
lekarze dentyści.....	12797	442	3,5	dentists
pielęgniarki ^b	186566	6739	3,6	nurses ^b
Zakłady opieki zdrowotnej.....	19151	538	2,8	Health care institutions
Szpitala ogólne.....	814	22	2,7	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych ^{cd} w tys. .	180,6	6,4	3,6	Beds of general hospitals ^{cd} in thous.
Apteki ^e	11713	427	3,6	Pharmacies ^e

KULTURA. TURYSTYKA
 CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII).....	8290	289	3,5	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w mln wol.	132,5	4,4	3,4	Public library collections (as of 31 XII) in mln vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII).....	777	24	3,1	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys. .	24917,9	618,0	2,5	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII).....	448	10	2,2	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w mln	39,6	0,6	1,5	Audience in fixed cinemas in mln
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) w tys.	7,0	0,2	2,4	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII) in thous.
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII).....	606,2	12,1	2,0	number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	21476,6	435,0	2,0	tourists accommodated

ROLNICTWO I LEŚNICTWO
 AGRICULTURE AND FORESTRY

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej w tys. ha:	14780,2	495,3	3,4	Agricultural land in good agricultural condition in thous. ha:
pod zasiewami	10576,0	327,6	3,1	sown area
grunty ugorowane	468,4	23,8	5,1	fallow land
uprawy trwałe.....	390,4	35,6	9,1	permanent crops
w tym sady.....	362,1	34,5	9,5	of which orchards
łąki i pastwiska trwałe	3291,0	105,9	3,2	permanent meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów w tys. ha:				Sown area in thous. ha:
zboża ogółem	7803,0	244,5	3,1	total cereals
ziemniaki.....	406,4	21,5	5,3	potatoes
warzywa gruntowe	178,9	13,4	7,5	field vegetables

a Łącznie z lekarzami i pielęgniarkami odbywającymi staż. b Łącznie z pielęgniarkami z wyższym wykształceniem oraz magistrami pielęgniarstwa. c Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 6 na str. 232. d Łącznie z neonatologią (miejscami/łożkami dla dzieci i inkubatorami). e Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej działających na potrzeby tych zakładów.

a Including interns. b Including nurses with completed tertiary education and masters of nursing. c See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 6 on page 232. d Including places/beds for children and incubators. e Excluding pharmacies in in-patient health care facilities operating for the needs of these facilities.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total		

ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.)
 AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)

Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża ogółem.....	26767,4	700,6	2,6	total cereals
ziemniaki.....	9361,8	431,3	4,6	potatoes
warzywa gruntowe.....	4803,2	352,2	7,3	field vegetables
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża ogółem.....	34,3	28,7	83,7	total cereals
ziemniaki.....	230	200	87,0	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha.....	9143,3	327,8	3,6	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO
 INDUSTRY AND CONSTRUCTION

Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w mln zł.....	1137372,8	24124,2	2,1	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	29522	18845	63,8	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w mln zł.....	182194,2	4654,4	2,6	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	4729	3636	76,9	per capita in zł

TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII
 TRANSPORT. COMMUNICATIONS — as of 31 XII

Drogi publiczne o twardej nawierz- chni (miejskie i zamiejskie) w km....	280401	13435	4,8	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %.....	91,9	85,3	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe.....	18125,5	563,2	3,1	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe.....	3130,7	119,6	3,8	lorries and road tractors
Placówki pocztowe.....	8383	305	3,6	Post offices
Telefoniczne łącza główne:				Fixed main line:
w tys.....	6915,3	185,9	2,7	in thous.
na 1000 ludności.....	179,4	145,4	81,0	per 1000 population
w tym standardowe łącza główne...	5861,1	165,2	2,8	of which standard main line

HANDEL — stan w dniu 31 XII
 TRADE — as of 31 XII

Sklepy.....	344982	12657	3,7	Shops
Liczba ludności na 1 sklep.....	112	101	90,2	Population per shop

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.
 a Realized by construction units — by place of performing works.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

FINANSE PUBLICZNE
PUBLIC FINANCE

Budżety gmin^a				Budgets of gminas^a
Dochody:				Revenue:
w mln zł.....	75830,7	3103,9	4,1	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	2926	2879	98,4	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł.....	79686,9	3334,8	4,2	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	3075	3094	100,6	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w mln zł.....	56859,8	1029,9	1,8	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	4509	5094	113,0	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł.....	61510,5	1129,7	1,8	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	4877	5588	114,6	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w mln zł.....	23551,6	1030,7	4,4	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	909	956	105,2	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł.....	24058,8	1063,6	4,4	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	928	987	106,3	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w mln zł.....	15067,1	516,0	3,4	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	391	403	103,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł.....	16338,6	529,6	3,2	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	424	414	97,6	per capita in zł

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w mln zł.....	243346,2	6710,1	2,8	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	6316	5242	83,0	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w mln zł.....	2701110,7	71407,9	2,6	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł.....	70089	55870	79,7	per capita in zł

a Bez dochodów i wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue and expenditure of gminas which are cities with powiat status.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (dok.)**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total		

Polska = 100
Poland = 100

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
 PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a :	5897	183	3,1	State owned enterprises included in the privatization process ^a :
skomercjalizowane.....	1761	61	3,5	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią ..	2195	58	2,6	included in direct privatization
w tym sprywatyzowane.....	2117	57	2,7	of which privatized
poddane likwidacji.....	1941	64	3,3	subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1122	30	2,7	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII)	3869897	105906	2,7	Entities of the national economy recorded in the REGON register (as of 31 XII)
sektor publiczny	121871	3312	2,7	public sector
sektor prywatny	3748026	102594	2,7	private sector

RACHUNKI REGIONALNE W 2010 R.
 REGIONAL ACCOUNTS IN 2010

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w mln zł.....	1416585	35681	2,5	in mln zł
na 1 mieszkańca ^b w zł.....	37096	28134	75,8	per capita ^b in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w mln zł.....	1247651	31426	2,5	in mln zł
na 1 pracującego w zł	90193	69492	77,0	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w mln zł.....	885184	25230	2,9	in mln zł
na 1 mieszkańca ^b w zł.....	23180	19893	85,8	per capita ^b in zł

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2011; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. ^b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2010-2011 dokonano przy przyjęciu
Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2010-2011 are based on the revised number of

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
POWIERZCHNIA AREA							
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	11691	11691	11691	11691	11708	11708
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL							
Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:							
2	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem).....	91,3	92,1	87,0	89,1	86,8	83,9
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b .	5,3	5,0	5,0	5,7	5,9	7,2
Zużycie wody na 1 km ² w dan ³							
4	na potrzeby gospodarki narodowej i ludności.....	94	96	97	98	93	78
w tym:							
5	do produkcji przemysłowej.....	87	88	85	88	82	67
6	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczenia ^c	95,0	95,4	95,4	86,2	85,1	94,6
7	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dan ³ .	0,3	0,2	0,2	0,7	0,7	0,2
8	Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	41,2	41,9	44,2	45,2	45,3	47,4
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:							
9	pyłowych.....	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5	0,4
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	7,3	6,9	6,4	6,5	6,3	5,2

a Z ujęć własnych. *b* Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. *c* Odprowadzone do wód (do 2002 r. —

a From own intakes. *b* Water withdrawal by intakes before entering the water system. *c* Discharged into waters

skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
population, which considers the results of Population and Housing Census of 2011.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
11710	11710	11710	11711	11711	11711	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA PROTECTION							
						Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:	
87,7	87,2	87,0	88,6	90,7	90,4	production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	2
5,0	5,1	5,3	4,5	4,0	4,1	exploitation of water-line system ^b	3
						Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :	
103	99	91	106	118	116	for needs of the national economy and population	4
						of which:	
90	86	80	95	108	106	for industrial production	5
92,7	82,0	84,3	77,4	67,8	74,1	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c	6
0,3	0,8	0,7	.	2,1	1,7	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³	7
49,4	50,4	52,4	52,7	48,9	51,1	Population using ^d waste water treatment plants in % of total population	8
						Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:	
0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	particulates	9
6,5	7,0	7,2	6,8	6,7	7,5	gases (excluding carbon dioxide)	10

do wód powierzchniowych) lub do ziemi. ^d Na podstawie szacunków.
(until 2002 — into surface waters) or into the ground. ^d Estimated data.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STAN I OCHRONA							
ENVIRONMENTAL							
	Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
11	pyłowych.....	99,4	99,6	99,6	99,5	99,5	99,7
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	25,4	28,6	27,2	33,8	29,0	32,3
13	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^a wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t.....	164,0	146,3	118,6	120,1	150,4	136,5
14	Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) ^{bc} na 1 mieszkańca w kg.....	180	177	162	141	139	144
	Nakłady na środki trwałe ^d (ceny bieżące) — w % nakładów ogółem — służące:						
15	ochronie środowiska	5,9	5,1	3,9	3,9	4,9	5,2
16	gospodarce wodnej	2,5	2,5	2,9	4,5	4,5	2,7
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						
17	w % powierzchni ogólnej	50,2	61,3	62,0	62,0	61,9	61,9
18	na 1 mieszkańca w m ²	4501	5517	5597	5615	5628	5644
BEZPIECZEŃSTWO							
PUBLIC							
	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:						
19	w liczbach bezwzględnych.....	33160	36356	39063	42565	42462	39944
20	na 10 tys. ludności.....	254,4	279,4	301,1	329,1	329,1	310,5
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	61,3	63,5	65,8	67,6	67,4	68,5
LUDNOŚĆ							
POPULATION							
22	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	1302,7	1299,4	1295,9	1291,6	1288,7	1285,0
23	1999 = 100.....	100,0	99,8	99,5	99,2	98,9	98,7
24	miasta.....	599,4	596,6	593,0	589,6	586,7	583,5
25	wieś	703,3	702,8	702,9	702,0	702,0	701,5
26	w tym kobiety.....	666,4	664,6	663,0	660,9	659,6	658,1

a Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8 na str. 76. b Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpady. d Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

a See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 8 on page 76. b Estimated data; until 2001 catalogue of waste. d Until 2001 defined as investment outlays. e Data for 2000 and 2001 have been revised; see general

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
ŚRODOWISKA (dok.)							
PROTECTION (cont.)							
						<i>Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>	
99,7	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	<i>particulates</i>	11
31,4	38,8	36,1	39,5	46,5	42,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	12
134,9	139,9	182,3	212,1	167,7	160,3	<i>Waste (excluding municipal waste)^a generated (during the year) per 1 km² in t</i>	13
156	162	162	163	155	153	<i>Municipal waste collected (during the year)^{bc} per capita in kg</i>	14
5,0	3,3	4,4	5,4	8,7	11,8	<i>Outlays on fixed assets^d (current prices) — in % of total outlays — in:</i>	
1,8	1,0	1,1	1,2	1,8	1,3	<i>environmental protection</i>	15
						<i>water management</i>	16
62,6	63,0	63,9	64,6	64,5	64,5	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):</i>	
5726	5786	5882	5952	5893	5912	<i>in % of total area</i>	17
						<i>per capita in m²</i>	18
PUBLICZNE SAFETY							
41074	40561	34606	35619	33382	34321	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>	
320,4	317,5	271,7	280,2	259,8	268,1	<i>in absolute numbers</i>	19
73,1	77,8	77,3	79,1	78,4	79,9	<i>per 10 thous. population</i>	20
						<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	21
1279,8	1275,6	1272,8	1270,1	1266,0	1278,1	<i>Population (as of 31 XII) in thous.</i>	22
98,3	97,9	97,7	97,5	98,5	98,1	<i>1999 = 100</i>	23
579,8	579,0	576,2	573,7	579,0	575,5	<i>urban areas</i>	24
700,0	696,6	696,6	696,4	703,6	702,6	<i>rural areas</i>	25
656,0	654,1	653,1	651,8	656,1	653,8	<i>of which females</i>	26

odpady stałe wywiezione. c Od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu

as solid waste removed. c Since 2003 data not comparable with data for previous years due to change in the notes to the chapter "Population. Religious denominations", item 1 on page 106.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
LUDNOŚĆ (dok.)							
POPULATION (cont.)							
27	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII).....	105	105	105	105	105	105
28	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	111	111	111	110	110	110
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys.:							
29	produkcyjnym	767,0	775,8	784,7	792,4	798,2	802,4
30	poprodukcyjnym	216,0	216,8	216,7	216,5	217,7	218,3
31	Małżeństwa na 1000 ludności.....	5,7	5,3	5,5	5,4	5,3	5,5
32	Rozwody na 1000 ludności.....	0,5	0,5	0,4	0,4	0,2	0,7
33	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,6	9,4	9,0	8,9	8,7	8,9
34	Zgony ^a na 1000 ludności.....	10,2	10,3	10,3	10,5	10,3	10,5
35	Przyrost naturalny na 1000 ludności....	-0,6	-0,8	-1,3	-1,6	-1,6	-1,7
36	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych.....	8,6	7,8	8,0	6,5	5,5	5,9
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:							
37	mężczyźni.....	70,5	70,5	70,5	70,5	70,9	70,6
38	kobiety	78,6	78,9	79,3	79,5	80,3	80,2
39	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,6	-1,8	-1,9	-2,0	-1,8	-1,7
RYNEK							
LABOUR							
Pracujący ^b (stan w dniu 31 XII):							
40	w tys.	594,2	580,4	432,4	430,7	429,6	434,8
41	w tym kobiety	289,3	285,2	203,6	201,8	199,7	202,9
42	1999 = 100	97,6	95,3	71,0	70,7	70,5	71,4
43	na 1000 ludności	456,2	446,7	333,7	333,5	333,3	338,4

^a Łącznie ze zgonami niemowląt. ^b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. –

^a Including infant deaths. ^b By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in Agricultural Census 2002, while for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable).

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
105	105	105	105	105	105	Females per 100 males (as of 31 XII)	27
109	109	109	108	110	109	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	28
804,3	805,4	806,5	806,9	815,9	811,1	Population of age (as of 31 XII) in thous.: working	29
219,9	222,1	224,8	227,8	232,5	238,4	post-working	30
6,1	6,6	6,7	6,5	6,1	5,4	Marriages per 1000 population	31
0,7	0,9	1,0	0,8	1,2	1,0	Divorces per 1000 population	32
8,8	9,3	9,9	10,0	9,7	9,1	Live births per 1000 population	33
10,7	10,7	10,8	10,8	10,9	10,7	Deaths ^a per 1000 population	34
-1,9	-1,4	-0,9	-0,8	-1,2	-1,7	Natural increase per 1000 popula- tion	35
5,0	5,0	4,7	4,2	6,3	6,0	Infant deaths per 1000 live births	36
70,9	71,0	71,2	71,7	71,8	72,0	Life expectancy at the moment of birth: males	37
80,3	80,6	80,7	81,1	80,9	81,3	females	38
-2,7	-2,3	-1,8	-1,7	-2,0	-1,8	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population	39

PRACY

MARKET

443,2	457,1	468,9	451,7	458,4	462,8	Employed persons ^b (as of 31 XII): in thous.	40
205,5	209,1	214,1	207,4	215,5	217,0	of which women	41
72,8	75,0	77,0	74,2	75,3	76,0	1999 = 100	42
346,3	358,4	368,4	355,6	357,4	362,1	per 1000 population	43

w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2005 r. na podstawie Narodowego Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne)
agriculture – estimated data (for 2005 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
RYNEK LABOUR							
	Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) (dok.):						
	z liczby ogółem w %:						
44	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....
45	przemysł i budownictwo
46	handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ , informacja i komuni- kacja
47	działalność finansowa i ubez- pieczeniowa, obsługa rynku, nieruchomości ^Δ
48	pozostałe usługi ^b
49	pracujący w sektorze prywatnym	76,7
	Przeciętne zatrudnienie:						
	w przemyśle:						
50	w tys.	69,4
51	na 1000 ludności	53,9
	w budownictwie:						
52	w tys.	13,5
53	na 1000 ludności	10,5
	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):						
54	w tys.	118,5	131,1	131,3	126,5	126,3	117,8
55	1999 = 100	110,2	122,0	122,1	117,7	117,5	109,6
	z liczby ogółem w %:						
56	kobiety	53,0	51,1	49,3	48,8	49,7	51,3
57	w wieku do 24 lat	30,1	29,8	28,2	26,7	25,4	23,9
58	pozostający bez pracy 12 miesię- cy i dłużej.....	49,4	52,5	54,2	55,3	53,0	53,2
59	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c (stan w dniu 31 XII) w %	16,6	22,4	22,5	22,0	22,0	20,6

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni Administrowanie i działalność wspierająca^Δ; Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia Pozostała działalność usługowa. c Dane za 2000 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata następne; patrz uwagi

a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data while 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable). b The term "Other services" is Public administration and defence, compulsory social security; Education; Human health and social work activities; Arts, years; see general notes to the chapter "Labour market", item 2 on page 138.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
PRACY (dok.)							
MARKET (cont.)							
						Employed persons ^a (as of 31 XII) (cont.): of total number in %:	
.	.	.	31,7	32,7	32,4	agriculture, forestry and fishing	44
.	.	.	23,7	23,6	23,7	industry and construction	45
						trade; repair of motor vehicles ^Δ , transportation and storage, accommodation and catering ^Δ , information and communication	46
.	.	.	19,3	18,8	19,1	financial and insurance activi- ties, real estate activities	47
.	.	.	2,1	2,1	2,0	other services ^b	48
77,9	78,6	78,5	77,8	78,6	79,5	employed persons in private sector	49
						Average paid employment:	
						in industry:	
69,7	74,6	76,0	70,5	67,3	69,2	in thous.	50
54,4	58,4	59,7	55,4	52,4	54,1	per 1000 population	51
						in construction:	
14,2	16,0	19,2	20,5	19,8	21,0	in thous.	52
11,1	12,5	15,1	16,1	15,4	16,4	per 1000 population	53
						Registered unemployed persons (as of 31 XII):	
99,4	83,3	77,7	83,8	82,1	83,2	in thous.	54
92,5	77,5	72,3	78,0	76,4	77,4	1999 = 100	55
						of total number in %:	
53,7	55,2	54,9	50,0	50,2	51,6	women	56
21,7	19,7	20,9	21,9	22,3	21,9	up to age 24	57
52,9	49,7	43,2	31,7	30,7	35,1	staying out of work for 12 months and more	58
17,7	14,9	13,7	15,1	15,2	15,2	Registered unemployment rate ^c (as of 31 XII) in %	59

w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2005 r. na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 porównywalne). b Pod pojęciem "Pozostałe usługi" rozumie się sekcje: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; społeczne; Edukacja; Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Działalność. związana z kulturą rozrywką i rekreacją oraz ogólne działy „Rynek pracy”, ust. 2 na str. 138.

(for 2005 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, understood as the following sections: Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service; entertainment and recreation and Other service activities. c Data for 2000 are not fully comparable with data for following

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA WAGES AND SALARIES.							
60	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł.....	1717,85	1815,12	1852,35	1912,25	1991,63	2042,43
61	1999 = 100	113,5	119,9	122,3	126,3	131,5	134,9
62	w tym: przemysł.....	2126,97
63	budownictwo	1655,24
64	Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^a w tys.	336,0	329,7	326,8	324,4	321,9	318,4
65	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	229,0	226,4	226,2	226,5	227,7	227,3
66	rolników indywidualnych	107,2	103,3	100,7	97,9	94,2	91,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł:							
67	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	764,69	837,75	895,23	939,82	980,95	1010,88
68	rolników indywidualnych ^c	575,32	657,23	676,37	702,95	720,54	736,04

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:							
rozdzielczej:							
69	wodociągowej.....	9289,1	9702,3	10218,5	10725,6	10977,5	11195,0
70	kanalizacyjnej ^d	1476,8	1675,2	1687,6	2071,0	2292,8	2689,0
71	gazowej	x	x	x	3515,1	3580,5	3624,4
Zużycie w gospodarstwach domowych:							
wody z wodociągów:							
72	w hm ³	38,0	36,0	35,2	41,4	39,1	31,4
73	na 1 mieszkańca w m ³	29,1	27,7	27,1	32,0	30,3	24,4
energii elektrycznej w miastach:							
74	w GW·h	314,6	317,1	314,2	315,8	319,4	332,7
75	na 1 mieszkańca w kW·h.....	523,7	529,9	527,8	534,1	543,5	568,6
gazu z sieci:							
76	w hm ³	86,5	91,5	87,1	82,2	81,6	80,3
77	na 1 odbiorcę w m ³	621,6	667,9	638,1	521,5	506,6	497,0

a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. c Łącznie z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem

a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry on the basis of international agreements. b Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National pension executed under international agreements; excluding family and nursing benefits. c Including payments from the in 2001 including a one-off valorisation payment for 2000. d Including collectors.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (dok.)							
SOCIAL SECURITY BENEFITS (cont.)							
2118,00	2289,82	2548,80	2681,61	2793,23	2941,38	Average monthly gross wages and salaries in zł	60
139,9	151,2	168,3	177,1	184,5	194,3	1999 = 100	61
2220,31	2413,69	2677,07	2754,89	2813,80	2998,26	of which: industry	62
1744,40	1930,42	2178,43	2258,00	2348,52	2471,24	construction	63
316,5	316,1	317,2	317,0	310,9	307,4	Average number of retirees and pensioners ^a in thous.:	64
228,9	231,9	236,1	238,9	235,8	235,1	from non-agricultural system of social insurance	65
87,6	84,1	81,1	78,1	75,1	72,4	farmers	66
1085,24	1118,41	1225,89	1328,03	1416,62	1494,87	Average monthly gross retirement pay and pension ^b in zł:	67
779,49	790,61	835,31	887,94	930,42	960,41	from non-agricultural social security system	67
						farmers ^c	68
MIESZKANIA							
DWELLINGS							
11557,8	11734,2	11902,1	12143,1	12425,6	12812,5	Network (as of 31 XII) in km:	
2702,1	2909,5	2953,2	3040,7	3383,8	4246,6	distribution:	
3674,9	3741,9	3801,1	3848,8	3935,4	3957,0	water-line	69
						sewerage ^d	70
						gas-line	71
						Consumption in households:	
						water from water-line systems:	
31,3	31,1	31,2	31,3	31,4	34,1	in hm ³	72
24,4	24,4	24,5	24,6	24,4	26,6	per capita in m ³	73
						electricity in urban areas:	
341,0	340,0	353,4	355,5	362,5	358,7	in GW·h	74
586,5	585,1	611,9	618,3	624,1	621,4	per capita in kW·h	75
						gas from gas-line system:	
79,4	82,2	77,5	76,4	82,8	78,7	in hm ³	76
485,2	517,7	485,5	476,3	513,8	484,1	per consumer in m ³	77

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu waloryzacji za 2000 r. d Łącznie z kolektorami.

of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund;

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.							
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.							
	Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII):						
	mieszkania:						
78	w tys.	395,2	397,0	406,3	410,6	412,6	414,5
79	na 1000 ludności	303,4	305,5	313,5	317,9	320,2	322,5
80	izby na 1000 ludności	1000,7	1009,8	1127,5	1149,9	1160,5	1176,0
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						
81	na 1000 ludności	18127	18320	21812	22336	22567	22777
82	przeciętna 1 mieszkania	59,7	60,0	69,6	70,3	70,5	70,6
	Mieszkania oddane do użytku:						
	mieszkania:						
83	w tys.	1,8	1,8	2,8	4,5	2,0	2,1
84	na 1000 ludności	1,4	1,4	2,1	3,5	1,5	1,6
85	izby na 1000 ludności	6,5	6,8	10,5	18,9	7,9	7,7
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						
86	na 1000 ludności	143,8	151,9	250,8	456,5	179,7	172,2
87	przeciętna 1 mieszkania	102,2	108,3	118,1	131,6	117,1	104,4
EDUKACJA ^c							
EDUCATION ^c							
	Uczniowie w szkołach ^d (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						
88	podstawowych	111,1	107,0	102,8	98,0	93,6	89,0
89	gimnazjach	40,8	60,1	58,8	57,8	56,9	55,6
90	specjalnych przysposabiających do pracy	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2
91	zasadniczych szkołach zawodowych	18,5	11,8	8,2	5,5	7,0	6,7
92	liceach ogólnokształcących	32,1	24,4	25,5	25,8	26,2 ^e	25,7 ^e
93	liceach profilowanych	x	x	3,1	5,6	7,7	6,5
94	technikach	37,9	30,3	27,4	27,8	23,7 ^e	22,2 ^e
95	artystycznych ogólnokształcących ^f	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
96	policealnych	4,3	4,1	4,3	4,4	5,0	6,7

a Dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkanymi i niezamieszkanymi. b Dane Narodowego Spisu ust. 1 i 2 na str. 200. d Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. e Łącznie z uzupełniającymi. f Dające g, h Ponadto szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne: g – 0,1 tys., h – 0,2 tys. uczniów. a Data concern inhabited and uninhabited dwelling stocks. b Data of Population and Housing Census of 2011; as of 31 III. post-secondary schools. e Including supplementary. f Leading to professional certification; until 2002/03 school year rate g – 0,1 thous. h – 0,2 thous. pupils.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
MIESZKANIA (dok.)							
DWELLINGS (cont.)							
						<i>Dwellings stocks^a</i>	
						<i>(as of 31 XII):</i>	
						<i>dwellings:</i>	
415,8	417,6	420,2	422,0	424,0	426,1 ^b	<i>in thous.</i>	78
324,9	327,4	330,1	332,3	330,6	332,7 ^b	<i>per 1000 population</i>	79
1180,8	1192,2	1205,4	1215,0	1210,9	.	<i>rooms per 1000 population</i>	80
						<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
22997	23237	23528	23743	23690	.	<i>per 1000 population</i>	81
70,8	71,0	71,3	71,5	71,7	71,6 ^b	<i>average per dwelling</i>	82
						<i>Dwellings completed:</i>	
						<i>dwellings:</i>	
1,6	2,3	2,7	1,9	2,3	3,0	<i>in thous.</i>	83
1,3	1,8	2,1	1,5	1,8	2,3	<i>per 1000 population</i>	84
6,7	9,2	10,8	7,2	8,3	11,1	<i>rooms per 1000 population</i>	85
						<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
150,1	204,1	243,5	168,7	189,8	250,6	<i>per 1000 population</i>	86
119,2	114,4	116,3	113,3	107,1	108,2	<i>average per dwelling</i>	87
I WYCHOWANIE							
						<i>Pupils and students in schools^d (as of beginning of the school year)</i>	
						<i>in thous.:</i>	
84,1	79,6	76,4	73,8	71,6	70,0	<i>primary</i>	88
53,5	50,8	48,1	45,6	43,3	41,3	<i>lower secondary</i>	89
							90
0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	<i>special job-training</i>	
7,0	7,2	7,6	7,6	7,2	6,7	<i>basic vocational</i>	91
25,6 ^e	24,9 ^e	24,2 ^e	23,5 ^e	22,7 ^e	22,0 ^e	<i>general secondary</i>	92
4,8	2,8	1,4	0,8	0,7	0,5	<i>specialized secondary</i>	93
22,5 ^e	23,5 ^e	23,9 ^e	23,5 ^e	22,7 ^e	21,2 ^e	<i>technical secondary</i>	94
0,3	0,3 ^g	0,3 ^g	0,2 ^h	0,2 ^g	0,2 ^g	<i>general art schools^f</i>	95
8,7	8,9	10,8	9,0	8,8	9,8	<i>post-secondary</i>	96

Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011; stan w dniu 31 III. c Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych).

c See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 200. d Excluding schools for adults, except for vocational secondary (post-primary) schools. g, h Furthermore of art schools giving only artistic education:

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
EDUKACJA ^a							
EDUCATION ^a (cont.)							
	Absolwenci szkół ^b w tys.:						
97	podstawowych	19,4	18,9	18,5	18,4	17,5	16,7
98	gimnazjów	x	20,2	19,4	19,2	18,6	18,5
99	specjalnych przysposabiających do pracy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
100	zasadniczych zawodowych	6,0 ^c	5,6	5,2	0,6	2,2	2,2
101	liceów ogólnokształcących	7,2	7,7	7,9	8,0	8,7	8,2 ^d
102	liceów profilowanych	x	x	x	x	2,7	2,4
103	techników	8,0 ^c	8,5	5,4	8,7	6,9	4,8
104	artystycznych ogólnokształcących ^e ...	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
105	policealnych	1,8	1,5	1,6	1,7	1,6	2,0
106	Absolwenci szkół ponad- gimnazjalnych i ponadpod- stawowych ^f na 1000 ludności	16,4	16,9	14,4	13,5	16,0	13,7
107	Studenci szkół wyższych ^g (stan w dniu 30 XI) w tys.	53,9	62,9	65,1	65,4	65,1	64,0
108	Absolwenci szkół wyższych ^{gh} w tys.	9,5	14,4	14,3	16,9	16,6	15,5
109	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	14,6	14,8	14,4	14,2	11,4	10,0
110	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	3,7 ^c	4,3	4,1	4,4	4,0	4,3
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):							
111	miejsca w przedszkolach w tys.	18,2	17,5	17,4	16,8	16,5	16,3
dzieci w tys.:							
w tym:							
112	w przedszkolach	18,2	17,0	16,6	16,1	15,7	15,7
113	w oddziałach przedszkolnych przy szkolach podstawowych	8,4	8,0	8,1	7,9	7,7	7,4
114	Dzieci w przedszkolach (stan na po- czątku roku szkolnego) na 1000 dzie- ci w wieku 3—6 lat	300	295	300	311	310	322

a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 200. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych). c Bez szkół dla oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. d W roku akademickim 2000/01 - z roku

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 200. b Excluding schools for adults, excluding to professional certification (until 2002/03 school year rate to upper secondary (post-primary) vocational schools. the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. h In 2000/01

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
I WYCHOWANIE (dok.)							
						<i>Graduates in schools^b in thous.:</i>	
16,8	15,3	14,0	13,5	12,9	.	<i>primary</i>	97
18,7	17,5	16,5	15,6	14,5	.	<i>lower secondary</i>	98
							99
0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	.	<i>special job-training</i>	
2,1	2,0	2,3	2,4	2,5	.	<i>basic vocational</i>	100
8,4 ^d	8,2 ^d	8,1 ^d	7,8 ^d	7,5 ^d	.	<i>general secondary</i>	101
2,0	1,5	0,8	0,5	0,2	.	<i>specialized secondary</i>	102
4,4 ^d	4,5 ^d	4,7 ^d	5,2 ^d	5,6 ^d	.	<i>technical secondary</i>	103
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	.	<i>general art^e</i>	104
2,3	2,8	2,6	2,5	2,3	.	<i>post-secondary</i>	105
						<i>Graduates of upper secondary and upper secondary (post-primary) schools^f per 1000 population</i>	106
13,3	12,8	12,6	12,4	12,4	.		
60,9	56,7	54,5	53,0	50,9	46,6	<i>Students of higher education institutions^g (as of 30 XI) in thous.</i>	107
15,5	14,0	13,5	14,1	15,5	.	<i>Graduates of higher education institutions^h in thous.</i>	108
8,7	8,3	8,8	8,2	8,2	8,0	<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	109
1,8	2,3	2,2	2,2	2,2	.	<i>Graduates of schools for adults in thous.</i>	110
						<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>	
16,5	16,9	17,3	18,1	19,8	21,0	<i>places in nursery schools in thous. children in thous.:</i>	111
						<i>of which:</i>	
16,4	17,1	17,7	18,3	19,8	20,9	<i>in nursery schools</i>	112
7,5	6,9	7,3	7,8	8,1	10,6	<i>in pre-primary sections of primary schools</i>	113
346	368	389	406	421	425	<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6</i>	114

szkół policealnych. c W szkolnictwie zawodowym - bez eksternów. d Łącznie z uzupełniającymi. e Dające uprawnienia dorosłych. g Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej kalendarzowego; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 17 na str. 204.

post-secondary schools. c In vocational schools –excluding extramural students. d Including supplementary. e Leading f Excluding schools for adults. g Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of school year – the calendar year; see general notes to the chapter “Education”, item 17 on page 204.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
OCHRONA ZDROWIA							
HEALTH CARE							
	Pracownicy medyczni ^{ab} (stan w dniu 31 XII):						
115	lekarze.....	2685	2677	2678	2646	2618	2559
116	lekarze dentyści.....	387	383	390	319	364	312
117	pielęgniarki ^c	6952	6809	6699	6447	6270	6385
118	Łóżka w szpitalach ogólnych ^d (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności.....	46,7	45,7	46,2	46,4	45,8	45,0
119	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności.....	1507,0	1610,1	1721,3	1752,8	1815,0	1884,5
120	Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII).....	342	342	330	387	396	449
121	Apteki ^e (stan w dniu 31 XII).....	297	293	310	329	353	331
122	Liczba ludności na 1 aptekę.....	4386	4435	4180	3926	3651	3882
	Porady udzielone w zakresie ambula- toryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						
123	lekarskie.....	5,5	5,6	5,7	5,6	5,7	6,0
124	stomatologiczne.....	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
125	Dzieci w żłobkach ^f (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	11,7	8,6	7,8	7,7	7,5	9,1
KULTURA.							
CULTURE.							
126	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII).....	318	307	304	304	304	300
127	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludno- ści w wol.	3442	3392	3391	3394	3394	3435
128	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności.....	170	169	171	170	168	165
	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:						
129	na 1000 ludności.....	3188	3137	3182	3160	3108	2964
130	na 1 czytelnika.....	18,7	18,6	18,6	18,5	18,5	18,0
131	Miejsca w teatrach i instytucjach mu- zycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności.....	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0
132	Widzowie i słuchacze w teatrach, instytucjach muzycznych i przedsię- biorstwach estradowych na 1000 ludności.....	214	214	205	202	266	241

a Od 2001 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. oraz z magistrami pielęgniarstwa. d Od 2008 r. łącznie z neonatologią (miejscami/łóżkami dla dzieci i inkubatorami). a Since 2001 including individual medical practices and nurses registered at Chamber of Physicians; since 2005 self-government administration and National Health Fund. b Including interns. c Including nurses with completed tertiary pharmacies in in-patient health care facilities. f Including nursery wards.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
I OPIEKA SPOŁECZNA AND SOCIAL WELFARE							
						<i>Medical personnel^{ab} (as of 31 XII):</i>	
2597	2615	2603	2644	2692	2730	<i>doctors</i>	115
348	344	353	377	436	442	<i>dentists</i>	116
6438	6486	6503	6721	6755	6739	<i>nurses^c</i>	117
44,8	44,4	49,0	49,7	50,3	50,4	<i>Beds in general hospitals^d (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	118
1903,2	1933,2	2100,3	2037,4	2009,6	2050,4	<i>In-patients in general hospitals per 10 thous. population</i>	119
438	515	473	475	497	538	<i>Health care institutions (as of 31 XII)</i>	120
386	402	393	396	403	427	<i>Pharmacies^e (as of 31 XII)</i>	121
3316	3173	3239	3207	3182	2993	<i>Population per 1 pharmacy</i>	122
						<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>	
5,7	6,2	6,7	6,5	6,2	6,4	<i>doctors</i>	123
0,6	0,6	0,7	0,8	0,8	0,8	<i>dentists</i>	124
10,4	12,7	12,8	13,6	13,5	17,7	<i>Children in nurseries^f (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	125
TURYSTYKA TOURISM							
297	298	296	296	291	289	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	126
3456	3500	3512	3510	3465	3479	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	127
155	147	141	140	137	140	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>	128
2827	2730	2542	2632	2624	2724	<i>Public library loans in vol.: per 1000 population</i>	129
18,2	18,5	18,0	18,8	19,1	19,5	<i>per borrower</i>	130
1,0	1,0	1,0	1,0	1,5	1,5	<i>Seats in theatres and music institu- tions (as of 31 XII) per 1000 popu- lation</i>	131
254	228	242	240	244	187	<i>Audience in theatres, music institu- tions and entertainment enterpris- es per 1000 population</i>	132

i Izbach Pielęgniarskich; od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem b łącznie z lekarzami i pielęgniarkami odbywającymi staż. c łącznie z pielęgniarkami z wyższym wykształceniem e Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej. f łącznie z oddziałami żłobkowymi.
working directly with a patient, i. e. excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local education and masters of nursing. d Since 2008 including places/beds for children and incubators. e Excluding

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
KULTURA. CULTURE.							
133	Muzea (stan w dniu 31 XII).....	20	20	21	22	22	22
134	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	303	262	252	320	292	419
135	Kina stałe (stan w dniu 31 XII).....	24	24	23	22	17	14
136	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności.....	5,5	5,7	5,6	6,4	5,0	4,5
137	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	259	380	327	285	500	351
	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
138	radiowi	225	226	231	234	225	216
139	telewizyjni	215	217	223	226	217	207
140	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII).....	162	153	163	131	124	119
141	w tym hotele	18	21	26	28	29	31
142	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	75,6	72,2	74,9	65,6	64,4	64,8
143	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	202,9	218,5	225,0	225,6	234,9	229,8
ROLNICTWO AGRICULTURE							
144	Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	710,3	709,6	650,2 ^b	653,7	653,0	574,8
145	w tym w dobrej kulturze rolnej w %....
146	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	485,8	485,9	377,7 ^b	391,6	393,4	377,1
	w tym w %:						
147	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	64,1	63,6	71,0	69,8	70,1	71,4
148	w tym: pszenica	20,4	19,8	22,0	21,3	20,8	19,4
149	żyto	15,2	14,9	13,5	11,5	11,7	10,4
150	ziemniaki	15,1	15,1	12,1	11,4	11,3	8,0
151	buraki cukrowe	2,3	2,4	2,6	2,6	2,6	2,4
	Zbiory w tys. t:						
152	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	685,5	736,3	735,4	697,1	773,8	729,6
153	w tym: pszenica	255,4	262,5	259,9	235,1	260,7	219,2
154	żyto	134,7	147,3	120,1	91,4	106,1	89,4
155	ziemniaki	1283,7	992,5	771,4	762,0	774,7	515,3
156	buraki cukrowe	412,9	306,7	421,6	407,2	441,6	383,5

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów nie stanowiących gospodarstw rolnych; od 2010 r. według siedziby
^a By administrative borders; excluding non-farm land; since 2010 by the land user's. ^b Data of agricultural censuses

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
TURYSTYKA (dok.)							
TOURISM (cont.)							
22	24	27	24	24	24	<i>Museums (as of 31 XII)</i>	133
361	466	542	661	312	483	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	134
12	10	11	11	10	10	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	135
							136
4,2	3,7	4,0	4,2	4,0	3,8	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	
466	440	455	524	427	479	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	137
						<i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>	
185	175	161	152	148	147	<i>radio</i>	138
179	169	155	147	143	142	<i>television</i>	139
111	129	123	143	162	166	<i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>	140
36	43	41	52	66	69	<i>of which hotels</i>	141
61,3	77,0	74,5	86,1	95,4	94,6	<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>	142
261,0	306,5	277,9	302,0	316,4	339,8	<i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	143
I LEŚNICTWO							
AND FORESTRY							
584,8	614,1	596,0	596,6	550,6 ^b	534,8	<i>Agricultural land^a (as of June) in thous. ha</i>	144
.	.	.	.	91,3 ^b	92,6	<i>of which in good agricultural condition in %</i>	145
391,6	392,0	392,6	374,4	326,3 ^b	327,6	<i>Sown area (as of June) in thous. ha</i>	146
						<i>of which in %:</i>	
70,0	71,6	73,2	72,7	72,2 ^b	72,5	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	147
18,9	17,9	18,4	20,6	21,1 ^b	21,2	<i>of which: wheat</i>	148
9,6	9,3	9,8	8,9	7,1 ^b	6,6	<i>rye</i>	149
7,7	7,6	7,7	6,9	6,3 ^{bc}	6,6	<i>potatoes</i>	150
2,2	1,9	1,5	1,6	1,6 ^b	1,4	<i>sugar beets</i>	151
						<i>Crop production in thous. t:</i>	
546,7	790,2	889,6	776,1	605,9	674,6	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	152
161,8	224,9	258,7	253,1	193,2	217,8	<i>of which: wheat</i>	153
61,5	85,2	93,6	76,9	50,5	48,8	<i>rye</i>	154
451,4	520,7	544,3	446,2	339,7 ^c	431,3	<i>potatoes</i>	155
355,7	366,8	239,6	276,1	263,7	291,4	<i>sugar beets</i>	156

użytkownika. ^b Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. ^c Łącznie z działkami. as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. ^c Including kitchen garden.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
ROLNICTWO AGRICULTURE							
	Plony z 1 ha w dt:						
157	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi).....	22,0	23,8	27,4	25,5	28,1	27,1
158	w tym: pszenica	25,7	27,3	31,3	28,2	31,8	30,0
159	żyto	18,2	20,3	23,6	20,3	23,0	22,7
160	ziemniaki	175	135	168	170	175	170
161	buraki cukrowe	378	267	436	396	439	417
	Zwierzęta gospodarskie:						
	bydło (stan w czerwcu):						
162	w tys. szt.....	259,1	248,2	203,7 ^b	206,5	198,4	193,3
163	na 100 ha użytków rolnych ^c						
	w szt	36,5	34,0	32,4 ^b	32,6	31,3	34,7
	trzoda chlewna (stan w końcu lipca):						
164	w tys. szt.....	402,6	387,4	483,9 ^b	398,3	392,7	454,2
165	na 100 ha użytków rolnych ^c						
	w szt.....	56,7	53,0	76,9 ^b	62,8	62,0	81,6
	Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :						
166	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d w kg	100,6	99,6	123,7	153,9	159,0	172,2
167	mleka krowiego w l	746,5	698,6	709,8	726,2	683,2	667,4
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^c :						
168	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	51,5	40,0	115,1	64,3	57,4	56,9
169	ziemniaki w kg	7,7	3,7	5,7	4,7	9,1	2,7
170	buraki cukrowe w kg	581,9	432,6	670,0	642,5	697,0	689,1
171	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^e w kg ..	36,3	46,6	68,1	92,3	99,6	100,5
172	mleko krowie w l	250,1	244,4	264,4	271,0	272,5	328,3
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^f w kg:						
173	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	66,8	67,4	72,9	69,6	73,0	84,2
174	wapniowych	37,2	46,0	70,7	66,8	59,4	82,1

a Łącznie z działkami. b Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. c Do rolnych. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcogo, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i drobiowego; w wadze poubojowej ciepłej. f W roku gospodarczym.

a Including kitchen garden. b Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. c Calculations are horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. e Concerns meat: beef, veal, pork, mutton,

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
I LEŚNICTWO (cd.) AND FORESTRY (cont.)							
						<i>Yields per 1 ha in dt:</i>	
19,9	28,2	31,0	28,5	25,7	28,4	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	157
21,9	32,0	35,7	32,8	28,0	31,3	<i>of which: wheat</i>	158
16,4	23,4	24,3	23,1	21,9	22,7	<i>rye</i>	159
150	176	181	173	164 ^a	200	<i>potatoes</i>	160
407	506	419	475	516	655	<i>sugar beets</i>	161
						<i>Livestock:</i>	
						<i>cattle (as of June):</i>	
194,8	188,9	178,8	171,6	182,0 ^b	175,4	<i>in thous. heads</i>	162
34,4	31,8	31,0	29,7	33,1 ^b	32,8	<i>per 100 ha of agricultural land^c in heads</i>	163
						<i>pigs (end of July):</i>	
488,9	504,9	420,2	389,3	383,1 ^b	319,5	<i>in thous. heads</i>	164
86,3	84,9	72,8	67,3	69,6 ^b	59,7	<i>per 100 ha of agricultural land^c in heads</i>	165
						<i>Production per 1 ha of agricultural land^c:</i>	
						<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)^d in kg</i>	166
185,2	177,9	174,1	181,9	184,4	206,6		
623,2	596,6	612,8	618,7	665,0	717,8	<i>cows' milk in l</i>	167
						<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^c:</i>	
						<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>	168
50,1	56,0	72,7	142,1	101,9	90,4		
1,8	3,1	2,6	3,2	6,5	6,1	<i>potatoes in kg</i>	169
627,6	616,8	415,1	477,4	479,0	482,2	<i>sugar beets in kg</i>	170
						<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^e in kg</i>	171
112,3	104,8	108,5	123,6	142,5	140,0		
310,0	280,0	297,2	292,5	292,6	303,3	<i>cows' milk in l</i>	172
						<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^d in kg:</i>	
						<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	173
109,8	104,3	105,7	83,1	80,9 ^b	89,5		
19,6	9,7	9,9	4,8	9,5 ^b	4,2	<i>lime</i>	174

przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów nie stanowiących gospodarstw i dziczynny; w wadze poubojowej ciepłej. e Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego

based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. d Concerns meat: beef, veal, horseflesh and poultry; in post-pork, mutton, slaughter warm weight. f In farming year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
ROLNICTWO							
AGRICULTURE							
175	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^a na 100 ha użytków rolnych ^b w szt.	9,5	9,5	11,8 ^c	11,7	11,7	14,2
176	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	320,4	320,7	321,8	325,0	328,1	329,5
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):							
177	w tys. hektarów	314,4	314,6	315,6	318,8	321,9	323,2
178	na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
179	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	26,9	26,9	27,0	27,3	27,5	27,6
180	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	232,8	220,2	231,1	257,9	279,8	279,0
PRZEMYSŁ							
INDUSTRY							
Produkcja sprzedana przemysłu:							
181	w mln zł (ceny bieżące)	15785,1
182	2005 = 100 (ceny stałe)	100,0
183	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	227549
184	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	12271
BUDOWNICTWO							
CONSTRUCTION							
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^d (ceny bieżące):							
185	w mln zł
186	na 1 mieszkańca w zł
TRANSPORT.							
TRANSPORT.							
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^e :							
187	w km	722	722	722	722	707	707
188	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	6,2	6,2	6,2	6,2	6,0	6,0

a Do 2004 r. – stan w dniu 31 XII. b Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. d Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót. e Łącznie
a Until 2004 – as of 31 XII. b Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user, units — by place of performing works. e Including wide gauge.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
I LEŚNICTWO (dok.) AND FORESTRY (cont.)							
.	14,3	14,7	14,7	15,1 ^c	.	Agricultural tractors (as of June) ^a per 100 ha of agricultural land ^b in units	175
330,2	331,7	333,0	332,9	333,6	334,3	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	176
323,8	325,2	326,5	326,4	327,1	327,8	Forest areas (as of 31 XII): in thous. hectare	177
0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	per capita in ha	178
27,7	27,8	27,9	27,9	27,9	28,0	Forest cover (as of 31 XII) in %	179
281,5	313,3	289,7	309,6	321,0	351,0	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	180
Sold production of industry:							
17915,4	20904,3	22821,6	19991,5	20769,9	24124,2	in mln zł (current prices)	181
112,9	127,9	131,0	122,0	129,2	141,6	2005 = 100 (constant prices)	182
257124	280283	300102	283700	308557	348435	per employee in zł (current prices)	183
13977	16364	17919	15726	16166	18845	per capita in zł (current prices)	184
Sales of construction and assembly production ^d (current prices):							
.	.	.	4000,9	4662,5	4654,4	in mln zł	185
.	.	.	3147	3629	3636	per capita in zł	186
ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII COMMUNICATIONS — as of 31 XII							
707	707	707	722	722	721	Railway lines operated — standard gauge ^e : in km	187
6,0	6,0	6,0	6,2	6,2	6,2	per 100 km ² of total area in km	188

bez gruntów nie stanowiących gospodarstw rolnych. c Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu z szerokotorowymi.

excluding non-farm land. c Data of the Agricultural Census as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, d Realized by construction

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
TRANSPORT. TRANSPORT.							
189	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie): w km	11332	11183	11203	11701	12129	12084
190	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	97,1	95,7	95,8	100,1	103,6	103,2
Samochody osobowe zarejestrowane:							
191	w tys. szt.....	324	345	325	331	358	378
192	na 1000 ludności	249	265	251	256	278	294
Placówki pocztowe:							
193	w liczbach bezwzględnych.....	299	304	306	308	315	312
194	na 10 tys. ludności.....	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4
Telefoniczne łącza główne:							
195	w tys.	289	294	308	320	329	316
196	na 1000 ludności	218,6	222,5	237,9	248,1	255,3	246,1
HANDEL TRADE							
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):							
197	w mln zł	7382,1	7671,0	7949,1	8553,5	10429,8	9877,3
198	na 1 mieszkańca w zł	5663	5896	6127	6614	8084	7678
199	Sklepy ^a (stan w dniu 31 XII)	14581	16111	16397	14641	13790	11968
200	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep ^a	89	81	79	88	93	107
FINANSE PUBLIC							
Budżety gmin^b							
Dochody:							
201	w mln zł	1207,8	1296,0	1377,8	1481,7	1630,2	1837,6
202	na 1 mieszkańca w zł	1109	1191	1270	1369	1509	1706
Wydatki:							
203	w mln zł	1256,4	1333,3	1385,0	1479,7	1681,4	1825,0
204	na 1 mieszkańca w zł	1153	1226	1276	1367	1557	1694

^a Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane za lata 2004-2011 nie są w pełni dochodów i wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu.

^a Due to change in the survey of shops and petrol stations methods data for 2004-2011 are not strictly comparable revenue and expenditure of gminas which are cities with powiat status.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
------	------	------	------	------	------	---------------	------

ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII (dok.)
COMMUNICATIONS — as of 31 XII (cont.)

						<i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>	
12189	12360	12525	12974	13067	13435	<i>in km</i>	189
104,1	105,7	107,1	110,8	111,6	114,7	<i>per 100 km² of total area in km</i>	190
						<i>Registered passenger cars:</i>	
412	451	502	517	540	563	<i>in thous. units</i>	191
322	354	395	407	421	441	<i>per 1000 population</i>	192
						<i>Post offices:</i>	
314	313	311	309	308	305	<i>in absolute numbers</i>	193
2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4	<i>per 10 thous. population</i>	194
						<i>Fixed main line:</i>	
303	279	257	235	225	186	<i>in thous.</i>	195
237,0	219	202	185	175	145	<i>per 1000 population</i>	196

						<i>Retail sales (current prices):</i>	
10242,7	11318,6	12693,9	12052,2	12681,4	13252,7	<i>in mln zł</i>	197
7991	8860	9967	9481	9870	10353	<i>per capita in zł</i>	198
14279	13138	15106	14056	11169	12657	<i>Shops^a (as of 31 XII)</i>	199
90	97	84	90	115	101	<i>Population (as of 31 XII) per shop^a</i>	200

PUBLICZNE
FINANCE

						Budgets of gminas^b	
						<i>Revenue:</i>	
2120,1	2209,5	2431,6	2674,0	3179,1	3103,9	<i>in mln zł</i>	201
1974	2064	2277	2508	2939	2879	<i>per capita in zł</i>	202
						<i>Expenditure:</i>	
2182,8	2174,5	2408,5	2918,5	3644,2	3334,8	<i>in mln zł</i>	203
2032	2031	2255	2737	3369	3094	<i>per capita in zł</i>	204

porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”, ust. 8 na str. 321. *b* Bez
with data for previous years; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 8 on page 321. *b* Excluding

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
FINANSE PUBLIC							
	Budżety miast na prawach powiatu						
	Dochody:						
205	w mln zł	388,8	422,8	421,1	414,7	446,4	507,6
206	na 1 mieszkańca w zł	1818	1982	1983	1965	2126	2428
	Wydatki:						
207	w mln zł	414,0	425,6	429,5	397,7	438,5	548,1
208	na 1 mieszkańca w zł	1936	1995	2022	1884	2089	2622
	Budżety powiatów						
	Dochody:						
209	w mln zł	556,9	635,2	555,1	508,8	566,5	612,4
210	na 1 mieszkańca w zł	511	584	512	470	524	568
	Wydatki:						
211	w mln zł	558,1	638,1	568,8	519,6	566,8	628,1
212	na 1 mieszkańca w zł	512	587	524	480	525	583
	Budżet województwa						
	Dochody:						
213	w mln zł	189,4	183,8	162,0	175,4	200,5	172,6
214	na 1 mieszkańca w zł	145	141	125	136	155	134
	Wydatki:						
215	w mln zł	189,0	198,6	162,1	172,6	179,9	171,6
216	na 1 mieszkańca w zł	145	153	125	134	139	133

INWESTYCJE.
INVESTMENTS.

	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):						
217	w mln zł	2750,8	2288,2	2851,0	2567,2	2999,6	2987,5
218	na 1 mieszkańca w zł	2110	1759	2197	1985	2325	2322
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:						
	w tym:						
219	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
220	przemysłu
221	budownictwa

a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki
 a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
PUBLICZNE (dok.)							
FINANCE (cont.)							
						Budgets of cities with powiat status	
						Revenue:	
580,4	646,4	745,7	806,9	918,2	1029,9	<i>in mln zł</i>	205
2794	3126	3626	3938	4521	5094	<i>per capita in zł</i>	206
						Expenditure:	
638,6	604,9	741,3	888,9	982,9	1129,7	<i>in mln zł</i>	207
3074	2925	3604	4339	4840	5588	<i>per capita in zł</i>	208
						Budgets of powiats	
						Revenue:	
659,0	721,7	815,4	938,5	1003,1	1030,7	<i>in mln zł</i>	209
614	674	763	880	927	956	<i>per capita in zł</i>	210
						Expenditure:	
709,7	724,6	804,5	966,7	1076,0	1063,6	<i>in mln zł</i>	211
661	677	753	907	995	987	<i>per capita in zł</i>	212
						Budget of voivodship	
						Revenue:	
276,5	344,3	478,5	783,7	520,8	516,0	<i>in mln zł</i>	213
216	270	376	617	405	403	<i>per capita in zł</i>	214
						Expenditure:	
256,1	312,5	374,1	754,3	560,9	529,6	<i>in mln zł</i>	215
200	245	294	593	437	414	<i>per capita in zł</i>	216
ŚRODKI TRWAŁE ^a							
FIXED ASSETS ^a							
						Investment outlays (current prices):	
3099,1	4110,2	5583,4	6179,6	6745,4	6710,1	<i>in mln zł</i>	217
2418	3217	4384	4861	5250	5242	<i>per capita in zł</i>	218
						Share in investment outlays (current prices) in %:	
						of which:	
.	.	2,3	1,9	1,9	2,3	agriculture, forestry and fishing	219
.	.	53,2	43,3	32,7	37,6	industry	220
.	.	4,0	2,2	3,7	3,5	construction	221

trwałe", ust. 3 na str. 347 i ust. 4 na str. 348.

Fixed assets", item 3 on page 347 and item 4 on page 348.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
INWESTYCJE. INVESTMENTS.							
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w % (dok.):						
222	handlu; naprawy pojazdów samo- chodowych
223	transportu i gospodarki maga- zynowej
224	obsługi rynku nieruchomości ^Δ
	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):						
225	w mln zł
226	na 1 mieszkańca w zł
	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:						
	w tym:						
227	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
228	przemysłu
229	budownictwa
230	handlu; naprawy pojazdów samo- chodowych
231	transportu i gospodarki maga- zynowej
232	obsługi rynku nieruchomości ^Δ
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^a							
233	Ogółem: w tys.	89,1	94,6	99,5	103,7	103,1	104,4
234	na 1000 ludności	68	73	77	80	80	81
	Osoby prawne i jednostki organizacyj- ne nie mające osobowości prawnej:						
235	w tys.	16,6	18,1	18,6	19,2	19,6	20,1
236	1999 = 100	108,0	117,8	121,1	124,6	127,6	130,5

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
a Excluding persons tending private farms.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
------	------	------	------	------	------	---------------	------

ŚRODKI TRWAŁE (dok.)

FIXED ASSETS (cont.)

						<i>Share in investment outlays (current prices) in % (cont.):</i>	
.	.	5,9	6,9	5,6	5,9	<i>trade; repair of motor vehicles</i>	222
.	.	9,2	20,1	20,6	21,3	<i>transportation and storage</i>	223
.	.	10,6	9,3	16,7	12,2	<i>real estate activities</i>	224
						<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
.	.	59153,9	62652,7	65481,3	71407,9	<i>in mln zł</i>	225
.	.	46445	49286	51056	55870	<i>per capita in zł</i>	226
						<i>Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices) in %:</i>	
						<i>of which:</i>	
.	.	8,3	8,0	7,8	7,2	<i>agriculture, forestry and fishing</i>	227
.	.	34,4	34,7	34,0	35,6	<i>industry</i>	228
.	.	1,5	1,6	1,9	2,0	<i>construction</i>	229
.	.	5,4	5,1	4,9	4,8	<i>trade; repair of motor vehicles</i>	230
.	.	19,0	18,6	18,7	18,1	<i>transportation and storage</i>	231
.	.	19,1	18,4	18,4	17,6	<i>real estate activities</i>	232

W REJESTRZE REGON — stan w dniu 31 XII

IN THE REGON REGISTER — as of 31 XII

106,3	106,9	108,4	105,7	108,7	105,9	<i>Total: in thous.</i>	233
83	84	85	83	85	83	<i>per 1000 population</i>	234
						<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	
20,7	21,2	21,2	21,4	22,1	22,5	<i>in thous.</i>	235
134,3	137,8	137,8	138,9	143,4	146,3	<i>1999 = 100</i>	236

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a							
	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej (dok.):						
	w tym:						
237	przedsiębiorstwa państwowe	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
238	spółdzielnie.....	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
239	spółki handlowe	2,6	3,1	3,4	3,7	3,9	4,0
240	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
241	spółki cywilne.....	7,4	7,1	7,0	7,0	7,0	7,0
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:						
242	w tys.	72,5	76,5	80,9	84,5	83,5	84,4
243	1999 = 100	110,3	116,3	123,1	128,6	127,0	128,3
244	na 1000 ludności	56	59	62	65	65	66

RACHUNKI
REGIONAL

	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):						
245	w mln zł	19463	24816
246	na 1 mieszkańca w zł ^b	14931	19291
	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):						
247	w mln zł	17315	21864
248	na 1 mieszkańca w zł ^b	13283	16996
	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:						
249	w mln zł	15469	18826
250	na 1 mieszkańca w zł ^b	11867	14635

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. *b* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.
a Excluding persons tending private farms. *b* See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	L.p.
------	------	------	------	------	------	---------------	------

W REJESTRZE REGON — stan w dniu 31 XII (dok.)
 IN THE REGON REGISTER — as of 31 XII (cont.)

						<i>Legal persons and organizational entities without legal personality (cont.):</i>	
						<i>of which:</i>	
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>state owned enterprises</i>	237
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	<i>co-operatives</i>	238
4,1	4,3	4,4	4,6	4,8	4,9	<i>commercial companies</i>	239
						<i>of which with foreign capital participation</i>	240
0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6		
7,1	7,2	7,1	7,0	7,1	7,3	<i>civil law partnership</i>	241
						<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	
85,7	85,7	87,2	84,3	86,7	83,4	<i>in thous.</i>	242
130,3	130,4	132,7	128,3	131,8	126,9	<i>1999 = 100</i>	243
67	67	69	66	68	65	<i>per 1000 population</i>	244

REGIONALNE
 ACCOUNTS

						<i>Gross domestic product (current prices):</i>	
27037	30424	34048	34777	35681	.	<i>in mln zł</i>	245
21093	23816	26733	27357	28134	.	<i>per capita^b in zł</i>	246
						<i>Gross value added (current prices):</i>	
23751	26616	29805	30905	31426	.	<i>in mln zł</i>	247
18529	20834	23402	24312	24779	.	<i>per capita^b in zł</i>	248
						<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>	
20157	21552	23322	24145	25230	.	<i>in mln zł</i>	249
15726	16871	18312	18994	19893	.	<i>per capita^b in zł</i>	250

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach <i>In degrees, minutes</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:			<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna).....	Gowarczów	51° 21'	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna).....	Kazimierza Wielka	50° 11'	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia).....	Secemin	19° 42'	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia).....	Zawichost	21° 52'	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:			<i>Extent:</i>
z południa na północ.....	x	1° 10'	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód.....	x	2° 10'	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.
S o u r c e: data of the Marshall's Office of the Świętokrzyskie Voivodship.

TABL. 2 POWIERZCHNIA I GRANICE
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	11710	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km.....	782	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
lubelskim.....	33	4,2	<i>Lubelskie</i>
łódzkim.....	163	20,8	<i>Łódzkie</i>
małopolskim.....	185	23,7	<i>Małopolskie</i>
mazowieckim.....	203	26,0	<i>Mazowieckie</i>
podkarpackim.....	82	10,5	<i>Podkarpackie</i>
śląskim.....	116	14,8	<i>Śląskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.
S o u r c e: data of the Marshall's Office of the Świętokrzyskie Voivodship.

TABL. 3 UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — Szczyt Łysica.....	Bodzentyn	611,8	<i>Highest point — Łysica Peak</i>
Najniżej położony punkt — Dolina Wisły	Tarłów	127,5	<i>Lowest point — Wisła Valley</i>
Najwyżej położona miejscowość — Huta Szkłana	Bieliny	462,1	<i>Highest locality— Huta Szklana</i>
Najniżej położona miejscowość — Ostrów.....	Tarłów	128,0	<i>Lowest locality — Ostrów</i>

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.
Source: data of the Marshall's Office of the Świętokrzyskie Voivodship.

TABL. 4 DANE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Średnia tempera- tura powie- trza w °C <i>Average air temperature in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia prę- dność wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Uśłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
Kielce..... 2000	9,0	723	2,6	.	5,2
2005	7,7	579	2,9	1779	5,3
2010	7,3	744	2,8	1628	5,7
2011	8,3	537	2,8	1876	5,3

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 5 **WYBRANE RZEKI**
SELECTED RIVERS

RZEKI RIVERS	Powierzchnia dorzecza w km ² <i>Drainage basin area in km²</i>		Długość rzeki w km <i>Length in km</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym na terenie województwa <i>of which in voivodship</i>	ogółem <i>total</i>	w tym na terenie województwa <i>of which in voivodship</i>
Wisła	194424,0	11672,0	1047,0	141,0
Pilica	9273,0	1646,0	319,0	7,5
Nida + Nida Biała	3865,4	3584,0	151,2	151,2
Kamienna	2007,9	1892,0	138,3	118,5
Koprzywianka	707,4	707,4	65,9	65,9
Czarna Nida	1224,1	1224,1	63,8	63,8
Nidzica	708,4	425,0	62,9	31,6
Czarna Staszowska	1358,6	1358,6	61,0	61,0
Mierzawa	563,6	563,6	59,6	59,6
Opatówka	281,5	281,5	51,5	51,5
Bobrza	378,9	378,9	48,9	48,9
Wschodnia	648,7	648,7	49,0	49,0
Czarna Włoszczowska	637,4	576,0	47,5	47,5
Łososina	313,8	313,8	37,5	37,5
Lubrzanka	252,6	252,6	36,0	36,0
Świślina	414,4	414,4	30,8	30,8

Źródło: dane Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

Source: data of the Świętokrzyski Board of Melioration and Water Installations.

TABL. 6 ZBIORNIKI WODNE
RESERVOIRS

NAZWA ZBIORNIKA RESERVOIR	Rzeka River	Miasto, gmina City, gmina	Powierzchnia zbiornika w ha Reservoir area in ha	Pojemność w tys. m ³ Capacity in thous. m ³	Średnia głębokość w m Average depth in m
Chańcza ^a	Czarna Staszowska	Raków	342	14250	4,17
Brody ^a	Kamienna.....	Brody.....	260	7500	2,88
Cedzyna	Lubrzanka	Górno, Masłów	64	1554	2,43
Sielpia.....	Czarna Maleniecka	Końskie	60	620	1,03
Szymanowice.....	Koprzywianka	Klimontów.....	51	980	1,92
Starachowice	Kamienna.....	Starachowice.....	52	550	1,06
Lubianka	Lubianka	Starachowice.....	30	896	2,99
Borków.....	Czarna Nida.....	Daleszyce.....	36	686	1,91
Mostki	Żarnówka	Suchedniów.....	21	380	1,81
Rejów.....	Kamionka.....	Skarżysko-Kamienna.	30	1165	3,88
Klekot (k. Łachowa)	ciek od Czarnicy	Włoszczowa	23	508	2,21
Radzanów.....	ciek od Skotnik.....	Busko-Zdrój	11	193	1,75
Radzanów.....	ciek od Owczar	Busko-Zdrój	12	152	1,27
Maleniec	Czarna Konecka	Ruda Maleniecka.....	10	106	1,06
Suchedniów	Kamionka.....	Suchedniów	21	303	1,44
Cegielnia – zalew.....	Koprzywianka	Koprzywnica	18	305	1,69
Mójcza	Lubrzanka	Daleszyce.....	12,5	25	0,20
Piachy.....	wyrobisko.....	Starachowice.....	14	.	.
Bolmin.....	Hutka	Chęciny	11	333	3,03
Brzezie – zalew.....	ciek od Emilianowa	Wodzisław	11	189	1,72
Wojciechów.....	Pierzchnianka	Daleszyce.....	11	105	0,95
Bliżyn – zalew	Kamienna.....	Bliżyn.....	zbiornik planowany do odbudowy		
Kielce – zalew.....	Silnica	Kielce	11	167	1,52
Solec Zdrój	Rzoska.....	Solec Zdrój.....	5	106	2,12
Piachy.....	Kamienna.....	Skarżysko-Kamienna.	5	.	.
Pińczów – zalew	Nida	Pińczów.....	12	164	1,37
Janów	Czarna Konecka	Stąporków	10	120	1,20
Stopnica.....	Stopniczanka	Stopnica	4	46	1,15
Małogoszcz.....	Łososina	Małogoszcz	28	450	1,61

^a Zbiorniki będące pod zarządem Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej.

Źródło: dane Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

a Reservoirs under management of Regional Boards of Water Management.

S o u r c e: data of the Świętokrzyski Board of Melioration and Water Installations.

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Nowa ewidencja gruntów wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich, polegające głównie na włączeniu do użytkowności: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2004, Nr 121, poz. 1266), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V—VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne — RZ; pastwiska — PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a new land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A new land register introduced differences in regard to scope in relation to previous years, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which to date was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text in the Journal of Laws No. 121, item 1266), which protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V—VI quality classes, originating from mineral-derived soils.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ — for arable land and PsZ — for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Stan czystości rzek podaje się w oparciu o wyniki badań monitoringowych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 II 2004 r. (Dz. U. Nr 32, poz. 284) klasyfikacja dla prezentowania stanu wód powierzchniowych obejmuje 5 klas jakości tych wód:

klasa I – wody o bardzo dobrej jakości; spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,

klasa II - wody dobrej jakości; spełniają w odniesieniu do większości wskaźników jakości wody wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,

klasa III – wody zadowalającej jakości; mogą być wykorzystane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia po jej uzdatnieniu,

klasa IV – wody niezadowolającej jakości; mogą być wykorzystane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia po jej uzdatnieniu,

klasa V – wody złej jakości; nie spełniają wymagań dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Określenia jakości wód dokonuje się dla poszczególnych punktów pomiarowych.

5. Informacje o ocenie sanitarnej wodocią-

undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) *in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;*
- 2) *in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;*
- 3) *in the item “exploitation water-line system” — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).*

4. Purity for the surface rivers is specified according to the results of monitoring surveys.

According to the decree of the Minister of the Environment dated 11 II 2004 (Journal of Laws No. 32, item 284) classification for presentation the condition of surface waters includes 5 quality classes:

class I – waters of very good quality which meet the requirements specified for the surface waters used to supply population with water for consumption,

class II – waters of good quality which meet the requirements in respect of the majority of water quality indicators specified for the surface waters used to supply population with water for consumption,

class III – waters of satisfactory quality which can be used to supply population with water designated for consumption after its treatment,

class IV – waters of unsatisfactory quality which can be used to supply population with water for consumption after its treatment,

class V – waters of bad quality which do not meet the requirements for surface waters used to supply population with water for consumption.

The quality of water has been defined for specific control points.

5. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks as well as the quality of the

gów oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417). Dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizykochemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń - dostarczających wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. niespełniającą wymagań sanitarnych).

6. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód powierzchniowych oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje

water drawn from these facilities are compiled in accordance with the Decree of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the requirements quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417). Data were compiled on the basis of field and laboratory test results conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of physical-chemical analyses and bacteriological tests two following categories of facilities of water withdrawal are distinguished: supplying good quality water (i.e. meeting sanitary requirements) and bad quality water (i.e. not meeting sanitary standards).

6. Data regarding **waste water** concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment of waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewerage systems of entities engaged in production (including polluted cooling water and water from mine drainage and constructions), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in surface waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment

w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

7. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych w uzgodnieniu z Ministrem Środowiska na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

(e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment, of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewerage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewerage network).

Data concerning the population using waste treatment plants is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.

7. Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established in the agreement the Minister of the Ministry of Environment on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.

Data regarding particulate and gas emission include organized and disorganized emission.

Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the indica-

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

8. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za lata 2000 i 2001 opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów (wprowadzonym w życie 1 I 2002 r.) opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje **o ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów na składowiskach.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały

tor of reduction of gas pollutants was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

8. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (uniform text in Journal of Laws 2007 No. 39, item 251), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste for the years 2000 and 2001 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste (introduced 1 I 2002), based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste on landfill areas is also a method of rendering waste harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery to treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics

przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

9. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

10. Ochrona przyrody i krajobrazu polega na tworzeniu parków narodowych i rezerwatów przyrody, uznaniu za pomniki przyrody poszczególnych tworów przyrody i ich skupień, wprowadzeniu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt zagrożonych w swym byciu lub rzadko występujących, tworzeniu parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i innych form ochrony, jak: stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne.

Parki narodowe są najwyższą formą ochrony przyrody tworzoną w celu zachowania w niezmiennym stanie najbardziej cennych fragmentów przyrody.

Rezerwat przyrody jest obszarem, na którym zachowane są w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych lub krajobrazowych.

Parki krajobrazowe są przestrzennie wydzielonymi obszarami o ściśle określonych granicach, poddanymi ochronie ze względu na nieprzeciętne właściwości naturalne środowiska przyrodniczego oraz wysokie walory estetyczne i turystyczne krajobrazu. Na terenie parku obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji, które powodują degradację środowiska.

Obszar chronionego krajobrazu jest przestrzennie wydzieloną jednostką o ściśle określonych granicach, poddaną ochronie ze względu na mało zniekształcone środowisko przyrodnicze, zachowujące zdolności równowagi biologicznej. Na obszarach chronionego krajobrazu zabronione jest fizyczne i chemiczne zanieczyszczanie środowiska.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla

or regulating waterways were carried out.

9. Data on municipal waste concern waste generated in households or by other waste producers (excluding hazardous waste) which on the account of its character and composition is similar to waste from households.

Information on municipal waste is issued in accordance with the regulation of Minister of Environment of 27 IX 2001 concerning catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

10. Nature and landscape protection consists in creating national parks and nature reserves, acknowledging individual natural objects or their clusters as natural monuments, introducing protection for endangered or rare species of flora and fauna, creating scenic parks, protected landscape areas and other forms of protection such as: documentation sites, natural and scenic complexes and ecological areas.

National parks are the highest form of environmental protection, created for the purpose of maintaining the most valuable natural areas.

A **nature reserve** is an area in which defined species of flora and fauna and elements of inanimate nature, having a significant scientific, natural, cultural or scenic value, are maintained in their natural or insignificantly altered ecosystems.

Scenic parks are areas with strictly defined boundaries, subject to protection due to the outstanding properties of their natural environment as well as the high aesthetic and tourist value of the landscape. Investment activities which result in a degradation of the natural environment are prohibited in these parks.

Area of protected landscape are areas with strictly defined boundaries, subject to protection due to the relatively unchanged natural environment and capable of maintaining a biological balance. Physical and chemical pollution of the natural environment is prohibited in these areas.

Documentation sites are sites where geological formations, fossil accumulations or mineral objects occur as well as exploited and discarded opencast and underground workings which are not visible on the surface or can be rendered accessible and are important for scientific and educational reasons.

Natural and scenic complexes are created for the purpose of protecting extremely valuable fragments of the natural and cultural environment and preserving their aesthetic values.

Ecological areas comprise the remains of ecosystems which are worthy of protection and having a significance in maintaining unique gene

zachowania jego wartości estetycznych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody lub ich skupiska chronione ze względu na szczególne wartości naukowe, kulturowe, historyczno-pamiętkowe oraz swoiste cechy krajobrazu.

11. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z **opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian**, tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz z **kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska**, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej. Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

12. Dane o wydatkach inwestycyjnych i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską (EUROSTAT).

pools and settlement typology, such as: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, etc.

Nature monuments are individual natural objects, or their clusters, protected due to their scientific, cultural, historic and commemorative values as well as due to their unique landscape characteristics.

11. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from **fees for the use of the natural environment and for introducing changes to it**, i.e.: payments collected for releasing air pollutants, storing waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing sewage into water or the ground, payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes, **finances for violating the requirements of environmental protection** as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration. These funds are used to finance, in part or in full, activity connected with environmental protection and water management.

12. Data regarding investment expenditures and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union (EUROSTAT).

TABL. 1 (7) **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA^a WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**
Stan w dniu 1 I
GEODETIC AREA^a OF THE VOIVODSHIP BY DIRECTION OF USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2011		2012		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2011 increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2011	SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1 mieszkańca w ha per capita <i>in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 mieszkańca w ha per capita <i>in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 mieszkańca w ha per capita ^b <i>in ha</i>		
POWIERZCHNIA OGÓLNA^c	1170995	0,91	1171050	0,91	1171050	0,92	0	TOTAL AREA^c
Użytki rolne	760895	0,59	754466	0,59	753651	0,59	-815	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	568823	0,44	547925	0,43	546686	0,43	-1239	<i>arable land</i>
sady	18812	0,01	31493	0,02	32292	0,03	799	<i>orchards</i>
łąki trwałe	96002	0,07	95353	0,07	94888	0,07	-465	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwałe	45101	0,04	43942	0,03	43799	0,03	-143	<i>permanent pastures</i>
grunty rolne zabudowane	25238	0,02	28292	0,02	28483	0,02	191	<i>agricultural built-up land</i>
grunty pod stawami	3202	0,00	3873	0,00	3889	0,00	16	<i>land under ponds</i>
grunty pod rowami	3717	0,00	3588	0,00	3614	0,00	26	<i>land under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	340034	0,26	345452	0,27	346045	0,27	593	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
las	328956	0,26	332487	0,26	332980	0,26	493	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i zakrzewione	11078	0,01	12965	0,01	13065	0,01	100	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami powierzchniowymi	8137	0,01	8689	0,01	8694	0,01	5	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi	6669	0,01	7511	0,01	7548	0,01	37	<i>flowing</i>
stojącymi	1468	0,00	1178	0,00	1146	0,00	-32	<i>standing</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 72. b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2005, 2010 i 2011; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28. c Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes, item 1 on page 72. b Population as of 31 XII for the years 2005, 2010 and 2011 respectively; see general notes to the Yearbook, item 12 on page 28. c Land area (including inland waters).

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 1 (7) **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA^a WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA (dok.)**
Stan w dniu 1 I
GEODETIC AREA^a OF THE VOIVODSHIP BY DIRECTION OF USE (cont.)
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2011		2012		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2011 increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2011	SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1 mieszkańca w ha <i>per capita in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 mieszkańca w ha <i>per capita in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 mieszkańca ^b w ha <i>per capita^b in ha</i>		
Grunty zabudowane i zurbanizowane...	50044	0,04	52204	0,04	52433	0,04	229	<i>Built-up and urbanized areas</i>
tereny mieszkaniowe	6879	0,01	7910	0,01	8022	0,01	112	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	3533	0,00	3670	0,00	3645	0,00	-25	<i>industrial areas</i>
inne zabudowane.	3686	0,00	4267	0,00	4292	0,00	25	<i>other built-up</i>
zurbanizowane niezabudowane.	882	0,00	915	0,00	959	0,00	44	<i>urbanized built-up</i>
rekreacji i wypoczynku.....	1618	0,00	1546	0,00	1535	0,00	-11	<i>recreational and rest</i>
tereny komunikacyjne	13245	0,02	31652	0,02	31699	0,02	47	<i>transport areas</i>
drogi.....	26223	0,02	26595	0,02	26667	0,02	72	<i>roads</i>
kolejowe.....	4822	0,00	4857	0,00	4835	0,00	-22	<i>railway</i>
inne.....	200	0,00	200	0,00	197	0,00	-3	<i>other</i>
użytki kopalne	2201	0,00	2244	0,00	2281	0,00	37	<i>minerals</i>
Użytki ekologiczne	320	0,00	332	0,00	337	0,00	5	<i>Ecological areas</i>
Nie użytki	9058	0,01	8666	0,01	8670	0,01	4	<i>Wasteland</i>
Tereny różne	2507	0,00	1241	0,00	1220	0,00	-21	<i>Miscellaneous land</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 72. b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2005, 2010 i 2011; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes, item 1 on page 72. b Population as of 31 XII for the years 2005, 2010 and 2011 respectively; see general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (8) **GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
OGÓŁEM.....	168	649	59	91	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Grunty rolne.....	150	637	41	65	Agricultural land
Grunty leśne.....	18	12	18	26	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	64	45	29	44	Residential areas
Na tereny przemysłowe.....	67	10	2	13	Industrial areas
Na tereny komunikacyjne.....	11	3	1	4	Transport land
Pod użytki kopalne.....	16	11	17	15	Minerals
Pod zbiorniki wodne.....	-	558	-	-	Water reservoirs
Inne.....	10	22	11	14	Other

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (9) **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII).....	2964	2926	3383	3381	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane.....	2904	2862	3326	3359	devastated
zdegradowane.....	60	64	57	22	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane.....	13	34	29	1	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	5	-	17	1	agricultural
leśne.....	1	34	12	-	forest
zagospodarowane.....	-	32	-	-	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (10) **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M.....	1118,5	941,1	1403,5	1373,6	100,0	T O T A L
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybactwem) — z ujęć własnych	1020,7	789,3	1272,7	1241,9	90,4	Production (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	1007,0	777,5	1263,5	1233,2	89,8	surface
podziemne	10,0	6,9	6,6	6,5	0,5	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	38,5	84,0	75,0	75,0	5,5	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	59,3	67,8	55,8	56,7	4,1	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe	2,2	11,0	0,7	0,8	0,1	waters: surface
podziemne	57,1	56,9	55,2	55,9	4,1	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.
^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (11) **ZUŻYCIENIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M.....	1102,9	914,3	1385,6	1358,4	100,0	T O T A L
Przemysł.....	1016,6	787,6	1269,5	1239,2	91,2	Industry
w tym na cele produkcyjne.....	1010,8	787,6	1268,2	1237,9	91,1	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	38,5	84,0	75,0	75,0	5,5	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	47,8	42,7	41,1	44,2	3,3	Exploitation water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (12) **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha.....	40	-	-	-	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha.....	1950	2532	2927	2923	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	38476	84030	75031	74995	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych....	2	-	-	-	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha.....	0,1	-	-	-	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych.....	38474	84030	75031	74995	for filling and completing fish ponds
na 1 ha.....	19,7	33,2	25,6	25,7	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.
a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 (13) **STAN EKOLOGICZNY WIĘKSZYCH RZEK W 2011 R.**
ECOLOGICAL CONDITION OF MAJOR RIVERS IN 2011

Rzeki ^a Rivers ^a	Punkt pomiarowo kontrolny Control point	Km biegu rzeki ^b Km of the river ^b	Stan ekologiczny Ecological condition
ZLEWNIA NIDY			
Brzeźnica.....	Borszowice	0,5	III
Czarna Nida.....	Tokarnia	5,8	IV
Mierzawa.....	Pawłowice	2,0	III
Nida.....	Nowy Korczyn	6,1	III
	Żerniki	99,0	III
Nidzica.....	Piotrowice	3,6	III
ZLEWNIA NIDZICY			
Nidzica.....	Piotrowice	3,6	III
ZLEWNIA KOPRZYWIANKI ^c			
Koprzywianka.....	Andruszkowice	2,1	IV ^c
ZLEWNIA STRZEGOMKI			
Strzegomka	Połaniec-Osiek (droga)	3,8	III
ZLEWNIA WISŁY			
Wisła.....	Opatowiec	861,0	III
	Sandomierz	268,4	II ^c

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. b Od ujścia rzeki. c W 2010 r.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach.

a Listed according to hydrographic order. b From the estuary of the river. c In 2010.

Source: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Kielce.

TABL. 7 (13) **STAN EKOLOGICZNY WIĘKSZYCH RZEK W 2011 R. (dok.)**
PURITY OF MAJOR RIVERS IN 2011 (cont.)

Rzeki ^a Rivers ^a	Punkt pomiarowo kontrolny Control point	Km biegu rzeki ^b Km of the river ^b	Stwierdzona klasa czystości Ascertained quality class
ZLEWNIA KAMIENNEJ ^c			
Kamienna	Bzin	112,3	III
	Michałów	85,0	IV
	Nietulisko	67,7	IV
	Krasków	48,0	IV
Kamionka.....	Ostrowiec Św.	0,5	IV
Lubianka.....	Uj. do Kamiennej	0,8	III
ZLEWNIA PILICY			
Barbarka.....	Skórnice	13,5	II
Czarna Maleniecka.....	Maleniec	34,1	II
Krasna	Stara Wieś	0,4	II

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. *b* Od ujścia rzeki. *c* W 2010 r.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach.

a Listed according to hydrographic order. *b* From the estuary of the river. *c* In 2010.

Source: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Kielce.

TABL. 8 (14) **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW W 2011 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a — w % ludności korzystającej z urządzeń — zaopatrywana w wodę <i>Population ^a — in % of population using facilities — supplied with water</i>		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>not meeting sanitary requirements</i>	
Wodociągi o wydajności w m³/d:			Waterworks with a capacity of m³/24h:
poniżej 100	99,1	0,9	<i>below 100</i>
100 — 1000	93,4	6,7	<i>100 — 1000</i>
1001 — 10000	97,4	2,6	<i>1001 — 10000</i>
10001 i więcej	100,0	-	<i>10001 and more</i>

a Według szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 9 (15) **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in per-cent	
OGÓŁEM	1062,3	825,9	1334,2	1304,0	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	1024,5	795,2	1301,3	1271,2	97,5	<i>discharged directly by plants^a</i>
w tym wody chłodnicze.....	1001,9	774,0	1258,5	1227,4	96,6	<i>of which cooling water discharged through sewerage system</i>
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	37,8	30,6	32,9	32,8	2,5	<i>Of which waste water requiring treatment</i>
W tym ścieki wymagające oczyszczania.....	60,5	51,9	75,7	76,5	5,9	<i>treated</i>
oczyszczane.....	57,5	49,1	51,4	56,7	4,4	<i>mechanically</i>
mechanicznie.....	19,0	15,4	14,8	17,5	1,3	<i>chemically</i>
chemicznie.....	0,4	0,2 ^b	3,0 ^b	3,4 ^b	0,3	<i>biologically</i>
biologicznie.....	22,0	19,0	20,2	8,6	0,7	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	16,1	14,4	13,3	27,3	2,1	<i>untreated</i>
nieoczyszczane.....	3,0	2,8	24,4	19,8	1,5	<i>discharged directly by plants</i>
odprowadzone bezpośrednio z zakładów.....	2,1	2,8	24,3	19,8	1,5	<i>discharged through sewerage system</i>
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	1,9	-	0,0	0,0	0,0	

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dotyczy tylko ścieków przemysłowych. c Mniejsza ilość ścieków nieoczyszczanych ogółem od odprowadzonych wynika z szacunkowych metod określania ilości ścieków komunalnych odprowadzonych siecią kanalizacyjną.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions and waste water basins. b Refers only to industrial waste water. c The lesser amount of total untreated than discharged waste water is a result of estimate method of measurement of municipal waste water discharged through sewerage system.

TABL. 10 (16) **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2010	2011	ENTITIES
OGÓŁEM	86	70	69	73	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania.....	53	40	34	37	<i>Discharging waste water directly into waters or into the ground requiring treatment</i>
wyposażone w oczyszczalnię ścieków.....	47	37	27	30	<i>possessing waste water treatment plants</i>
o wystarczającej przepustowości.....	44	35	22	26	<i>with sufficient capacity</i>
o niewystarczającej przepustowości.....	3	2	5	4	<i>with insufficient capacity not possessing waste water treatment plants</i>
bez oczyszczalni ścieków.....	6	3	7	7	<i>Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)</i>
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków).....	33	30	35	36	

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.
a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 11 (17) **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chemical</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwaniam biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	<i>SPECIFICATION</i>
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial waste water treatment plants
Liczba						<i>Number</i>
2000	50	24	2	23	1	
2005	41	18	1	19	3	
2010	41	24	2	14	1	
2011	45	26	2	16	1	
Przepustowość w dam ³ /d.....						<i>Capacity in dam³/24h</i>
2000	103,0	87,2	2,0	13,7	0,1	
2005	108,4	86,1	1,9	18,2	2,2	
2010	211,2	198,7	6,8	5,6	0,0	
2011	216,7	200,4	10,3	5,9	0,0	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal^a waste water treatment plants
Liczba						<i>Number</i>
2000	63	4	2	39	18	
2005	93	-	x	60	33	
2010	108	-	x	71	37	
2011	109	-	x	73	36	
Przepustowość w dam ³ /d.....						<i>Capacity in dam³/24h</i>
2000	248,2	0,8	0,6	106,5 ^b	140,3	
2005	229,3	-	x	109,3 ^b	120,0	
2010	231,0	-	x	116,4 ^b	114,7	
2011	213,1	-	x	47,4	165,7	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem						<i>Population using^c waste water treatment plants in % of total population</i>
2000	41,2	0,4	0,4	20,8	19,7	
2005	47,4	-	x	23,8	23,6	
2010	48,9	-	x	25,5	23,4	
2011	51,1	-	x	12,5	38,6	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz uwagi ogólne ust. 6 na str. 74. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Na podstawie szacunków; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; see general notes item 6 on page 74. b Refers to equipment for biological treatment. c Estimated data; see general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

TABL. 12 (18) **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza^a (stan w dniu 31 XII).....	59	64	77	81	Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych.....	55	55	64	68	<i>particulates</i>
gazowych.....	6	7	6	5	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów.....	11	12	10	14	<i>particulates</i>
gazów.....	12	15	11	14	<i>gases</i>
emisji.....	45	55	63	69	<i>emission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					Emission of pollutants:
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych.....	8,8	4,5	2,8	2,7	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw.	6,5	3,5	1,8	1,6	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	85,5	60,7	78,1	87,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki.....	48,7	22,4	17,2	14,9	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla.....	12,1	20,4	40,5	49,1	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu.....	23,7	17,3	19,4	20,8	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² w t/r:					<i>per 1 km² t/y:</i>
pyłowych.....	0,8	0,4	0,2	0,2	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	7,3	5,2	6,7	7,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe.....	1554,0	1330,4	1499,6	1227,3	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla).....	29,1	29,0	67,9	65,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych.....	99,4	99,7	99,8	99,8	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	25,4	32,3	46,5	42,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.
a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 13 (19) **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others	
URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII EQUIPMENT — as of 31 XII							
OGÓŁEM.....	2000	208	48	363	36	38	19
TOTAL	2005	161	40	431	29	50	21
	2010	158	56	480	26	24	19
	2011	163	58	487	26	23	10
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	7	8	20	-	7	x
low	2005	8	7	23	-	2	x
	2010	19	6	37	-	-	x
	2011	22	6	43	-	-	x
średnia.....	2000	89	18	55	-	12	x
moderate	2005	40	11	68	-	31	x
	2010	41	16	55	-	6	x
	2011	46	17	44	-	6	x
wysoka.....	2000	112	22	288	36	19	x
high	2005	113	22	340	29	17	x
	2010	98	34	388	26	18	x
	2011	95	35	400	26	17	x

PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam³/h
WASTE GAS FLOW in dam³/h

OGÓŁEM.....	2000	5177	1083	7380	10138	496	4662
TOTAL	2005	3474	1338	16297	8591	622	4595
	2010	3125	1925	10364	8763	236	4631
	2011	3275	2028	8911	9023	233	79
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	271	172	822	-	72	x
low	2005	229	125	201	-	33	x
	2010	239	104	304	-	-	x
	2011	306	104	230	-	-	x
średnia.....	2000	1812	187	1425	-	207	x
moderate	2005	618	641	1756	-	434	x
	2010	677	377	1034	-	82	x
	2011	738	438	721	-	82	x
wysoka.....	2000	3094	724	5133	10138	217	x
high	2005	2627	572	14340	8591	155	x
	2010	2209	1444	9026	8763	154	x
	2011	2231	1486	7960	9023	151	x

TABL. 14 (20) **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	37	51	64	62	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t.....	1913,9	1598,6	1963,8	1876,8	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi ^b	1255,1	1136,0	1902,9	1829,4	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	480,3	426,3	15,6	18,8	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	404,5	245,5	13,5	4,7	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	178,5	36,3	45,3	28,6	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:					<i>In % of generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	65,6	71,1	96,9	97,5	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	25,1	26,7	0,8	1,0	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	21,1	15,4	0,7	0,3	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	9,3	2,3	2,3	1,5	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t.....	44413,4	17753,8	14778,1	12969,3	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t.....	371,0	257,0	1506,6	811,0	<i>Waste recovered^b from accumulated by 1st January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
nie zreklamowane (stan w końcu roku).....	217,3	122,9	110,2	108,2	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zreklamowane (w ciągu roku).....	3,8	0,3	2,0	2,0	<i>reclaimed (during the year)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 76. b Do 2001 r. — wykorzystane. c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. d Do 2001 r. — gromadzone przejściowo. e Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 76. b Until 2001 — utilized. c On own plant grounds and other land. d Until 2001 — accumulated temporarily. e On own plant grounds.

TABL. 15 (21) **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2011 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
	w tys. t in thous. t			
OGÓŁEM	1876,8	1829,4	12969,3	TOTAL
w tym:				of which:
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	55,4	49,2	12959,7	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów.....	458,8	457,9	0,6	Slag, furnace ash and particulates from boilers
Cząstki i pyły żelaza oraz jego stopów	5,2	5,2	-	Particles as well as iron and its alloys dust

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 76. b W ciągu roku. c Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 76. b During the year. c On own plant grounds.

TABL. 16 (22) **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION	
	w ha in ha			w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
OGÓŁEM^a	586319,3	725285,9	755759,1	755645,0	64,5	5912,2	TOTAL^a
Parki narodowe ^b	7626,4	7626,4	7626,4	7626,4	0,7	59,7	National parks ^b
Rezerваты przyrody ^b	2431,0	2882,6	3820,8	3820,8	0,3	29,9	Nature reserves ^b
Parki krajo- brazowe ^{bc}	127167,3	126808,9	126539,1	126539,1	10,8	990,0	Scenic parks ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^c	448545,5	587572,1	617100,4	616986,4	52,7	4827,3	Areas of protected landscape ^c
Stanowiska dokumentacyjne	95,0	24,1	25,3	25,3	0,0	0,2	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajo- brazowe	67,8	53,8	103,9	103,9	0,0	0,8	Natural and scenic complexes
Użytki ekologiczne	386,3	318,0	543,2	543,1	0,0	4,2	Ecological areas

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajo-
brazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Including those created on the basis of gmina resolutions. b Excluding buffer zones. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL. 17 (23) **ŚWIĘTOKRZYSKI PARK NARODOWY**

Stan w dniu 31 XII

ŚWIĘTOKRZYSKI NATIONAL PARK

As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				
	parków narodowych national parks				otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą of grand total number — strictly protected		
			razem total	w tym lasów of which forests	
OGÓŁEM 2000	7626,4	7212,1	1731,3	1710,0	20780,4
TOTAL 2005	7626,4	7212,0	1715,2	1696,6	20780,4
2010	7626,4	7221,7	1715,2	1696,6	20780,4
2011	7626,4	7221,7	1715,2	1696,6	20780,4

a Powierzchnia parków w granicach województwa.

a Area of parks on the area of voivodship.

TABL. 18 (24) **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

SCENIC PARKS

As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE SCENIC PARKS	Powierzchnia ^{ab} Area ^{ab}			
	ogółem total	w tym of which		
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
	w ha in ha			
OGÓŁEM 2000	128870,0	62586,1	56170,7	2472,7
TOTAL 2005	128876,1	64638,5	54959,7	2435,1
2010	128876,1	64638,5	54959,7	2435,1
2011	128876,1	64638,5	54959,7	2435,1
Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych	119711,0	58922,5	51590,7	2380,7
Nadnidziański Park Krajobrazowy	23164,0	2270,0	18253,2	347,5
Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy	21407,0	19513,0	1664,0	230,0
Cisowsko-Orłowski Park Krajobrazowy	20706,0	13214,0	6246,0	1066,0
Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy	20505,0	7423,0	9652,2	157,0
Sieradowicki Park Krajobrazowy	12106,0	9803,0	1890,0	413,0
Szaniecki Park Krajobrazowy	10915,0	1091,5	8830,2	54,6
Kozubowski Park Krajobrazowy	6613,0	2513,0	4047,1	16,6
Jeleniowski Park Krajobrazowy	4295,0	3095,0	1008,0	96,0
Zespół Nadpiliczných Parków Krajobrazowych ...	9165,1	5716,0	3369,0	54,4
Przedborski Park Krajobrazowy	9165,1	5716,0	3369,0	54,4

a Powierzchnia parków w granicach województwa. b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Area of parks on the area of voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

TABL. 19 (25) **REZERWATY PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION
		ogółem total	rezerwatów reserves		
			ścisłych ^a strictly protected ^a	częściowych ^b partially protected ^b	
		w ha	in ha		
OGÓŁEM 2000	67	2431,0	50,8	2380,2	TOTAL
2005	69	2882,6	50,8	2831,8	
2010	72	3820,8	-	3820,8	
2011	72	3820,8	-	3820,8	
Faunistyczne	2	766,4	-	766,4	Fauna
Krajobrazowe.....	2	64,5	-	64,5	Scenic
Leśne.....	22	1170,0	-	1170,0	Forest
Torfowiskowe.....	3	457,4	-	457,4	Peat-bog
Florystyczne	4	40,0	-	40,0	Flora
Wodne	1	413,0	-	413,0	
Przyrody nieożywionej.....	28	816,0	-	816,0	Inanimate nature
Stepowe	9	92,9	-	92,9	Steppe
Słonoroślowe.....	1	0,6	-	0,6	Halophyte

a Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. b Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 20 (26) **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poje- dyncze drzewa Individual trees	Grupy drzew Tree clusters	Głazy narzu- towe Erratic boulders	Skalki, groty, jaskinie i inne Stones, grottos, caves and others	Aleje Alleys
OGÓŁEM 2000	689	429	98	36	111	15
TOTAL						
2005	460	233	82	36	104	5
2010	713	501	69	37	90	16
2011	714	501	68	37	92	16

TABL. 21 (27) **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono <i>Administered</i>		Wpłynęło <i>Income</i>		SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS					
Opłaty^a	2000	49116,6	46984,3		Payments^a
	2005	.	30646,9		
	2010	.	59164,3		
	2011	.	59110,8		
w tym za:					<i>of which for:</i>
Gospodarkę ściekową i ochronę wód....		.	11784,2		<i>Waste water management and protection of waters</i>
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.....		.	32230,6		<i>Protection of ambient air and climate</i>
Gospodarkę odpadami.....		.	14539,8		<i>Waste management</i>
Kary^b za nieprzebranie przepisów ochrony środowiska					Fines^b for not meeting environmental protection norms
	2000	492,9	492,9		
	2005	5556,0	231,8		
	2010	7763,6	285,4		
	2011	6427,5	164,0		
w tym za przekroczenie:					<i>of which for exceeding:</i>
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.....		6085,5	630,8		<i>Norms of discharging waste water into waters and into the ground</i>
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza.....		-	-		<i>Permissible emission of air pollutants</i>
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH AGRICULTURAL AND FORESTRY LAND PROTECTION FUND					
O G Ó Ł E M — opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze					T O T A L — payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2000	464,8	486,7		
	2005	1130,4	1186,8		
	2010	1077,0	978,3		
	2011	1366,8	965,7		
w tym:					<i>of which:</i>
Roczne.....		868,5	730,2		<i>Annual</i>
Jednorazowe należności.....		498,3	221,9		<i>One-time payments</i>

a Bez opłat za wydobywanie kopalin. b W zakresie wymierzonych kar - dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Ź r ó d ł o: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych i Leśnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. b In regard to inflicted fines - data of the Inspection of Environmental Protection.

S o u r c e: in regard to the funds for environmental protection and water management — data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural and Forestry Land Protection Fund — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 22 (28) **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>		w odsetkach <i>in percent</i>		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	3798,1	6934,4	2410,4	4,7	<i>Protection of ambient air and climate</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	25212,7	57340,0	48253,4	95,0	<i>Waste water management and protection of waters</i>
Gospodarka odpadami.....	2004,0	2109,2	106,0	0,2	<i>Waste management</i>
Pozostałe.....	3110,4	2012,9	-	-	<i>Others</i>

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 23 (29) **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE ^a SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS ^a IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
Ochrona środowiska	162242,1	154823,6	584296,4	788669,8	Environmental protection
w tym:					<i>of which:</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	68910,2	23164,1	93090,1	423617,8	<i>Protection of air and climate</i>
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	12780,0	7227,8	31980,5	400234,0	<i>of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	81234,5	117558,2	461776,7	336787,8	<i>Waste water management and protection of waters</i>
w tym wydatki na:					<i>of which expenditures on:</i>
oczyszczanie ścieków komunalnych	27104,7	17194,0	251018,9	93953,5	<i>municipal waste water treatment</i>
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	49065,4	95268,0	202104,3	223812,0	<i>sewerage system for the transport of waste water and waste water basins</i>
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	10610,0	9916,1	15883,3	23620,1	<i>Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters</i>
w tym wydatki na:					<i>of which expenditures on:</i>
zbieranie odpadów ^b i ich transport	2251,3	901,4	1604,0	1195,0	<i>waste collection ^b and transport</i>
w tym selektywne zbieranie odpadów	771,1	-	164,0	32,0	<i>of which selective waste collection</i>
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	8136,1	2402,8	3142,0	606,7	<i>removal and treatment of waste ^b</i>
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	139,1	565,4	9172,0	5976,8	<i>reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas</i>
Zmniejszanie hałasu i wibracji.....	242,0	1987,4	2898,8	1688,6	<i>Noise and vibration reduction</i>
Gospodarka wodna	68428,4	79548,2	122191,9	86409,9	Water management
wydatki na:					<i>expenditures on:</i>
Ujęcia i doprowadzenia wody	43212,4	30275,9	53084,1	50868,4	<i>Water intakes and systems</i>
Stacje uzdatniania wody	1777,5	3145,9	1368,7	-	<i>Water treatment plants</i>
Zbiorniki i stopnie wodne	16591,0	35570,9	4515,6	14042,3	<i>Reservoirs and falls</i>
Regulację i zabudowę rzek i potoków	1344,0	4287,3	66,3	5622,8	<i>Regulation and management of rivers and streams</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp.....	5503,5	6268,2	63157,2	15876,4	<i>Flood embankments and pump stations</i>

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a Until 2001 defined as investment outlays; by investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 24 (30) **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	889	406	-	7	particulates
gazowych	29	401	-	39	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage system in km for the transport of:
ścieki	150,4	336,0	420,0	562,1	waste water
wody (ścieki) opadowe	8,0	5,7	16,3	30,7	precipitation water (waste water)
Oczyszczalnie ścieków:					Waste water treatment plants:
obiekty	12	5	4	7	facilities
w tym:					of which:
oczyszczalnie komunalne	11	5	4	7	municipal
mechaniczne	4	2	2	3	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	8	3	2	3	biological (excluding fermentation tanks)
o podwyższonym stopniu oczyszczania (w tym chemiczne)	-	-	-	1	with increased level of treatment (including chemical)
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	28663	2899	3173	16131	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym:					of which:
oczyszczalni komunalnych ...	28365	2799	3173	15431	municipal
mechanicznych	24722	2080	1995	12145	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	3941	719	1178	3786	biological (excluding fermentation tanks)
o podwyższonym stopniu oczyszczania (w tym chemiczne)	-	100	-	200	with increased level of treatment (including chemical)
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	1	1	-	-	facilities
przepustowość w m ³ /d	120	50	-	-	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Treatment systems of waste:
obiekty	1	1	-	-	facilities
wydajność w t/r	62300	72150	-	-	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	1	-	-	-	facilities
powierzchnia w ha	4,6	-	-	-	area in ha
wydajność w t/r	655552	-	-	-	capacity in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d	24064	465	1591	2000	Capacity of water intakes ^b in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	25	1577	1200	-	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	427,9	241,0	360,9	218,7	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:					Water reservoirs:
obiekty	3	2	-	2	facilities
pojemność w tys. m ³	51,1	374,0	-	150,3	capacity in thous. m ³

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2011 aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytutach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
 - terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);
- b) terenowe organy rządowej administracji

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2011, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialities for needs of labour market introduced by a decree of the ministry of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) State **administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration:
 - principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,
 - territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);
- b) territorial organs of general government

ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urządzeniami wodnych oraz kuratoriami oświaty).

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne np. zarządy melioracji i urzędów wodnych).

3) **Samorządowe kolegia odwoławcze.**

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).

2) **Local self-government administration** comprises:

- a) *gminas and cities with powiat status:*
 - *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
- b) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);*
- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).*

3) **Self-government appeal councils.**

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 (31) **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powiaty.....	13	13	13	13	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	1	1	1	1	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	102	102	102	102	<i>Gminas</i>
miejskie.....	5	5	5	5	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie.....	24	25	26	26	<i>urban-rural</i>
wiejskie.....	73	72	71	71	<i>rural</i>
Miasta.....	29	30	31	31	<i>Towns</i>

TABL. 2 (32) **GMINY W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2011
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0 - - 99,9	100,0 - - 149,9	150,0 - - 199,9	200,0 - - 249,9	250,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	102^a	4	39	42	9	6	2
Poniżej 5000..... <i>Below</i>	28	-	16	11	1	-	-
5000 — 7499.....	22	1	9	9	3	-	-
7500 — 9999.....	16	-	6	9	1	-	-
10000 — 14999.....	19	-	7	8	4	-	-
15000 — 19999.....	6	-	-	4	-	2	-
20000 — 39999.....	7	1	-	-	-	4	2
40000 — 99999.....	3	2	1	-	-	-	-
100000 i więcej..... <i>and more</i>	1	-	-	1	-	-	-

a W tym 1 gmina mająca status miasta na prawach powiatu.
a Of which 1 gmina that is city with powiat status.

TABL. 3 (33) **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2011 R.**
 Stan w dniu 31 XII
POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2011
 As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>				
		poniżej <i>below</i> 300,0 km ²	300,0 - - 499,9	500,0 - - 999,9	1000,0 - - 1999,9	2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL	14	1	2	8	2	1
Poniżej 50000 <i>Below</i>	3	-	1	2	-	-
50000 — 74999	3	-	-	3	-	-
75000 — 99999	5	-	1	2	2	-
100000 — 149999	1	-	-	1	-	-
150000 — 199999	-	-	-	-	-	-
200000 i więcej <i>and more</i>	2	1	-	-	-	1

TABL. 4 (34) **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R.**
 Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	1578	25	260	30	TOTAL
W tym kobiety	357	7	48	6	<i>Of which women</i>
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
29 lat i mniej.....	61	-	5	-	<i>29 and less</i>
30—39.....	266	6	27	6	<i>30—39</i>
40—59.....	1002	17	183	15	<i>40—59</i>
60 lat i więcej.....	249	2	45	9	<i>60 and more</i>

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 4 (34) **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe.....	524	24	204	26	Tertiary
Policealne.....	28	-	4	-	Post-secondary
Średnie.....	593	1	44	2	Secondary
Zasadnicze (zawodowe).....	383	-	8	2	Basic vocational
Gimnazjalne.....	-	-	-	-	Lower secondary
Podstawowe.....	50	-	-	-	Primary

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW
BY OCCUPATIONAL GROUPS

Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.....	77	10	114	26	Public government represen- tatives, senior officials and managers
Specjaliści.....	301	14	82	3	Professionals
Technicy i inny średni personel.....	230	1	14	-	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi.....	106	-	17	-	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.....	127	-	6	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.....	432	-	19	-	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieślnicy.....	134	-	3	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	83	-	-	1	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych.....	32	-	-	-	Elementary occupations
Siły zbrojne.....	4	-	-	-	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani.....	52	-	5	-	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (35) **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE <i>AVERAGE EMPLOYMENT</i>				
OGÓŁEM	11518	13843	13301	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Administracja państwowa	3455	3718	3704	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego.....	8042	10102	9568	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu.....	5420	6707	6109	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty.....	2227	2483	2495	<i>powiats</i>
województwo.....	395	912	964	<i>voivodship</i>

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in zł

OGÓŁEM	2581,18	3487,23	3724,53	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Administracja państwowa.....	3020,87	3978,91	4041,95	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego.....	2382,96	3295,37	3593,77	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu.....	2448,00	3150,30	3516,90	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty.....	2146,07	3252,52	3460,29	<i>powiats</i>
województwo.....	2826,12	4478,97	4430,98	<i>voivodship</i>

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji i sądownictwa.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police and the courts of law.

2. Data concerning ascertained crimes and adults convicted according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, coming into force on 1 IX 1998 (the Law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

TABL. 1 (36) **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	33160	39944	33382	34321	T O T A L
Na 10 tys. ludności^b	254,4	310,5	259,8	268,1	Per 10 thous. population^b
Z liczby ogółem:					<i>Of total:</i>
miasta	23529	27095	22988	22320	<i>urban areas</i>
wieś	9631	12849	10394	12001	<i>rural areas</i>
w tym przestępstwa o charakterze:					<i>of which type of crime:</i>
kryminalnym	27759	25058	17953	17453	<i>criminal</i>
gospodarczym	3888	6590	7227	7820	<i>economic</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	1496	1051	794	842	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo	46	24	21	29	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1397	973	730	774	<i>damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	x	6947	6221	7430	<i>Against public safety and safety of transport</i>
w tym drogowe	6301	6860	6184	7363	<i>of which traffic</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1737	1223	796	719	<i>Against freedom, freedom conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		102	114	93	<i>Against sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie	47	60	57	45	<i>of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	2291	1332	1314	1230	<i>Against the family and custody</i>
Przeciwko mieniu	21242	21687	13395	13394	<i>Against property</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 102. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

a See general notes, item 2 and 3 on page 102. b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

TABL. 2 (37) **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	61,3	68,5	78,4	79,9	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	89,6	85,8	84,5	86,8	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu po- wszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	83,9	98,8	98,9	98,9	<i>Against public safety and safety of transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	93,7	93,6	91,8	<i>Against freedom, freedom con- science and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	94,0	88,2	75,4	78,4	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Against the family and custody</i>
Przeciwko czci i nietykalności ciele- snej	100,0	93,2	69,7	71,6	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko mieniu	44,1	47,1	53,5	55,7	<i>Against property</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 102.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.

a See general notes, item 4 on page 102.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kielce.

TABL. 3 (38) **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA
ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
**ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
BY PUBLIC ACCUSATION**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	7627	14934	14082	14104	TOTAL
w tym mężczyźni	7079	13925	13171	13246	<i>of which males</i>
W tym rodzaje przestępstw:					Of which type of crime:
Przeciwko życiu i zdrowiu	1017	1206	1248	1153	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo	18	9	9	8	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	821	811	652	582	<i>damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	6076	5334	6271	<i>Against safety in transport</i>
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego	5616	4977	5999	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of al- cohol or other intoxicant</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	393	427	351	267	<i>Against freedom, freedom of con- science and religion, sexual free- dom and morals</i>
w tym zgwałcenie	23	36	38	23	<i>of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	1708	1089	1118	1003	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk	607	555	494	441	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or help- less person — Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu	2854	4007	3121	2778	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 Kk	810	1245	915	824	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	828	521	425	398	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozboj — art. 280 Kk	248	330	211	145	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (39) **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń.....	8094	13587	15470	14111	Number of events
pożary.....	4465	7791	4134	7101	fires
miejscowe zagrożenia ^a	3429	5482	11086	6731	local threats ^a
wyjazdy do fałszywych alarmów ...	200	314	250	279	false alarms
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych:					Rescue personnel participating in rescue operations:
pożary.....	17979	48621	34492	59990	fires
miejscowe zagrożenia ^a	14583	30880	76769	42553	local threats ^a
Wypadki z ludźmi.....	546	836	2507	2362	Casualties
ofiary śmiertelne.....	111	131	226	200	fatalities
w tym ratownicy.....	-	-	-	-	of which rescue personnel
ranni i poparzeni.....	435	705	2281	2162	injured or burn victims
w tym ratownicy.....	7	15	22	19	of which rescue personnel

^a Klęski żywiołowe, katastrofy, wypadki, awarie i inne zagrożenia życia i mienia.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach.

^a Natural disasters, catastrophes, accidents, malfunctions and other threats to life and property.

S o u r c e: data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Kielce.

TABL. 5 (40) **POŻARY ZAREJESTROWANE PRZEZ PAŃSTWOWĄ STRAŻ POŻARNĄ**
FIRES REGISTERED BY THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
POŻARY OGÓLEM.....	4465	7791	4134	7101	FIRES
w tym lasów.....	611	895	251	652	of which of forests
Budynki dotknięte pożarami.....	1155	923	1041	1114	Burned buildings
mieszkalne.....	529	717	708	730	residential
niemieszkalne.....	626	206	333	384	non-residential
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha.....	488	690	101	612	Woods being subject to fire in ha
Straty materialne ^a (ceny bieżące) w tys. zł.....	17377,3	16252,5	538216,2	38013,2	Material losses ^a (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
lasy.....	868,3	534,3	105,5	899,9	forests
budynki.....	8816,4	8960,5	12870,2	14034,0	buildings
indywidualne gospodarstwa rolne.....	7692,6	6757,7	1336,1	3321,3	individual farms

^a Według szacunków przeprowadzonych bezpośrednio po akcji gaszenia, obejmujących wartość strat w mieniu ruchomym i nieruchomym.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach.

^a According to estimation conducted immediately after extinguishing operation including losses of personal property and real estate.

S o u r c e: data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Kielce.

DZIAŁ V

LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do roku 2005 na ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych — o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.
2. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:
 - dla lat 2000-2009 - w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000-2002 zastosowano podział administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r.; dla pozostałych lat - każdorazowy podział administracyjny),
 - od 2010 r. - w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla lat 2010 i 2011 zastosowano podział administracyjny z dnia 31.XII.2011 r.).Dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.
3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozu-

CHAPTER V POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 – more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts — regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.
2. Data about population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) was prepared assuming the number of population balanced on:
 - for 2000-2009 - the basis of results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000-2002 there was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002; for remaining years – on administrative division in force at a given moment),
 - since 2010 - the basis of results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010-2011 was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011).Data for 2010 have been changed in comparison with those published in previous edition of the Yearbook.
3. The **working age population** refers to

mie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18 - 64 lata, dla kobiet 18 - 59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18 - 44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45 - 64 lata, kobiety — 45 - 59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

4. Stan cywilny faktyczny osób został określony wtórnie na podstawie stanu cywilnego prawnego oraz charakteru związku w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z głową gospodarstwa domowego, oraz wzajemnych powiązań między osobami spisanyymi.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler, panna,
- żonaty, zamężna – w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie,
- partner, partnerka (prowadzący wspólne gospodarstwo domowe – bez względu na ich stan cywilny prawny),
- wdowiec, wdowa,
- rozwiedziony, rozwiedziona,
- separowany, separowana – dotyczy osób:
 - pozostających w separacji prawnej i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami,
 - o stanie cywilnym prawnym żonaty, zamężna – niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami.

5. Poziom wykształcenia ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły.

Zastosowano następującą klasyfikację poziomu wykształcenia: wyższe, policealne, średnie (zawodowe i ogólnokształcące), zasadnicze zawodowe, gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego.

6. Kraj urodzenia (miejsce urodzenia) – zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami kraj urodzenia określono na podstawie granic państw aktualnych w momencie spisu (tj. 31 III 2011r.) a nie w momencie urodzenia osoby. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte z uwagi na konieczność zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej.

7. Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na

*males, aged 18—64, and females, aged 18 - 59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18 - 44) and **non-mobility** (i.e. 45 - 64 for males and 45 - 59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.*

4. De facto marital status of persons has been defined as a derivative, based on the: legal marital status, relationships character the given person lives in, i.e. on the basis information in the relations with the head of the household and mutual connection between the surveyed persons.

The following categories of de facto marital status has been defined:

- single,
- married – in the light of secular or canon law and in actual status of marriage,
- male cohabitant, female cohabitant (living in the same household – irrespectively of their legal marital status),
- widower, widow,
- divorced,
- separated man, women – it is related to persons:
 - remaining in a legal separation and not creating cohabitations with other persons,
 - legally married but not creating a marriage or cohabitation with other persons.

5. Educational level of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognized in accordance with the educational system in force. The basis for recognizing education to be on the appropriate level was a certificate (diploma) obtained upon graduation from the appropriate school.

The survey of educational level encompassed persons at the age of 13 and above

The following classification of educational level has been used: tertiary, post-secondary, secondary (vocational and general), basic vocational, lower secondary, primary, incomplete primary and without school education.

6. Country of birth (place of birth) – in accordance with international recommendations the country of birth should be given taking into consideration the state borders that are actual at the moment of Census (i.e. 31 III 2011), and not those at the moment of person's birth. Such solution was adopted in relation to the necessity to ensure comparability, and first of all in order to avoid doubling of data on the international scale.

7. Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not

pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości. Osoba może mieć jedno, dwa lub kilka obywatelstw. Możliwa jest również sytuacja, że osoba nie ma żadnego obywatelstwa.

Osoba mająca obywatelstwo polskie jak również polskie i inne niż polskie jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski (nie jest cudzoziemcem).

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

8. Narodowość (przynależność narodowa lub etniczna) jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. po raz pierwszy umożliwiono wyrażanie złożonych tożsamości narodo-etnicznych.

9. Podziału ludności według głównego źródła utrzymania dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów — uzyskiwanego w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu (tj. dla 2002 r. — 20 V, a dla 2011 r. — 31 III) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

— posiadających własne źródła utrzymania, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobiście wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu oraz pozostałych źródeł dochodów osobno nie wymienionych,

— utrzymywanych, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

Do ludności utrzymującej się z dochodów z pracy zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, umowy-zlecenia, o dzieło, powołania, wyboru lub mianowania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz duchownych.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, adwokaci, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (np. garażu).

Do ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł zaliczono osoby, dla których posiadanie

depended on nationality. A person may have one, two or more additional citizenships. It is possible that a person has not any citizenship, i.e. stateless.

The person having Polish citizenship and Polish and non-Polish — in Poland always is a person with Polish citizenship (not an alien).

Alien is every person, which does not possess Polish citizenship.

Stateless person is a person not having any citizenship (a stateless person is counting as an alien).

8. Nationality (national or ethnic identity) is a declared (based on a subjective impression) individual feature of each person expressing his/her emotional or cultural relationship, or the one following from his/her parents' origin, to a specific nation or ethnic community.

In the census of 2011, for first time a solution has been adopted to define complex (multiple) national and ethnic identities.

9. Division of population according to the main source of maintenance was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes — obtained within one year (12 months) before the moment of census (i.e. for 2002 — 20 V and for 2011 — 31 III) and was settled irrespective of economic activity of these people.

In respect of the possessed source of maintenance population is divided into two categories:

— *persons having own sources of maintenance, i.e. people earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent and the other sources of income not elsewhere specified,*

— *persons maintained (dependents), i.e. people, who remain maintained by other persons with own source of income.*

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (a labour contract, commission contracts, postings, appointments), outworkers, clergy were considered as persons maintained incomes from paid employment.

Own-account workers (together with contributing family members) including persons managing private agriculture holdings and plots as well as professionals are considered as persons maintained from self-employed incomes; including so rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Population, which earns its living from non-earned sources of maintenance, includes persons, for whom the non-earned source of income constitutes an exclusive or main source of maintenance.

niezarobkowego źródła stanowi wyłączone lub główne źródło utrzymania.

Do niezarobkowych źródeł utrzymania zaliczono: emerytury, renty, zasiłki i świadczenia.

Do ludności utrzymującej się z dochodów z własności zaliczono osoby utrzymujące się z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

10. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa — według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siómeo, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15 - 49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z

The non-earned sources of maintenance include: retirement pays, pensions, benefits.

Population, which earns its living from incomes from property, included persons, who live from the following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

10. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- *marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);*
- *separations — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used);*
- *divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);*
- *births — according to the mother's place of permanent residence;*
- *deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.*

The data on marriages refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siómeo, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15 - 49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15 - 19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45 - 49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of chil-

kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15 - 19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45 - 49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15 - 49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu częstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

11. Przewidywane dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

12. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

13. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

14. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI):

- do 2009 r. - zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. - faktycznie zamieszkałej.

dren which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15 - 49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,

- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

11. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

12. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

13. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

14. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI)

- to 2009 - registered for permanent residence,
- since 2010 - de facto population (population actually residing).

TABL. 1 (41) **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM	1303490	1286384	1284803	1280124	TOTAL
mężczyźni	636697	627757	627507	625203	males
kobiety	666793	658627	657296	654921	females
Miasta.....	600744	585029	580854	577255	Urban areas
Wieś.....	702746	701355	703949	702869	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM	1302650	1285007	1282546	1278116	TOTAL
mężczyźni	636282	626859	626481	624269	Males
kobiety.....	666368	658148	656065	653847	females
miasta	599358	583488	578955	575507	urban areas
wieś.....	703292	701519	703591	702609	rural areas
Kobiety na 100 mę- czyzn.....	105	105	105	105	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności	46,0	45,4	45,1	45,0	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej....	111	110	110	109	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2 (42) **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2010	2011					
				ogółem grand total	w tym mę- czyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mę- czyźni of which males	razem total	w tym mę- czyźni of which males
OGÓŁEM. TOTAL	1302650	1285007	1282546	1278116	624269	575507	274195	702609	350074
0— 2 lata ...	38309	33808	38424	36859	18994	15837	8174	21022	10820
3— 6	59351	47758	46170	48109	24618	19996	10306	28113	14312
7—12	110448	89106	73161	70819	36255	28011	14435	42808	21820
13—15	63530	55015	43510	41800	21301	16051	8195	25749	13106
16—18	70604	58259	50450	47918	24517	18680	9505	29238	15012
19—24	119590	129182	109955	107820	55569	44805	22885	63015	32684
25—29	89209	98709	105756	104008	53793	47533	24418	56475	29375
30—34	77374	86442	99099	99033	51421	47068	24086	51965	27335
35—39	82930	76335	88017	90517	46824	41043	20911	49474	25913
40—44	102898	82033	76843	77861	39673	33593	16522	44268	23151
45—49	104177	101129	81881	79084	40149	35185	16805	43899	23344
50—54	87749	101458	99979	96594	48552	46120	21498	50474	27054
55—59	53317	84369	98710	99389	48952	50669	23199	48720	25753
60—64	60364	50357	80482	84656	39919	43620	19543	41036	20376
65—69	58846	55285	46475	50316	22436	25381	11137	24935	11299
70—74	53492	51467	48982	46799	18986	22030	8728	24769	10258
75—79	38017	43162	42663	42370	15768	19005	7177	23365	8591
80 lat i więcej and more	32445	41133	51989	54164	16542	20880	6671	33284	9871

TABL. 3 (43) **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	1302650	1285007	1282546	1278116	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym.	319649	264275	234159	228678	Pre-working age
mężczyźni.....	163071	135009	119822	117084	males
kobiety.....	156578	129266	114337	111594	females
Miasta.....	136706	106336	94158	91976	Urban areas
mężczyźni.....	69798	54386	48327	47265	males
kobiety.....	66908	51950	45831	44711	females
Wieś.....	182943	157939	140001	136702	Rural areas
mężczyźni.....	93273	80623	71495	69819	males
kobiety.....	89670	77316	68506	66883	females
W wieku produkcyjnym.....	766994	802420	815854	811052	Working age
mężczyźni.....	402678	418962	434662	433453	males
kobiety.....	364316	383458	381192	377599	females
Miasta.....	377726	385382	377859	372158	Urban areas
mężczyźni.....	189720	193794	195370	193217	males
kobiety.....	188006	191588	182489	178941	females
Wieś.....	389268	417038	437995	438894	Rural areas
mężczyźni.....	212958	225168	239292	240236	males
kobiety.....	176310	191870	198703	198658	females
W wieku poprodukcyjnym.....	216007	218312	232533	238386	Post-working age
mężczyźni.....	70533	72888	71997	73732	males
kobiety.....	145474	145424	160536	164654	females
Miasta.....	84926	91770	106938	111373	Urban areas
mężczyźni.....	26732	29853	32299	33713	males
kobiety.....	58194	61917	74639	77660	females
Wieś.....	131081	126542	125595	127013	Rural areas
mężczyźni.....	43801	43035	39698	40019	males
kobiety.....	87280	83507	85897	86994	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM ^a.....	70	60	57	58	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PER- SONS OF WORKING AGE ^a
Mężczyźni.....	58	50	44	44	Males
Kobiety.....	83	72	72	73	Females

TABL. 4 (44) **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2000	29	599358	46,0
TOTAL	2005	30	583488	45,4
	2010	31	578955	45,1
	2011	31	575507	45,0
Poniżej 2000.....		4	6237	0,5
<i>Below</i>				
2000 — 4999.....		10	34413	2,7
5000 — 9999.....		6	42746	3,3
10000 — 19999.....		5	71055	5,6
20000 — 49999.....		3	93853	7,3
50000 — 99999.....		2	125388	9,8
100000 i więcej.....		1	201815	15,8
<i>and more</i>				

TABL. 5 (45) **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2000	97	703292	54,0
TOTAL	2005	97	701519	54,6
	2010	97	703591	54,9
	2011	97	702609	55,0
Poniżej 2000.....		1	1892	0,1
<i>Below</i>				
2000 — 4999.....		33	136322	10,7
5000 — 6999.....		20	118108	9,2
7000 — 9999.....		22	183916	14,4
10000 i więcej.....		21	262371	20,5
<i>and more</i>				

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 6 (46) **LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO^a**
POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS^a

STAN CYWILNY FAKTYCZNY	2002	2011	DE FACTO MARITAL STATUS
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS			
OGÓŁEM.....	1061,9	1095,8	TOTAL
Mężczyźni.....	513,5	530,9	Males
Kawalerowie	168,7	175,7	Single
Żonaci.....	307,8	306,0	Married
Partnerzy	3,3	7,3	Cohabitant
Wdowcy.....	15,5	16,2	Widowed
Rozwiedzieni	11,1	16,7	Divorced
Separowani.....	5,0	2,8	Separated
Nieustalony.....	2,2	6,2	Unknown
Kobiety	548,4	564,9	Females
Panny	118,7	119,4	Single
Zamężne.....	309,4	307,9	Married
Partnerki	3,3	7,0	Cohabitant
Wdowy.....	92,4	97,1	Widowed
Rozwiedzione	16,3	23,8	Divorced
Separowane	6,2	3,7	Separated
Nieustalony.....	2,1	6,1	Unknown
W ODSETKACH IN PERCENT			
Mężczyźni.....	48,4	48,4	Males
Kawalerowie	15,9	16,0	Single
Żonaci.....	29,0	27,9	Married
Partnerzy	0,3	0,7	Cohabitant
Wdowcy.....	1,5	1,5	Widowed
Rozwiedzieni	1,0	1,5	Divorced
Separowani.....	0,5	0,3	Separated
Nieustalony.....	0,2	0,6	Unknown
Kobiety	51,6	51,6	Females
Panny	11,2	10,9	Single
Zamężne.....	29,1	28,1	Married
Partnerki	0,3	0,6	Cohabitant
Wdowy.....	8,7	8,9	Widowed
Rozwiedzione	1,5	2,2	Divorced
Separowane	0,6	0,3	Separated
Nieustalony.....	0,2	0,6	Unknown

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 7 (47) LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ ^a WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
 POPULATION AGED 13 AND MORE ^a BY EDUCATION LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poziom wykształcenia Education level					Nieustalony poziom wykształcenia Unknown education level	
		wyższe higher	poli- cealne ^b i średnie post sec- ondary ^b and secondary	zasad- nicze zawo- dowe basic vocational	gimnazjal- ne i podsta- wowe ukończone lower secondary and completed primary	podsta- wowe nieukoń- czone i bez wykształ- cenia szkolnego incomple- ted prima- ry and without school education		
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS								
OGÓŁEM.....	2002	1100,9	100,0	331,7	240,4	361,7	53,3	13,8
TOTAL	2011	1124,0	180,4	337,6	239,8	296,8	18,4	51,1
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM.....	2002	100,0	9,1	30,1	21,8	32,9	4,8	1,2
TOTAL	2011	100,0	16,0	30,0	21,3	26,4	1,6	4,5
Mężczyźni..... Males		100,0	13,2	28,0	28,1	25,0	1,1	4,5
Kobiety..... Females		100,0	18,7	31,9	15,0	27,7	2,1	4,6
Miasta..... Urban areas		100,0	22,9	35,7	16,9	17,4	0,8	6,4
Mężczyźni..... Males		100,0	20,4	33,5	22,5	16,4	0,6	6,6
Kobiety..... Females		100,0	25,1	37,6	11,9	18,3	0,9	6,3
Wieś..... Rural areas		100,0	10,3	25,3	25,1	34,0	2,4	3,0
Mężczyźni..... Males		100,0	7,5	23,6	32,6	32,0	1,5	2,8
Kobiety..... Females		100,0	13,1	26,9	17,7	36,0	3,2	3,1

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. ^b Łącznie z kolegiami.
^a Results of the National Population and Housing Censuses. ^b Including colleges.

TABL. 8 (48) LUDNOŚĆ ^a WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA
 POPULATION ^a BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2011				
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
	w tys. in thous.	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM..... TOTAL	1297,5	1280,7	100,0	100,0	100,0	100,0
Posiadający własne źródło utrzymania ^b..... Owners own source of maintenance ^b	793,2	828,6	65,9	63,6	66,2	63,5
Dochody z pracy..... <i>Incomes from work</i>	399,4	451,1	41,0	29,7	35,9	34,7
najemnej..... <i>hired</i>	271,7	345,8	30,6	23,5	31,2	23,5
na rachunek własny ^c <i>own-account workers ^c</i>	127,7	105,3	10,3	6,2	4,6	11,2
Niezarobkowe źródło..... <i>Non-earned sources</i>	393,1	350,9	22,7	31,9	28,1	26,8
w tym: <i>of witch</i>						
emerytura..... <i>retirement pay</i>	204,4	253,6	15,1	24,3	20,5	19,2
renta..... <i>pension</i>	113,2	66,6	5,2	5,2	4,8	5,5
zasiłki i świadczenia..... <i>benefit</i>	24,5	30,7	2,4	2,4	2,8	2,1
Pozostałe źródła docho- dów osobno nie wymie- nione..... <i>Other sources of income not elsewhere specified</i>	0,6	25,0	2,0	1,9	2,1	1,8
Na utrzymaniu..... Maintained persons	493,5	401,4	30,2	32,4	28,1	34,0
Nieustalone źródło utrzymania..... Unknown source of maintenance	10,8	50,7	3,9	4,0	5,7	2,6

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. b Łącznie z dochodami z własności. c Łącznie z dochodami z wynajmu.

a Results of the National Population and Housing Censuses. b Data include incomes from owning. c Data include incomes from rent.

TABL. 9 (49) **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I KRAJU URODZENIA^a**
POPULATION BY SEX AND COUNTRY OF BIRTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
w tys. in thous.						
OGÓŁEM..... TOTAL	1297,5	633,8	663,7	1280,7	625,5	655,2
Urodzeni w Polsce <i>Born in Poland</i>	1276,5	624,1	652,4	1271,9	621,5	650,4
Urodzeni za granicą..... <i>Born abroad</i>	6,5	2,7	3,8	8,5	3,8	4,7
w tym: <i>of which:</i>						
Niemcy.....	1,7	0,7	1,0	1,5	0,6	0,9
Wielka Brytania..	0,0	0,0	0,0	1,4	0,7	0,7
Ukraina	1,5	0,5	0,9	1,4	0,4	0,9
Francja.....	0,6	0,2	0,3	0,6	0,3	0,3
Włochy	0,2	0,1	0,1	0,6	0,3	0,3
Stany Zjednoczone.....	0,2	0,1	0,1	0,5	0,3	0,2
Białoruś.....	0,5	0,2	0,3	0,4	0,1	0,2
Rosja.....	0,5	0,2	0,4	0,3	0,1	0,2
Nieustalone miejsce urodzenia..... <i>Place of birth unknown</i>	14,4	7,0	7,5	0,3	0,2	0,1

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 10 (50) **LUDNOŚĆ Z OBYWATELSTWEM NIEPOLSKIM WEDŁUG PŁCI I KRAJU OBYWATELSTWA^a**
POPULATION WITH NON-POLISH CITIZENSHIP BY SEX AND COUNTRY OF BIRTH^a

KRAJ OBYWATELSTWA NIEPOLSKIEGO COUNTRY OF NON-POLISH CITIZENSHIP	2002			2011		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
w tys. in thous.						
OGÓŁEM..... TOTAL	0,8	0,4	0,4	0,9	0,4	0,5
w tym: <i>of which:</i>						
Ukraina	0,1	0,0	0,1	0,3	0,1	0,3
Niemcy.....	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Rosja.....	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 11 (51) **LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA URODZENIA I OBYWATELSTWA**^a
POPULATION BY PLACE OF BIRTH AND CITIZENSHIP^a

OBYWATELSTWO CITIZENSHIP	2002				2011			
	ogółem <i>total</i>	urodzeni w Polsce <i>born in Poland</i>	urodzeni za grani- cą <i>born abroad</i>	nieustalo- ne miej- sce urodzenia <i>place of birth unknown</i>	ogółem <i>total</i>	urodzeni w Polsce <i>born in Poland</i>	urodzeni za grani- cą <i>born abroad</i>	nieustalo- ne miej- sce urodzenia <i>place of birth unknown</i>
	w tys.				<i>in thous.</i>			
OGÓŁEM..... TOTAL	1297,5	1276,5	6,5	14,4	1280,7	1271,9	8,5	0,3
Obywatelstwo polskie	1280,6	1271,8	5,8	3,0	1279,7	1271,8	7,7	0,2
<i>Polish citizenship</i>								
Obywatelstwo niepolskie.....	0,8	0,1	0,7	0,0	0,9	0,1	0,8	0,0
<i>Non-Polish citizenship</i>								
Bezpaństwowcy	0,0	.	.	.	0,0	0,0	-	-
<i>Stateless</i>								
Obywatelstwo nieustalone	16,0	4,6	0,0	11,4	0,1	0,0	-	0,1
<i>Citizenship unknown</i>								

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 12 (52) **LUDNOŚĆ WEDŁUG STRUKTURY IDENTYFIKACJI NARODOWO-ETNICZNYCH W 2011 R.**^a
POPULATION BY STRUCTURE OF NATIONAL-ETHNIC IDENTITY IN 2011^a

Identyfikacja narodowo-etniczna	Ogółem <i>Total</i>		<i>National-ethnic identity</i>
	w tysiącach <i>in thousands</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	
Ludność ogółem	1280,7	100,0	Total population
Wyłącznie polska	1249,8	97,6	<i>Polish only</i>
Polska i niepolska	3,2	0,3	<i>Polish and Non-Polish</i>
Wyłącznie niepolska	1,0	0,1	<i>Non-Polish only</i>
Nieustalona.....	26,7	2,1	<i>Unknown</i>

^a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r.
^a Results of the National Population and Housing Census as of 31 III 2011.

TABL. 13 (53) RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a			ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLEDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM	2000	7540	5824	707	12612	13377	108	-765
TOTAL	2005	7154	5577	893	11477	13620	68	-2143
	2010	7833	5806	1536	12445	14006	78	-1561
	2011	6881	4873	1310	11600	13725	70	-2125
Miasta.....	2000	3531	2542	518	5069	5243	35	-174
<i>Urban areas</i>	2005	3285	2391	623	4700	5427	32	-727
	2010	3668	2537	1017	5323	5607	25	-284
	2011	3049	1983	846	4905	5581	28	-676
Wieś.....	2000	4009	3282	189	7543	8134	73	-591
<i>Rural areas</i>	2005	3869	3186	270	6777	8193	36	-1416
	2010	4165	3269	519	7122	8399	53	-1277
	2011	3832	2890	464	6695	8144	42	-1449
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION								
OGÓŁEM	2000	5,7	4,4	0,5	9,6	10,2	8,6 ^b	-0,6
TOTAL	2005	5,5	4,3	0,7	8,9	10,5	5,9 ^b	-1,7
	2010	6,1	4,5	1,2	9,7	10,9	6,3 ^b	-1,2
	2011	5,4	3,8	1,0	9,1	10,7	6,0^b	-1,7
Miasta.....	2000	5,9	4,2	0,9	8,4	8,7	6,9 ^b	-0,3
<i>Urban areas</i>	2005	5,6	4,1	1,1	8,0	9,2	6,8 ^b	-1,2
	2010	6,3	4,4	1,8	9,2	9,7	4,7 ^b	-0,5
	2011	5,3	3,4	1,5	8,5	9,7	5,7^b	-1,2
Wieś.....	2000	5,6	4,6	0,3	10,6	11,4	9,7 ^b	-0,8
<i>Rural areas</i>	2005	5,5	4,5	0,4	9,6	11,6	5,3 ^b	-2,0
	2010	5,9	4,6	0,7	10,1	11,9	7,4 ^b	-1,8
	2011	5,5	4,1	0,7	9,5	11,6	6,3^b	-2,1

a Ze skutkami cywilnymi. b Na 1000 urodzeń żywych.
a With civil law consequences. b Per 1000 live births.

TABL. 14 (54) **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
OGÓŁEM..... 2000	7540	6941	21,8	4671	1563	707	2,1	595
TOTAL 2005	7154	6906	22,0	4628	1385	893	2,8	-316
2010	7833	7423	23,5	4416	1471	1536	4,9	-402
2011	6881	7068	22,6	4278	1480	1310	4,2	-950
Miasta..... 2000	3531	3034	20,5	1887	629	518	3,3	495
<i>Urban areas</i> 2005	3285	3129	21,5	1926	580	623	4,3	-587
2010	3668	3511	24,4	1829	665	1017	7,1	-732
2011	3049	3328	23,4	1791	691	846	6,0	-1098
Wieś 2000	4009	3907	22,9	2784	934	189	1,0	101
<i>Rural areas</i> 2005	3869	3777	22,4	2702	805	270	1,6	271
2010	4165	3912	22,8	2587	806	519	3,0	330
2011	3832	3740	22,0	2487	789	464	2,7	147

a Po uwzględnieniu salda migracji zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
 a After considering net international migration for permanent residence of married persons.

 TABL. 15 (55) **MAŁŻEŃSTWA WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW ZAWARTE W 2011 R.**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2011

MĘŻCZYŹNI W WIEKU <i>MALES AT AGE</i>	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20-24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40-49	50-59	60 lat i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	6881	325	2548	2789	694	203	142	129	51
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	41	27	13	-	1	-	-	-	-
20 - 24	1357	202	926	215	12	1	1	-	-
25 - 29	3331	80	1342	1743	146	16	4	-	-
30 - 34	1296	11	212	685	333	49	6	-	-
35 - 39	406	5	45	117	154	71	12	2	-
40 - 49	199	-	8	27	39	47	67	11	-
50 - 59	145	-	2	2	9	18	44	62	8
60 lat i więcej <i>and more</i>	106	-	-	-	-	1	8	54	43

TABL. 16 (56) **MAŁŻEŃSTWA WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW
ZAWARTE W 2011 R.**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES
CONTRACTED IN 2011

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwidzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM GRAND TOTAL	6881	6317	121	443
Kawalerowie <i>Single</i>	6314	6063	39	212
Wdowcy <i>Widowers</i>	87	11	42	34
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	480	243	40	197
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM TOTAL	3049	2716	62	271
Kawalerowie <i>Single</i>	2695	2564	15	116
Wdowcy <i>Widowers</i>	47	3	23	21
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	307	149	24	134
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM TOTAL	3832	3601	59	172
Kawalerowie <i>Single</i>	3619	3499	24	96
Wdowcy <i>Widowers</i>	40	8	19	13
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	173	94	16	63

TABL. 17 (57) **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	707	893	1536	1310	T O T A L
rozwoy małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	249	245	663	518	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	458	648	873	792	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	290	368	588	527	1
2	131	207	245	227	2
3	28	44	29	31	3
4 i więcej.....	9	29	11	7	4 and more

a Poniżej 18 lat.
a *Below age 18.*

TABL. 18 (58) **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe.....	12612	11477	12445	11600	4905	6695	Live births
Małżeńskie.....	11763	10279	10713	9945	4007	5938	<i>Legitimate</i>
chłopcy.....	6009	5299	5534	5153	2050	3103	<i>males</i>
dziewczęta	5754	4980	5179	4792	1957	2835	<i>females</i>
Pozamałżeńskie.....	849	1198	1732	1655	898	757	<i>Illegitimate</i>
chłopcy.....	406	588	928	844	478	366	<i>males</i>
dziewczęta	443	610	804	811	420	391	<i>females</i>
Urodzenia martwe.....	57	61	63	64	25	39	Still births

TABL. 19 (59) **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>							
OGÓŁEM 2000	12612	6004	3953	1590	543	277	245
TOTAL 2005	11477	5837	3793	1148	383	152	164
..... 2010	12445	6375	4363	1149	333	120	104
..... 2011	11664	5958	4126	1121	273	105	81
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	518	480	32	6	-	-	-
20—24.....	2346	1720	546	78	2	-	-
25—29.....	4451	2561	1530	285	53	18	4
30—34.....	3050	970	1497	421	100	38	24
35—39.....	1100	198	472	273	95	31	31
40—44.....	195	28	48	57	23	17	22
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	4	1	1	1	-	1	-
W ODSETKACH <i>IN PERCENT</i>							
OGÓŁEM 2000	100,0	47,6	31,3	12,6	4,3	2,2	1,9
TOTAL 2005	100,0	50,9	33,0	10,0	3,3	1,3	1,4
..... 2010	100,0	51,2	35,1	9,2	2,7	1,0	0,8
..... 2011	100,0	51,1	35,4	9,6	2,3	0,9	0,7
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	4,4	4,1	0,3	0,1	-	-	-
20—24.....	20,1	14,7	4,7	0,7	0,0	-	-
25—29.....	38,2	22,0	13,1	2,4	0,5	0,2	0,0
30—34.....	26,1	8,3	12,8	3,6	0,9	0,3	0,2
35—39.....	9,4	1,7	4,0	2,3	0,8	0,3	0,3
40—44.....	1,7	0,2	0,4	0,5	0,2	0,1	0,2
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 20 (60) **PŁODNOŚĆ KOBIEŃ I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility — live births per 1000 women aged:						
15—49.....	38,0	35,5	40,6	38,3	35,8	40,3
15—19.....	15,9	11,2	13,6	12,7	11,5	13,6
20—24.....	91,9	60,6	56,1	53,0	40,0	62,7
25—29.....	95,8	91,6	93,2	87,4	80,5	93,3
30—34.....	48,9	55,0	67,5	63,7	64,1	63,4
35—39.....	19,9	19,8	27,3	25,4	25,9	24,9
40—44.....	4,3	3,9	5,2	5,0	5,1	5,0
45—49.....	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Współczynniki: Rates:						
Dzielnosci ogólnej..... Total fertility	1,389	1,209	1,306	1,227	1,223	1,309
Reprodukcji brutto..... Gross reproduction	0,682	0,589	0,628	0,593	0,544	0,631
Dynamiki demograficznej..... Demographic dynamics	0,943	0,843	0,889	0,845	0,879	0,822

TABL. 21 (61) **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS	WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Fe- males	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM.....	2000	13377	7139	6238	5243	2815	2428	8134	4324	3810
TOTAL	2005	13620	7449	6171	5427	3009	2418	8193	4440	3753
	2010	14006	7384	6622	5607	2955	2652	8399	4429	3970
	2011	13725	7358	6367	5581	2957	2624	8144	4401	3743
	0—4 lata.....	78	43	35	32	20	12	46	23	23
	5—14.....	15	11	4	6	5	1	9	6	3
	15—19.....	38	25	13	10	8	2	28	17	11
	20—24.....	60	45	15	26	17	9	34	28	6
	25—29.....	70	58	12	25	21	4	45	37	8
	30—34.....	114	91	23	53	43	10	61	48	13
	35—39.....	159	142	17	68	60	8	91	82	9
	40—44.....	226	172	54	88	68	20	138	104	34
	45—49.....	337	257	80	125	87	38	212	170	42
	50—54.....	630	467	163	278	178	100	352	289	63
	55—59.....	915	677	238	428	284	144	487	393	94
	60—64.....	1191	870	321	575	403	172	616	467	149
	65—69.....	912	635	277	452	302	150	460	333	127
	70—74.....	1349	828	521	598	355	243	751	473	278
	75—79.....	1854	976	878	805	416	389	1049	560	489
	80—84.....	2468	1046	1422	864	372	492	1604	674	930
	85 lat i więcej and more	3309	1015	2294	1148	318	830	2161	697	1464

TABL. 22 (62) ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN
DEATHS BY CAUSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
OGÓŁEM	1017,3	1051,4	1079,8	1090,1	TOTAL
w tym:					of which:
Przyczyny zgonów:^a					Causes of deaths:^a
Choroby zakaźne i pasożytnicze.....	7,5	6,7	5,6	4,5	Infectious and parasitic diseases
Nowotwory.....	218,7	235,2	244,2	242,7	Neoplasms
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	2,1	2,2	1,3	1,3	Diseases of blood and blood-forming organs ^Δ
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej.....	15,1	18,4	8,1	12,7	Endocrine, nutritional and metabolic diseases
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania.....	4,6	7,7	1,0	0,5	Mental and behavioural disorders
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów.....	9,7	12,8	8,5	12,2	Diseases of the nervous system and sense organs
Choroby układu krążenia.....	508,1	502,2	604,5	578,8	Diseases of the circulatory system
Choroby układu oddechowego.....	59,1	61,3	55,6	46,2	Diseases of the respiratory system
Choroby układu trawiennego.....	33,0	38,4	35,5	41,0	Diseases of the digestive system
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej.....	0,5	0,5	1,2	1,6	Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
Choroby układu moczowo-płciowego.....	15,1	17,0	16,6	14,6	Diseases of the genitourinary system
Ciąża, poród i połóg.....	-	0,1	-	-	Pregnancy, childbirth and the puerperium
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym.....	3,4	2,7	2,1	3,9	Conditions originating in the perinatal period
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	3,7	2,2	1,8	2,3	Congenital anomalies ^Δ
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	71,3	71,8	48,5	58,2	Symptoms and ill-defined conditions
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny.....	64,6	72,3	45,1	69,6	Injuries and poisonings by external cause

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 23 (63) **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Total</i>	Na 1000 urodzeń żywych <i>Per 1000 live births</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>			
			chłopcy <i>males</i>	dziewczęta <i>females</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
OGÓŁEM..... 2000 TOTAL	108	8,6	49	59	35	73
2005	68	5,9	41	27	32	36
2010	78	6,3	45	33	25	53
2011	70	6,0	40	30	28	42

TABL. 24 (64) **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ**
INFANT DEATHS BY CAUSES

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2000	2005	2009	2010			
				ogółem <i>total</i>	na 1000 urodzeń żywych <i>per 1000 live births</i>	z liczby ogółem <i>of total number</i>	
						miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	108	68	53	78	6,3	25	53
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a <i>With stated cause of death^a</i>	108	68	53	78	6,3	25	53
w tym: <i>of which:</i>							
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym..... <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	45	35	27	50	4,0	14	36
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	37	18	17	20	1,6	8	12
w tym wrodzone wady serca..... <i>of which congenital anomalies of heart</i>	12	8	6	7	0,6	2	5
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	7	-	3	2	0,2	2	-

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 25 (65) **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym mężczyźni <i>Of which males</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	197	166	TOTAL
2005	174	153	
2010	208	179	
2011	172	149	
w tym dokonane 2000	184	154	<i>of which committed</i>
2005	157	140	
2010	184	163	
2011	154	133	
Miasta 2000	82	66	<i>Urban areas</i>
2005	88	77	
2010	90	72	
2011	67	54	
Wieś..... 2000	115	100	<i>Rural areas</i>
2005	86	76	
2010	118	107	
2011	105	95	
Wiek samobójców:			Age of suicidal persons:
19 lat i mniej.....	4	4	<i>19 and less</i>
20—29.....	21	20	<i>20—29</i>
30—49.....	54	48	<i>30—49</i>
50—69.....	80	66	<i>50—69</i>
70 lat i więcej.....	13	11	<i>70 and more</i>

^a Usiłowane i dokonane.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej w Kielcach.

^a Attempted and committed.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kielce.

TABL. 26 (66) **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI <i>MALES</i>					
OGÓŁEM 2000	70,5	56,2	41,9	28,5	17,0
TOTAL 2005	70,6	56,3	42,2	28,8	17,6
2010	71,8	57,4	43,2	29,7	18,2
2011	72,0	57,6	43,2	29,9	18,4
Miasta.....	73,0	58,6	44,2	30,8	18,9
<i>Urban areas</i>					
Wieś.....	71,2	56,8	42,5	29,1	18,0
<i>Rural areas</i>					
KOBIETY <i>FEMALES</i>					
OGÓŁEM 2000	78,6	64,6	49,9	35,4	22,0
TOTAL 2005	80,2	65,8	51,0	36,5	23,1
2010	80,9	66,5	51,8	37,3	23,8
2011	81,3	66,8	52,1	37,5	24,0
Miasta.....	81,3	66,8	52,0	37,4	24,0
<i>Urban areas</i>					
Wieś.....	81,2	66,9	52,2	37,7	24,0
<i>Rural areas</i>					

TABL. 27 (67) **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT
RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM.....	2000	12343	5976	6219	148	14459	7687	6569	203	-2116
TOTAL	2005	11785	6439	5233	113	14034	7398	6508	128	-2249
	2010	11373	6099	4945	329	13918	7190	6421	307	-2545
	2011	11096	5780	4925	391	13401	7016	6097	288	-2305
Miasta.....	2000	5128	1960	3075	93	6610	3123	3340	147	-1482
Urban areas	2005	4567	1934	2571	62	7360	3467	3786	107	-2793
	2010	4381	1783	2433	165	7566	3485	3825	256	-3185
	2011	4399	1660	2472	267	7171	3366	3571	234	-2772
Wieś	2000	7215	4016	3144	55	7849	4564	3229	56	-634
Rural areas	2005	7218	4505	2662	51	6674	3931	2722	21	544
	2010	6992	4316	2512	164	6352	3705	2596	51	640
	2011	6697	4120	2453	124	6230	3650	2526	54	467
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM.....	2000	9,4	4,5	4,7	0,1	11,0	5,8	5,0	0,2	-1,6
TOTAL	2005	9,1	5,0	4,0	0,1	10,8	5,7	5,0	0,1	-1,7
	2010	8,9	4,7	3,8	0,3	10,8	5,6	5,0	0,2	-2,0
	2011	8,7	4,5	3,8	0,3	10,5	5,5	4,8	0,2	-1,8
Miasta.....	2000	8,5	3,3	5,1	0,2	11,0	5,2	5,6	0,2	-2,5
Urban areas	2005	7,8	3,3	4,4	0,1	12,5	5,9	6,4	0,2	-4,8
	2010	7,5	3,1	4,2	0,3	13,0	6,0	6,6	0,4	-5,5
	2011	7,6	2,9	4,3	0,5	12,4	5,8	6,2	0,4	-4,8
Wieś	2000	10,1	5,6	4,4	0,1	11,0	6,4	4,5	0,1	-0,9
Rural areas	2005	10,2	6,4	3,8	0,1	9,4	5,6	3,8	0,0	0,8
	2010	9,9	6,1	3,6	0,2	9,0	5,3	3,7	0,1	0,9
	2011	9,5	5,9	3,5	0,2	8,9	5,2	3,6	0,1	0,7

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 28 (68) **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odplyw ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM.....	2000	12195	8750	3445	14256	8750	5506
TOTAL	2005	11672	8361	3311	13906	8361	5545
	2010	11044	8199	2845	13611	8199	5412
	2011	10705	7793	2912	13113	7793	5320
Miasta.....	2000	5035	3446	1589	6463	3721	2742
Urban areas	2005	4505	3008	1497	7253	4066	3187
	2010	4216	2907	1309	7310	4107	3203
	2011	4132	2853	1279	6937	3774	3163
Wieś.....	2000	7160	5304	1856	7793	5029	2764
Rural areas	2005	7167	5353	1814	6653	4295	2358
	2010	6828	5292	1536	6301	4092	2209
	2011	6573	4940	1633	6176	4019	2157
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION							
OGÓŁEM.....	2000	9,3	6,7	2,6	10,8	6,7	4,2
TOTAL	2005	9,0	6,5	2,6	10,7	6,5	4,3
	2010	8,6	6,4	2,2	10,6	6,4	4,2
	2011	8,4	6,1	2,3	10,2	6,1	4,2
Miasta.....	2000	8,4	5,7	2,6	10,8	6,2	4,6
Urban areas	2005	7,7	5,1	2,5	12,3	6,9	5,4
	2010	7,3	5,0	2,3	12,6	7,1	5,5
	2011	7,2	4,9	2,2	12,0	6,5	5,5
Wieś.....	2000	10,1	7,4	2,6	10,9	7,0	3,9
Rural areas	2005	10,1	7,6	2,6	9,4	6,1	3,3
	2010	9,7	7,5	2,2	9,0	5,8	3,1
	2011	9,4	7,0	2,3	8,8	5,7	3,1

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 29 (69) **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM... 2000	12195	5903	6292	14256	6922	7334	-2061	-1019	-1042
TOTAL									
2005	11672	5525	6147	13906	6415	7491	-2234	-890	-1344
2010	11044	5151	5893	13611	6184	7427	-2567	-1033	-1534
2011	10705	4930	5775	13113	5862	7251	-2408	-932	-1476
0— 4 lata	1120	544	576	1260	612	648	-140	-68	-72
5— 9	637	309	328	691	324	367	-54	-15	-39
10—14	457	214	243	498	240	258	-41	-26	-15
15—19	482	213	269	501	236	265	-19	-23	4
20—24	1107	345	762	1381	413	968	-274	-68	-206
25—29	2042	841	1201	3179	1254	1925	-1137	-413	-724
30—34	1440	727	713	2000	999	1001	-560	-272	-288
35—39	843	423	420	1033	539	494	-190	-116	-74
40—44	480	259	221	506	267	239	-26	-8	-18
45—49	370	208	162	352	200	152	18	8	10
50—54	434	233	201	409	203	206	25	30	-5
55—59	408	208	200	369	184	185	39	24	15
60—64	353	196	157	333	164	169	20	32	-12
65 lat i więcej	532	210	322	601	227	374	-69	-17	-52
<i>and more</i>									

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 30 (70) **WYZNAWCY NIEKTÓRYCH WYZNAŃ RELIGIJNYCH**
 Stan w końcu roku
ADHERENTS OF SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS
 End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>			
	2000	2005	2010	2011
Kościół Katolicki <i>Catholic Church</i>				
Kościół Rzymskokatolicki ^a	793239	774142	1455346	1458130
Starokatolickie <i>Old Catholic</i>				
Kościół Polskokatolicki	1340	1350	1411	1746
Protestanckie i tradycji protestanckiej <i>Protestant and Protestant-tradition</i>				
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	53	55	55	55
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	126	142	136	130
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	203	203
Kościół Zielonoświątkowy	109	114	158	172
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	51	47	35	46
Nowoapostolski Kościół w Polsce	16	15	14	18
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	63	41	32	33
Kościół Chrześcijański „Wieczernik”	125	110
Dalekiego Wschodu <i>Far Eastern Religions</i>				
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	60	52	60	60
Związek Taoistów Tao Te King	200	200
Inne <i>Other</i>				
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	150	150	150	150
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce	10	19

^a Dane dla lat 2000 i 2005 dotyczą diecezji kieleckiej, a 2010 i 2011 r. diecezji kieleckiej i sandomierskiej.
a Data for 2000 and 2005 concern diocese of Kielce and 2010 as well as 2011 dioceses of Kielce and Sandomierz.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1, 2 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 przeprowadzonego w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011 r. według stanu w dniu 31 marca 2011 o godz. 24.00. Podstawą prawną NSP 2011 stanowiły Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz.U. z 26 marca 2010 r. nr 47, poz. 277) wraz z aktami wykonawczymi do ustawy oraz Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 763/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań (Dz. U. UE. L. z dnia 13.08.2008 r. Nr 218).

Spis ludności 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe na obszarze Polski bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały pracę przez co najmniej 1 godzinę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące. Ponadto pomagający członkowie rodziny, którzy nie wykonywali pracy w badanym tygodniu według NSP 2011 nie byli zaliczani do osób pracujących;
- 2) za **bezrobotne** uznaje się osoby w wieku

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables.1, 2 were compiled on the basis of the National Census of Population and Housing 2011 carried out in the period between 1 April and 30 June 2011 according to the state on March 31, 2011 at 24.00 hours. The legal bases for the National Census of Population and Housing 2011 constituted the Act of 4 March 2010 on National Census of Population and Housing in 2011 (Journal of Laws of 26 March 2010 No. 47, item .277) with its executory legislative provisions and the Regulation (EC) of the European Parliament and Council No 763/2008 of 9 July 2008 on the censuses of population and housing (Official Journal of the European Union L. 218 of 13 August 2008). The 2011 Census included persons permanently residing in the Polish territory, regardless whether they stayed in the country during the census or were abroad, and temporary residents.

2. The main criterion in dividing the population into economically active (employed and unemployed) and the inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons, who during the reference week:
 - performed for at least 1 hour any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business outside agriculture,
 - formally had a job, but did not perform it (e.g. due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather) if the break in employment did not exceed 3 months. Moreover, according to the 2011 Census, contributing family members who did not perform work during the reference week were not counted among the employed;
- 2) **unemployed persons** are persons aged

15 - 74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zaliczono również osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

15—74, who simultaneously fulfill three conditions:

- *within the reference week were not employed,*
- *within a four week period (the last week being the reference week) actively sought work,*
- *were available for work within a fortnight period after the reference week.*

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period as well as persons, who were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** calculated as the share of unemployed (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Pracujący

1. Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2002-2009; patrz ust. 4 na str. 134;
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłącze-

Employment

1. Data regarding employment concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) *employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;*
- 2) *employers and own-account workers, i.e.:*
 - a) *owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land with some exceptions in 2002-2009; see item 4 on page 134,*
 - b) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in*

niem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie

- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

4. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu:

- 1) dla lat 2000 i 2001 wyszacowano przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r.;
- 2) dla lat 2002 - 2009 na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002;
- 3) od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidual-

companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture.

- c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

2. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. *Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.*

3. Data concerning employment on a given day as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

4. Data concerning persons employed on private farms in agriculture on a given day:

- 1) for 2000 and 2001 estimated with the use of the results of Agricultural Census conducted in June 1996;
- 2) for 2002 - 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002;
- 3) since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2002-2009 are not included the following employed persons:*
 - a) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,*
 - b) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess ag-*

nymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;

2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

5. Dane dotyczące **przeciętnego zatrudnienia** ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy. Informacje dotyczą pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

6. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Dane grupowane według sekcji i działów opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących wg stanu w dniu 31 XII, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

9. Dane w tablicach 4 – 8 i 10 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

10. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;

agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;

2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

Data regarding employed persons on private farms in agriculture since 2010 are not strictly comparable to those for previous year.

5. Data concerning **average paid employment** include exclusively employees hired on the basis of an employment contract. Information concerns full- and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

6. Agents are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

7. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

8. Data grouped according to sections and divisions were compiled using the **enterprise method**, excluding information regarding employment as of a given day as of 31 XII, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.

9. Data in tables 4 – 8, and 10 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

10. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;

2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;

3) if adequate candidates were found to occupy

- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

11. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

13. Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r., (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrud-

the vacancies, the employer would readily take them in.

11. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees on a given day as of 31 XII the previous year.

13. Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law on Promotion Employment and Labour Market Institutions, dated 20 IV 2004, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws 2004 No. 99, item 1001, with later amendments) are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any

nienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych —zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- 1) ukończyła 18 lat,
 - 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna — 65 lat;
 - 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego;
 - 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samodzielnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
 - 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
 - 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega — na podstawie odrębnych przepisów — obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
 - 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
 - 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia za pracę z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
 - 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
 - 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
 - 11) nie pobiera, po ustaniu zatrudnienia, świadczenia szkoleniowego.
2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej

other income-generating work, able to work and ready to accept full-time employment (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in the powiat labour office appropriate to the person's permanent or temporary place of residence, if the person:

- 1) *is aged 18 or more;*
 - 2) *is aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);*
 - 3) *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, social-welfare pension, does not receive: a pre-retirement benefit, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit;*
 - 4) *is not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
 - 5) *is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
 - 6) *did not entered in the register rolls of economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security, excluding social insurance of farmers;*
 - 7) *is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
 - 8) *is not earning a monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts;*
 - 9) *is not receiving, on the basis of social welfare regulations, a permanent benefit, a permanent compensatory benefit;*
 - 10) *does not receive on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to the unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*
 - 11) *does not receive, after termination of employment, training benefit.*
2. **The registered unemployment rate** is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding per-

zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2000 r. – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 1996; dla lat 2001-2009 – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a od 2010 r. Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Dane za 2000 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata następne, a dane za 2010 r. z danymi za lata poprzednie.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na

sons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated: for 2000 – on the basis of the results of the Agricultural Census 1996; for 2001 - 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002 and since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

Data for 2000 year are not fully comparable with data for following years and data for 2010 with data for previous years.

Work conditions

1. *Information regarding accidents at work also includes accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.*

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) *during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;*

rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;

- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje, np. zawodowe.

2. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie

- 2) *when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.*

Accidents considered equivalent to accidents at work include accidents which occur:

- *during a business trip,*
- *during the training within the scope of public self-defence,*
- *while performing tasks for organizations operating in the company, e.g., trade unions.*

2. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

4. *Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.*

5. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) *employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construc-*

w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;

6. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

tion (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);

2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;*

6. *A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

7. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" — "Accidents at Work" and "Working Conditions".*

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (71) **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Population</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawodowo <i>Economically inactive persons</i>	Nieustalony status na rynku pracy <i>Unknown status on the labour market</i>	Współczynnik aktywności zawodowej <i>Activity rate</i>	Wskaźnik zatrudnienia <i>Employment rate</i>	Stopa bezrobocia <i>Unemployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracujący <i>employed</i>	bezrobotni ^a <i>unemployed^a</i>					
		w tys. <i>in thous.</i>							
OGÓŁEM TOTAL	1095,8	507,1	419,5	87,6	538,8	49,9	48,5	40,1	17,3
miasta <i>urban areas</i>	502,9	242,4	202,6	39,8	228,3	32,2	51,5	43,0	16,4
wieś <i>rural areas</i>	592,9	264,6	216,9	47,8	310,5	17,7	46,0	37,7	18,0
w tym w wieku produkcyjnym ^b <i>of which of working age^b</i>	814,2	498,5	411,2	87,3	271,1	44,5	64,8	53,4	17,5
15–24 lata	174,1	51,6	31,6	20,0	114,5	8,0	31,1	19,0	38,8
25–34	204,3	146,6	119,5	27,1	38,5	19,2	79,2	64,6	18,5
35–44	165,7	124,9	108,2	16,7	31,6	9,2	79,8	69,2	13,3
45–54	179,8	124,6	107,6	17,1	48,7	6,5	71,9	62,1	13,7
55–64	180,8	54,7	48,1	6,6	121,9	4,2	31,0	27,2	12,1
65 lat i więcej <i>and more</i>	191,2	4,6	4,5	0,1	183,6	3,0	2,4	2,4	1,8
Mężczyźni Men	530,9	285,8	237,8	48,0	221,1	24,0	56,4	46,9	16,8
w tym w wieku produkcyjnym ^b <i>of which of working age^b</i>	434,1	282,5	234,6	47,9	129,6	22,0	68,6	56,9	17,0
15–24 lata	89,5	31,0	19,6	11,4	54,6	3,9	36,2	22,9	36,9
25–34	105,7	83,5	69,2	14,3	13,2	9,0	86,3	71,6	17,1
35–44	85,1	67,2	58,8	8,4	13,3	4,6	83,4	73,0	12,5
45–54	90,8	65,7	56,4	9,3	21,7	3,3	75,1	64,5	14,2
55–64	87,2	35,4	30,8	4,5	49,6	2,2	41,6	36,3	12,9
65 lat i więcej <i>and more</i>	72,6	3,0	2,9	0,1	68,6	1,0	4,1	4,0	2,1
Kobiety Women	564,9	221,3	181,7	39,5	317,7	26,0	41,1	33,7	17,9
w tym w wieku produkcyjnym ^b <i>of which of working age^b</i>	380,1	216,1	176,6	39,4	141,5	22,5	60,4	49,4	18,2
15–24 lata	84,5	20,6	12,0	8,6	59,9	4,1	25,6	14,9	41,7
25–34	98,6	63,1	50,3	12,8	25,3	10,2	71,4	56,9	20,3
35–44	80,6	57,7	49,4	8,3	18,2	4,6	76,0	65,1	14,4
45–54	89,0	58,9	51,2	7,7	26,9	3,2	68,6	59,6	13,1
55–64	93,6	19,4	17,3	2,1	72,4	1,9	21,1	18,8	10,8
65 lat i więcej <i>and more</i>	118,6	1,6	1,6	0,0	115,0	1,9	1,4	1,4	1,5

a Osoby w wieku 15–74 lata. b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.
a Persons aged 15–74. b Men aged 18–64, women aged 18–59.

TABL. 2 (72) **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^a unemployed ^a					
		w tys. in thous.		w % in %					
OGÓŁEM..... TOTAL	1095,8	507,1	419,5	87,6	538,8	49,9	48,5	40,1	17,3
wykształcenia: education:									
Wyższe..... Tertiary	180,4	138,9	125,4	13,5	41,5	0,0	77,0	69,5	9,7
Policealne i średnie zawodowe..... Post-secondary and vocational secondary	223,2	136,8	113,9	22,9	86,4	0,0	61,3	51,0	16,7
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	114,3	50,7	39,5	11,2	63,6	-	44,3	34,5	22,2
Zasadnicze zawodowe..... Basic vocational	239,8	138,6	111,2	27,4	101,2	0,0	57,8	46,4	19,8
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^b Lower secondary and completed primary ^b	287,8	41,9	29,5	12,4	245,8	0,0	14,6	10,3	29,7
Nieustalony poziom wykształcenia..... Unknown education level	50,2	0,1	0,0	0,1	0,2	49,9	30,4	13,9	54,4
Mężczyźni..... Men	530,9	285,8	237,8	48,0	221,1	24,0	56,4	46,9	16,8
Wyższe..... Tertiary	72,2	58,0	53,1	4,9	14,3	-	80,3	73,5	8,4
Policealne i średnie zawodowe..... Post-secondary and vocational secondary	113,5	79,8	67,4	12,4	33,7	0,0	70,3	59,4	15,5
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	39,2	21,5	17,2	4,3	17,7	-	54,9	43,9	20,0
Zasadnicze zawodowe..... Basic vocational	153,1	98,3	80,4	18,0	54,7	0,0	64,2	52,5	18,3
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^b Lower secondary and completed primary ^b	128,8	28,1	19,7	8,4	100,6	0,0	21,8	15,3	30,0
Nieustalony poziom wykształcenia..... Unknown education level	24,1	0,1	0,0	0,0	0,1	24,0	38,5	16,8	56,4

a Osoby w wieku 15–74 lata. b Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.
a Persons aged 15–74. b Including persons without school education.

TABL. 2 (72) **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R. (dok.)**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^a unemployed ^a					
		w tys. in thous.		w % in %					
Kobiety..... Women	564,9	221,3	181,7	39,5	317,7	26,0	41,1	33,7	17,9
wykształcenia: education:									
Wyższe..... Tertiary	108,2	81,0	72,3	8,6	27,2	0,0	74,8	66,8	10,7
Policealne i średnie zawodowe..... Post-secondary and vocational secondary	109,7	56,9	46,5	10,5	52,8	-	51,9	42,4	18,4
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	75,1	29,2	22,2	6,9	45,9	-	38,9	29,6	23,8
Zasadnicze zawodowe..... Basic vocational	86,8	40,3	30,8	9,5	46,5	-	46,4	35,5	23,5
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^b Lower secondary and completed primary ^b	159,0	13,8	9,8	4,0	145,2	0,0	8,7	6,2	29,0
Nieustalony poziom wykształcenia..... Unknown education level	26,1	0,0	0,0	0,0	0,1	25,9	24,6	11,8	52,1

a Osoby w wieku 15—74 lata. b Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.
 a Persons aged 15—74. b Including persons without school education.

Pracujący Employment

TABL. 3 (73) **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	458414	462764	T O T A L
sektor publiczny	97985	94868	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	360429	367896	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	149706	149705	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	81539	81922	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	2651	2812	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	69839	70347	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4713	4497	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4336	4266	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	26596	27974	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	59099	60032	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	19376	20385	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4715	5140	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	2792	2820	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6173	5700	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3402	3679	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	8376	9230	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	7779	8125	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	20031	19497	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja.....	32698	31474	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	27238	27843	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3955	4215	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	4939	5023	<i>Other service activities</i>

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe.

^a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data.

Tabl. 4 (74) **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers	
OGÓŁEM	2000	228502	225233	490	2129
TOTAL	2005	195004	192381	314	1995
	2010	206808	204313	223	2090
	2011	205155	202522	257	2213
sektor publiczny..... public sector		85791	85791	-	-
sektor prywatny..... private sector		119364	116731	257	2213
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1928	1764	-	18
Przemysł..... Industry		64302	63514	5	772
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying		2503	2497	-	2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		55958	55190	5	756
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		1592	1591	-	1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		4249	4236	-	13
Budownictwo..... Construction		15050	14629	-	419

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 135; by seat of management of unit.

TABL. 4 (74) **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	24880	24258	11	607
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	6891	6769	-	122
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2404	2351	-	53
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	948	941	-	7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	2939	2686	241	12
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2660	2655	-	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	3028	2981	-	47
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ... <i>Administrative and support service activities</i>	3485	3449	-	36
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	18642	18641	-	1
Edukacja..... <i>Education</i>	30671	30657	-	14
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	23793	23703	-	90
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3332	3330	-	2
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	186	178	-	8

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 135; by seat of management of unit.

TABL. 5 (75) **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. <i>in thous.</i>			
O G Ó Ł E M	184,7	198,2	199,5	T O T A L
sektor publiczny	92,3	86,7	85,1	<i>public sector</i>
sektor prywatny	92,4	111,5	114,4	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,2	1,2	1,2	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	62,5	61,1	62,4	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	2,0	2,4	2,4	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	52,6	52,9	54,1	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4,3	1,7	1,6	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3,6	4,2	4,3	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	8,8	14,1	14,8	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	19,9	24,6	23,9	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	6,7	6,4	6,8	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1,3	2,3	2,4	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	1,2	0,9	0,8	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3,1	2,6	2,7	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,8	2,5	2,6	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,4	2,8	2,9	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,0	3,1	3,3	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16,7	19,3	18,8	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	30,1	30,2	29,9	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	22,5	23,8	23,7	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,3	3,0	3,1	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	0,2	0,3	0,1	<i>Other service activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 9 on page 135.

TABL. 6 (76) PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	Ogółem Total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM..... 2000	213950	100646	15807	8795
TOTAL				
	2005	178423	86041	13958
	2010	190296	91089	14017
	2011	189141	89929	13381
sektor publiczny..... public sector	78219	52498	7572	5423
sektor prywatny..... private sector	110922	37431	5809	3066
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing	1163	254	601	164
Przemysł..... Industry	61659	16614	1855	904
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	2455	367	42	12
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	53509	14980	1681	828
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	1571	285	20	16
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	4124	982	112	48
Budownictwo..... Construction	14180	1357	449	143
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	23094	11839	1164	824

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 135; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 6 (76) PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	Ogółem Total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	6574	880	195	52
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2129	1506	222	152
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	778	319	163	83
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa... <i>Financial and insurance activities</i>	2582	1989	104	74
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2431	1162	224	92
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2780	1550	201	130
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activi- ties</i>	2938	1044	511	275
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	18030	11338	611	346
Edukacja <i>Education</i>	25399	20165	5258	3894
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	22459	18178	1244	925
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2791	1653	539	412
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	154	81	24	12

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135; według siedziby zarządu jednostki. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 135; by seat of management of unit. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (77) PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podejm- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powraca- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bez- płatnych persons returning from child- -care lea- ves and unpaid leaves		
OGÓŁEM.....	2000	42884	15260	5209	19920	1293	18,8
TOTAL	2005	38413	12745	5765	16723	607	21,6
	2010	42143	15363	5061	23072	599	22,3
	2011	40458	13757	5698	28430	446	20,9
sektor publiczny..... public sector		7990	4800	1276	6042	141	9,8
sektor prywatny private sector		32468	8957	4422	22388	305	29,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		127	33	44	61	1	10,8
Przemysł..... Industry		14148	3535	1763	9586	152	22,4
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		427	45	27	324	4	18,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		13012	3291	1629	8754	144	23,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condi- tioning supply		58	17	11	43	-	3,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		651	182	96	465	4	15,4
Budownictwo Construction		6881	346	856	4994	15	48,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^{Δ□}		6560	3260	1272	4428	85	28,4

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 135; by seat of management of unit.

TABL. 7 (77) **PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)**
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podemu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powraca- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bez- płatnych persons returning from child- care lea- ves and unpaid leaves	
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	1877	175	117	1447	5	27,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	635	452	99	413	10	29,6
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	111	45	21	48	3	13,9
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa <i>Financial and insurance activities</i>	266	185	42	192	11	10,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	474	242	28	393	6	19,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	572	247	106	379	5	20,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1510	447	132	1061	7	53,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	3328	1947	558	2600	49	17,7
Edukacja..... <i>Education</i>	1792	1287	221	1363	18	6,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.. <i>Human health and social work activi- ties</i>	1737	1331	371	1186	73	7,2
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	385	199	52	250	6	14,1
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	55	26	16	29	-	38,7

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 135; by seat of management of unit.

TABL. 8 (78) ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bez- płatnych taking child- -care and un- paid leaves	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM	2000	52138	19484	13060	3657	2049	1709	22,8
TOTAL	2005	35622	11663	4559	2922	2293	1114	19,7
	2010	38257	13522	5326	2515	1365	682	20,2
	2011	41719	14404	5572	2941	1971	641	21,5
sektor publiczny..... public sector		9703	5685	944	189	1073	171	11,8
sektor prywatny..... private sector		32016	8719	4628	2752	898	470	28,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing		132	29	14	3	16	1	11,2
Przemysł..... Industry		14937	3991	2220	1107	667	234	23,5
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying		320	30	18	14	40	2	13,5
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		13776	3739	2042	1053	525	225	24,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę..... electricity, gas, steam and air condi- tioning supply		120	23	13	2	36	2	7,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities		721	199	147	38	66	5	17,0
Budownictwo..... Construction		6677	291	653	357	136	21	47,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ		6102	2923	1392	804	89	141	26,2

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 135; by seat of management of unit.

TABL. 8 (78) **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	kobiety women	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
			zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bezpłat- nych taking child- -care and un- paid leaves	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Transport i gospodarka magazynowa .. Transportation and storage	2007	199	297	194	89	13	29,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	637	403	77	93	5	23	29,1
Informacja i komunikacja.....	105	40	18	24	1	2	13,2
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	237	152	30	21	30	9	8,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	431	217	22	6	32	3	17,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	578	271	117	60	27	10	20,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1389	351	139	80	21	5	49,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne.....	3711	2124	84	39	305	65	19,7
Edukacja	2005	1401	318	45	256	23	7,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.. Human health and social work activi- ties	2441	1869	129	98	261	88	10,1
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	293	128	59	9	35	3	10,8
Pozostała działalność usługowa.....	37	15	3	1	1	-	26,1

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 135; by seat of management of unit.

TABL. 9 (79) **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE W 2011 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs					
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób liquidated ^a in entities employing more than 9 persons
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	
OGÓŁEM..... TOTAL	988	241	519	15768	8239	11344
w tym: of which:						
Przemysł..... Industry	254	16	136	5840	3441	3194
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	-	-	-	61	59	95
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	241	12	125	5514	3192	2894
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	2	-	2	18	12	26
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	11	4	9	247	178	179
Budownictwo Construction	97	22	37	3565	1164	1708
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	311	150	44	2683	1456	2802
Transport i gospodarka magazy- nowa Transportation and storage	10	-	10	289	90	780
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ... Accommodation and catering ^Δ	8	-	8	386	215	244

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 9 (79) **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE W 2011 R. (dok.)**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Miejsca pracy <i>Jobs</i>					
	wolne (stan w dniu 31 XII) <i>vacancies (as of 31 XII)</i>			nowo utworzone ^a <i>vacancies</i> – <i>newly created jobs</i> ^a		zlikwidowane ^a w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób <i>liquidated^a</i> <i>in entities</i> <i>employing</i> <i>more than</i> <i>9 persons</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym nowo utworzone <i>of which</i> <i>vacancies</i> – <i>newly</i> <i>created</i> <i>jobs</i>	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób <i>of total</i> <i>number</i> <i>in entities</i> <i>employing</i> <i>more than</i> <i>9 persons</i>	ogółem <i>total</i>	w tym w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób <i>of which</i> <i>in entities</i> <i>employing</i> <i>more than</i> <i>9 persons</i>	
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	5	1	5	124	118	105
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and</i> <i>technical activities</i>	12	1	12	395	106	236
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support</i> <i>service activities</i>	28	24	19	202	136	243
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and</i> <i>defence; compulsory social</i> <i>security</i>	149	21	146	426	423	297
Edukacja..... <i>Education</i>	8	2	8	579	502	636
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work</i> <i>activities</i>	85	2	73	511	305	268
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	12	2	12	167	82	83
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2	-	2	103	32	109

a W ciągu roku.
a *During the year.*

TABL. 10 (80) **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers				
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vo- cational	
OGÓŁEM.....	2000	4604	2071	1275	1690	437	1202
TOTAL	2005	5111	2027	1792	1634	609	1076
	2010	4106	1817	1535	1130	556	885
	2011	4211	1683	1580	1152	633	846
sektor publiczny	1020	648	671	163	127	59	
<i>public sector</i>							
sektor prywatny.....	3191	1035	909	989	506	787	
<i>private sector</i>							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..	34	11	21	13	-	-	
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł.....	1317	282	314	440	165	398	
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie	26	6	9	6	1	10	
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe	1202	249	278	410	150	364	
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	8	2	6	1	-	1	
<i>electricity, gas, steam and air condition- ing supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	81	25	21	23	14	23	
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>							
Budownictwo	500	43	135	126	32	207	
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	985	499	237	339	263	146	
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa	108	34	33	33	21	21	
<i>Transportation and storage</i>							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 135; by seat of management of unit.

TABL. 10 (80) **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a (dok.)**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym kobiety <i>Of which women</i>	Z liczby ogółem — absolwenci szkół <i>Of total number — school leavers</i>			
			wyższych <i>tertiary</i>	policealnych i średnich zawodowych <i>post-secondary and secondary vocational</i>	liceów ogólnokształcących <i>general secondary</i>	zasadniczych (zawodowych) <i>basic vocational</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	43	40	19	11	12	1
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	13	4	11	1	1	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa... <i>Financial and insurance activities</i>	34	28	29	1	4	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	22	12	5	7	4	6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	97	47	68	19	4	6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	86	17	34	22	12	18
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	444	266	262	71	84	27
Edukacja..... <i>Education</i>	155	118	127	13	12	3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	328	254	253	51	12	12
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	45	28	32	5	7	1

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 135; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 135; by seat of management of unit.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 11 (81) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLEDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani.....	118469	117754	82141	83217	Registered unemployed persons
mężczyźni.....	55649	57367	40942	40316	men
kobiety.....	62820	60387	41199	42901	women
Oferty pracy.....	57	110	432	390	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy.....	2078	1070	190	213	Unemployed persons per job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący.....	26,5	29,1	24,9	23,9	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	5,5	2,3	2,0	1,7	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku.....	19,9	11,4	16,7	17,2	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej.....	49,4	53,2	30,7	35,1	Staying out of work for 12 months and more
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a ..	16,6	20,6	15,2	15,2	Registered unemployment rate ^a

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 138.

a See general notes, item 2 on page 138.

TABL. 12 (82) **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	94206	104700	125030	103265	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety.....	40657	47502	60238	49280	Women
Dotychczas niepracujący.....	30333	23970	22348	17984	Previously not employed
Absolwenci.....	17061	.	.	.	School leavers
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	5392	988	.	.	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani.....	83209	113268	126708	102189	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety.....	34819	49954	60927	47578	Women
Z tytułu podjęcia pracy.....	42315	49704	49598	44326	Received jobs

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 13 (83) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	118469	62820	117754	60387	82141	41199	83217	42901
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej..... and less	35634	18757	28162	14918	18280	9403	18196	9561
25 — 34	33644	19499	35288	19879	25623	14358	25858	15000
35 — 44	28236	15110	23454	12371	14888	7861	15576	8410
45 — 54	19014	9057	25606	11943	15722	7391	15178	7394
55 lat i więcej..... and more	1941	397	5244	1276	7628	2186	8409	2536
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe..... Tertiary	4093	2895	9233	6451	10906	7502	11916	8416
Policealne oraz średnie za- wodowe..... Post-secondary as well as vocational secondary	27314	17562	29087	16935	20434	10919	20938	11577
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	8348	6946	10131	7610	9235	6242	9364	6381
Zasadnicze (zawodowe)..... Basic vocational	45378	19872	39234	16555	23662	9275	23434	9423
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe..... Lower secondary ^a , primary and incomplete primary	33336	15545	30069	12836	17904	7261	17565	7104
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{bc}								
3 miesiące i mniej..... months and less	23417	8725	24422	10340	25329	11030	22203	9336
3 — 6	16180	8373	15193	7867	15426	8053	14248	7531
6 — 12	20376	9968	15468	7481	16159	8324	17568	9569
12 — 24	28455	14838	19366	9835	13861	7181	16731	9314
Powyżej 24 miesięcy..... More than 24 months	30041	20916	43305	24864	11366	6611	12467	7151

a Od 2002 r. b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a Since 2002. b From the date of registering in a labour office. c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 13 (83) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG STAŻU PRACY^d BY WORK SENIORITY^d								
Bez stażu pracy <i>No work seniority</i>	31407	18171	34307	19210	20450	11561	19907	11364
Ze stażem pracy: <i>With work seniority:</i>								
1 rok i mniej <i>and less</i>	17187	9809	14938	8270	12435	6932	13038	7375
1 — 5	24750	12169	22430	11073	17965	8660	18412	9366
5 — 10	15305	7838	15522	7921	10565	5226	11090	5680
10 — 20	19322	10692	17600	9265	11137	5461	11304	5631
20 — 30	9914	4087	11418	4406	7526	2815	7322	2836
powyżej 30 lat <i>more than 30 years</i>	584	54	1539	242	2063	544	2144	649

^d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1—5 uwzględniono osoby ze stażem pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

^d Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1—5 persons with work seniority from 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 14 (84) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych.....	4821	4183	2768	1554	<i>Persons undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety.....	2267	1982	1741	935	<i>of which women</i>
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych.....	2868	1633	3674	1375	<i>Persons undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety.....	1149	925	1859	761	<i>of which women</i>
Rozpoczynający szkolenie.....	5307	4906	5510	1330	<i>Persons starting training</i>
w tym kobiety.....	2603	1976	2199	354	<i>of which women</i>

^a W ciągu roku.
^a During the year.

TABL. 15 (85) **WYDATKI FUNDUSZU PRACY W 2011 R.**
LABOUR FUND EXPENDITURES IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wydatki Expenditures		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł	W odsetkach in percent	
OGÓŁEM.....	244,5	100,0	TOTAL
w tym:			of which:
Zasiłki dla bezrobotnych.....	122,3	50,0	Unemployment benefits
Szkolenia	1,8	0,8	Training
Prace interwencyjne.....	14,1	5,8	Intervention works
Roboty publiczne	6,8	2,8	Public works
Wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy	9,1	3,7	Furnishing of work post, credits for unemployed and other entitled
Środki na podjęcie działalności gospodarczej.....	21,2	8,7	Funds for economic activity
Stypendia za okres stażu i przygotowania zawodowego.....	43,7	17,9	Scholarships for the period of the internship and vocational training
Dodatki aktywizacyjne.....	3,5	1,4	Stimulation bonuses

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (86) **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in accidents			Liczba dni niezdolności do pracy ^b Number of days of inability to work ^b		SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	lżej- szych lighter	w liczbach bez- względnych in absolute numbers	na jedno- go poszkodowa- nego per one person injured	
OGÓŁEM 2000	2356	10	44	2302	111289	47,4	TOTAL
2005	1899	15	22	1862	93846	49,4	
2010	2231	15	12	2204	110177	49,7	
2011	2322	9	19	2294	116121	50,2	
w tym:							<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	20	1	-	19	1184	62,3	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł.....	1058	2	9	1047	53373	50,5	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	21	-	-	21	1200	57,1	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe .	962	2	9	951	48189	50,2	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	34	-	-	34	1746	51,4	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	41	-	-	41	2238	54,6	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	204	-	3	201	13832	67,8	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	274	2	2	270	11426	42,0	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	129	1	3	125	8980	70,2	<i>Transportation and storage</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	18	-	-	18	783	43,5	<i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	27	-	-	27	1573	58,3	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	127	2	1	124	5095	40,8	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja.....	117	1	-	116	4859	41,9	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	256	-	-	256	10458	40,9	<i>Human health and social work activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
^a Registered in a given year. ^b Without persons injured in fatal accidents.

TABL. 18 (88) **PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; naprawa pojazd- dów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehic- les ^Δ	trans- port i gospo- darka magazy- nowa trans- porta- tion and storage	edukacja educa- tion	opieka zdrowot- na i pomoc spolecz- na human health and social work activities
		razem total	w tym prze- twór- stwo przemys- łowe of which manu- factur- ing					
OGÓŁEM..... 2005	3482	1637	1490	360	337	207	173	404
TOTAL 2010	4334	2128	1867	413	563	181	183	419
2011	4448	2139	1958	394	553	228	203	406
Niewłaściwy stan czynnika materialnego..... <i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>	398	217	200	34	53	19	12	25
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>								
pracy..... <i>work</i>	232	146	139	15	16	22	5	13
stanowiska pracy..... <i>work post</i>	219	123	111	31	29	5	7	9
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym..... <i>Absence or inappropriate use of material objects/agents</i>	359	186	179	40	60	10	7	31
Nieużywanie sprzętu ochronnego..... <i>Not using protective equipment</i>	81	53	47	9	7	4	3	3
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika..... <i>Inappropriate wilful employee action</i>	351	198	179	32	50	15	14	14
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b <i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>	108	32	28	3	16	9	6	19
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika..... <i>Incorrect employee action</i>	2367	1065	985	207	291	120	125	240
Inna przyczyna <i>Other cause</i>	333	119	90	23	31	24	24	52

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 19 (89) **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1690	1087	897	883	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	9	10	14	-	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	1013	557	471	461	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	67	52	56	61	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu ..	46	25	28	18	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	251	133	118	129	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	114	134	90	94	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie: skrajnych temperatur	15	10	6	7	influence of: extreme temperatures
materiałów szkodliwych	6	-	-	1	hazardous materials
inne wydarzenia	178	176	128	112	other events

TABL. 20 (90) **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
				ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi mechanical factors	
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2000	122,1	87,7	78,6	55,4	34,3	24,7	9,1	7,6
TOTAL	2005	110,1	79,7	68,4	43,4	29,8	26,9	11,9	9,4
	2010	109,9	86,8	73,7	55,4	22,7	21,2	13,5	10,2
	2011	112,1	90,5	77,3	60,5	22,1	20,7	12,7	9,3
sektor publiczny		76,6	68,9	24,3	20,1	42,6	40,5	9,7	8,3
<i>public sector</i>									
sektor prywatny		123,5	97,3	94,3	73,4	15,5	14,3	13,7	9,6
<i>private sector</i>									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		91,3	80,2	91,3	80,2	-	-	-	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 20 (90) **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi mechanical factors	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
Przemysł..... Industry	166,4	130,7	129,0	100,7	14,9	13,5	22,4	16,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	86,7	82,6	55,2	51,1	30,3	30,3	1,2	1,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	179,7	139,6	145,4	113,7	15,6	14,1	18,7	11,8
wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air con- ditioning supply	122,2	115,8	41,2	34,8	1,5	1,5	79,5	79,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	82,8	52,5	57,7	33,7	14,0	10,9	11,1	8,0
Budownictwo Construction	126,1	100,7	72,3	53,7	44,6	42,0	9,2	5,0
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	13,7	11,5	6,9	5,6	6,2	5,3	0,6	0,6
Transport i gospodarka magazy- nowa Transportation and storage	155,3	148,8	14,7	12,4	137,5	133,3	3,1	3,1
Informacja i komunikacja..... Information and communication	16,5	16,5	16,5	16,5	-	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	16,5	16,1	9,8	9,3	6,3	6,3	0,5	0,5
Pozostała działalność usługowa Other service activities	361,1	138,9	361,1	138,9	-	-	-	-

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 21 (91) **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>	DISEASES
OGÓŁEM2000	256	TOTAL
2005	92	
2010	80	
2011	99	
w tym:		<i>of which:</i>
Pylce płuc.....	25	<i>Pneumoconioses</i>
Astma oskrzelowa.....	3	<i>Bronchit asthma</i>
Alergiczny nieżyt nosa.....	2	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym.....	4	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi.....	1	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry.....	13	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy.....	3	<i>Chronic diseases of locomotive system related to the way the job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem.....	8	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Zespół wibracyjny.....	5	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa.....	24	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

^a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz. U. Nr 132, poz. 1115); nowa lista chorób obowiązuje od 2 IX 2002 r.; dane według rodzajów chorób od 2003 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a *Occupational diseases are given in accordance with the decree of the Council of Ministers dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115); the new list of diseases came into force 2 IX 2002; data by the type of diseases from 2003 are not comparable with the data for previous years.*

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (92) **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH
DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^{ab}**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^{ab}
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatki urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM..... 2000	2000	23834	49580	8693	28287	2072	5609	26716
TOTAL 2005	2005	18515	41600	3228	17840	1637	4171	14957
2010	2010	17516	35679	2115	14331	1165	4085	554
2011	2011	16809	30495	1860	13767	1058	3063	322
sektor publiczny..... <i>public sector</i>		4017	4376	532	5516	633	2384	205
sektor prywatny..... <i>private sector</i>		12792	26119	1328	8251	425	679	117
w tym: <i>of which:</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		511	361	-	2	-	1	-
Przemysł..... <i>Industry</i>		12752	23383	1688	11407	367	720	151
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>		1320	994	180	1157	-	-	48
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		9561	19941	1197	7331	363	260	77
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę..... <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>		1079	1585	68	2327	-	460	15
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja..... <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		792	863	243	592	4	-	11
Budownictwo..... <i>Construction</i>		2074	3688	118	272	8	24	7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych..... <i>Trade; repair of motor vehicles</i> ^Δ		171	867	5	80	15	17	10
Transport i gospodarka magazynowa .. <i>Transportation and storage</i>		1186	1447	49	1777	11	1629	47
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna .. <i>Human health and social work activities</i>		88	724	-	9	655	672	107

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Do 2010 r. – stan w dniu 15 XII.
a Data concern entities employing more than 9 persons. b Until 2010 – as of 15 XII.

TABL. 23 (93) **ODSZKODOWANIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a**
COMPENSATIONS OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES
BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational ac- cidents compen- sations	Średni koszt w zł na 1 świadczenie Average cost in zł per benefit	
			ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational ac- cidents compen- sations
OGÓŁEM 2000	907	784	3434,18	2573,34
TOTAL 2005	511	488	2504,31	2334,02
..... 2010	632	607	3252,37	3232,13
..... 2011	673	647	3118,13	3041,11
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	175	157	2997,71	2664,33
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	498	490	3160,44	3161,84
w tym: <i>of which:</i>				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6	6	4816,67	4816,67
Przemysł..... <i>Industry</i>	353	343	3211,61	3207,58
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	13	13	2361,54	2361,54
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	307	297	3345,28	3345,12
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę..... <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	20	20	2245,00	2245,00
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja..... <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	13	13	2392,31	2392,31
Budownictwo..... <i>Construction</i>	90	90	3254,44	3254,44
Handel; naprawa pojazdów samochodowych..... <i>Trade; repair of motor vehicles</i> ^{Δ□}	66	65	2568,18	2592,31
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	39	39	3312,82	3312,82
Edukacja..... <i>Education</i>	12	8	3016,67	2387,50
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.. <i>Human health and social work activi- ties</i>	104	93	2822,12	2303,23

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy niezależnie od źródeł ich finansowania (ze środków własnych lub refundowanych) oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca lub pełniona służba.

Częściowe spełnienie wynagrodzenia w innej formie (w postaci papierów wartościowych oraz świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów) jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy przewidują to ustawowe przepisy prawa pracy lub układ zbiorowy pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Wynagrodzenia osobowe obejmują w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, dodatki za staż pracy oraz inne dodatki za szczególne właściwości pracy, szczególne kwalifikacje lub warunki pracy, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia dodatkowe za prace wykonywane w ramach obowiązującego wymiaru czasu pracy, lecz nie wynikające z zakresu czynności, wynagrodzenia za czynności przewidziane do wykonania poza normalnymi godzinami pracy w zakładzie lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, wyrównanie do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy wypłacane ze środków pracodawców, nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, uposażenia posłów i senatorów wraz z uposażeniem dodatkowym, odprawy emerytalne, rentowe i parlamentarne posłów i senatorów, odprawy pracowników biur, klubów, kół poselskich

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments paid to employees or other natural persons accounting for expenses incurred by employers for paying for the work performed regardless of the sources of its financing (own or refunded sources) as well as the basis of the employment contract or other legal contract or law transaction on the basis of which the work is performed or the service is rendered.

Partly payment of wages and salaries in different form (securities or benefits in kind as well as their equivalents) could be permitted only by Labour Law or collective labour contracts.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include: basic wages and salaries, bonuses for seniority and other bonuses for special work properties, special qualifications or work conditions, premiums and statutory as well as in recognition bonuses, bonuses for working overtime, extra wages and salaries for work done within the compulsory working time, not resulting from the scope of duties, wages and salaries for duties which should be made outside normal working hours in the facility or other place appointed by the employer, compensation to minimum wage and salary fixed by the regulations on minimum wages and salaries, wages and salaries for time off paid by employers, jubilee bonuses, retirement and pension payments, monetary equivalents for recreational vacation, pays of Deputies and Senators including extra pays, retirement and pension payments of Deputies and Senators, redundancy payments of employees of deputy clubs, senate factions and deputy and senator groups, bureaus, parliamentary teams due to completion of Sejm and Senate term as well as

i senatorskich oraz zespołów parlamentarnych w związku z zakończeniem kadencji Sejmu i Senatu, a także odprawy dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, z którymi został rozwiązany stosunek pracy w związku z upływem kadencji, świadczenia o charakterze deputatowym lub ich ekwiwalenty pieniężne, a także ekwiwalenty za umundurowanie, jeśli obowiązek ich noszenia wynika z obowiązujących ustaw, świadczenia odszkodowawcze, dodatek wyrównawczy wypłacany pracownikom, których wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin)

redundancy payments of local Self-government employees employed on the basis of elections with who the employment contract was terminated because of the end of the term, allowances and their monetary equivalents as well as equivalents for uniforms if the obligation of its wearing results from the binding Laws, claim benefits, compensatory benefit paid to employees whose wages and salaries were decreased due to accident at work or occupational disease.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- *personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,*
- *payments from profit and balance surplus in co-operatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).*

Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.*

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in the case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.

2. *Among others the following persons (including members of their families) are autho-*

m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenie m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy. Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

rized to receive retirement pay and pensions:

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;*
- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay;*
- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), since 2007 taking into account the decrease i. a. due to achieving income from work. Benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

5. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia Wages and salaries

TABL. 1 (94) **WYNAGRODZENIA BRUTTO**^a
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł	
OGÓŁEM	7810790,4	8336011,3	TOTAL
sektor publiczny	3494065,8	3626920,6	public sector
sektor prywatny	4316724,6	4709090,7	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	68504,7	78045,6	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2233842,6	2431352,0	Industry
górnictwo i wydobywanie.....	120683,2	140814,9	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	1849176,8	2013720,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	105750,2	107759,6	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	158232,4	169056,6	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	553254,7	616827,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	972504	1011817,4	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	226926,9	247622,0	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	70523,9	82210,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	53653,5	48447,5	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	145236,9	154840,8	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	104484,8	112236,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	143355,3	165862,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	82681,7	89768,0	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	862254,9	886416,1	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	1220166,4	1293979,6	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	921644,3	953059,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	108982,4	118473,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	42773,4	45053,4	Other service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 1 uwag ogólnych na str. 170.

^a Data include only components of wages and salaries mentioned in item 1 of general notes on page 170.

TABL. 2 (95) WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Osobowe ^b	Wyплаты	Dodat-	Pozostałe ^c	Uczniów
		Total	Personal ^b	z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	kowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Other ^c	Apprentices
w tys. zł in thous. zł							
OGÓŁEM	2000	4589200,8	4286315,4	22513,8	81856,4	247624,2	2647,2
TOTAL	2005	5006614,5	4719540,6	6503,1	96415,6	182938,4	1216,8
	2010	7441329,7	6934023,8	13858,8	143617,5	347852,3	1977,3
	2011	7919922,5	7398113,8	13239,5	153776,7	352948,5	1844,0
sektor publiczny		3732073,0	3459631,4	4211,9	153776,7	114033,6	419,4
public sector							
sektor prywatny.....		4187849,5	3938482,4	9027,6	-	238914,9	1424,6
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..		73383,6	71919,2	-	-	1464,4	-
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł.....		2425097,8	2337600,3	12363,0	2366,4	72151,7	616,4
Industry							
górnictwo i wydobywanie		141306,0	138184,2	947,8	-	2174,0	-
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		2006766,4	1937343,2	6016,5	67,1	62726,9	612,7
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		108007,7	101215,7	5379,5	218,0	1194,5	-
electricity, gas, steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		169017,7	160857,2	19,2	2081,3	6056,3	3,7
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo		546754,4	514616,0	359,0	106,9	31547,8	124,7
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		747878,7	706744,2	12,2	-	40802,8	319,5
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (95) WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co-oper- atives	Dodat- kowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jednostek sfery budżeto- wej Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Appren- tices
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	201853,6	187821,9	-	160,6	13727,1	144,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	62101,0	58264,5	-	448,6	3135,1	252,8
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	50134,1	32688,4	-	-	17445,7	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa... <i>Financial and insurance activities</i>	151628,3	146404,5	378,8	659,4	4185,6	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	103747,5	97725,4	-	1127,0	4895,1	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	117078,4	107622,0	-	1648,9	7803,8	3,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activi- ties</i>	103689,1	79070,6	-	43,5	24547,1	27,9
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	923394,8	830830,0	-	55617,8	36947,0	-
Edukacja..... <i>Education</i>	1322158,9	1205006,1	-	75291,1	41515,5	346,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	965707,4	914203,3	126,5	14068,2	37300,6	8,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	120960,9	103621,8	-	2238,3	15100,8	-
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	4354,0	3975,6	-	-	378,4	-

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (96) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M.....	2042,43	2793,23	2941,38	T O T A L
sektor publiczny	2328,67	3358,19	3550,72	public sector
sektor prywatny.....	1834,91	2458,46	2597,99	private sector
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2828,03	3773,86	4299,18	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2126,97	2813,80	2998,26	Industry
górnictwo i wydobywanie	2615,20	4112,59	4677,93	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2002,29	2673,16	2844,64	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3437,96	5197,90	5507,83	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2264,12	3017,26	3168,49	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1655,24	2348,52	2471,24	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1448,61	2117,95	2212,31	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1814,85	2067,72	2119,38	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1266,17	1742,11	1885,26	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3061,65	3432,46	3339,92	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	3017,69	3954,09	4306,16	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2323,14	2958,27	3123,19	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	1780,61	2564,24	2781,51	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1643,42	1937,77	1975,72	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2724,04	3715,39	3937,32	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	2349,38	3344,16	3567,24	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2010,00	3117,80	3226,33	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2054,57	2733,94	2849,20	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1819,89	2072,23	2120,08	Other service activities

TABL. 4 (97) PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł			
OGÓŁEM	2173,15	2971,58	3137,91	TOTAL
sektor publiczny	2328,67	3358,19	3550,71	public sector
sektor prywatny	2017,87	2670,91	2830,73	private sector
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3177,94	4348,29	5049,09	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2202,81	2902,35	3097,31	Industry
górnictwo i wydobywanie	2649,86	4173,24	4755,67	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2078,14	2758,75	2940,52	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3445,10	5231,52	5531,52	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2290,36	3068,16	3221,25	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1830,10	2635,88	2764,42	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1585,89	2330,82	2448,91	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	2016,58	2278,33	2294,06	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1475,26	1825,04	2059,19	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3448,60	3812,15	3504,41	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3210,02	4333,15	4601,52	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2356,56	3021,34	3202,84	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1749,17	2841,34	3115,19	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1634,65	1943,55	1983,41	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2724,18	3715,56	3937,57	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2355,47	3353,36	3582,41	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2029,56	3155,52	3259,18	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1959,28	2711,72	2847,74	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1655,26	2179,09	2253,74	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 (98) **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	336035	318397	310885	307448	T O T A L
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych.....	229031	227275	235763	235078	<i>Covered by the non-agricultural social security system</i>
pobierający:					<i>persons receiving:</i>
emerytury	108581	125405	156557	157595	<i>retirement pay</i>
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	79236	59090	36213	34471	<i>pensions resulting from an inability to work</i>
renty rodzinne.....	41214	42780	42993	43012	<i>family pensions</i>
Rolnicy indywidualni	107237	91122	75122	72370	<i>Farmers</i>
w tym pobierający emerytury..	63481	74062	62245	59719	<i>of which receiving retirement pay</i>

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (99) **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł.....	2853,9	3561,8	4846,6	5051,0	Benefits in mln zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł.....	2113,6	2757,0	4007,8	4216,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	764,69	1010,88	1416,62	1494,87	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł.....	1132,8	1686,3	2860,2	3039,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł.....	864,38	1120,59	1522,47	1607,01	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł.....	615,5	584,0	481,6	481,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	643,71	823,60	1108,14	1164,99	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł.....	365,2	486,6	666,1	695,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	734,62	947,95	1291,03	1348,34	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
Razem ^b Total ^b					
Świadczenia w mln zł.....	740,3	804,8	838,7	834,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	575,32	736,04	930,42	960,41	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł.....	460,1	676,7	718,3	711,7	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł.....	603,98	761,41	961,59	993,16	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie grupy gospodarstw domowych, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw cudzoziemców.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, od 2004 r., dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych są przeważane strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodząca z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralkę, lodówkę itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, pracowników użytkujących gospodarstwo rolne, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodar-

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of foreign citizens.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2004 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, employee-farmers, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons comprising house-

stwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również członków spółdzielni produkcji rolniczej (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem budynków i budowli oraz wykonywanie wolnego zawodu;
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych bądź inne świadczenia z Funduszu Pracy, zasiłek wychowawczy, pielęgnacyjny, pomoc materialna i pomoc w formie usług, alimenty z Funduszu Alimentacyjnego, stypendia;
- 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) są utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz ze świadczeń pomocy społecznej), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 171) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

holds (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) *employed persons include:*
 - a) *hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, out-work, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.). Members of agricultural production co-operatives (including contributing family workers) were also included in this group of employees,*
 - b) *employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,*
 - c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), of which leasing buildings and structures as well as persons practicing a learned profession;*
- 2) *persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, child-care benefits, nursing benefits, material assistance and assistance in the form of services, alimony paid from the Alimony Fund, scholarships;*
- 3) *dependents (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.*

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid with income from hired labour and social security benefits and from social assistance benefits excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 171) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work — obtained in all work-*

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia (patrz dział „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 1 na str. 170), wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
 - 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi bieżącymi nakładami na nią (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych) i podatkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie;
 - 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie), w tym dochód z wynajmu budynków i budowli oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
 - 4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy, dochody z dzierżawy ziemi) oraz dochody z wynajmu budynków (w tym mieszkań) i budowli (w tym garaży) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, który stanowi różnicę między przychodami a poniesionymi nakładami i podatkami;
 - 5) dochód ze świadczeń i pomocy społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in.: emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej (w tym alimenty wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego);
 - 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.
- Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.
- Dochód do dyspozycji** jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki.

places by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries (see the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 1 on page 170), payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);

- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees) as well as taxes connected with tending a private farm in agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture), of which income from leasing buildings and structures and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from title of property (interest, shares in company profits, including dividends, income from land leasing), income from the rental of buildings (including dwellings) and structures (including garages) not connected with conducting economic activity, measured as a difference between revenues and investment and taxes;*
- 5) *income from social security benefits and social assistance which include i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and other social assistance (within the scope of alimony, paid from the Alimony Fund);*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as

Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Grupowania przychodów i rozchodów gospodarstw domowych dokonano w dostosowaniu do zasad systemu rachunków narodowych, w tym wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Household revenues and expenses are classified in accordance with national accounts, of which expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (100) **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem.....	1554	1155	1285	1259	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,23	3,27	3,15	3,06	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,09	1,16	1,20	1,15	<i>employed</i>
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej ...	0,94	0,92	0,93	0,94	<i>receiving social security benefits and social assistance benefits</i>
w tym emeryturę lub rentę	x	0,75	0,79	0,81	<i>of which retirement pay and pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,18	1,14	0,96	0,91	<i>dependents</i>

TABL. 2 (101) **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	518,89	621,01	1026,36	1062,78	Available income
w tym:					<i>of which:</i>
z pracy najemnej	218,09	237,34	486,00	503,52	<i>from hired work</i>
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	50,36	54,71	81,71	98,74	<i>from a private farm in agriculture</i>
z pracy na własny rachunek ..	39,96	39,33	95,91	71,87	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	186,89	237,88	322,46	350,58	<i>from social security benefits and social assistance benefits</i>
Dochód do dyspozycji.....	x	597,40	996,56	1031,24	Disposable income

TABL. 3 (102) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
WYDATKI OGÓLEM	516,98	579,49	831,70	848,58	TOTAL EXPENDITURES
w tym towary i usługi konsumpcyjne	500,52	555,89	801,89	817,04	of which consumer goods and services
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe.....	182,60	189,54	240,58	250,25	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	13,28	13,29	19,38	19,65	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie.....	33,65	31,14	46,43	43,71	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii.....	91,17	115,23	194,54	200,84	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	x	30,32	45,48	41,57	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie.....	26,85	32,46	39,51	46,26	health
transport.....	44,21	36,00	70,15	63,34	transport
łączność.....	15,15	28,35	36,38	35,77	communication
rekreacja i kultura.....	26,45	30,07	46,68	48,08	recreation and culture
edukacja ^a	9,01	7,22	7,72	7,95	education ^a
restauracje i hotele.....	1,95	13,05	10,86	12,72	restaurants and hotels
inne towary i usługi.....	25,41	27,70	42,16	42,91	miscellaneous goods and services

a Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.
a Including pre-school education.

TABL. 4 (103) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	10,40	9,82	8,92	8,61	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo.....	7,28	6,74	5,99	5,72	of which bread
Mięso w kg.....	6,02	6,26	6,31	6,29	Meat in kg
Ryby ^a w kg	0,36	0,30	0,38	0,37	Fish ^a in kg
Jogurty i napoje mleczne w kg..	x	0,39	0,59	0,62	Yoghurt and milk based beverages in kg
Mleko ^b w l.....	6,29	5,26	3,53	3,73	Milk ^b in l

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. b Bez zagęszczonego i w proszku.

a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (103) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sery w kg.....	0,85	0,82	0,78	0,76	Cheese in kg
Jaja w szt.....	16,06	17,73	14,69	15,11	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg.....	1,49	1,46	1,38	1,35	Oils and fats in kg
Owoce w kg.....	3,97	3,83	3,33	3,33	Fruit in kg
Warzywa w kg.....	15,23	13,89	12,15	11,90	Vegetables in kg
Cukier w kg.....	2,18	1,80	1,67	1,64	Sugar in kg

TABL. 5 (104) **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Automat pralniczy.....	56,9	67,1	82,5	84,9	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń.....	x	1,5	7,7	7,4	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa.....	x	23,1	43,6	44,2	Microwave oven
Samochód osobowy.....	45,2	48,4	61,8	61,8	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża).....	29,5	31,8	30,5	31,6	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny.....	93,9	98,7	99,7	99,4	Television set
Telefon komórkowy.....	x	59,9	89,3	88,9	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz.....	51,7	41,6	29,3	25,1	Videorecorder
Odtwarzacz DVD.....	x	x	49,7	46,3	DVD player
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej.....	35,8	34,9	61,4	64,9	Satellite television equipment
Komputer osobisty.....	11,2	30,2	60,7	60,5	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu.....	x	13,5	52,2	52,5	of which with access to the Internet

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.
^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 25.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej** dotyczą przewodów ulicznych (tzw. sieci rozdzielczej) bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o **sieci gazowej** uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej) oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information connected those networks includes data on the transmission (main) and the distribution network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage and gas-line connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding direct consumption of water in households include quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage — sewerage inlets.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

*Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.*

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

*5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** do not include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

*The **consumption of electricity and gas from the gas-line network** in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.*

*6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

***Boiler-house** is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.*

*7. Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.*

***Transport line** is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.*

*The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.*

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

8. *Data on **municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.*

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. *Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewerage system.*

Mieszkania

1. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 r.

2. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;

Dwellings

1. *Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis Population and Housing Census 2011.*

2. *As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:*

- 1) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence, Interior, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;

5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:

- może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
- może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

6) **towarzystw budownictwa społecznego;**

7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

3. Informacje o **budownictwie spółdzielni mieszkaniowych** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni, łącznie z jednorodzinnym budownictwem spółdzielczym.

5) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:

- can be an owner of a whole real estate for example an individual detached house,
- can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

6) **public building society;**

7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

3. Information regarding **housing cooperative construction** concerns dwellings completed by all types of cooperatives, including single- family cooperative construction.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (105) **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	9289,1	11195,0	12425,6	12812,5	Water-line
Kanalizacyjna ^a	1476,8	2689,0	3383,8	4246,6	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	165217	200029	227134	231443	Water-line system
miasta	47031	52334	58956	59393	urban areas
wieś	118186	147695	168178	172050	rural areas
Kanalizacyjne	33552	57352	75026	84239	Sewerage system
miasta	24309	34447	43942	44621	urban areas
wieś	9243	22905	31084	39618	rural areas
Zdroje uliczne	647	648	409	401	Street outlets
Miasta	294	126	183	171	Urban areas
Wieś	353	522	226	230	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	38,0	31,4	31,4	34,1	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta w hm ³	26,9	19,4	18,0	20,0	Urban areas in hm ³
na 1 mieszkańca ^b w m ³	44,8	33,2	31,1	34,6	per capita ^b in m ³
Wieś w hm ³	11,1	11,9	13,4	14,1	Rural areas in hm ³

^a Łącznie z kolektorami. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

^a Including collectors. ^b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

TABL. 2 (106) **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys...	308,5	449,4	456,3	458,6	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	215,0	224,1	231,1	232,6	Urban areas
Wieś	93,5	225,3	225,2	225,9	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW-h	461,8	695,4	772,3	764,4	In GW-h
miasta	314,6	332,7	362,5	358,7	urban areas
wieś	147,2	362,7	409,8	405,7	rural areas
W kW-h:					In kW-h:
miasta: na 1 mieszkańca ^a	523,7	568,6	624,1	621,4	urban areas: per capita ^a
na 1 odbiorcę ^b	1468,3	1484,3	1569,0	1541,9	per consumer ^b
wieś — na 1 odbiorcę ^b	1574,2	1610,1	1819,6	1795,5	rural areas — per consumer ^b

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28. ^b Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.
 Źródło: dane Agencji Rynku Energii SA.

^a See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28. ^b The average number of consumers during the year was used in calculations.

Source: data of Energy Market Agency.

TABL. 3 (107) **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIENIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
 Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION	
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas		
Sieć gazowa w km	3624,4	3935,4	3957,0	1261,1	2695,9	Gas line network in km
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a	59272	66199	66947	36616	30331	Connections leading to residential buildings ^a
Odbiorcy gazu z sieci w tys.	161,6	161,2	162,5	141,6	20,9	Consumers of gas from gas-line system in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	80,3	82,8	78,7	65,3	13,4	Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^c w m ³	62,4	64,5	61,5	113,1	19,1	per capita ^c in m ³

^a Od 2007 r. łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^c Miast i wsi, w których istniała sieć gazowa; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

^a Since 2007 including connections leading to non-residential buildings. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^c Urban areas and rural areas in which a gas-line system existed; .see general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

TABL. 4 (108) **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011			SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Sieć ciepła w km	628,8	616,2	635,7	590,7	45,0	Heating network in km:
w tym przesyłowa	387,4	385,6	394,7	364,8	29,9	of which transmission
Kotłownie	398	388	392	281	111	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	4491872	4433941	4070667	4035910	34757	Sale of heating energy (during a year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	39985	23863	22482	22008	474	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	26312	16253	16057	15824	233	of which residential buildings

TABL. 5 (109) **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011			SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Ludność w tys. — korzystająca ^a z:						Population in thous. — using ^a :
wodociągu	1050,8	1062,3	1077,2	546,6	530,7	water-line system
kanalizacji	571,3	599,6	639,1	484,3	154,8	sewerage system
gazu	457,3	461,0	466,5	396,1	70,4	gas-line system
Ludność — w % ogółu ludności — korzystająca ^a z:						Population — in % of total population — using ^a :
wodociągu	81,8	82,8	84,3	95,0	75,5	water-line system
kanalizacji	44,5	46,7	50,0	84,2	22,0	sewerage system
gazu	35,6	35,9	36,5	68,8	10,0	gas-line system

^a Dane szacunkowe.
^a Estimated data.

TABL. 6 (110) **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej.....	11	11	9	9	Towns served by urban transport companies
Ludność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	452	449	422	419	Population ^b in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna:					Transport network:
linie w km	1952	1866	2298	2216	lines in km
Tabor autobusowy	368	338	370	332	Bus fleet

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^b Dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data; see general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

TABL. 7 (111) **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**

MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) ^a w t.....	185415,7	199523,3	195625,4	Municipal waste collected (during the year) ^b in t
w tym z gospodarstw domowych..	140604,1	133562,5	141609,1	of which from households
w tym wyselekcjonowane:				of which selected:
makulatura	1531,1	3651,8	3965,5	waste-paper
szkło	1191,3	3408,2	4002,9	glass
tworzywa sztuczne.....	405,2	2296,3	2852,7	plastic
metale.....	53,3	698,0	28,2	metals
inne.....	998,2	3829,9	4857,8	other
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):				Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	28	17	14	number
powierzchnia w ha	80,9	53,8	50,1	area in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	539,3	812,1	864,9	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych.....	327,7	525,7	500,9	of which from households

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9 na str. 189. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 8 and 9 on page 189. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (112) **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM: w ha	1454,3	1238,4	1056,8	1142,5	TOTAL: in ha
w % powierzchni miast.	2,3	1,9	1,6	1,7	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	24,3	21,2	18,3	19,9	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w ha:					Generally accessible urban area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe.....	497,1	269,9	343,3	347,1	strolling-recreational parks
zieleńce	93,5	102,1	115,4	116,1	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	863,7	866,4	598,1	679,3	Estate green belts in ha

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

a See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

Mieszkania

Dwellings

TABL. 9 (113) **ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW**
DWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania w tys. Dwellings in thous.	413,1	206,6	206,6	426,1	215,5	210,6
Przeciętna: Average						
liczba izb w mieszkanii	3,57	3,43	3,70	3,70	3,51	3,90
number of rooms per dwelling						
powierzchnia użytkowa w m ² ; useful floor area in m ²						
1 mieszkania	68,91	59,05	78,78	71,56	60,62	83,17
per dwelling						
1 izby.....	19,34	17,20	21,32	19,34	17,27	21,31
per room						

TABL. 10 (114) **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ^a NA PODSTAWIE SPISÓW**
STRUCTURE OF DWELLINGS BY USEFUL FLOOR AREA^a BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania..... <i>Dwellings.</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
o powierzchni użytko- wej - w % ogółu:..... <i>with useful floor area - in % of total:</i>						
do 39 m ² <i>below</i>	16,8	21,6	12,1	15,8	21,0	10,2
od 40 do 79 m ²	52,9	62,7	43,1	52,1	62,3	41,2
80 m ² i powyżej..... <i>and more</i>	30,3	15,7	44,8	32,1	16,7	48,6

a Dane nie obejmują mieszkań o nieustalonej powierzchni użytkowej.
 a Data do not include dwellings with unknown useful floor area.

TABL. 11 (115) **STRUKTURA MIESZKAŃ WYPOSAŻONYCH W INSTALACJE NA PODSTAWIE SPISÓW**
STRUCTURE OF DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Mieszkania wypo- sążone w: <i>Dwellings fitted with:</i>						
wodociąg..... <i>water-line system</i>	86,6	95,9	77,3	90,5	97,7	83,0
ustęp splukiwany..... <i>lavatory rinsed off</i>	74,3	91,8	56,9	88,6	97,4	78,2
łazienkę..... <i>bathroom</i>	74,8	90,5	59,1	83,9	96,0	70,8
ciepłą wodę..... <i>hot water</i>	70,4	87,0	53,8	76,1	89,2	62,5
gaz z sieci..... <i>gas from gas-line system</i>	38,4	69,0	7,8	41,6	72,8	8,7
centralne ogrzewanie... <i>central heating</i>	72,4	87,8	57,0	76,5	89,9	62,0

TABL. 12 (116) **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH^a W 2011 R.**
 Stan w dniu 31 III
STRUCTURE OF DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a IN 2011
 As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings		
OGÓŁEM..... TOTAL	100,0	100,0	100,0
stanowiące własność: with ownership of:			
spółdzielni mieszkaniowych: housing cooperatives			
własnościowe..... member owned	14,0	27,4	0,3
lokatorskie..... tenant's dwellings	0,9	1,7	0,0
gmin (komunalne)..... gminas (municipal)	3,4	5,8	0,9
zakładów pracy..... companies	0,4	0,5	0,3
Skarbu Państwa..... State Treasury	0,1	0,1	0,0
osób fizycznych..... natural persons	76,0	60,4	91,8
towarzystw budownictwa społecznego..... public building societies	0,2	0,4	0,0
pozostałych podmiotów... other entities	0,1	0,1	0,0
nieustalonych podmiotów..... not set entities	4,9	3,6	6,7

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
^a Data of the National Population and Housing Census 2011.

TABL. 13 (117) **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG LICZBY IZB^a NA PODSTAWIE SPISÓW**
STRUCTURE OF DWELLINGS BY NUMBER OF ROOMS^a BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania Dwellings	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
o liczbie izb - w % ogółu: with specified number of rooms - in % of total:						
1.....	2,6	2,9	2,2	2,2	2,7	1,6
2.....	20,1	17,2	22,9	18,3	16,4	20,2
3.....	32,4	38,9	26,0	32,0	38,7	25,0
4.....	25,1	26,7	23,5	25,4	26,8	23,9
5 i więcej..... and more	19,8	14,3	25,4	22,1	15,4	29,3

^a Dane nie obejmują mieszkań o nieustalonej liczbie izb.
^a Data do not include dwellings with unknown number of rooms.

TABL. 14 (118) **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Mieszkania	1833	2121	2277	2965	Dwellings
miasta	1124	1269	1242	1604	<i>urban areas</i>
wieś.....	709	852	1035	1361	<i>Rural areas</i>
Spółdzielcze.....	477	224	98	195	<i>Co-operative</i>
Komunalne (gminne).....	38	99	52	90	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe	3	4	1	1	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	150	331	685	678	<i>For sale or rent</i>
Spoleczne czynszowe.....	17	65	-	-	<i>Public building society</i>
Indywidualne.....	1148	1398	1441	2001	<i>Private</i>
miasta	439	568	425	642	<i>urban areas</i>
wieś.....	709	830	1016	1359	<i>rural areas</i>
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	243	296	291	431	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	318	386	339	526	<i>Urban areas</i>
Wieś.....	177	220	248	355	<i>Rural areas</i>
Izby	8503	9854	10696	14253	Rooms
miasta	4742	5070	4766	6366	<i>urban areas</i>
wieś.....	3761	4784	5930	7887	<i>rural areas</i>
Spółdzielcze.....	1789	707	250	684	<i>Co-operative</i>
Komunalne (gminne).....	86	169	115	164	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe.....	12	12	6	6	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	551	993	2020	2178	<i>For sale or rent</i>
Spoleczne czynszowe.....	56	95	-	-	<i>Public building society</i>
Indywidualne.....	6009	7878	8305	11221	<i>Private</i>
miasta	2248	3136	2441	3350	<i>urban areas</i>
wieś.....	3761	4742	5864	7871	<i>rural areas</i>
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	187343	221533	243867	320813	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	101232	116438	112068	140641	<i>urban areas</i>
wieś.....	86111	105095	131799	180172	<i>rural areas</i>
Spółdzielcze.....	33609	14455	5429	12073	<i>Co-operative</i>
Komunalne (gminne).....	1752	3230	2013	3356	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe.....	193	161	134	134	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	10468	17679	43313	43002	<i>For sale or rent</i>
Spoleczne czynszowe.....	1322	1879	-	-	<i>Public building society</i>
Indywidualne.....	139999	184129	192978	262248	<i>Private</i>
miasta	53888	79864	62310	82368	<i>urban areas</i>
wieś.....	86111	104265	130668	179880	<i>rural areas</i>

TABL. 14 (118) **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	102,2	104,4	107,1	108,2	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta.....	90,1	91,8	90,2	87,7	urban areas
wieś	121,5	123,4	127,3	132,4	rural areas
Spółdzielcze	70,5	64,5	55,4	61,9	Co-operative
Komunalne (gminne)	46,1	32,6	38,7	37,3	Municipal (gmina)
Zakładowe	64,3	40,3	134,0	134,0	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	69,8	53,4	63,2	63,4	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	77,8	28,9	-	-	Public building society
Indywidualne	122,0	131,7	133,9	131,1	Private
miasta.....	122,8	140,6	146,6	128,3	urban areas
wieś	131,5	125,6	128,6	132,4	rural areas

TABL. 15 (119) **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings						
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				Razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms					
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more		
OGÓŁEM....													
TOTAL	2000	1833	1148	0,2	3,1	5,4	91,3	685	2,3	16,6	37,2	43,8	
	2005	2121	1398	-	3,1	5,2	91,6	723	14,8	30,8	31,8	22,5	
	2010	2277	1441	0,1	0,5	2,5	96,9	836	8,8	29,9	38,2	23,1	
	2011	2965	2001	0,3	2,6	5,1	91,9	964	4,8	23,4	41,7	30,1	
Miasta	2000	1124	439	-	5,5	9,6	85,0	685	2,3	16,6	37,2	43,8	
Urban areas	2005	1269	568	-	6,0	5,3	88,7	701	14,4	30,1	32,2	23,3	
	2010	1242	425	0,2	0,7	3,8	95,3	817	9,1	30,3	38,1	22,5	
	2011	1604	642	0,9	6,7	11,1	81,3	962	4,8	23,5	41,8	29,9	
Wieś.....	2000	709	709	0,3	1,7	2,8	95,2	-	-	-	-	-	
Rural areas	2005	852	830	-	1,2	5,2	93,6	22	27,3	54,5	18,2	-	
	2010	1035	1016	0,1	0,4	2,0	97,5	19	-	10,5	42,1	47,4	
	2011	1361	1359	-	0,7	2,4	96,9	2	-	-	-	100,0	

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2004, Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa; powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych;
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży (podstawowych, gimnazjów, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych), policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych (podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych).

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. *The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text, Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Act of 27 VII 2005 – Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.*

2. *Among schools covered by the educational system, there are:*

- *since 1999/2000 school year 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools where education is compulsory and which replaced 8-year primary schools;*
- *since 2002/03 school year upper secondary schools, i. e. 2—3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools.*

3. *Data, presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools, as well as post-secondary schools, tertiary education and schools for adults, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools.*

4. *Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.*

5. *Schools (with the exceptions of higher*

5. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne (do roku szkolnego 2004/05 – państwowe i niepaństwowe); uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) „małe szkoły” (bez szkół specjalnych), organizowane od roku szkolnego 2001/02, prowadzące klasy I—III dla uczniów, którzy mają utrudniony dostęp do szkół (głównie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania),
 - d) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.

Z dniem 1 IX 2004 r. dzieci w wieku 6 lat zobowiązane są do rocznego przygotowania w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi);
- 2) **gimnazja** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) — tylko w roku szkolnym 2000/01,
 - c) szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej (od roku szkolnego 2003/04 szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy);

education institutions) and establishments may be public, non-public with the competence of a public school and non-public. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the programme minimum as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be administrated either as public schools, or non-public schools with the competence of a public school. Tertiary education can be public and non-public (until 2004/05 school year – state and non-state); non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

6. Schools for children and youth include:

- 1) **primary schools** (including special schools), of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) "small schools" (excluding special schools) organized since 2001/02 school year, comprising grades I—III for children who have limited access (primarily due to distance from place of residence),
 - d) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.

As of 1 IX 2004 children at the age of 6 are obliged to receive one year pre-primary education (preparing them for school) which is carried out either in nursery schools or in pre-primary sections of primary schools (including special schools);
- 2) **lower secondary schools** (including special schools), of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) lower secondary branch schools (excluding special schools) — only in 2000/01 school year,
 - c) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school (until 2003/04 school year schools with job-training sections);
- 3) **upper secondary schools** (including special schools) include:
 - a) basic vocational schools,

- 3) **szkoły ponadgimnazjalne** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:
- zasadnicze szkoły zawodowe,
 - licea ogólnokształcące,
 - uzupełniające licea ogólnokształcące,
 - licea profilowane,
 - technika,
 - technika uzupełniająca,
 - szkoły artystyczne – w obecnej edycji Rocznika dane dotyczące ogólnokształcących szkół artystycznych podaje się od roku szkolnego 2007/08, a w przypadku absolwentów od roku 2006/07 z wyłączeniem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. Dane za lata poprzednie są porównywalne z danymi z roku szkolnego 2007/08,
 - specjalne szkoły przysposabiające do pracy (na podbudowie programowej gimnazjum od roku szkolnego 2004/05, do roku szkolnego 2004/05 funkcjonowały szkoły (klasy) przysposabiające do pracy specjalne na podbudowie programowej klasy VIII).

7. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej - obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. Od roku szkolnego 2006/07 dotychczasowe systemy studiów zostały zatąpione formami studiów: stacjonarnymi (dienne) i niestacjonarnymi (wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne).

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą. Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

9. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej obejmują:

- general secondary schools,*
- supplementary general secondary schools,*
- specialized secondary schools,*
- technical secondary schools,*
- supplementary technical secondary schools,*
- art schools – in this edition of the Yearbook data concerning art schools are given (since 2007/08 school year and in case of graduates since 2006/07 school year) excluding art schools giving only artistic education. Data for previous years are comparable with 2007/08 school year,*
- special job-training schools (since 2004/05 school year based on the programme of lower secondary school, until 2004/05 school year operated schools (classes) based on the programme of 8th grade.*

7. Post-secondary schools — educating in day, evening or weekend form include:

- 1) *post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;*
- 2) *foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices;*
- 3) *colleges of social work (3-year) – since 2005/06 school year.*

8. Tertiary education (university level) includes day, evening, weekend and extramural studies. Since 2006/07 school year the up to now study systems have been replaced by full-time programmes (day) and part-time programmes (evening, weekend and extramural).

Data regarding tertiary education:

- 1) *include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;*
- 2) *include foreigners studying in Poland;*
- 3) *do not include Poles studying abroad.*

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, faculties and institutes operating in a place different than the place of their seat and consultative points. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

9. Schools for adults educating in day and evening as well as weekend form include:

- 1) *primary schools as well as until 2000/01 school year — primary vocational extramural studies;*
- 2) *lower secondary schools as well as in 2000/01*

- 1) szkoły podstawowe oraz do roku szkolnego 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja oraz w roku szkolnym 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 3) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) zasadnicze (zawodowe),
 - b) średnie:
 - licea ogólnokształcące,
 - zawodowe: licea i technika, licea zawodowe oraz do roku szkolnego 2000/01 — średnie studium zawodowe;
- 4) szkoły ponadgimnazjalne:
 - a) zasadnicze szkoły zawodowe,
 - b) licea ogólnokształcące,
 - c) uzupełniające licea ogólnokształcące,
 - d) licea profilowane,
 - e) technika,
 - f) technika uzupełniająca.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

13. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielania specjalnej pomocy.

14. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

15. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, z tym, że w przypadku wyższych szkół zawodowych nie występują stanowiska docenta i adiunkta.

16. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone

school year — primary vocational extramural studies;

- 3) *upper secondary (post-primary) schools:*
 - a) *basic vocational schools,*
 - b) *secondary schools:*
 - *general secondary schools,*
 - *vocational secondary schools: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as until 2000/01 school year — secondary vocational extramural studies;*
- 4) *upper secondary schools:*
 - a) *basic vocational schools,*
 - b) *general secondary schools,*
 - c) *supplementary general secondary schools,*
 - d) *specialized secondary schools,*
 - e) *technical secondary schools,*
 - f) *supplementary technical secondary schools.*

10. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory classes are established) as well as in special educational centres or health care institutions

11. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

12. Youth education centres are intended for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular schools or nursery schools.

13. Youth sociotherapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

14. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

15. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor however, the positions assistant professor and tutor do not occur in higher vocational schools.

16. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- *nursery schools,*

zione dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,
- zespoły wychowania przedszkolnego,
- punkty przedszkolne.

17. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku szkolnego (np. dla roku szkolnego 2002/03 absolwenci z roku szkolnego 1 X 2001—30 IX 2002); do roku szkolnego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

18. Absolwenci eksterni do roku szkolnego 2000/01 występują wyłącznie w szkołach policealnych, wyższych oraz w szkołach dla dorosłych (podstawowych, gimnazjach, ponadpodstawowych), od roku szkolnego 2001/02 również w szkołach ponadpodstawowych (zasadniczych i średnich zawodowych) dla młodzieży. W szkołach wyższych ostatni absolwenci eksterni zostali wykazani w roku szkolnym 2004/05.

19. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Bursa to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

20. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

21. Dane statystyczne pochodzą z badań pełnych, realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzach o symbolu „S”. Od roku szkolnego 2003/04 na sprawozdaniach tego typu brak informacji na temat zatrudnionych nauczycieli (nie dotyczy nauczycieli akademickich). Informację tę można pozyskać ze sprawozdań realizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

- *pre-primary sections in primary schools,*
- *pre-primary education groups,*
- *pre-primary points.*

17. Data regarding:

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous school year (e.g., for 2002/03 school year, graduates from 1 X 2001—30 IX 2002 school year); until 2000/01 school year graduates were shown according to the calendar year.*

18. Extramural graduates until 2000/01 occur only in post-secondary school, tertiary education as well as schools for adults (primary, lower secondary and upper secondary — post-primary), since 2001/02 upper secondary (post-primary) schools (basic vocational and secondary vocational) for youth also. In tertiary schools the last extramural students occurred in 2004/05 school year.

19. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an inter-school facility serving as a boarding school.

20. Extracurricular education offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provides recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

21. Statistical data originated from full polls realized by Central Statistical Office on forms with symbol "S". There is no information about teacher employment (does not concern academic teachers) on this type of reports since 2003/04 school year. Such information may be received from reports realized by the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 1—20 i 27—28

Źródło: dane dotyczące roku szkolnego 2010/11 i 2011/12 (z wykluczeniem szkół wyższych) pochodzą z Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Note to the tables 1—20 and 27—28

Source: data concerning 2010/11 and 2011/12 school year (excluding tertiary education) received from the Ministry of National Education.

TABL. 1 (120) EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKÓŁY SCHOOLS					
Podstawowe	763	680	600	587	Primary
Gimnazja	215	238	243	244	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	5	10	16	16	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	83	52	66	67	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	65	80	77	78	General secondary
Uzupelniające licea ogólnokształcące	x	2	5	5	Supplementary general
Licea profilowane	x	43	5	5	Specialized secondary
Technika	234	114	86	85	Technical secondary
Technika uzupełniająca	x	7	4	5	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	2	2	2 ^b	3 ^c	General art ^a
Policealne	80	113	91	88	Post-secondary
Wyższe	10	14	15	15	Tertiary
Dla dorosłych	144	194	126	130	For adults
gimnazja	-	2	1	2	lower secondary
zasadnicze zawodowe	5	3	-	-	basic vocational
licea ogólnokształcące	43	60	40	40	general secondary
uzupelniające licea ogólnokształcące	x	25	44	47	supplementary general secondary
licea profilowane	x	12	4	4	specialized secondary
technika	96	52	5	3	technical secondary
technika uzupełniająca	x	40	32	34	supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	6566	6000	6663	6589	primary
gimnazja	1697	2489	2731	2740	lower secondary
ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne ^d	2931	2940	3578	3642	upper secondary (post-primary) and upper secondary ^d
w tym licea ogólnokształcące	1017	1159	1423	1426	of which general
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^e	15612	12225	9195	8553	Pre-primary education ^e
Szkoły:					Schools:
podstawowe	111067	88970	71637	69975	primary
gimnazja	40820	55601	43266	41340	lower secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie” ust. 6 na str. 201. ^{b, c} Ponadto szkoły artystyczne II stopnia kształcące wyłącznie w zakresie artystycznym: *b* – 3, *c* – 4. ^d Łącznie ze szkołami policealnymi i specjalnymi przysposabiającymi do pracy; bez szkół artystycznych dających wyłącznie wykształcenie zawodowe. ^e Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

^a Leading to professional certification; see general notes to the chapter “Education”, item 6 on page 201. ^{b, c} Moreover, II level art schools of giving only artistic education: *b* – 3, *c* – 4. ^d Including post-secondary and job-training schools; excluding art schools giving only professional education. ^e Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools.

TABL. 1 (120) **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
specjalne przysposabiające do pracy	89	183	406	458	<i>special job-training^b</i>
zasadnicze zawodowe.....	18487	6710	7223	6650	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące.....	32128	25607	22641	21844	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	94	102	107	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane.....	x	6493	657	518	<i>specialized secondary</i>
technika	37927	21939	22508	21029	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	230	162	167	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	339	351	235 ^f	239 ^g	<i>general art^a</i>
policealne	4346	6657	8848	9796	<i>post-secondary</i>
wyższe	53909	64042	50915	46585	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	14638	9981	8202	8020	<i>for adults</i>
gimnazja	-	64	67	69	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe.....	287	57	-	-	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące.....	4865	3421	2852	2587	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	x	1045	2553	2753	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane.....	x	720	394	345	<i>specialized secondary</i>
technika	9486	3248	301	198	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	1426	2035	2068	<i>supplementary technical secondary</i>
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	19379	16684	12886	.	<i>primary</i>
gimnazja.....	x	18476	14479	.	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	27	-	57	.	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe.....	6035 ^h	2175	2516	.	<i>basic vocational secondary</i>
licea ogólnokształcące.....	7249	8180	7434	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	26	34	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane.....	x	2353	218	.	<i>specialized secondary</i>
technika.....	7974 ^h	4843	5607	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	-	18	.	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	44	71	52 ⁱ	.	<i>general art^a</i>
policealne	1772	2020	2330	.	<i>post-secondary</i>
wyższe	9505	15537	15507	.	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	3737	4260	2177	.	<i>for adults</i>
gimnazja	x	16	19	.	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe.....	87 ^h	30	-	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące.....	1370	1552	716	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	x	213	842	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane.....	x	176	139	.	<i>specialized secondary</i>
technika	2280 ^h	2273	82	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	-	379	.	<i>supplementary technical secondary</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie” ust. 6 na str. 201. ^{f, g} Ponadto w szkołach artystycznych II stopnia kształcących wyłącznie w zakresie artystycznym: ^f - 147 uczniów, ^g - 141 uczniów. ^h Bez eksternów. ⁱ Ponadto w szkołach artystycznych II stopnia kształcących wyłącznie w zakresie artystycznym 10 absolwentów.

^a Leading to professional certification; see general notes to the chapter “Education”, item 6 on page 201. ^{f, g} Moreover of IInd level art schools giving only artistic education: ^f - 147 students, ^g - 141 students. ^h Excluding extramural students. ⁱ Moreover of IInd level art schools giving only artistic education 10 graduates.

TABL. 2 (121) SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	2000/01	2005/06	2010/11
Zasadnicze szkoły zawodowe^a Basic vocational schools^a	88	62	82	83	18576	6893	7629	7108	6062^b	2175	2573
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	2	2	23	21	90	59	10	5	24
<i>Central (government) administration entities</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego ...	81	54	67	67	17862	6441	6753	6242	5826	2086	2318
<i>Local self-government entities</i>											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia ..	6	6	6	7	691	418	490	471	187	79	142
<i>Social organizations and associations</i>											
Organizacje wyznaniowe	-	-	1	1	-	-	25	39	39	-	1
<i>Religious organizations</i>											
Pozostałe	-	1	6	6	-	13	271	297	-	5	88
<i>Others</i>											
Licea ogólnokształcące^c General secondary schools^c	65	82	82	83	32128	25701	22743	21951	7249	8206	7468
Jednostki samorządu terytorialnego ...	59	75	74	74	31565	25137	22224	21411	7069	8097	7306
<i>Local self-government entities</i>											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2	-	-	1	220	-	-	13	43	-	-
<i>Social organizations and associations</i>											
Organizacje wyznaniowe	1	4	4	4	176	479	440	449	102	81	140
<i>Religious organizations</i>											
Pozostałe	3	3	4	4	167	85	79	78	35	28	22
<i>Others</i>											

^a Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy. ^b Bez eksternów. ^c Łącznie z liceami uzupełniającymi.

^a Including special job-training schools. ^b Excluding extramural students. ^c Including supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (121) **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	2000/01	2005/06	2010/11
Licea profilowane Specialized secondary schools	x	43	5	5	x	6493	657	518	x	2353	218
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	x	40	4	4	x	6227	537	437	x	2297	180
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	x	3	1	1	x	266	120	81	x	56	38
Technika^d Technical secondary schools^d	236	123	92	93	38266	22520	22905	21435	8018	4914	5677
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	2	2	6	6	339	351	902	828	44	71	238
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	219	107	68	70	35915	20854	19329	18173	7683	4700	4832
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	15	11	11	10	2012	1054	1659	1686	291	124	355
Pozostałe <i>Others</i>	-	3	7	7	-	261	1015	748	-	19	252

^d Łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^d Including supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (121) **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	2000/01	2005/06	2010/11
Szkoły policealne . Post-secondary schools	80	113	91	88	4346	6657	8848	9796	1772	1587	2330
Jednostki administracji centralnej (rządowej)..... <i>Central (government) administration entities</i>	-	-	2	2	-	-	134	138	-	-	50
Jednostki samorządu terytorialnego .. <i>Local self-government entities</i>	18	31	16	17	1385	1801	1116	1047	546	396	360
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	21	21	17	15	1096	1257	951	845	446	337	392
<i>Social organizations and associations</i>											
Pozostałe	41	61	56	54	1865	3599	6647	7766	780	854	1528
<i>Others</i>											
Szkoły wyższe	10	14	15	15	53909	64042	50915	46585	9505	15537	15507
Tertiary education											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	2	3	3	30867	35484	29094	27768	5425	8275	8432
<i>Central (government) administration entities</i>											
Organizacje wyznaniowe	1	1	1	1	121	87	33	34	-	40	9
<i>Religious organizations</i>											
Pozostałe	7	11	11	11	22921	28471	21788	18783	4080	7222	7066
<i>Others</i>											
Szkoły dla dorosłych	144	194	126	130	14638	9981	8202	8020	3737^e	4260	2177
Schools for adults											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	-	1	1	-	-	24	13	-	-	-
<i>Central (government) administration entities</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego	44	47	20	23	5259	2163	946	1112	1842	1248	237
<i>Local self-government entities</i>											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia.....	40	50	34	29	3067	2328	2090	1847	793	968	608
<i>Social organizations and associations</i>											
Pozostałe	60	97	71	77	6312	5490	5142	5048	1102	2044	1332
<i>Others</i>											

e W szkolnictwie zawodowym - bez eksternów.

e In vocational schools – excluding extramural students.

TABL. 3 (122) **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a
As of 31 XII

LATA YEARS JEZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>									
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	zasadniczych zawodowych <i>basic vocational</i>	liceach ogólnokształcących ^b <i>general secondary^b</i>	liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	technikach ^c <i>technical secondary^c</i>	policealnych <i>post-secondary</i>	
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>							
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski <i>English</i>	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	130698 146149 158889 155700	44,5 52,6 95,5 97,4	53,5 55,0 96,2 98,4	37,3 50,7 94,8 96,6	73,6 79,4 93,2 96,5	8,8 41,5 67,8 67,6	91,0 97,1 97,4 97,9	x 97,8 100,0 100,0	56,3 92,3 97,5 97,6	24,5 40,4 14,3 18,9
Francuski ... <i>French</i>	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	8547 4800 3183 3666	0,9 0,4 0,0 0,1	1,3 0,9 0,1 0,3	0,5 0,1 - -	1,2 0,8 1,0 1,4	0,1 - - -	14,6 11,1 10,4 11,7	x 2,1 2,1 -	6,3 4,4 1,6 2,0	- - - -
Niemiecki ... <i>German</i>	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	60300 55590 55027 58329	11,9 8,0 3,5 2,8	13,2 6,7 1,6 1,0	11,0 9,0 5,0 4,3	31,5 18,8 45,6 60,8	12,1 26,4 17,2 17,6	55,5 64,0 57,0 59,7	x 75,4 97,9 100,0	38,5 66,7 78,4 76,7	8,5 7,8 - -
Rosyjski <i>Russian</i>	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	48415 18593 13234 14588	11,1 3,2 0,6 0,5	2,0 0,8 0,1 0,1	18,3 5,0 0,9 0,9	25,2 5,4 12,5 18,4	77,2 26,0 13,9 13,6	23,3 16,4 14,6 14,9	x 23,1 - -	14,0 23,9 13,6 11,3	1,3 - - -
Włoski <i>Italian</i>	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	312 335 460 456	- - - -	- - - -	- - - 0,0	- - 0,0 0,0	- - - -	0,6 0,9 1,3 1,5	x 0,7 - -	0,3 0,2 0,6 0,5	- - - -
Hiszpański.. <i>Spanish</i>	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	199 244 933 1154	- - - 0,0	- - - 0,1	- - - -	- - 0,3 0,5	- - - -	0,6 1,0 2,9 3,4	x - - -	- - 0,7 0,9	- - - -
Łaciński <i>Latin</i>	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	2652 1286 817 746	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	8,3 4,5 3,3 3,2	x - - -	- - - -	- 11,5 5,7 3,3
Inne..... <i>Others</i>	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	83 21 61 40	- - - 0,0	- - - -	- - - 0,0	- - - -	- - - -	0,1 - - -	x - - -	- - - -	3,3 1,7 5,4 2,6

a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.
c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.
a Excluding special schools in 2000/01 school year b Including supplementary general secondary schools. c Including supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

TABL. 3 (122) **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)
As of 31 XII

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students									
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształcących ^b general secondary ^b	liceach profilowanych specjalizowanych specialized secondary	technikach ^c technical secondary ^c	policealnych post-secondary	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas							
NAUCZANIE DODATKOWE^d ADDITIONAL EDUCATION^d											
Angielski.....	2000/01	16865	10,8	9,5	11,8	10,7	-	-	x	0,8	32,2
<i>English</i>	2005/06	30788	26,7	24,0	28,7	12,0	-	0,7	-	0,6	7,4
	2010/11	3506	1,8	1,3	2,2	4,0	0,3	0,6	-	1,4	-
	2011/12	2022	1,1	0,5	1,6	2,3	-	0,2	-	1,3	-
Francuski.....	2000/01	714	0,0	0,1	0,0	1,6	-	0,1	x	-	-
<i>French</i>	2005/06	1078	0,2	0,3	0,2	1,3	-	0,6	0,0	-	-
	2010/11	445	0,2	0,4	-	0,3	-	0,9	-	-	-
	2011/12	383	0,1	0,2	-	0,6	-	0,3	-	-	-
Niemiecki.....	2000/01	5646	1,2	0,7	1,7	8,4	-	0,1	x	2,0	8,0
<i>German</i>	2005/06	23120	5,7	5,3	6,1	31,4	-	1,1	-	1,0	5,0
	2010/11	14295	7,8	6,6	8,7	17,1	-	4,0	-	1,8	-
	2011/12	11573	8,5	7,6	9,3	10,9	0,4	1,2	-	4,0	-
Inne	2000/01	6254	2,1	2,6	1,8	8,4	-	1,0	x	0,4	5,7
<i>Others</i>	2005/06	11456	3,5	2,3	4,4	12,4	-	4,3	0,1	1,7	-
	2010/11	6519	3,3	2,0	4,4	5,3	-	6,5	-	1,8	3,5
	2011/12	5129	2,8	1,6	3,8	3,3	-	5,6	-	2,9	2,6

a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. d Od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; w roku szkolnym 2000/01 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp.

a Excluding special schools in 2000/01 school year. b Including supplementary general secondary schools. c Including supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification. d From 2003/04 school year data include only education during the hours, which are at the disposal of headperson; in 2000/01 school year — additional education conducted by schools, foundations etc.

TABL. 4 (123) **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a
As of 31 XII

JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students		
		gimnazjach lower secondary	ponad- gimnazjalnych ^b upper secondary ^b	policealnych post- secondary
Angielski..... 2005/06	8286	100,0	63,0	49,1
English 2010/11	9942	100,0	83,5	40,0
2011/12	9913	100,0	85,4	35,4
Niemiecki..... 2005/06	1939	-	15,3	4,9
German 2010/11	566	-	5,4	1,6
2011/12	769	-	6,0	3,3
Rosyjski..... 2005/06	3295	-	24,8	1,0
Russian 2010/11	862	-	10,3	0,3
2011/12	788	-	7,9	1,8
Inny..... 2005/06	23	-	-	0,4
Other 2010/11	41	-	-	0,5
2011/12	40	-	-	0,5

a Tylko nauczanie obowiązkowe. b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i technikami.
a Obligatory education only. b Including supplementary general secondary schools and technical secondary schools.

TABL. 5 (124) **UCZNIOWIE ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
PUPILS AND STUDENTS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
Szkoły				Schools
w tym:				of which:
Podstawowe	2228	1665	1548	Primary schools
w tym specjalne.....	907	651	582	of which special
Gimnazja	1897	1815	1655	Lower secondary schools
w tym specjalne.....	1024	950	862	of which special
Specjalne przysposabiające do pracy.....	183	406	458	Special job-training schools
Zasadnicze zawodowe.....	742	518	489	Basic vocational
w tym specjalne.....	721	443	411	of which special
Licea ogólnokształcące ^a	72	242	238	General secondary schools ^a
w tym specjalne.....	11	148	129	of which special
Licea profilowane	75	4	4	Specialized secondary schools
w tym specjalne.....	57	-	-	of which special
Technika ^b	78	71	76	Technical secondary schools ^b
w tym specjalne.....	68	45	40	of which special

a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. b Łącznie z technikami uzupełniającymi.
a Including supplementary general secondary schools. b Including supplementary technical secondary schools.

TABL. 6 (125) **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^a**

Stan w dniu 30 IX

SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES^a

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b <i>SPECIAL EDUCATION CENTRES^b</i>					
Ośrodki	23	21	20	19	<i>Centres</i>
Miejsca	1613	1418	1171	1146	<i>Places</i>
Wychowankowie	1454	1243	954	909	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niesłyszący i słabo słyszący ...	56	110	44	42	<i>deaf and hearing impaired</i>
z niepełnosprawnością ruchową	151	151	66	66	<i>motor-skill impaired</i>
z upośledzeniem umysłowym ..	1016	833	756	695	<i>mentally disabled</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	143	30	1	1	<i>socially maladjusted</i>
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII <i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	-	1	2	2	<i>Centres</i>
Miejsca	-	70	170	170	<i>Places</i>
Wychowankowie	-	60	170	140	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	-	60	144	116	<i>socially maladjusted</i>
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE <i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	1	1	5	4	<i>Centres</i>
Miejsca	84	72	253	220	<i>Places</i>
Wychowankowie	28	78	209	174	<i>Residents</i>
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^c <i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	1	3	7	6	<i>Centres</i>
Miejsca	40	-	271	244	<i>Places</i>
Wychowankowie	31	68	254	173	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	7	21	47	60	<i>mental retardation-profound</i>
z zaburzeniami sprzężonymi ...	24	47	111	113	<i>associated with defects</i>

^a W latach 2000 i 2005 – stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2011 r. – 2 ośrodki z 64 wychowankami). ^c Do 2002 r. określane jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.

^a In 2000 and 2005 – as of 31 X. ^b Including special education centres (in 2011 were 2 centres with 64 residents).

TABL. 7 (126) **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ^a (bez szkół specjalnych)**
 Stan w dniu 30 IX
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH ^a
 (excluding special schools)
 As of 30 IX

SZKOŁY	Ogółem <i>Total</i>	Licea ogólnokształcące ^b <i>General secondary^b</i>	Średnie zawodowe ^{bc} <i>Vocational secondary^{bc}</i>	SCHOOLS
Internaty i bursy 2000/01	54	13	41	<i>Boarding-schools and dormitories</i>
2005/06	38	6	32	
2010/11	30	7	23	
2011/12	31	7	24	
Miejsca 2000/01	7107	1066	6041	<i>Beds</i>
2005/06	4422	461	3961	
2010/11	3053	618	2435	
2011/12	3170	650	2520	
Korzystający:				<i>Boarders:</i>
w liczbach bezwzględnych 2000/01	5137	689	4448	<i>in absolute numbers</i>
2005/06	3088	308	2780	
2010/11	2146	463	1683	
2011/12	2098	449	1649	
na 100 miejsc.....	66,2	69,1	65,4	<i>per 100 beds</i>

^a W latach szkolnych 2000/01 i 2005/06 – stan w dniu 10 XI. ^b Ponadpodstawowe, a od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. ^c Łącznie ze szkołami zasadniczymi zawodowymi.

^a In 2000/01 and 2005/06 school years – as of 10 XI. ^b Upper secondary (post-primary) schools and since 2002/03 school year upper secondary schools. ^c Including basic vocational schools.

TABL. 8 (127) **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH <i>ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	5	7	12	13	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych	5	7	12	13	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	733	793	812	869	Pupils
w tym kobiety	469	473	493	508	of which females
Absolwenci	71	116	99	.	Graduates
w tym kobiety	52	66	65	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE <i>ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	5	4	5	7	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	2	2	3	4	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	523	475	382	380	Students
w tym kobiety	342	329	272	285	of which females
Absolwenci	68	82	62	.	Graduates
w tym kobiety	44	51	48	.	of which females

TABL. 9 (128) **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
**PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-
SECONDARY SCHOOLS**

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoly po- siadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie kom- puterowe <i>Computer laboratories</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers^a in schools</i>				
			ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with Internet access</i>	z liczby ogółem - - przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total — used by pupils and youth</i>		
					razem <i>total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with Internet access</i>	
Podstawowe	2005/06	85,7	515	5803	3433	4842	2831
<i>Primary</i>	2010/11	95,5	595	10275	8957	8171	7379
	2011/12	96,4	587	11524	10033	9047	8055
Gimnazja	2005/06	85,0	226	3129	2691	2565	2297
<i>Lower secondary</i>	2010/11	84,4	253	4677	4291	3638	3458
	2011/12	84,0	255	5147	4741	3922	3762
Zasadnicze za- wodowe ^b	2005/06	25,0	16	256	205	196	154
<i>Basic vocational^b</i>	2010/11	31,7	28	572	529	493	463
	2011/12	38,6	39	859	785	716	669

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. b Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy.

a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. b Including special job-training schools.

TABL. 9 (128) **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH (dok.)**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-
-SECONDARY SCHOOLS (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoly posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratories	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools				
			ogółem grand total	w tym z dostępem do internetu of which with Internet access	z liczby ogółem — przeznaczone do użytku uczniów of grand total — used by pupils and youth		
					razem total	w tym z dostępem do internetu of which with Internet access	
Licea ogólnokształcące ^c	2005/06	61,0	86	1687	1464	1350	1227
General secondary ^c	2010/11	73,2	110	3180	2980	2485	2431
	2011/12	77,1	106	3124	2954	2372	2318
Zawodowe ^d	2005/06	36,9	131	2441	2093	1915	1741
Vocational ^d	2010/11	75,3	181	4697	4490	3929	3790
	2011/12	71,4	176	4960	4821	3939	3865
Policealne	2005/06	18,6	16	250	226	194	183
Post-secondary	2010/11	36,3	26	555	511	473	447
	2011/12	30,7	25	552	517	457	427

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. c Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. d Łącznie z liceami profilowanymi, technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. c Including supplementary general secondary schools. d Including specialized secondary schools, supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

TABL. 10 (129) **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 31 X
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 31 X

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a						
		ogółem total	artystycznych art	technicznych technical	przedmiotowych ^b science ^b	sportowych sports	innych other	
OGÓŁEM	2000	6	4552	1472	124	633	1506	817
TOTAL	2005	9	8225	3986	303	718	2093	1125
	2010	8	12776	4157	42	368	6106	2103
	2011	13	14541	5639	42	892	6007	1961
Młodzieżowe domy kultury	2	4139	3222	42	288	252	335	
Youth cultural establishments	2	5730	-	-	-	5730	-	
Międzyszkolne ośrodki sportowe	9	4672	2417	-	604	25	1626	
-Interschool sports centres								
Pozostałe placówki								
Other institutions								

a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 XI roku poprzedzającego rok badany do 31 X roku badanego. b Do 2006 roku określane jako naukowe.

a Systematically participating in extracurricular activities in period from 1 XI of the year preceding the surveyed year to 31 X of the surveyed year. b Until 2006 specified as science.

TABL. 11 (130) **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01			2005/06		
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
1	Szkoły	740	124	616	652	102	550
	w tym: <i>of which:</i>						
2	filialne	87	1	86	63	1	62
3	Pomieszczenia szkolne ...	6369	1884	4485	5849	1659	4190
4	Oddziały	5478	1961	3517	4676	1570	3106
5	Uczniowie	109489	48803	60686	88063	37980	50083
6	w tym I klasa	16803	7129	9674	13103	5622	7481
7	w tym kobiety	53511	23829	29682	43170	18604	24566
	w tym szkoły:						
8	filialne	2316	37	2279	1328	16	1312
9	Absolwenci	18747	8673	10074	16534	7154	9380
10	w tym kobiety	9043	4189	4854	8096	3522	4574
11	w tym szkoły filialne	75	-	75	71	-	71
	Liczba uczniów na:						
12	1 szkołę	148,0	393,6	98,5	135,1	372,4	91,1
13	1 pomieszczenie szkolne	17,2	25,9	13,5	15,1	22,9	12,0
14	1 oddział	20,0	24,9	17,3	18,8	24,2	16,1

2010/11			2011/12			SPECIFICATION	L.p.
ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas		
575	105	470	561	106	455	Schools	1
						<i>of which:</i>	
32	1	31	38	-	38	branch	2
6484	2016	4468	6388	2043	4345	Classrooms	3
4227	1440	2786	4105	1420	2686	Sections	4
70986	31738	39248	69393	31289	38104	Pupils	5
11404	5168	6236	11483	5288	6195	<i>of which 1st grade</i>	6
34558	15396	19162	33954	15223	18731	<i>of which females</i>	7
						<i>of which schools</i> :	
616	12	604	1081	-	1081	branch	8
12750	5659	7091	.	.	.	Graduates	9
6184	2771	3413	.	.	.	<i>of which females</i>	10
147	-	147	.	.	.	<i>of which schools</i> branch	11
						<i>Number of pupils per:</i>	
123,5	302,3	83,5	123,7	295,2	83,7	school	12
10,9	15,7	8,8	10,9	15,3	8,8	classroom	13
16,8	22,0	14,1	16,6	22,0	14,2	section	14

TABL. 12 (131) **GINNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01			2005/06		
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban</i> areas	wieś <i>rural</i> areas	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban</i> areas	wieś <i>rural</i> areas
1	Gimnazja	194	72	122	208	82	126
2	w tym szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	1	1	-	6	6	-
3	Pomieszczenia szkolne	1618	887	731	2368	1249	1119
4	Oddziały	1571	848	723	2155	1093	1062
5	Uczniowie	39950	22692	17258	54577	28666	25911
6	w tym I klasa	19757	11220	8537	17650	9067	8583
7	w tym kobiety	19402	11041	8361	26504	13975	12529
8	w tym szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	154	154	-	472	472	-
9	Absolwenci	x	x	x	18187	9680	8507
10	w tym kobiety	x	x	x	8878	4698	4180
11	w tym szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	x	x	x	135	135	-
	Liczba uczniów na:						
12	1 szkołę	205,9	315,2	141,5	262,4	349,6	205,6
13	1 pomieszczenie szkolne ..	24,7	25,6	23,6	23,0	23,0	23,2
14	1 oddział	25,4	26,8	23,9	25,3	26,2	24,4

a W roku szkolnym 2000/01 szkoły przysposabiające do pracy.
a In 2000/01 school year job-training schools.

2010/11			2011/12			SPECIFICATION	L.p.
ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas		
214	82	132	214	82	132	<i>Lower secondary</i>	1
							2
5	5	-	5	5	-	<i>of which schools with job-training sections^a</i>	
2559	1292	1267	2551	1275	1276	<i>Classrooms</i>	3
1850	908	942	1774	880	894	<i>Sections</i>	4
42316	22175	20141	40478	21282	19196	<i>Pupils</i>	5
13607	7054	6553	13042	6883	6159	<i>of which 1st grade</i>	6
20677	10818	9859	19691	10308	9383	<i>of which females</i>	7
							8
435	435	-	318	318	-	<i>of which schools with job-training sections^a</i>	
14171	7410	6761	.	.	.	<i>Graduates</i>	9
7004	3682	3322	.	.	.	<i>of which females</i>	10
157	157	-	.	.	.	<i>of which schools with job-training sections^a</i>	11
						<i>Number of pupils per:</i>	
197,7	270,4	152,6	189,1	259,5	145,4	<i>school</i>	12
16,5	17,2	15,9	15,9	16,7	15,0	<i>classroom</i>	13
22,9	24,4	21,4	22,8	24,2	21,5	<i>section</i>	14

TABL. 13 (132) **SZKOŁY ZASADNICZE ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas		
Szkoły	41	55	56	49	Schools
Oddziały	228	322	302	286	Sections
Uczniowie	5989	6780	6239	5971	Students
w tym I klasa	2296	2564	2336	2251	of which 1st grade
w tym kobiety	1358	1766	1639	1602	of which females
Absolwenci	1965	2381 ^a	.	.	Graduates
w tym kobiety	501	615 ^b	.	.	of which females

a, b W tym absolwenci w miastach: a – 2277, b – 591.

a, b Of which graduates in urban areas: a – 2277, b – 591.

TABL. 14 (133) **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH ZAWODOWYCH^a DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding
special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2005/06	2010/11	2011/12	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students			absolwenci graduates	
OGÓŁEM	5989	6780	6239	2381	TOTAL
Artystyczne.....	60	-	-	-	Arts
Ekonomiczne i administracyjne...	252	264	266	125	Business and administration
Inżynieryjno-techniczne	2468	2609	2341	918	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	1231	573	474	187	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	754	1594	1505	553	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	4	9	13	2	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności.....	1220	1731	1640	596	Personal services

a Na podbudowie programowej gimnazjum. b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a On the basis of lower secondary schools. b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15 (134) **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas		
Szkoły	82	74	75	66	Schools
Oddziały	834	775	759	718	Sections
Uczniowie	25701	22595	21822	20834	Students
w tym I klasa	8756	7402	7024	6713	of which 1st grade
w tym kobiety	16031	14440	13903	13326	of which females
Absolwenci	8206	7420 ^a	.	.	Graduates
w tym kobiety	5167	4846 ^b	.	.	of which females

a, b W tym absolwenci w miastach: a – 7082, b – 4656.
a, b Of which graduates in urban areas: a – 7082, b – 4656.

TABL. 16 (135) **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły	41	5	5	5	- Schools
Oddziały	222	24	21	21	- Sections
Uczniowie	6436	657	518	518	- Students
w tym klasa I	1798	180	93	93	of which 1st grade
w tym kobiety	3590	459	374	374	of which females

TABL. 17 (136) **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas		
Szkoły	94	88	88	77	Schools
Oddziały	781	941	912	838	Sections
Uczniowie	21176	22625	21156	19652	Students
w tym I klasa	6779	5761	5495	5141	of which 1st grade
w tym kobiety	7527	8691	8065	7464	of which females
Absolwenci	3977	5609 ^b	.	.	Graduates
w tym kobiety	1424	2278 ^c	.	.	of which females

a Łącznie z technikami uzupełniającymi. b, c W tym absolwenci w miastach: b – 5106, c – 2056.
a Including supplementary technical secondary schools. b, c Of which graduates in urban areas: b – 5106, c – 2056.

TABL. 18 (137) **UCZNIOWIE TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2005/06	2010/11	2011/12	FIELDS OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	22101	22625	21156	TOTAL
Artystyczne	376	76	23	Arts
Społeczne	3238	2145	1855	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne.....	1915	1682	1924	Business and administration
Fizyczne ^c	16	104	109	Physical sciences
Informatyczne	709	3730	3574	Computing
Inżynieryjno-techniczne	6740	4295	4026	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	750	409	335	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	2048	2973	2868	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	902	764	612	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	95	27	24	Veterinary
Usług dla ludności.....	4633	5755	5267	Personal services
Usług transportowych	212	226	224	Transport services
Ochrony środowiska	467	439	315	Environmental protection

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 19 (138) **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12					SPECIFICATION
				ogółem total	dzienne day	stacjo- narne full-time	wieczo- rowe evening	zaoczne week- end	
Uczniowie	4346	6657	8848	9779	1315	193	62	8209	Students
w tym ko- biety	2643	3172	5501	6365	1028	136	51	5150	of which females
Absolwenci ^a	1772	1587	2330	.	543	83	38	1666	Graduates ^a
w tym ko- biety	1179	914	1576	.	398	49	31	1098	of which females

^a W podziale według form kształcenia – z roku szkolnego 2010/11.

^a According to type of education – for 2010/11 school year.

TABL. 20 (139) **UCZNIOWIE I ABSLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	Uczniowie Students			Abslweni Graduates	FIELDS OF EDUCATION ^a
	2005/06	2010/11	2011/12	2010/11	
OGÓŁEM	6657	8848	9779	2330	TOTAL
Pedagogiczne	245	304	220	99	Education science and teacher training
Artystyczne	86	31	21	7	Arts
Spoleczne	195	68	56	20	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne ..	501	2173	3013	278	Business and administration
Informatyczne	1686	378	302	54	Computing
Inżynierijno-techniczne.....	-	23	11	11	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	58	251	253	32	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	425	510	418	172	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne.....	-	19	202	8	Veterinary
Medyczne	902	1474	1404	630	Health
Opieki społecznej.....	192	141	248	33	Social services
Usług dla ludności.....	1145	1758	1813	543	Personal services
Usług transportowych	48	-	-	-	Transport services
Ochrony środowiska	-	-	56	-	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	1113	1634	1699	376	Security services
Pozostałe.....	34	84	63	67	Others

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 21 (140) **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Abslweni ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
2000/01	10	1855	53909	9505	
2005/06	14	1967	64042	15537	
2010/11	15	1997	50915	15507	
2011/12	15	1796	46585	.	
Uniwersytety	1	783	17776	6347	Universities
Wyższe szkoły techniczne	1	424	9745	2017	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	2	164	7761	2929	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne.....	1	63	3379	1582	Teacher education schools
Wyższe szkoły teologiczne	1	20	34	9	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe ^c	9	342	7890	2623	Other higher education institutions ^c

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. ^b W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2010/11. ^c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school – for 2010/11 school year. ^c Non-state, with a university profile.

TABL. 22 (141) **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Studia <i>Programmes</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne ^a <i>full-time^a</i>	niestacjonarne ^b <i>part-time^b</i>	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	2000/01	53909	16492	37417	TOTAL
	2005/06	64042	23314	40728	
	2010/11	50915	20073	30842	
	2011/12	46585	20223	26362	
Uniwersytety		17776	12009	5767	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		9745	6804	2941	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		7761	778	6983	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		3379	111	3268	<i>Teacher education schools</i>
Wyższe szkoły teologiczne		34	-	34	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe ^c		7890	521	7369	<i>Other higher education institutions^c</i>

W tym KOBIETY
Of which FEMALES

OGÓŁEM	2000/01	33382	10758	22624	TOTAL
	2005/06	37516	14773	22743	
	2010/11	31367	12592	18775	
	2011/12	28563	12711	15852	
Uniwersytety		13665	9235	4430	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		3086	2552	534	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		4171	475	3696	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		1907	64	1843	<i>Teacher education schools</i>
Wyższe szkoły teologiczne		18	-	18	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe ^c		5716	385	5331	<i>Other higher education institutions^c</i>

a, b W roku szkolnym 2000/01 i 2005/06 dane dotyczą studiów: a – dziennych, b – wieczorowych, zaocznych i ekster-nistycznych. c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a, b In 2000/01 and 2005/06 school year data concern study systems: a – day, b – evening, weekend and extramural. c Non-state, with a university profile.

TABL. 23 (142) **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Studia <i>Programmes</i>		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne ^a <i>full-time^a</i>	niestacjonarne ^b <i>part-time^b</i>		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2000/01 2005/06 2010/11	9505 15537 15507	2786 4784 5689	6719 10753 9818	GRAND TOTAL
Uniwersytety	6347	3705	2642	Universities	
Wyższe szkoły techniczne	2017	1494	523	Technical universities	
Wyższe szkoły ekonomiczne	2929	245	2684	Academies of economics	
Wyższe szkoły pedagogiczne	1582	71	1511	Teacher education schools	
Wyższe szkoły teologiczne	9	-	9	Theological academies	
Pozostałe szkoły wyższe ^c	2623	174	2449	Other higher education institutions ^c	
W tym KOBIETY Of which FEMALES					
RAZEM	2000/01 2005/06 2010/11	6323 10254 10618	1755 3364 3793	4615 6890 6825	TOTAL
Uniwersytety	5282	3021	2261	Universities	
Wyższe szkoły techniczne	548	461	87	Technical universities	
Wyższe szkoły ekonomiczne	1741	146	1595	Academies of economics	
Wyższe szkoły pedagogiczne	1010	42	968	Teacher education schools	
Wyższe szkoły teologiczne	5	-	5	Theological academies	
Pozostałe szkoły wyższe ^c	2032	123	1909	Other higher education institutions ^c	

a, b W roku szkolnym 2000/01 i 2005/06 dane dotyczą studiów: a – dziennych, b – wieczorowych, zaocznych i ekster-nistycznych. c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a, b In 2000/01 and 2005/06 school year data concern study systems: a – day, b – evening, weekend and extramural. c Non-state, with a university profile.

TABL. 24 (143) **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>	Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	23 39 37 41	8 - 10 .	TOTAL
studia: stacjonarne	20	4	<i>programmes: full-time</i>	
niestacjonarne	21	6	<i>part-time</i>	
Uniwersytety	16	1	Universities	
Wyższe szkoły techniczne	3	-	Technical universities	
Wyższe szkoły ekonomiczne	13	2	Academies of economics	
Wyższe szkoły pedagogiczne	2	1	Teacher education schools	
Pozostałe szkoły wyższe	7	6	Other higher education institutions	

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2010/11.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. b According to type of school – for 2010/11 school year.

TABL. 25 (144) **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS
As of 30 XI

SZKOŁY	2000/01 ^a	2005/06	2010/11	2011/12			SCHOOLS
				ogółem <i>total</i>	w tym stypendia socjalne <i>of which social scholar- ships</i>	otrzymu- jący stypendia w % ogółu studentów <i>scholar- ship re- cipients in % of total students</i>	
OGÓŁEM	5013	11218	14476	12735	8089	27,3	TOTAL
w tym:							<i>of which:</i>
Wyższe szkoły techniczne	1692	2571	2621	2928	2234	30,0	<i>Technical universi- ties</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	119	1542	3157	2364	1331	30,5	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	3176	6579	6725	805	445	23,8	<i>Teacher education schools</i>

^a Studenci studiów dziennych bez cudzoziemców.
^a *Students in the day study system excluding foreigners.*

TABL. 26 (145) **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a — stan w dniu 30 XI STUDENT DORMITORIES ^a — as of 30 XI					
Domy	14	16	15	15	<i>Dormitories</i>
Miejsca	3376	3845	3076	2715	<i>Beds</i>
Studenci korzystający	3492	3219	2006	2154	<i>Students</i>
w % ogółu studentów studiów stacjonarnych	21,2	13,8	10,0	10,7	<i>in % of total students in the full-time programmes</i>
STOŁÓWKI STUDENCKIE — stan w dniu 30 XI STUDENT CANTEENS — as of 30 XI					
Stołówki	3	3	4	5	<i>Canteens</i>
Miejsca konsumenckie	1464	554	210	370	<i>Seating</i>
Korzystający ^b (średnia mie- sięczna)	139	521	.	.	<i>Consumers^b (monthly average)</i>

^a Dla studentów studiów stacjonarnych. ^b Studenci, nauczyciele akademicki, doktoranci, cudzoziemcy odbywający staż naukowy i inni.

^a *For students in the full time programmes.* ^b *Students, academic teachers, PhD candidates, foreign teaching and re-
search assistants and others.*

TABL. 27 (146) SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie	Students	Absolwenci	Graduates
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Gimnazja2000/01	-	-	-	-	-	-
<i>Lower secondary schools</i>	2005/06	2	64	17	16	6
	2010/11	1	67	20	19	7
	2011/12	2	69	20	.	.
Licea ogólnokształcące ^{ab}2000/01	43	178	4865	2324	1370	695
<i>General secondary schools</i> ^{ab}	2005/06	85	4466	1737	1765	798
	2010/11	84	5405	2460	1558	782
	2011/12	87	5340	2440	.	.
w tym: of which:						
stacjonarne2000/01	x	x	x	x	x	x
<i>full-time programmes</i>	2005/06	x	x	x	x	x
	2010/11	2	165	54	58	28
	2011/12	2	134	43	.	.
zaoczne2000/01	37	156	4355	2022	995	518
<i>weekend</i>	2005/06	78	4159	1569	1528	675
	2010/11	82	5240	2406	1500	754
	2011/12	86	5206	2397	.	.
Szkoły zawodowe ^{ac} 2000/01	96	349	9486	2813	2280 ^d	714
<i>Vocational secondary schools</i> ^{ac}	2005/06	104	5394	1550	2449	762
	2010/11	41	2730	687	600	179
	2011/12	41	2611	610	.	.

a Ponadpodstawowe oraz od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. c Łącznie z uzupełniającymi technikami i liceami profilowanymi. d Bez eksternów.

a Upper secondary (post-primary) as well as since 2002/03 upper secondary schools. b Including supplementary general secondary schools. c Including supplementary technical secondary schools and specialized secondary schools. d Excluding extramural graduates.

TABL. 28 (147) **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
Placówki	780	719	755	735	Establishments
miasta	159	156	195	202	urban areas
wieś	621	563	560	533	rural areas
Przedszkola	265	226	243	262	Nursery schools
w tym specjalne	3	4	6	5	of which special
miasta	124	116	127	135	urban areas
wieś	141	110	116	127	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkolach podstawowych	515	493	429	409	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego.....	x	x	2	2	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne.....	x	x	81	62	Pre-primary points
Miejsca:					Places:
Przedszkola	18163	16253	19786	21004	Nursery schools
w tym specjalne	74	89	82	64	of which special
miasta	12920	12003	14111	14882	urban areas
wieś	5243	4250	5675	6122	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego.....	x	x	30	27	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne.....	x	x	2038	1298	Pre-primary points
Dzieci	26581	23072	29887	32762	Children
miasta	14313	13188	16403	17399	urban areas
wieś	12268	9884	13484	15363	rural areas
w tym w wieku 6 lat	15612	12225	9195	8679	of which aged 6
Przedszkola	18208	15689	19809	20948	Nursery schools
w tym specjalne	87	69	52	48	of which special
miasta	13194	11808	14330	14822	urban areas
wieś	5014	3881	5479	6126	rural areas
w tym w wieku 6 lat	8277	5818	4551	4322	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkolach podstawowych	8373	7383	8127	10576	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	7335	6407	4644	4335	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego.....	x	x	30	23	Pre-primary education groups
w tym w wieku 6 lat	x	x	-	-	of which aged 6
Punkty przedszkolne.....	x	x	1921	1215	Pre-primary points
w tym w wieku 6 lat	x	x	-	22	of which aged 6
Dzieci w placówkach wycho- wania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku ^a:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged ^a:
3 - 6 lat	439	475	635	666	3 - 6
3 - 5	241	296	575	637	3 - 5
6 lat	983	983	827	763	6
Dzieci w przedszkolach na: 1000 dzieci w wieku ^a:					Children attending nursery schools per: 1000 children aged ^a:
3 - 6 lat	300	322	421	425	3 - 6
6 lat	521	468	410	380	6
1 przedszkole	69	69	82	80	nursery school
100 miejsc	100	97	100	100	100 places

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

U w a g a. W latach szkolnych 2010/11 i 2011/12 bez wychowania przedszkolnego przy zakładach opieki zdrowotnej, z którego w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyjątkowo dzieci w podziale według wieku.

^a See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

N o t e. In 2010/11 and 2011/12 school years – excluding pre-primary education in health care institutions, in 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane w zakresie ochrony zdrowia dotyczą **ochrony zdrowia** (bez ochrony zdrowia resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, ochrony zdrowia w zakładach karnych oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego — do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa).

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602) z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarstwa i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentyisty (Dz. U. 1997 Nr 28, poz. 152) z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135) z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

Na mocy obowiązujących przepisów pacjent ma prawo wyboru lekarza, pielęgniarstwa i położnej podstawowej opieki zdrowotnej, jak również – na podstawie skierowania od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej – świadczeniodawcy ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych oraz szpitala.

3. Dane o **pracownikach medycznych** ochrony

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care concern **the care health service** (excluding the health care service of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, health care in prisons and the Internal Security Agency — until 28 VI 2002 the Office of State Protection).

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text Journal of Laws 2001 No. 57, item 602) with later amendments, on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;
- 3) the Law on the Occupation of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (Journal of Laws 1997 No. 28, item 152) with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices**. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;

- 4) the Law on Health Care Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (Journal of Laws No. 210, item 2135) with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund. The law replace the Law of 23 I 2003 on the Common Insurance in the National Health Fund. The National Health Fund, created on 1 IV 2003, replaced health funds, working since 1 I 1999.

According to regulations in power the patient has the right to choose the basic health care doctor, nurse and midwife, as well as – on the basis of a referral from the basic health care doctor – provider of out-patient specialized health care services and hospital.

3. Data regarding **medical personnel** of the

zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy w głównym miejscu pracy. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

Od 2005 r. dane o pracownikach medycznych obejmują osoby pracujące bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentyków**, realizujące świadczenia zdrowotne finansowane za środków publicznych (umowy z NFZ). Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Informacje o szpitalach podano łącznie z filiami szpitali (do 2004 r. określane jako zamiejscowe oddziały szpitalne); oznacza to, że filie te nie są wykazane jako odrębne zakłady, a dane o ich działalności zaliczono do macierzystego szpitala.

6. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc na oddziałach dziennego pobytu, a do 2008 r. także miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków. Do 2003 r. dane obejmowały również łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego i innych samodzielnych oddziałach.

7. W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 238, poz. 2402). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękowo-twarzową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne

8. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

9. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpi-

health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character. These persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, nurses, midwives and pharmacists including interns.

Since 2005 data regarding medical personnel include persons working directly with the patient, i. e. excluding persons for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultations within the scope of out-patient health care provide also **medical and dental practices** realizing health services financed from public sources (contracts with National Health Fund). Since 2009 out-patient consultations do not include expertise activity of doctors of occupational medical service. Consultations within the scope of out-patient health care also include consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Information regarding hospitals is given together with hospital branches; i.e., these branches are not listed as separate facilities, and data concerning their activity is included in that of the main hospital.

6. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding beds in general hospitals do not include places in day wards and until 2008 places (beds and incubators) for new-borns. Until 2003 data also included beds in hospital wards located near emergency stations and in other independent wards.

7. In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 238, item 2402). Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** — communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.

8. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

9. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the

tale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

10. Działalność aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. 2004, Nr 53 poz. 533) z późniejszymi zmianami.

11. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593). Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Wyróżnia się placówki:

- **interwencyjne** — zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- **rodzinne** — tworzące wielodzietną rodzinę umożliwiającą całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- **sojalizacyjne** — zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym — odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne,
- **wielofunkcyjne** — zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i sojalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i sojalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka.

13. Rodzina zastępcza to rodzina, w której umieszcza się małoletnie dziecko, w celu sprawowania nad nim opieki i jego wychowania, w przypadku gdy rodzice nie spełniają swojej funkcji.

14. Dane o domach i zakładach pomocy spo-

rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

10 The activity of public pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 2004, No. 53, item 533).

11. Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593). The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental including emotional, social and religious needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education. There are following types of such centres:

- **intervention centres** — provide short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities preparing diagnosis of a child and the child's family conditions and establishing recommendations the further course of working with the child,
- **family centres** — creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,
- **socialization centres** — provide 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life and society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities,
- **multi-functional centres** — providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family.

13. Foster families are homes in which a small child is placed in order to supervise the care and upbringing of the child should the natural parents not meet this obligation.

14 Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations,

łecznej dotyczą placówek, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593).

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się:

- do 30 IV 2004 r. – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 29 XI 1990 r. (jednolity tekst Dz. U. 1998 Nr 64, poz. 414, z późniejszymi zmianami),
- od 1 V 2004 r. – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m. in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593).

14. Data on social benefits are presented:

- until 30 IV 2004 according to the Law on Social Welfare, dated 29 XI 1990 (uniform text in the Journal of Laws 1998 No. 64, item 414, with later amendments)
- since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593) following which the division into monetary and non-monetary assistance was made.

Permanent benefit is paid in respect of complete inability to work because of age or disability.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (148) **PRACOWNICY MEDYCZNI**
 Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^{ab}	2010 ^{ab}	2011 ^{ab}	SPECIFICATION
Lekarze	2685	2559	2692	2730	Doctors
w tym kobiety	1469	1382	1519	1530	of which women
Lekarze dentyści	387	312	436	442	Dentists
w tym kobiety	315	238	334	340	of which women
Farmaceuci	678	583	747	780	Pharmacists
w tym kobiety	595	502	638	656	of which women
Fizjoterapeuci	566	820	873	Physiotherapists
w tym mgr fizjoterapii i rehabilitacji	451	530	of which masters physiotherapists and rehabilitations
Pielęgniarki	6952	6385	6755	6739	Nurses
w tym mgr pielęgniarstwa	117	155	647	756	of which masters of nursing
Położne	802	713	742	738	Midwives
w tym mgr położnictwa	7	31	74	of which masters of midwives
Diagnozy laboratoryjne ^c	464	479	Laboratory diagnostics ^c

a Łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich, Izbach Pielęgniarskich. b Bez osób pracujących, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia. c Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, mikrobiolodzy.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Including individual medical practices and nurses registered at Chamber of Physicians. b Excluding persons employed for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state or local self-government administration and National Health Fund. c Medical analyst and other employees by tertiary education, i.e. chemists, microbiologists.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 2 (149) **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	342	449	497	538	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta	153	260	303	336	urban areas
wieś	189	189	194	202	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	113	201	269	269	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	88	146	193	194	urban areas
wieś	25	55	76	75	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	8083,9	8457,8	8929,1	9146,3	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	7273,7	7612,9	7904,6	8171,2	doctors
w tym specjalistyczne	2278,4	2623,4	2543,2	2692,3	of which specialized
stomatologiczne	810,1	844,9	1024,5	975,0	dental

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 232. b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska — Narodowy Fundusz Zdrowia” lub „praktyka lekarska-zakład opieki zdrowotnej” (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3) na str. 231); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. — tylko w miastach). c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

a See general notes, item 4 on page 232. b Data concern entities that have signed a “medical practice — National Health Fund” contract or a “medical practice-health care facility” contract (see general notes, item 2, point 3) on page 231); including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 — only in urban areas). c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 3 (150) **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne	20	23	22	22	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	3	14	12	14	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	-	1	2	2	Nursing homes ^a
Hospicja	-	1	1	2	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	12	11	11	13	sanatoria
szpitale	3	3	2	1	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne ^b	6079	5778	6445	6447	General hospitals ^b
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	236	454	505	538	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	-	15	33	33	Nursing homes ^a
Hospicja	-	15	15	40	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	1418	1491	1706	1930	sanatoria
szpitale	524	534	368	312	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpitala ogólne ^c	196302	242421	258192	262477	General hospitals ^c
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^d	233	1617	1401	1433	Chronic medical care homes ^d
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{ad}	-	31	54	52	Nursing homes ^{ad}
Hospicja ^d	-	312	364	544	Hospice ^d
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze	27430	33673	36278	39368	Health resort treatment patients
w sanatoriach	20670	24942	29538	33718	in sanatoria
w szpitalach	6760	8731	6740	5650	in hospitals

a W 2000 r. - łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. b Od 2008 r. łącznie z neonatologią (miejscami/łózkami dla dzieci i inkubatorami). c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. d W 2000 r. - stan w dniu 31 XII.

Źródło: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia, z wyłączeniem lecznictwa uzdrowiskowego.

a In 2000 – including treatment and education homes. b Since 2008 including places/beds for children and incubators. c Excluding inter-ward patient transfers. d In 2000 – as of 31 XII.

Source: since 2004 data of the Ministry of Health, excluding health resort treatment.

TABL. 4 (151) SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	20	23	22	22	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	20	21	18	17	Public
Łóżka^a (stan w dniu 31 XII)	6079	5778	6445	6447	Beds^a (as of 31 XII)
w szpitalach publicznych	6079	5778	5904	5703	in public hospitals
na 10 tys. ludności	46,7	45,0	50,3	50,4	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1310	1340	1376	1347	Internal diseases
w tym kardiologicznych	198	322	350	319	of which cardiological
Chirurgicznych	1567	1266	1419	1428	Surgical
Pediatrycznych	450	347	461	461	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	818	719	657	652	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	83	136	156	156	Oncological
Intensywnej terapii	67	90	92	91	Intensive therapy
Zakaźnych	316	201	158	158	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	372	323	280	244	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	51	53	47	30	Dermatology
Neurologicznych	197	217	262	329	Neurological
Psychiatrycznych	60	60	186	186	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^b w tys.	196,3	242,4	258,2	262,5	In-patients ^b in thous.
w szpitalach publicznych	196,3	242,4	236,9	235,4	in public hospitals
w tym na oddziałach ^c :					of which in specified wards ^c :
chorób wewnętrznych	41,0	58,0	59,4	59,4	internal diseases
w tym kardiologicznych	6,1	16,4	20,1	19,5	of which cardiological
chirurgicznych	56,7	59,0	73,7	73,0	surgical
pediatrycznych	12,2	14,2	21,6	21,9	paediatric
ginekologiczno-położniczych	32,1	32,9	35,6	34,2	gynaecological-obstetric
onkologicznych	3,2	5,4	8,1	8,3	oncological
intensywnej terapii	1,9	3,9	2,0	2,2	intensive therapy
zakaźnych	9,4	7,5	5,5	5,8	communicable
gruźlicy i chorób płuc	5,9	7,0	8,4	6,8	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	1,4	1,8	1,6	1,2	dermatology
neurologicznych	6,4	8,4	11,3	12,6	neurological
psychiatrycznych	0,9	1,0	2,5	2,4	psychiatric
Wypisani w tys.	186,7	228,0	248,6	252,6	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	6,0	6,3	6,6	6,7	Deaths in thous.
Leczeni ^b na: 10 tys. ludności	1507,0	1884,5	2009,6	2050,4	In-patients ^b per: 10 thous. popula- tion
1 łóżko	32,3	42,0	40,1	41,3	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach..	8,9	6,5	5,5	5,5	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	292	271	249	248	Average bed use in days

a Od 2008 r. łącznie z neonatologią (miejscami/łózkami dla dzieci i inkubatorami). b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28. c łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Ź r ó ł o: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

a Since 2008 including places/beds for children and incubators. b Excluding inter-ward patient transfers; see general notes to the Yearbook, item 12 on page 28. c Including inter-ward patient transfers.

S o u r c e: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (152) **APTEKI I PUNKTY APTECZNE^a**
 Stan w dniu 31 XII
PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Apteki	297	331	403	427	Pharmacies
w tym prywatne	277	329	403	427	of which private
w tym na wsi	78	77	97	101	of which in rural areas
Punkty apteczne ^b	22	55	60	60	Pharmaceutical outlets ^b
w tym na wsi	18	49	60	60	of which in rural areas
Liczba ludności ^c na:					Population ^c per:
1 aptekę i punkt apteczny ^b	4084	3329	2770	2624	pharmacy and pharmaceutical outlet ^b
1 aptekę	4386	3882	3182	2993	pharmacy
w tym na wsi	9017	9111	7254	6957	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^d w aptekach i w punktach aptecznych ^b	548	583	705	737	Pharmacists employed ^d in pharmacies and pharmaceutical outlets ^b

a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. b Od 2002 r. nie określa się typów punktów aptecznych. c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28. d W 2000 r. – w przeliczeniu na pełne etaty; w latach 2005, 2010 i 2011 – w przeliczeniu na osoby.

a Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria. b Since 2002 the types of pharmaceutical outlet are not defined. c See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28. d In 2000 - calculated as full-time employment; in 2005, 2010 and 2011 calculated per person.

TABL. 6 (153) **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	7	6	5	5	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	12724	18509	16735	17058	Blood donors
w tym honorowi	12713	18505	16733	17056	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	23318	25862	28067	28319	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	23585	25672	29797	28546	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^b

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Ź r ó d ł o: do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, a od 2010 r. Narodowego Centrum Krwi.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Internal Affairs.

S o u r c e: until 2009 data of the Haematology and Transfusiology Institute and since 2010 National Blood Centre.

TABL. 7 (154) ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010 ^a	2011	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Krztusiec	132	45	37	36	10,1	3,5	2,9	2,8	<i>Whooping cough</i>
Wirusowe zapalenie wątroby	371	308	126	168	28,5	24,0	9,8	13,1	<i>Viral hepatitis</i>
w tym typ B	133	102	48	71	10,2	7,9	3,7	5,5	<i>of which type B</i>
Różyczka	957	340	107	99	73,5	26,5	8,3	7,7	<i>Rubella</i>
Salmonellozy	761	526	268	215	58,4	40,9	20,9	16,8	<i>Salmonella infections</i>
Czerwonka bakteryjna	3	-	-	-	0,2	-	-	-	<i>Shigellosis</i>
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	272	63	17	32	20,9	4,9	1,3	2,5	<i>Other bacterial food borne intoxications</i>
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	672	1136	1073	1398	175,4	336,0	277,7	371,9	<i>Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years)^b</i>
Szkarlatyna (płonica)	183	230	471	371	14,0	17,9	36,7	29,0	<i>Scarlet fever</i>
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	42	50	34	35	3,2	3,9	2,6	2,7	<i>Bacterial meningitis and encephalitis</i>
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	40	30	44	32	3,1	2,3	3,4	2,5	<i>Viral meningitis encephalitis</i>
Wirusowe zapalenie mózgu	12	7	12	12	0,9	0,5	0,9	0,9	<i>Viral encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyuszniczy nagminne)	1018	5664	99	72	78,1	440,3	7,7	5,6	<i>Mumps</i>
Grypa	22690	4683	485	5281	1741,8	364,0	37,7	412,5	<i>Influenza</i>
Szczepieni przeciw wściekliznie	453	203	174	199	34,8	15,8	13,5	15,5	<i>Rabies vaccinations</i>

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

Źródło: dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach.

a See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28. b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.
Source: data of Voivodship Sanitary-Epidemiologic Station in Kielce.

TABL. 8 (155) **ŻŁOBKI**^a
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Żłobki.....	11	5	5	8	<i>Nurseries</i>
Oddziały żłobkowe.....	2	2	2	2	<i>Nursery wards</i>
Miejsca w żłobkach ^b	640	340	487	598	<i>Places in nurseries^b</i>
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku).....	1070	635	966	1104	<i>Children staying in nurseries^b (during the year)</i>
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach.....	41,8	18,4	29,4	37,8	<i>Places in nurseries^b per 1000 children up to age 3 in urban ar- eas</i>
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3	11,7	9,1	13,5	17,7	<i>Children staying in nurseries^b per 1000 children up to age 3</i>

^a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi. ^b Łącznie z oddziałami żłobkowymi; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

^a Including weekly nurseries. ^b Including nursery wards; see general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

TABL. 9 (156) **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUNICHO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**^a
Stan w dniu 31 XII
ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2005	2010	2011	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki <i>centres</i>			wychowankowie <i>residents</i>			wolontariusze <i>volunteers</i>			
OGÓŁEM.....	30	35	33	525	493	459	29	29	20	TOTAL
placówki:										<i>centres:</i>
Interwencyjne	1	-	-	8	-	-	-	-	-	<i>Intervention</i>
Rodzinne	19	21	19	129	130	119	1	1	1	<i>Family</i>
Socjalizacyjne.....	6	7	7	208	202	182	22	19	19	<i>Socialization</i>
Wielofunkcyjne ...	4	7	7	180	161	158	6	9	-	<i>Multipurpose</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 233.

^a See general notes, item 12 on page 233.

TABL. 10 (157) **RODZINY ZASTĘPCZE**^a
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze.....	1043	977	975	991	<i>Foster families</i>
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b .	1413	1504	1594	1610	<i>Children in foster families^b</i>
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.....	82	163	227	239	<i>of which issued disability confirmation</i>
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku.....	100	67	16	47	<i>Children who gained inde- pendence during the year</i>

^a W 2000 r. - stan w końcu roku. ^b Łącznie z dziećmi nie będącymi pod nadzorem sądów.

^a In 2000 as of end of year. ^b Including children not under court supervision.

TABL. 11 (158) **POMOC SPOŁECZNA**
Stan w dniu 31 XII
SOCIAL WELFARE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii) ^a	52	58	Homes and facilities (excluding sub-branches) ^a
dla:			for:
Osób w podeszłym wieku	7	10	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych	9	9	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	5	5	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	3	3	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorych ^b	14	15	Chronically mentally ill ^b
Niepełnosprawnych fizycznie	3	3	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	4	2	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	13	16	Homeless
Innych osób	-	1	Other persons
Miejsca ^c ogółem	3997	4017	Total places ^c
Miejsca ^{cd} na 10 tys. ludności	31,2	31,4	Places ^{cd} per 10 thous. population
Mieszkańcy ^c ogółem	3883	3920	Total residents ^c
w tym umieszczeni w ciągu roku	896	902	of which placed within during the year
w domach i zakładach dla:			in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku	354	378	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych	997	967	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	452	432	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	354	349	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorych ^b	1156	1236	Chronically mentally ill ^b
Niepełnosprawnych fizycznie	73	102	Physically handicapped

a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. b Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. c Łącznie z filiami. d Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

a In the division facilities may be shown several times, because one facility may be for several groups of residents. b Including community self-help homes for persons with mental disorders. c Including subbranches. d See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

TABL. 11 (158) **POMOC SPOŁECZNA (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
 SOCIAL WELFARE (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Mieszkańcy^c ogółem (dok.)			Total residents^c (cont.)
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.....	66	17	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych.....	431	431	Homeless
Innych osób.....	-	8	Other persons
Mieszkańcy^{cd} na 10 tys. ludności.....	30,3	30,7	Residents^{cd} per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie.....	340	278	Persons awaiting a place

c Łącznie z filiami. d Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

c Including subbranches. d See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

TABL. 12 (159) **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
 SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający Beneficiaries	Udzielone świadczenia Benefits granted	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....			TOTAL
2000 ^b	85527	93185274	
2005	111734 ^c	80204207 ^d	
2010	101946	99731628	
2011	97431	101268549	
Pomoc pieniężna			Monetary assistance
w tym zasiłki:			of which benefits:
Stały.....	8084	28032049	Permanent
Okresowy.....	14243	17591509	Temporary
Celowy.....	33546	22579667	Appropriated
Pomoc niepieniężna			Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie.....	367	757393	Shelter
Posiłek.....	40454	31981318	Meals
Ubranie.....	610	85554	Clothing
Sprawienie pogrzebu.....	127	241059	Burial

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 234; dane dotyczą pomocy organizowanej przez administrację rządową i samorządową. b Źródło: dane Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach. c W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. d W tym 7685 tys. zł nieuwzględnionych w dalszym podziale (dotyczy tylko tej części świadczeń, których nie objęły przepisy ustawy obowiązującej od dnia 1 V 2004 r., tj. m. in.: zasiłków okresowych gwarantowanych i specjalnych, macierzyńskich okresowych i jednorazowych, zasiłków stałych dla matek).

a See general notes, item 15 on page 226; data concern assistance organized by government and local self-government administration. b Source: data of Świętokrzyskie Voivodship Office in Kielce. c Under the item benefits, recipients may be shown several times. d Of which 7685 thous. zł not considered further (applies only to the benefits not covered by the law valid since 1 V 2004, i. e., among others: guaranteed temporary and special benefits, temporary maternity benefits and one-off benefits, permanent benefits for mothers).

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

5. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.*

*A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.*

2. *Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.*

3. *Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- *the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,*
- *the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),*
- *the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**.*

4. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).*

5. *Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).*

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Turystyka

1. Termin turystyka — zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki — obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Do pozostałych obiektów zaliczono obiekty, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla hoteli, moteli, pensjonatów, domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze) i zakłady uzdrowiskowe.

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Płacówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

The remaining facilities of collective accommodation establishments include hotel facilities which do not correspond to conditions expected in hotels, motels, boarding houses, excursion hostels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages, other facilities used by the tourism industry (e.g., student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and health establishments.

3. Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Catering establishments in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

Kultura Culture

TABL. 1 (160) **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII).....	318	300	291	289	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	249	230	221	219	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII).....	34	20	14	12	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	32	19	13	11	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII)					
w tys. wol.....	4483,6	4413,4	4443,9	4446,4	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	2484,7	2382,1	2326,8	2314,7	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	221,7	211,9	176,5	178,6	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	79,0	75,2	64,9	65,0	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	4155,3	3813,4	3371,2	3487,1	<i>in thousand volumes</i>
w tym na wsi.....	1607,7	1536,2	1306,6	1315,3	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	18,7	18,0	19,1	19,5	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi.....	20,4	20,4	20,1	20,2	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
a Including library service points b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (161) **MUZEJA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
OGÓŁEM							TOTAL
2000	20	141,7	59	41	395,4	207,2	
2005	22	146,2	53	34	539,6	235,4	
2010	24	134,8	91	43	400,4	169,3	
2011	24	142,3	91	31	618,0	203,1	
Archeologiczne	2	1,3	-	-	45,9	24,1	<i>Archaeological</i>
Artystyczne	2	1,8	10	-	29,4	4,7	<i>Art</i>
Biograficzne	2	-	9	1	71,3	31,6	<i>Biographical</i>
Etnograficzne	1	17,4	3	2	117,1	24,0	<i>Ethnographic</i>
Geologiczne	1	-	1	-	1,7	1,5	<i>Geological</i>
Historyczne	3	9,7	28	11	26,9	6,4	<i>Historical</i>
Interdyscyplinarne	2	44,7	18	8	116,2	18,5	<i>Interdisciplinary</i>
Militarne	1	4,5	2	-	20,3	5,3	<i>Military</i>
Przyrodnicze	1	-	-	-	82,8	34,9	<i>Natural history</i>
Regionalne	1	0,8	-	-	3,5	0,9	<i>Regional</i>
Techniki i nauki	4	2,1	3	1	25,5	12,4	<i>Technical and science</i>
Inne	4	60,0	17	8	77,3	38,7	<i>Other</i>

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (162) **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII).....	3	4	11	11	9	2	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	75	90	112	111	109	2	<i>Exhibitions^a</i>
w tym z zagranicy	2	4	1	3	3	-	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	89	103	114	113	111	2	<i>Expositions^a</i>
Zwiedzający w tys.	80,0	92,6	53,3	53,6	52,5	1,1	<i>Visitors in thous.</i>

a W kraju.
a In Poland.

TABL. 4 (163) **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedstawienia i koncerty ^b <i>Performances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
2000	9	1205	1491	297,3	
2005	6	1241	1534	309,6	
2010	5	1968	1420	313,3	
2011	5	1968	1361	239,5	
Teatry	3	1255	707	107,3	<i>Theatres</i>
dramatyczne.....	1	397	232	39,0	<i>dramatic</i>
lalkowe	1	132	438	56,6	<i>puppet</i>
muzyczne	1	726	37	11,7	
Filharmonie.....	1	713	651	131,7	<i>Philharmonic halls</i>
Przedsiębiorstwa estradowe ..	1	-	3	0,5	<i>Entertainment enterprises</i>

a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.
a As of 31 XII. b According to the seat.

TABL. 5 (164) **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES IN 2011
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Institucje.....	114	52	62	<i>Institutions</i>
domy kultury.....	19	17	2	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury.....	50	24	26	<i>cultural centres</i>
kluby	9	9	-	<i>clubs</i>
światlice	36	2	34	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	193	137	56	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku).....	7607	5159	2448	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	957,6	641,5	316,2	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	227	90	137	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	4887	2482	2405	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne	468	330	138	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych...	6255	4564	1691	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby).....	351	244	107	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów).....	6700	5102	1598	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (165) **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII).....	24	14	10	10	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasto	20	14	10	10	<i>of which in urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	25	21	17	17	<i>Audience (as of 31 XII)</i>
w tym miasto	21	21	17	17	<i>of which in urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	7,1	5,8	5,2	4,8	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasto	6,3	5,8	5,2	4,8	<i>of which in urban areas</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach	8,1	17,1	18,4	18,7	<i>in thousands</i>
w tym miasto	8,0	17,1	18,4	18,7	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	339,3	1221,7	1674,7	1,9	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach	337,7	451,1	549,0	613,8	<i>in thousands</i>
w tym miasto	331,3	451,1	549,0	613,8	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	14072,8	32218,9	49911,7	61,4	<i>per cinema</i>
na 1 seans	41,5	26,4	29,8	32,9	<i>per screening</i>

TABL. 7 (166) **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010 ^a	2011	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi	293,5	276,9	189,8	188,4	225	216	148	147	Radio subscribers
miasta	165,2	154,4	113,6	112,8	276	265	196	196	urban areas
wieś	128,3	122,5	76,2	75,6	182	175	108	108	rural areas
Abonenci telewizyjni..	280,2	266,6	183,2	181,7	215	207	143	142	Television subscribers
miasta	157,0	149,2	109,5	108,6	262	256	189	189	urban areas
wieś	123,2	117,4	73,7	73,1	175	167	105	104	rural areas

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.
Ź r ó d ł o: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.
a See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.
S o u r c e: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (167) **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII) ...	162	119	162	166	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	18	31	66	69	Hotels
Motele	8	13	8	12	Motels
Pensjonaty	9	5	7	7	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	7	17	18	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	9	4	2	2	Excursion hostels
Schroniska	-	-	-	1	Shelters
Schroniska młodzieżowe	15	12	12	12	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	10	10	10	of which school youth hostels
Kempingi	5	3	5	5	Camping sites
Pola biwakowe	17	-	1	-	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	15	13	10	8	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	5	2	-	-	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	8	9	11	10	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych .	16	9	10	10	Complexes of tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe	7	7	Health establishments
Pozostałe obiekty	37	11	6	5	Miscellaneous facilities

TABL. 8 (167) **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (cd.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII).....	9842	8338	12252	12106	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	5048	5569	9664	10054	<i>of which open all year</i>
Hotele	1202	2782	5153	5312	<i>Hotels</i>
Motele.....	341	435	286	353	<i>Motels</i>
Pensjonaty.....	494	255	325	284	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	-	110	535	565	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe.....	528	224	90	92	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska.....	-	-	-	30	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe.....	672	797	730	693	<i>Youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	688	625	615	<i>of which school youth hostels</i>
Kempingi.....	500	559	958	908	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	1150	-	100	-	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	1349	1120	824	778	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	368	293	-	-	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	917	762	1075	846	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły domków turystycznych.	844	496	510	562	<i>Complexes of tourist cottages</i>
Zakłady uzdrowiskowe.....	.	.	1232	1340	<i>Health establishments</i>
Pozostałe obiekty.....	1477	505	434	343	<i>Miscellaneous facilities</i>
Korzystający z noclegów.....	264357	295590	406570	435020	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	24209	25091	26546	28073	<i>of which foreign tourists</i>
Hotele	83058	149560	249145	280782	<i>Hotels</i>
Motele.....	27771	31214	20794	21989	<i>Motels</i>
Pensjonaty.....	31406	11753	7819	12166	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	-	5350	19646	20226	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe.....	16823	7907	4702	3503	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska.....	-	-	91	-	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe.....	17543	20725	21833	21757	<i>Youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	16718	18093	18025	<i>of which school youth hostels</i>
Kempingi.....	808	1669	5267	5960	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	1200	-	250	-	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	18423	15440	12997	11496	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	1148	235	-	-	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	24036	34485	22857	19032	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły domków turystycznych.	6925	3828	4207	5093	<i>Complexes of tourist cottages</i>
Zakłady uzdrowiskowe.....	.	.	25777	27762	<i>Health establishments</i>
Pozostałe obiekty.....	35216	13424	11185	5254	<i>Miscellaneous facilities</i>

TABL. 8 (167) **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	697720	586624	1206889	1248622	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym.	46826	56651	66861	65510	of which foreign tourists
Hotele	161721	271839	508097	554974	Hotels
Motele	38076	34261	36686	32921	Motels
Pensjonaty	66272	24544	19796	27185	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	12009	31481	33289	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	46886	20486	11624	9859	Excursion hostels
Schroniska	-	-	1047	-	Shelters
Schroniska młodzieżowe	35787	47633	53049	54364	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	40726	45794	46710	of which school youth hostels
Kempingi	1629	3973	13826	11153	Camping sites
Pola biwakowe	1940	-	510	-	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	91783	58225	55504	40754	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	14304	3865	-	-	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	59295	69244	50826	40446	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych .	28780	14628	20498	17406	Complexes of tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe	386164	416266	Health establishments
Pozostałe obiekty	151247	25917	17781	10005	Miscellaneous facilities

TABL. 9 (168) **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee shops</i>	Stolówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	25	53	37	19	TOTAL
2005	51	38	18	6	
2010	82	67	25	9	
2011	84	58	22	9	
Hotele	58	36	3	4	<i>Hotels</i>
Motele.....	6	8	-	-	<i>Motels</i>
Pensjonaty.....	2	3	1	2	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	9	4	-	2	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe.....	2	1	-	-	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska młodzieżowe ^a	-	-	2	-	<i>Youth hostels ^a</i>
Ośrodki wczasowe	1	-	4	-	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	4	3	3	-	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły domków turystycznych.....	1	1	-	-	<i>Complexes of tourist cottages</i>
Kempingi.....	1	1	-	-	<i>Camping sites</i>
Zakłady uzdrowiskowe.....	-	1	7	1	<i>Health establishments</i>
Pozostałe obiekty.....	-	-	2	-	<i>Miscellaneous facilities</i>

^a W tym szkolne schroniska młodzieżowe.
^a Including school youth hostels.

TABL. 10 (169) **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURISTS ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	24209	25091	26546	28073	Tourists accommodated
Hotele	20998	21337	22407	24082	Hotels
Motele.....	236	789	979	1022	Motels
Pensjonaty.....	453	344	83	29	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	179	83	263	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	270	83	55	53	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	35	321	558	542	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	229	460	325	of which school youth hostels
Kempingi.....	346	734	1221	895	Camping sites
Ośrodki wczasowe.....	44	13	-	-	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	1266	760	614	587	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych .	133	86	13	135	Complexes of tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe.....	.	.	466	451	Health establishments
Pozostałe obiekty.....	428	445	67	14	Miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	46826	56651	66861	65510	Nights spent (overnight stay)
Hotele	39301	49326	52181	52433	Hotels
Motele.....	516	1074	1328	1367	Motels
Pensjonaty.....	950	915	164	144	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	423	128	622	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	502	243	72	170	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	53	750	3129	2037	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	541	2335	1375	of which school youth hostels
Kempingi.....	504	868	2196	1353	Camping sites
Ośrodki wczasowe.....	444	90	-	-	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	2748	2139	1221	948	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych .	982	154	34	322	Complexes of tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe.....	.	.	6005	6100	Health establishments
Pozostałe obiekty.....	826	669	403	14	Miscellaneous facilities

a W tym szkolne schroniska młodzieżowe.
a Including school youth hostels.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

1. Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe** (tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych):

- a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

1. *Research and development (R&D) includes:*

- **basic research**, *i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;*
- **applied research**, *i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge.*
It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, *i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.*

Information regarding research and development activity includes the following groups of entities conducting such activity:

1) **scientific and research-development units** (*i.e. units whose main activity is performing R&D activity*):

- a) *scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No.96, item 619),*
- b) *research institutes operating on the basis*

- b) jednostki badawczo-rozwojowe, tj. jednostki państwowe, działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (DZ. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),
- c) inne, tj. jednostki prywatne, zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Działalność badawczo-rozwojowa”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m. in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.
2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:
- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
- a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
- b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
- c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
- d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe (w EPC);
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96 ,item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),*
- c) *others — private units classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’;*
- 2) **auxiliary scientific units** - archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;
- 3) *economic entities (not classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’) include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;*
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** — state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions.
2. **Employment in R&D includes:**
- 1) **researchers (RSE):**
- a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,*
- b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*
- c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
- d) *PhD students conducting R&D(FTE)*
- 2) **technicians and equivalent staff** are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff

3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

4. **Nakłady wewnętrzne** - wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R

— **Nakłady inwestycyjne na środki trwałe** od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane (tabl. 15) obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie — **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia,

participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly in this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal work time on R&D.

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. **Intramural expenditures** - presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section (table 15) include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications — **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises — **process innovation** which are novel at least for the enterprise.

6. **Expenditures on innovation activity** include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non-patented inventions, licenses, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process

środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

6. Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), nakłady inwestycyjne na środki trwale niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), prace wdrożeniowe poprzedzające uruchomienie produkcji na skalę przemysłową, szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną oraz marketing dotyczący nowych i zmodernizowanych wyrobów.

7. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

8. Wynalazek podlegający opatentowaniu jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym, niewynikające w sposób oczywisty ze stanu techniki i mogące się nadawać do stosowania.

9. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

10. Dane prezentowane w tabl. 9 dotyczą wynalazków zgłoszonych przez podmioty krajowe (rezydentów) i zagraniczne (nierezydentów), które mogą uzyskać ochronę (patent) przez zgłoszenie w trybie krajowym, tzn. bezpośrednio w Urzędzie Patentowym RP.

innovations.

A new product is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

7. Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

8. A patentable invention — any new solution of a technical character which does not obviously result from the prior art and which is capable of practical application.

9. A utility model eligible for protection — any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

10. Data presented in table 9 refer to inventions filed by domestic entities (residents) and foreign entities (non-residents), which may be granted protection (patent) by submitting an invention application in accordance with the national procedure, i.e. directly to the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane dotyczące **przedsiębiorstw wyposażonych w technologie informacyjno-telekomunikacyjne (ICT)** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, hotele i restauracje (w zakresie hoteli i pozostałych obiektów noclegowych turystyki i innych miejsc krótkotrwałego zakwaterowania), transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie działalności związanej z filmem, przemysłem wideo oraz działalności radiowej i telewizyjnej).

3. **Lokalna sieć komputerowa (LAN)** to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. **Intranet** to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

Information society

1. *The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.*

2. *Data regarding enterprises equipped with Information Communication Technology (ICT), concern economic entities employing more than 9 persons and included to sections according to the NACE Rev. 2: manufacturing, construction, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, hotels and restaurants (hotels and camping sites and other provision of short-stay accommodation), transport, storage and communication, real estate, rental and business activities, other community, social and personal service activities (motion picture and video activities, radio and television activities).*

3. **Local area network (LAN)** is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can have from two to several hundred computers. This network can be wire-based or wireless.

4. **Intranet** is an inner, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes, covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (170) **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓLEM JEDNOSTKI (stan w dniu 31 XII)	16	33	35	TOTAL UNITS (as of 31 XII)
Zatrudnieni ogółem ^a	789	1199	1064	Total personnel ^a
pracownicy naukowo-badawczy ..	709	1026	838	researchers
technicy i pracownicy równorzędni	40	151	164	technicians and equivalent staff
pozostały personel	40	22	62	other supporting staff
W tym podmioty gospodarcze o PKD innym niż 72	10	19	23	Of which economic entities not classified into NACE division 72
Razem zatrudnieni	109	267	304	Total personnel
pracownicy naukowo-badawczy ..	52	174	220	researchers
technicy i pracownicy równorzędni	30	75	67	technicians and equivalent staff
pozostały personel	27	17	16	other supporting staff

a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.
a In full-time equivalents.

TABL. 2 (171) **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU
WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
**EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
BY EDUCATIONAL LEVEL**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1349	1507	1558	TOTAL
z wykształceniem:				education:
wyższym:				higher:
z tytułem naukowym profesora.	86	100	#	with title of professor
ze stopniem naukowym:				with scientific degree of:
doktora habilitowanego	202	209	207	habilitated doctor ^a (HD)
doktora	595	#	#	doctor (PhD)
z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata	396	536	584	with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)
pozostałym	70	#	54	other
W tym w podmiotach gospodarczych o PKD innym niż 72	127	319	#	Of which in economic entities not classified into NACE division 72

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in a university.

TABL. 3 (172) **NAKLADY WEWNĘTRZNE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
INTRAMURAL EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM (w mln zł)	19,5	167,9	143,0	TOTAL (in mln zł)
nakłady:				expenditures:
bieżące ^b	16,3	123,7	#	current ^b
w tym osobowe	7,8	80,6	76,2	of which labour costs
inwestycyjne na środki trwałe.....	3,2	44,2	#	capital
w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu	2,0	43,7	#	of which instruments and equ- ipment
W tym podmioty gospodarcze o PKD innym niż 72.....	9,9	56,4	#	Of which in economic entities not classified into NACE division 72
nakłady:				expenditures:
bieżące ^b	9,1	52,5	#	current ^b
w tym osobowe	6,1	17,3	16,5	of which labour costs
inwestycyjne na środki trwałe.....	0,8	4,0	2,9	capital
w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu	0,7	3,8	#	of which instruments and equ- ipment

a Bez amortyzacji środków trwałych. b Łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. określanej jako aparatura specjalna); patrz notka a do tabl. 4 na str. 259.

a Excluding depreciation of fixed assets. b Including expenditure on purchase or manufacture of research equipment (until 2001 defined as so-called special research equipment); see footnote a to the table 4 on page 259.

TABL. 4 (173) **NAKLADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW
BADAŃ (ceny bieżące)**
**CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF
ACTIVITY (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM (w mln zł)	16,3	123,7	#	TOTAL (in mln zł)
badania:				research:
podstawowe.....	4,5	#	#	basic
przemysłowe (dawniej stosowane)	2,0	#	4,6	industrial (previously applied)
prace rozwojowe.....	9,8	52,7	#	experimental development
W tym podmioty gospodarcze o PKD innym niż 72	9,1	52,5	1,9	Of which in economic entities not classified into NACE division 72
badania:				research:
podstawowe.....	0,4	0,2	-	basic
przemysłowe (dawniej stosowane)	0,4	2,8	#	industrial (previously applied)
prace rozwojowe.....	8,3	49,4	#	experimental development

a Bez amortyzacji środków trwałych; łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. określanej jako aparatura specjalna), niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r., Dz. U. Nr 146, poz. 1642, § 13).

a Excluding depreciation of fixed assets; including expenditure on purchase or manufacture of research equipment (until 2001 defined as so-called special research equipment), necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to regulation in force temporarily, till completion of the a. m. projects, not included in fixed assets and treated as current assets (decree of the Chairman of the State for Scientific Research from 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13).

TABL. 5 (174) **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
 Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % degree of consumption in %				
OGÓŁEM	68,6	40,6	#	27,9	TOTAL
w tym podmioty gospodarcze o PKD innym niż 72.....	81,1	25,9	14,0	35,6	of which development units

TABL. 6 (175) **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE W PRZEMYSŁE^a**
 Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt. Means for automating production processes in units						
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		komputery ^b computers ^b	
	automa- tyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots		
OGÓŁEM TOTAL	2000	239	110	36	13	4	530
	2005	367	191	112	36	23	947
	2010	479	321	235	50	37	1230
	2011	491	336	260	68	45	1235
sektor publiczny..... public sector		28	12	47	#	#	160
sektor prywatny..... private sector		463	324	213	#	#	1074
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing		487	310	258	68	45	1041

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (176) **NAKLĄDY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011			
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z liczby ogółem – przetwórstwo przemysłowe of total number – manufacturing
				w tys. zł in thous. zł			
OGÓŁEM..... TOTAL	474174	422480	279057	324258	150658	173601	249002
W tym nakłady: Of which expenditures:							
na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	20632	12222	62122	81652	67824	13828	80686
na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw. on the acquisition of disembodied technology and know-how	1961	7861	1603	3012	455	2557	2557
na oprogramowanie on software	10053	6728	3493	2233	885	1348	1549
Inwestycyjne: Capital:							
na budynki i budowle oraz grunty on land and buildings	86276	90772	68283	63747	32183	31564	33203
na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu..... on the acquisition of instruments and equipment	331823	300402	132827	167098	45744	121353	126429
w tym z importu of which import	155161	187097	55350	98609	12659	85950	87707
na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	1947	413	422	1039	465	574	975
na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for the new or significantly improved products	2478	1332	5105	2721	1124	1597	2721

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 8 (177) **PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a W 2011 R.**
SOLD PRODUCTION OR NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Udział produkcji sprzedanej wyrobów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % produkcji sprzedanej wyrobów ogółem <i>Share of sales of new or significantly improved products^b in % of sold production of industrial products</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>				SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			
			nowe lub istotnie ulepszone dla rynku <i>new or significantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa <i>new or significantly improved only for the enterprise</i>	eksport <i>export</i>	
OGÓŁEM	6,8	5,3	3,2	2,0	1,1	TOTAL
w tym sektor prywatny.....	7,0	5,5	3,4	2,1	1,2	<i>of which private sector</i>
W tym przetwórstwo przemysłowe	7,4	6,7	4,1	2,6	1,4	<i>Of which manufacturing</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Wprowadzonych na rynek w latach 2009–2011. c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Introduced into the market in the years 2009–2011. c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (178) **WYNAZAKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wynalazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone.....	44	44	49	68	<i>patent applications</i>
udzielone patenty.....	13	12	25	47	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone.....	.	7	30	19	<i>utility model applications</i>
udzielone prawa ochronne.....	.	28	15	14	<i>rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
 Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 10 (179) **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET W 2011 R.** Stan w styczniu
ENTERPRISES USING^a INTERNET IN 2011. As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dostęp do Internetu <i>Internet access</i>	Połączenie z Internetem przez <i>Internet access via</i>			Własną stronę internetową <i>Own Website</i>
		łącze szerokopasmowe ^b <i>broadband connection^b</i>	modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy <i>analogue (connection over plain telephone line) or digital modem</i>	łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.) <i>wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)</i>	
udział jednostek w całej populacji w % <i>the proportion of entities in percent of total population</i>					
OGÓŁEM..... TOTAL	85,6	59,9	39,8	16,9	93,9

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną – PLC).

a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power suplay traction – PLC).

TABL. 11 (180) **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE W 2011 R.** Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN 2011. As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Komputery <i>Computers</i>	Internet w kontaktach z administracją publiczną <i>Internet in their contacts with public administration</i>	Automatyczna wymiana danych <i>Automatic data exchange</i>		Sprzedaż przez sieci komputerowe <i>Sale through computer network</i>	Zamówienia przez sieci komputerowe <i>Realizing orders through computer network</i>	Instrumenty automatycznej identyfikacji falami radiowymi <i>Automatic identification by radio waves</i>
			na zewnątrz przedsiębiorstwa <i>outside enterprise</i>	wewnątrz przedsiębiorstwa <i>inside enterprise</i>			
udział jednostek w całej populacji w % <i>the proportion of entities in percent of total population</i>							
OGÓŁEM..... TOTAL	88,6	85,6	36,3	28,7	9,4	14,7	1,7

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Poprzez sieci komputerowe.
a Data concern enterprises with more than 9 persons employed. b Via any computer network.

DZIAŁ XIV CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** jest miesięczna sprawozdawczość ankietatorów Głównego Urzędu Statystycznego. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, connected mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

2. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

3. Monthly reporting of interviewers of the Central Statistical Office constitutes the source of information on **prices of agricultural products and livestock obtained by farmers on market-places**. Average annual prices have been computed as the arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (181) **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	110,2	102,4	102,6	104,7	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe..	110,6	102,3	102,8	104,6	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	107,4	103,2	106,3	104,2	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie.....	106,8	93,5	95,4	97,5	Clothing and footwear
Mieszkanie.....	.	104,1	103,2	107,1	Dwelling
Zdrowie	110,4	102,8	103,2	105,3	Health
Transport	119,7	106,0	105,0	106,9	Transport
Rekreacja i kultura	109,9	101,6	100,0	101,0	Recreation and culture
Edukacja.....	111,8	101,1	101,7	101,4	Education

TABL. 2 (182) **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,32	2,91	4,30	3,78	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg..	1,20	1,21	1,60	1,77	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	3,29	4,13	3,20	3,42	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” — za 1 kg	1,69	1,80	2,18	2,33	Wheat flour "Poznańska"— per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	8,99	14,25	19,44	20,74	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	13,23	13,57	14,18	15,00	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg ...	5,99	5,72	6,58	7,57	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	18,91	19,25	22,13	21,13	Pork ham, boiled — per kg
Kielbasa „Toruńska” — za 1 kg	10,62	11,70	14,47	13,85	Sausage "Toruńska" — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,93	12,86	18,93	20,74	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	9,14	12,40	13,73	13,73	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	5,63	8,52	9,29	9,76	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze – 3-3,5% tłuszczu sterylizowane — za 1 l	2,20	2,52	2,76	2,80	Cows' milk, fat content 3-3,5%, sterilized, per l

TABL. 2 (182) **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,32	1,36	1,90	1,79	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg	8,48	9,70	12,37	12,28	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający „Gouda” — za 1 kg	17,01	17,05	17,21	18,65	Ripening "Gouda" cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,35	0,37	0,50	0,48	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	2,81	3,16	4,09	4,44	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,32	4,89	6,22	6,85	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,26	5,17	6,08	5,38	Oranges — per kg
Jabłko ^{ab} — za 1 kg	2,40	1,92	2,35	2,89	Apples ^{ab} — per kg
Buraki ^a — za 1 kg	1,28	1,24	1,75	1,81	Beetroots ^a — per kg
Marchew ^a — za 1 kg	1,30	1,54	2,00	1,92	Carrots ^a — per kg
Ziemniaki ^a — za 1 kg	0,80	0,78	1,38	1,28	Potatoes ^a — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,95	3,08	2,78	4,24	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family Classic” — za 250 g	7,15	4,91	6,25	6,77	Natural coffee "Tchibo Family Classic", ground — per 250 g
Herbata „Madras” — za 100 g	2,03	2,27	3,40	3,18	Tea "Madras" — per 100 g
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^c — za 0,5 l...	24,38	19,38	19,51	19,61	Vodka pure „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^c — per 0,5 l:
Papierosy „Mars” — za 20 szt	4,33	5,21	9,45	10,21	Cigarettes "Mars" — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowejny — za 1 kpl	489,98	460,34	510,92	551,58	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę.....	118,20	139,13	177,39	185,67	Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	103,02	130,04	160,54	159,75	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair

a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. b, c W 2000 r.: b — droższe, c — 50%.

a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. b, c In 2000: b — dessert apples, c — 50%.

TABL. 2 (182) **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Podzielowanie obuwia męskiego — za 1 parę	18,53	26,09	29,86	35,12	Resoling men's shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	1,36	2,34	2,95	3,15	Cold water by municipal water- -system — per m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^d — za 1 kW·h	0,29	0,42	0,57	0,62	Electricity for households (all-day tariff) ^d — per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^e — za 1 m ³	0,90	1,53	2,48	2,62	Natural net-gas, high-methanated for households ^e — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t	373,56	450,06	716,13	789,24	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	10,72	14,55	18,99	19,52	Hot water — per m ³
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1872 ^f	1404 ^f	1308	1079	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej białizny ...	1409	1217	1283	1294	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	346,39	239,92	346,79	369,78	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	142,10	139,51	176,26	170,65	Iron with duschsystem
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-octanowa ^g — za 1 l	3,12	4,03	4,60	5,15	Motor petrol unleaded, 95 octane ^g — per l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,47	1,72	2,00	2,07	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	10,83	13,03	14,63	17,23	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina	9,30	12,03	13,20	14,30	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	43,09	55,66	69,56	70,83	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	35181	62352	76860	117962	Tractor "Ursus 2812"
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	13,82	23,92	30,10	40,07	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	11,95	14,12	15,00	15,75	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	11,64	19,24	26,22	28,32	Cow's clinical examination

^d Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. ^e Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu. ^f O pojemności ok. 280 l. ^g Do 2009 r. benzyna silnikowa „Euro-Super”.

^d Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. ^e Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas. ^f Capacity about 280 l. ^g Until 2009 motor petrol „Euro-Super”.

TABL. 3 (183) **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż (bez siewnego) — za 1 dt:					<i>Cereal grain (excluding sowing seed) — per dt:</i>
pszenicy.....	51,25	34,59	55,88	80,04	<i>wheat</i>
żyta.....	30,11	28,20	35,39	70,30	<i>rye</i>
jęczmienia.....	48,28	33,46	45,21	73,92	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych.....	42,29	38,63	31,32	65,60	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyta.....	48,49	30,57	40,47	73,64	<i>triticale</i>
Ziemniaki — za 1 dt.....	40,07	41,86	58,86	59,13	<i>Potatoes — per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych).....	61,28	40,83	60,28	54,74	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe — za 1 dt.....	10,41	18,30	10,75	14,76	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt..	80,30	70,66	126,28	181,15	<i>Industrial rape and agrimony — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt.....	510,66	228,62	662,39	681,00	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Chmiel surowy — za 1 dt.....	1197	881	416	1382	<i>Raw hop — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt).....	3,12	4,32	4,47	5,53	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	5,73	8,26	8,42	8,78	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	3,74	3,87	3,87	4,64	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l.....	0,67	0,83	0,95	1,11	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze spożywcze — za 1 szt.....	0,19	0,18	0,17	0,34	<i>Hen eggs — per piece</i>

TABL. 4 (184) **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziemiopłody — za 1 dt					Crops — per dt
Ziarno zbóż: pszenicy.....	52,99	40,35	60,99	90,86	<i>Cereal grain of: wheat</i>
żyta.....	40,73	31,39	45,98	72,95	<i>rye</i>
jęczmienia.....	47,79	38,73	53,27	82,82	<i>barley</i>
owsa.....	40,93	32,60	46,49	72,68	<i>oats</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych).....	38,47	42,97	84,15	95,55	<i>Potatoes (excluding edible early kinds)</i>
Siano: łąkowe.....	20,59	30,50	.	.	<i>Hay: meadow</i>
koniczyny.....	24,55	.	.	.	<i>clover</i>
Słoma zbóż ozimych.....	12,50	.	.	.	<i>Straw of winter cereals</i>
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt					Livestock — per head
Krowa dojna.....	1273	1920	2667	2470	<i>Dairy cow</i>
Jalówka 1-letnia.....	855,85	1277	1774	1799	<i>One-year heifer</i>
Prosię na chów.....	85,97	128,78	128,16	122	<i>Piglet</i>
Maciorka owcza na chów.....	120,83	.	.	.	<i>Ewe</i>
Koń roboczy.....	2755	3718	3651	3543	<i>Farm horse</i>
Żrebię 1-letnie.....	1708	2391	1985	2132	<i>One-year colt</i>
Żywiec rzeźny — trzoda chlewna za 1 kg.....	3,57	3,80	3,75	4,64	Animals for slaughter — pigs per kg

DZIAŁ XV

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. Dane grupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych (określane do 2001 r. jako indywidualne gospodarstwa rolne);
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne (określane do 2001 r. jako indywidualne działki rolne) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

CHAPTER XV

AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output, procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 1 in which they are included.

3. Data were given separately for public and private sector.

The public sector includes farms:

- state ownership (of the State Treasury and state legal persons),
- local self-government entity ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of public sector entities.

The private sector includes farms:

- private domestic ownership,
- foreign ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities.

4. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

5. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land (defined until 2001 as private farms);
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons (defined until 2001 as private agricultural plots) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.

6. Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków od 2002 r. prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, prezentuje się grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwale w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkótek (sady, szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami).

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwale, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

7. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** (tabl.2) opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie ,tj. w okresie od 1 VI 2009 r. do 31 V 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

6. *Data regarding the total area of agricultural land and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.*

According to EUROSTAT methodology, agriculture land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306) with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 are not comparable with data for previous years.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which since 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

7. *Data of labour input agricultural holdings (table 2) were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i. e. between 1 VI 2009 and 31 V 2010 (even if it was minimal volume of work).*

The total labour input for the whole agriculture include::

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzka,
- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach rolnych** w czerwcu 2010 r. opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie zaliczono osoby pracujące wyłącznie lub głównie w swoim/ rodzinnym gospodarstwie rolnym.

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

8. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcia rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

- 1) *on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid,*
- 2) *in farms of legal persons: permanent hired employees and temporary hired employees, contracted workers, as well as others persons (i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons, including clergymen working on holding run by monasteries).*

*Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit (AWU)**. The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.*

*Data concerning **persons employed on agricultural holdings** in July 2010 were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010.*

The employed on private farms in agriculture in 2010 include persons employed exclusively or mainly on their/family agricultural farm.

Data regarding employed persons on private farms in agriculture in 2010 are not strictly comparable to the data for the previous years.

8. Gross agricultural output includes of:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

***Final agricultural output** is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.*

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

9. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorii). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

10. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

11. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, szacunków oraz ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością.

13. Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłównia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu, w 2002 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

***Agricultural market output** is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.*

***9.** Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concern grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.*

***Pulses for grain** include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).*

***Industrial crops** include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, ratubaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.*

***10.** Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.*

***11.** **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.*

***12.** Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, estimations and evaluations made by field experts for data not included in reports.*

***13.** Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI.*

***14.** Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June, in 2002 on the basis of the results of the Agricultural Census as of 20 V.*

15. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2002/03 oznacza okres od 1 VII 2002 r. do 30 VI 2003 r.).

16. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyste przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, plazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

15. Farming years cover the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2002/03 farming year covers the period since 1 VII 2002 until 30 VI 2003).

16. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) *the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:*

- *State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,*
- *nature protection units (national parks),*
- *organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,*

b) *gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);*

2) **private forests** owned by:

- a) *natural persons,*
- b) *land held in common by all or part of the residents of a village,*
- c) *agricultural production co-operatives,*
- d) *other legal persons.*

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- *covered by forest vegetation (wooded area),*
- *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkótek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Wskaźnik **zalesienia** (zalesienie) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni zalesionej do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane w podziale według sortymentów drzewnych opracowano na podstawie klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category, with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21—40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

The **afforestation** indicator (afforestation) was calculated as the percentage ratio of forest covered area to the total area of the voivodship.

4. Data in the rows according to wood assortments were compiled on the basis of the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (185) **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha.....	710,3	574,8	550,6	534,8	<i>Agricultural land^{ab} (as of June) in thous. ha</i>
w tym gospodarstwa indywi- dualne	678,7	559,0	543,5	529,6	<i>of which private farms</i>
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					<i>Share in total sown area (as of June)^b in %:</i>
zbóż podstawowych	56,4	60,3	62,4	61,5	<i>basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywi- dualne.....	56,3	60,3	62,4	61,5	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	15,1	8,0	6,2	6,6	<i>potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywi- dualne.....	15,3	8,1	6,3	6,6	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku.....	0,5	0,9	1,8	1,6	<i>rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywi- dualne.....	0,5	0,8	1,7	1,5	<i>of which private farms</i>
Plony z 1 ha w dt:					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zbóż podstawowych	22,0	27,3	25,9	28,4	<i>of basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywi- dualne.....	21,9	27,2	25,8	28,3	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	175	170	164	200	<i>of potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywi- dualne.....	175	170	164	200	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku.....	19,7	29,1	24,0	20,4	<i>of rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywi- dualne.....	18,7	29,1	23,6	19,7	<i>of which private farms</i>
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztu- kach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użytków rolnych.....	44,1	43,4	39,1	37,5	<i>Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June)^{bc} per 100 ha of agricul- tural land</i>
w tym gospodarstwa indywi- dualne	45,7	43,3	39,1	37,4	<i>of which private farms</i>

a Według granic administracyjnych; od 2010 r. według siedziby użytkownika. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Patrz uwaga do tabl. 12 na str. 286; trzoda chlewna — stan w końcu lipca.

a By administrative borders; since 2010 by the land user's. b In 2010 data of the Agricultural Census. c See note to table 12 on page 286; pigs — as of the end of July.

TABL. 1 (185) **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	56,6	54,0	43,6	45,8	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	56,7	54,0	43,6	45,8	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	10,6	11,8	11,3	10,6	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	10,6	11,9	11,4	10,7	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c na 1 ha użytków rolnych w kg	100,6	172,2	184,4	206,6	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	746,5	667,4	665,0	717,8	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	778,2	668,1	667,1	718,6	of which private farms
na 1 krowę	3443	3575	4412	4863	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3440	3559	4396	4849	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) ^d na 100 ha użytków rolnych w szt	9,5	14,2	15,1	.	Agricultural tractors (as of 31 XII) ^d per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	9,8	14,3	15,2	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{be} w kg	66,8	84,2	80,9	89,5	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{be} in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	68,5	83,7	80,6	89,1	of which private farms

^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej cieplej. ^d Stan w czerwcu. ^e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2005/06, 2008/09, 2009/10.

^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^d As of June. ^e Concerns respectively the 1999/2000, 2005/06, 2008/09 and 2009/10 farming years.

TABL. 2 (186) **NAKLADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^a**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>		W gospodarstwach indywidualnych <i>On private farms in agriculture</i>				W gospodarstwach osób prawnych <i>On farms of legal persons</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		razem <i>total</i>	w tym pracownicy najemni ^b <i>of which paid employees^b</i>				
				właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy ^c <i>owners, co-owners and lease-holders^c</i>	pracownicy najemni ^b <i>paid employees^b</i>		stali <i>perma- nent</i>	doryw- czy <i>tempora- ry</i>	stali <i>perma- nent</i>	doryw- czy <i>tempora- ry</i>	
					stali <i>perma- nent</i>						doryw- czy <i>tempora- ry</i>
w rocznych jednostkach pracy (AWU) <i>in annual work unit (AWU)</i>											
	W TYSIĄCACH <i>IN THOUSANDS</i>										
OGÓŁEM..... TOTAL	134,7	60,0	134,3	132,0	0,7	1,2	0,3	0,3	0,0		
	W ODSETKACH <i>IN PERCENT</i>										
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: <i>on farms with agricultural land area of:</i>											
Do 1,00 ha <i>Up to 1,00 ha</i>	7,9	8,5	7,9	8,0	12,1	1,6	-	0,0	0,0		
1,01 – 1,99.....	11,8	12,5	11,9	12,0	4,2	5,9	0,0	0,0	0,0		
2,00 – 4,99.....	36,4	36,8	36,4	36,7	10,2	24,8	8,5	7,5	90,0		
5,00 – 9,99.....	29,2	28,7	29,2	29,3	10,7	31,1	0,6	0,6	0,0		
10,00 – 14,99.....	8,5	8,0	8,5	8,2	42,6	15,0	3,6	4,1	0,0		
15,00 – 19,99.....	2,9	2,7	2,9	2,8	3,2	6,4	0,9	1,0	0,0		
20,00 – 49,99.....	2,7	2,5	2,7	2,6	7,0	11,2	1,9	1,9	8,3		
50,00 ha i więcej <i>and more</i>	0,7	0,3	0,5	0,4	10,0	3,9	84,5	85,0	3,3		

a Obejmuje okres od 1 VI 2009 r. do 31 V 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 270; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

a Including the period from 1 VI 2009 to 31 V 2010; data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 7 on page 270; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Including contributing family workers.

TABL. 3 (187) **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIEM W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a**
W CZERWCU 2010 R.
PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>		W gospodarstwach indywidualnych <i>On private farms in agriculture</i>			W gospodarstwach osób prawnych – pracownicy najemni ^b stali <i>In farms of legal persons – permanent paid employ- ees^b</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	razem <i>total</i>	właścicie- le, współ- właścicie- le i dzierżaw- cy ^c <i>owners, co- owners and lease- holders^c</i>	pracowni- cy najemni ^b stali <i>permanent paid employ- ees^b</i>	
	w tys. <i>in thous.</i>					
	W TYSIĄCACH <i>IN THOUSANDS</i>					
OGÓŁEM..... TOTAL	147,3	74,1	146,9	145,9^d	1,1	0,3
	W ODSETKACH <i>IN PERCENT</i>					
OGÓŁEM..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: <i>on farms with agricultural land area of:</i>						
Do 1,00 ha..... <i>Up to 1,00 ha</i>	10,3	11,1	10,3	10,3	14,6	0,0
1,01 – 1,99.....	12,7	13,3	12,7	12,7	7,4	0,3
2,00 – 4,99.....	35,8	36,3	35,9	36,0	15,7	8,0
5,00 – 9,99.....	27,7	26,7	27,8	27,9	11,5	1,2
10,00 – 14,99.....	7,9	7,5	7,9	7,7	33,2	4,4
15,00 – 19,99.....	2,6	2,4	2,6	2,6	2,7	1,2
20,00 – 49,99.....	2,5	2,2	2,5	2,4	6,6	2,7
50,00 ha i więcej..... <i>and more</i>	0,6	0,4	0,4	0,3	8,3	82,3

^a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego; obejmują okres 24 VI do 30 VI; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. ^d Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 87,5% osób, a głównie – 12,5%.

^a On the basis of the Agricultural Census; concern the period from 24 VI to 30 VI; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Including contributing family workers. ^d Of which % persons were exclusively employed on private farms, while % were mainly employed.

TABL. 4 (188) **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
 Stan w czerwcu
 AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>		
OGÓŁEM 2000	709557	678930	TOTAL
2005	556538	550696	
2010 ^b	550560	543481	
2011	534823	529584	
Użytki rolne w dobrej kulturze ...	495266	490648	Agricultural land in good agricultural condition
Pod zasiewami.....	327561	323964	Sown area
Grunty ugorowane	23827	23534	Fallow land
Uprawy trwałe	35630	35609	Permanent crops
w tym sady.....	34459	34443	of which orchards
Ogrody przydomowe.....	2329	2329	Kitchen gardens
Łąki trwałe.....	96004	95614	Meadows
Pastwiska trwałe	9916	9598	Pastures
Użytki rolne pozostałe	39557	38937	Other agricultural land

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 270. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a See general notes, item 6 on page 270. b Data of the Agricultural Census.

TABL. 5 (189) **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
 INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	Rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna	95,0	89,3	92,5	90,0	94,6	89,7	92,8	90,2	Gross output
roślinna	101,0	87,4	85,9	82,2	101,1	87,7	85,7	82,2	crop
zwierzęca	86,0	92,2	105,3	101,6	84,6	92,7	107,5	102,2	animal
Produkcja końcowa	96,4	87,7	90,5	90,8	95,6	88,2	91,0	90,9	Final output
roślinna	107,5	83,3	79,8	80,6	107,6	83,9	79,6	80,6	crop
zwierzęca	85,8	92,6	105,9	101,5	84,3	93,1	108,3	102,1	animal
Produkcja towarowa	99,1	89,2	91,7	89,3	98,6	89,4	91,8	89,7	Market output
roślinna	108,0	87,5	83,5	80,1	108,2	87,4	82,7	80,2	crop
zwierzęca	91,2	90,9	102,8	98,8	90,0	91,6	104,8	99,7	animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 27.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 27.

TABL. 6 (190) **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	61,4	58,6	61,7	54,6	Crop output
Zboża	14,0	10,6	16,6	10,1	Cereals
w tym zboża podstawowe ..	12,4	8,9	14,2	6,6	of which basic cereals
w tym: pszenica	6,0	3,5	5,7	3,6	of which: wheat
żyto	2,1	1,0	1,4	0,6	rye
jęczmień	2,8	2,5	3,7	1,9	barley
Ziemniaki	15,6	5,0	5,4	5,3	Potatoes
Przemysłowe	2,9	4,1	2,5	2,6	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,9	3,0	1,0	1,2	of which sugar beets
Warzywa	9,8	14,8	15,4	17,4	Vegetables
Owoce	9,9	16,4	13,4	10,8	Fruit
Siano łąkowe	2,7	2,7	3,0	3,0	Meadow hay
Pozostałe	6,5	5,0	5,4	5,4	Other
Produkcja zwierzęca	38,6	41,4	38,3	45,4	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	16,1	21,6	19,9	23,5	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt).....	2,6	3,6	4,2	5,2	cattle (excluding calves)
cielęta	1,3	0,9	0,6	0,4	calves
trzoda chlewna.....	8,4	12,1	8,6	10,3	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	2,9	4,5	5,8	6,7	poultry
Przyrost stada (podstawowe- go i obrotowego).....	-3,7	0,0	-0,8	0,7	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie.....	20,3	15,8	14,3	15,9	Cows' milk
Jaja kurze	3,2	2,4	3,3	3,8	Hen eggs
Obornik	1,9	1,2	1,2	1,2	Manure
Pozostałe.....	0,8	0,4	0,3	0,3	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	46,3	50,4	52,3	45,6	Crop output
Zboża	6,6	4,6	9,3	5,3	Cereals
w tym zboża podstawowe ..	6,7	4,4	8,7	3,5	of which basic cereals
w tym: pszenica	4,4	2,3	4,3	2,2	of which: wheat
żyto	0,5	0,2	0,4	0,1	rye
jęczmień	1,0	0,9	1,8	1,0	barley
Ziemniaki	7,5	0,8	2,7	2,7	Potatoes
Przemysłowe	5,7	6,3	3,6	3,8	Industrial
w tym buraki cukrowe	3,3	4,5	1,5	1,8	of which sugar beets
Warzywa	10,4	15,4	17,4	18,3	Vegetables
Owoce	15,1	21,8	17,3	13,5	Fruit
Pozostałe	1,0	1,5	2,0	2,0	Other
Produkcja zwierzęca	53,7	49,6	47,7	54,4	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	24,5	29,2	27,6	31,7	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt).....	4,2	5,1	6,0	7,3	cattle (excluding calves)
cielęta	1,7	1,0	0,7	0,4	calves
trzoda chlewna.....	12,6	16,0	11,6	13,4	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	4,5	6,2	8,2	9,1	poultry
Mleko krowie.....	24,8	17,7	16,2	18,6	Cows' milk
Jaja kurze	3,7	2,6	3,9	4,1	Hen eggs
Pozostałe.....	0,7	0,1	0,2	0,0	Other

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 27. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 27. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 7 (191) **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
 Stan w czerwcu
 SOWN AREA
 As of June

ZIEMIOPLÓDY	2000	2005	2010 ^a	2011		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
OGÓŁEM	485819	377086	326276	327561	323964	TOTAL
Zboża.....	314351	275530	243948	244495	242095	Cereals
zboża podstawowe.....	273999	227431	203459	201603	199386	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	99200	72974	68973	69543	68678	<i>wheat</i>
żyto.....	73999	39367	23062	21517	21409	<i>rye</i>
jęczmień.....	60000	60452	50775	52294	51579	<i>barley</i>
owies.....	25800	17522	16970	16137	15873	<i>oats</i>
pszenżyto.....	15000	37116	43678	42111	41847	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe.....	37501	41881	32082	35730	35730	<i>cereal mixed</i>
gryka i proso.....	1900	3369	4380	3864	3730	<i>buckwheat and millet</i>
kukurydza na ziarno.....	951	2848	3558	3297	3247	<i>maize for grain</i>
Strączkowe.....	6833	7922	10861	10832	10691	<i>Pulses</i>
konsumpcyjne.....	5000	4497	4346	4423	4392	<i>edible</i>
pastewne ^b	1833	3425	6515	6409	6299	<i>feed^b</i>
Ziemniaki.....	73500	30315	20715	21524	21515	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe.....	16236	14702	15878	13381	12808	<i>Industrial</i>
w tym:						<i>of which:</i>
buraki cukrowe.....	10936	9195	5111	4447	4399	<i>sugar beets</i>
oleiste.....	3460	4015	8181	7370	6845	<i>oil-bearing</i>
w tym rzepak i rzepik.....	2600	3431	5969	5340	4844	<i>of which rape and agrimony</i>
Pastewne.....	49308	23503	17723	18704	18280	<i>Feed</i>
w tym:						<i>of which:</i>
okopowe.....	9000	2746	1596	1937	1937	<i>root plants</i>
kukurydza na paszę.....	2099	4352	5735	5880	5716	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^c	25591	25113	17151	18625	18575	<i>Other crops^c</i>
w tym warzywa gruntowe.....	17000	15386	12291	13410	13410	<i>of which field vegetables</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. c Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp.

a Data of the Agricultural Census. b Including cereal and pulse mixed for grain. c Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.

TABL. 8 (192) **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010	2011		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	693112	748271	632435	700622	690852	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	603503	619754	526520	572901	563992	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	255387	219187	193178	217841	213453	<i>wheat</i>
żyto.....	134720	89366	50465	48824	48598	<i>rye</i>
jęczmień.....	133847	173555	125667	151375	148571	<i>barley</i>
owies	46926	36623	36223	36454	35714	<i>oats</i>
pszenżyto.....	32623	101023	120987	118407	117655	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	81961	109816	79384	101674	101674	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	1283732	515314	339660	431334	431219	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	412869	383518	263691	291381	289277	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	5131	9968	14339	10880	9529	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	458364	437505	469345	482791	481650	<i>Meadow hay</i>

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	22,0	27,2	25,9	28,7	28,5	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	22,0	27,3	25,9	28,4	28,3	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	25,7	30,0	28,0	31,3	31,1	<i>wheat</i>
żyto.....	18,2	22,7	21,9	22,7	22,7	<i>rye</i>
jęczmień.....	22,3	28,7	24,7	28,9	28,8	<i>barley</i>
owies	18,2	20,9	21,3	22,6	22,5	<i>oats</i>
pszenżyto.....	21,7	27,2	27,7	28,1	28,1	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	21,9	26,2	24,7	28,5	28,5	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	175	170	164	200	200	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	378	417	516	655	658	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	19,7	29,1	24,0	20,4	19,7	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	43,1	43,1	44,4	50,3	50,4	<i>Meadow hay</i>

TABL. 9 (193) **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FIELD VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005	2010	2011		VEGETABLES
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha — stan w czerwcu
 AREA^a in ha — as of June

OGÓŁEM.....	17000	15386	11531	13410	13410	TOTAL
Kapusta.....	2794	2110	900	1289	1289	Cabbages
Kalafiory.....	754	497	303	497	497	Cauliflowers
Cebula.....	2303	2127	1677	1962	1962	Onions
Marchew jadalna.....	2448	2433	1447	1865	1865	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	1997	1245	580	1313	1313	Beetroots
Ogórki.....	2399	2525	1911	1990	1990	Cucumbers
Pomidory.....	1901	1244	360	859	859	Tomatoes
Pozostałe ^b	2404	3204	4353	3635	3635	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	381797	331749	284766	352212	352209	TOTAL
Kapusta.....	116651	85037	51193	64520	64520	Cabbages
Kalafiory.....	12904	9145	6304	10184	10184	Cauliflowers
Cebula.....	42575	37221	32296	41195	41195	Onions
Marchew jadalna.....	65026	69279	58543	71437	71436	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	44843	30091	27618	49499	49499	Beetroots
Ogórki.....	34909	37117	36258	38009	38009	Cucumbers
Pomidory.....	28595	18536	15435	23202	23202	Tomatoes
Pozostałe ^b	36294	45324	57119	54166	54166	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta.....	418	403	569	500	500	Cabbages
Kalafiory.....	171	184	208	205	205	Cauliflowers
Cebula.....	185	175	193	210	210	Onions
Marchew jadalna.....	266	285	405	383	383	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	225	242	476	377	377	Beetroots
Ogórki.....	146	147	190	191	191	Cucumbers
Pomidory.....	150	149	429	270	270	Tomatoes
Pozostałe ^b	151	141	131	149	149	Others ^b

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
 a In 2010 data of the Agricultural Census. b Parsley, leek, radish, lettuce, rhubarb etc.

TABLE 10 (194) **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^a w ha — stan w czerwcu <i>AREA ^a in ha — as of June</i>						
OGÓŁEM.....	21236	25122	28884	32060	32045	TOTAL
Jabłonie.....	13406	18258	16761	18908	18896	<i>Apples</i>
Grusze.....	966	605	578	820	820	<i>Pears</i>
Śliwy.....	2138	1723	3367	3494	3494	<i>Plums</i>
Wiśnie.....	2963	3074	5331	5458	5456	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	698	631	957	1275	1275	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	1066	830	1890	2105	2104	<i>Others ^b</i>
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
OGÓŁEM.....	228088	316806	245271	322256	322155	TOTAL
Jabłka.....	200685	285907	209998	272196	272098	<i>Apples</i>
Gruszki.....	3562	3248	1851	3037	3037	<i>Pears</i>
Śliwki.....	9666	9633	11161	12180	12180	<i>Plums</i>
Wiśnie.....	10027	12748	16576	23355	23353	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	1703	2270	1911	5565	5565	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	2445	3000	3774	5922	5922	<i>Others ^b</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Jabłka.....	150	157	125,3	144,0	144,0	<i>Apples</i>
Gruszki.....	37	54	32,0	37,0	37,0	<i>Pears</i>
Śliwki.....	45	56	33,1	34,9	34,9	<i>Plums</i>
Wiśnie.....	34	41	31,1	42,8	42,8	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	24	36	20,0	43,6	43,6	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	23	36	20,0	28,1	28,1	<i>Others ^b</i>

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
a In 2010 data of the Agricultural Census. b Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 11 (195) **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT

O W O C E	2000	2005	2010	2011		F R U I T
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospo- darstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA ^a w ha — stan w czerwcu
 AREA ^a in ha — as of June

OGÓŁEM.....	7898	8345	7697	6877	6875	TOTAL
Truskawki.....	5498	4851	3137	3300	3300	Strawberries
Maliny ^b	405	332	694	392	392	Raspberries ^b
Porzeczki.....	1541	2492	2611	2313	2312	Currants
Agrest.....	299	162	147	160	160	Gooseberries
Pozostałe ^c	115	508	1109	712	711	Others ^c

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	22234	24479	18994	16635	16635	TOTAL
Truskawki.....	12264	12516	9941	9404	9404	Strawberries
Maliny ^b	801	572	1019	631	631	Raspberries ^b
Porzeczki.....	7382	9741	6115	4691	4691	Currants
Agrest.....	1014	524	387	398	398	Gooseberries
Pozostałe ^c	772	1126	1532	1510	1510	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki.....	22	26	31,7	28,5	28,5	Strawberries
Maliny ^b	20	17	14,7	16,1	16,1	Raspberries ^b
Porzeczki.....	48	39	23,4	20,3	20,3	Currants
Agrest.....	34	32	26,4	24,9	24,9	Gooseberries
Pozostałe ^c	67	22	13,8	21,2	21,2	Others ^c

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z jeżyną bezkolcową. c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b Including thornless blackberry. c Chokeberry, highbush blueberry, hazel and others.

TABL. 12 (196) **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**
 Stan w czerwcu
 CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS			
Bydło	2000 259135	258534	Cattle
	2005 193346	192400	
	2010 ^a 181971	181016	
	2011 175438	174590	
w tym krowy	2000 146762	146500	<i>of which cows</i>
	2005 104481	103981	
	2010 ^a 79368	78870	
	2011 80419	79957	
Trzoda chlewna ^b	2000 402599	390148	Pigs ^d
	2005 454216	443836	
	2010 ^a 383082	375530	
	2011 319544	312299	
w tym lochy	2000 42602	41362	<i>of which sows</i>
	2005 53546	52627	
	2010 ^a 43423	42997	
	2011 33759	33336	
Owce	2000 5124	4846	Sheep
	2005 4047	4047	
	2010 ^a 4250	4240	
	2011 3428	3413	
w tym maciorki	2000 2484	2356	<i>of which ewes</i>
	2005 3047	3047	
	2010 ^a 2510	2510	
	2011 2021	2016	
Konie ^c	2000 44953	44500	Horses ^c
	2005 18254	17715	
	2010 ^a 11775	11258	
	2011 11888	11407	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000 313061	310237	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2005 241387	238534	
	2010 ^a 215154	212740	
	2011 200444	198197	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

Note. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 12 (196) **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**
 Stan w czerwcu
 CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	SPECIFICATION	
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads				
Bydło.....	2000	36,5	38,1	Cattle
	2005	34,7	34,9	
	2010 ^a	33,1	33,3	
	2011	32,8	33,0	
w tym krowy	2000	20,1	21,6	of which cows
	2005	18,8	18,9	
	2010 ^a	14,4	14,5	
	2011	15,0	15,1	
Trzoda chlewna ^b	2000	56,7	57,5	Pigs ^b
	2005	81,6	80,6	
	2010 ^a	69,6	69,1	
	2011	59,7	59,0	
w tym lochy	2000	5,8	6,1	of which sows
	2005	9,6	9,6	
	2010 ^a	7,9	7,9	
	2011	6,3	6,3	
Owce	2000	0,7	0,7	Sheep
	2005	0,7	0,7	
	2010 ^a	0,8	0,8	
	2011	0,6	0,6	
w tym maciorki	2000	0,3	0,3	of which ewes
	2005	0,5	0,6	
	2010 ^a	0,5	0,5	
	2011	0,4	0,4	
Konie ^c	2000	6,3	6,6	Horses ^c
	2005	3,3	3,2	
	2010 ^a	2,1	2,1	
	2011	2,2	2,2	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	44,1	45,7	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2005	43,4	43,3	
	2010 ^a	39,1	39,1	
	2011	37,5	37,4	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 13 (197) **DRÓB^a**
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010 ^b	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt	1855,4	5421,6	4926,6	5230,2	4843,7	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	1694,1	1330,6	1402,4	1173,4	1160,6	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	58,0	77,9	160,5	26,2	26,2	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	73,2	67,2	68,2	40,9	40,9	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^c w tys. szt	280,9	470,1	670,9	395,6	395,6	<i>Ducks^c in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt	261,5	978,9	894,8	977,9	914,6	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	238,8	240,2	254,7	219,4	219,2	<i>of which laying hens</i>

a Dla 2000 r. - w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2005, 2010 i 2011 — w wieku powyżej 2 tygodni. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Łącznie z drobiem pozostałym.

a For 2000 — aged 6 months and more; for 2005, 2010 and 2011 — more than 2 weeks old. b Data of the Agricultural Census. c Including other poultry.

TABL. 14 (198) **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	55,9	41,1	52,4	67,9	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	57,4	24,0	11,8	40,9	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	429,4	622,1	459,1	408,1	<i>Pigs</i>
Owce	3,0	0,2	0,5	0,8	<i>Sheep</i>
Konie	7,6	4,2	7,2	6,4	<i>Horses</i>

a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

a Data include procurement of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 14 (198) **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a (dok.)**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	20,0	21,0	29,2	37,5	Cattle (excluding calves)
Cielęta	5,2	2,4	1,1	2,9	Calves
Trzoda chlewna.....	51,1	71,9	57,8	51,1	Pigs
Owce	0,1	0,0	0,0	0,0	Sheep
Konie	3,5	2,2	4,1	3,4	Horses
Drób.....	16,4	29,8	46,0	58,0	Poultry
Kozy i króliki.....	0,5	0,3	0,3	0,4	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

^a Data include procurement of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 15 (199) **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami).....	71,3	95,8	101,5	110,5	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze.....	67,2	90,8	95,8	103,7	meat and fats
wołowe	10,4	11,0	15,3	19,2	beef
cielęce.....	3,2	1,5	0,7	1,7	veal
wieprzowe	39,8	56,1	45,1	39,9	pork
baranie	0,1	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie.....	1,9	1,2	2,1	1,8	horseflesh
drobiowe	11,5	20,9	32,2	40,6	poultry
kozie i królicze ^b	0,3	0,3	0,3	0,4	goat and rabbit ^b
podroby.....	4,1	5,0	5,8	6,8	pluck
OGÓŁEM.....	100,6	172,2	184,4	206,6	TOTAL

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt
 PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. ^b łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include procurement of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. ^b Including game.

TABL. 16 (200) **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Produkcja mleka krowiego:						<i>Cows' milk production:</i>
w milionach litrów.....	529,7	353,2	366,1	383,9	380,5	<i>in million litres</i>
na 100 ha użytków rolnych w tys. l.....	74,7	62,3	66,5	71,8	71,9	<i>per 100 ha agricultural land in thous. l</i>
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l....	3443	3620	4412	4863	4849	<i>Average annual quantity of milk per cow in l</i>
Produkcja jaj kurzych w mln szt.....	262,4	327,2	256,1	210,3	203,2	<i>Hen eggs production in mln units</i>
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury noski w szt.....	155	199	221	173	172	<i>Average annual number of eggs per laying-hen in units</i>

TABL. 17 (201) **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów.....	115,6	115,7	115,7	115,7	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne.....	65,9	66,0	66,0	66,0	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	52,3	52,4	52,4	52,4	<i>of which: drained</i>
nawadniane	0,2	0,2	0,2	0,2	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	49,7	49,7	49,6	49,6	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	11,3	11,3	11,3	11,3	<i>of which: drained</i>
nawadniane	9,7	9,5	9,5	9,5	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	15,8	20,8	21,0	21,6	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 18 (202) **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2009/10 ^a	2010/11		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W TONACH
IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	47329	46865	44516	47882	47229	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	26513	24795	25498	24648	24284	nitrogenous
fosforowe	10913	12091	9301	11176	11035	phosphatic
potasowe	9903	9979	9717	12058	11910	potassic
Nawozy wapniowe ^c	26381	45686	5214	2246	1773	Lime fertilizers ^c

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	66,8	84,2	80,9	89,5	89,1	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	37,4	44,6	46,3	46,1	45,8	nitrogenous
fosforowe	15,4	21,7	16,9	20,9	20,8	phosphatic
potasowe	14,0	17,9	17,6	22,5	22,5	potassic
Nawozy wapniowe ^c	37,2	82,1	9,5	4,2	3,3	Lime fertilizers ^c

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Data of the Agricultural Census. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 19 (203) **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (CENY BIEŻĄCE^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM	435,9	679,4	861,0	1028,3	996,8	TOTAL
Produkty: roślinne	174,1	214,4	255,5	346,4	338,6	Products: crop
zwierzęce	261,8	465,0	605,5	681,9	658,1	animal

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł

OGÓŁEM	614,4	1220,8	1564	1923	1882	TOTAL
Produkty: roślinne	245,4	385,3	464	648	639	Products: crop
zwierzęce	369,0	835,6	1100	1275	1243	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABLE 20 (204) **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t.....	36797	36424	62025	59145	52977	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe.....	36551	31654	56103	48325	42343	<i>of which basic cereals</i>
pszenica.....	31436	23216	36855	36081	31718	<i>wheat</i>
żyto.....	1216	1858	701	857	783	<i>rye</i>
jęczmień.....	3112	5273	12331	8520	7319	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	388	619	865	446	421	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	399	688	5351	2421	2102	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe.....	34084	35108	59955	57288	51367	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe.....	33866	30338	54062	46468	40733	<i>of which basic cereals</i>
pszenica.....	29930	22565	35678	34835	30610	<i>wheat</i>
żyto.....	942	1858	669	799	725	<i>rye</i>
jęczmień.....	2565	4971	12013	8190	7098	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	359	403	700	365	340	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	70	541	5002	2279	1960	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t.....	274	1579	2195	1608	1608	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t.....	5453	1528	3604	3249	3176	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t.....	412870	383518	263691	257866	255762	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t.....	4871	9937	14902	8039	6731	<i>Rape and agrimony^a in t</i>
Warzywa w t.....	16180	22976	30410	41716	41472	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t.....	117511	125985	127938	155782	155763	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t.....	38193	79830	113203	108538	104897	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt).....	10228	16749	24419	22588	22581	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	1764	679	181	77	77	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	16418	40935	46887	42339	41334	<i>pigs</i>
owce.....	25	3	3	0	0	<i>sheep</i>
konie.....	2507	1302	1901	1650	1650	<i>horses</i>
drób.....	7251	20162	39812	41884	39255	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t.....	25765	55947	78480	74855	72228	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l.....	177469	182704	161086	162225	159370	<i>Cows' milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.....	153	1791	63	28	28	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

a Bez materiału siewnego. b W wadze żywej. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 21 (205) **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywi- dualnych of which from private farms	
Zboża.....	18551,5	12582,2	32459,7	45900,0	41402,5	Cereals
w tym zboża podstawowe	18433,2	10806,3	29161,2	37980,7	33640,9	of which ba- sic cereals
pszenica	16149,8	8044,0	20808,7	28968,2	25786,4	wheat
żyto	388,7	523,9	255,1	603,5	547,6	rye
jęczmień.....	1527,2	1794,9	5597,5	6339,4	5474,9	barley
owies i mieszanki zbożowe	169,3	226,9	277,8	286,9	270,5	oats and ce- real mixed
pszenżyto	198,2	216,6	2222,0	1782,7	1561,4	triticale
w tym zboża kon- sumpcyjne i pa- szowe.....	17152,5	12090,1	31101,0	44334,7	40071,1	of which con- sumer and for feeds cereals
w tym zboża pod- stawowe	17047,1	10314,1	27847,7	36415,3	32309,5	of which basic cereals
pszenica	15339,3	7806,1	19936,2	27882,2	24831,5	wheat
żyto	283,6	523,9	236,8	561,7	505,8	rye
jęczmień.....	1238,4	1663,1	5431,4	6053,9	5292,3	barley
owies i mieszanki zbożowe	151,8	156,7	219,2	239,4	223,1	oats and ce- real mixed
pszenżyto	33,9	165,4	2024,1	1678,1	1456,9	triticale
Strączkowe kon- sumpcyjne ^b	705,0	3598,7	6106,7	3906,2	3906,2	Edible pulses ^b
Ziemniaki	2184,7	639,6	2121,3	1921,0	1875,1	Potatoes
Buraki cukrowe	42985,5	70181,1	28349,6	38066,6	37763,1	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	3911,6	7021,4	18817,5	14562,7	12103,8	Rape and agri- mony ^b
Warzywa	8809,8	13614,5	28527,9	39287,9	38899,3	Vegetables
Owoce	68142,8	89835,8	111639,7	180607,7	180579,7	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	140984,2	310074,4	436925,2	491149,5	476510,9	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt).....	31867,1	72301,6	109142,6	124918,7	124882,4	cattle (excluding calves)
cielęta	10108,2	5607,5	1524,1	675,8	675,8	calves
trzoda chlewna	61443,9	158548,5	181349,5	196383,6	191709,0	pigs
owce	141,2	14,7	27,7	3,3	3,3	sheep
konie	13637,7	9031,3	12036,7	11251,4	11251,4	horses
drób.....	23786,1	64570,8	132844,6	157916,6	147988,9	poultry
Mleko krowie	118749,2	152103,4	152493,7	180134,9	176477,0	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	29,7	316,4	10,4	9,5	9,5	Consumer hen eggs

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej.
a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 22 (206) **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha.....	320435	329463	333622	334336	TOTAL in ha
Lasy.....	314354	323235	327113	327769	Forests
Publiczne.....	235090	236204	235393	235411	Public
zalesione.....	233203	234573	233274	233431	wooded
niezalesione.....	1887	1631	2119	1979	non-wooded
własność Skarbu Państwa.....	234470	235345	243521	234498	owned by the State Treasury
zalesione.....	232586	233758	232428	232552	wooded
niezalesione.....	1884	1587	2094	1946	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwo- wych.....	222427	223782	223794	223803	managed by State Forests
zalesione.....	220616	222360	221912	222085	wooded
niezalesione.....	1811	1423	1882	1718	non-wooded
parki narodowe.....	7078	7079	7089	7089	national parks
zalesione.....	7078	7079	7089	7089	wooded
niezalesione.....	-	1	1	1	non-wooded
własność gmin ^a	621	859	872	913	owned by gmina ^a
zalesione.....	617	815	847	880	wooded
niezalesione.....	4	44	25	33	non-wooded
Prywatne.....	79264	87030	91720	92359	Private
zalesione.....	75696	83751	88585	89160	wooded
niezalesione.....	3568	3279	3135	3198	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną.....	6081	6229	6509	6567	Land connected with silvicult- ture
LESISTOŚĆ w %.....	26,9	27,6	27,9	28,0	FOREST COVER in %
ZALESNIENIE w %.....	26,4	27,2	27,5	27,5	AFFORESTATION in %

^a Dotyczy także gmin mających status miasta na prawach powiatu.
^a It also concerns gminas which are cities with powiat status.

TABL. 23 (207) **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION	
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>			
					razem <i>total</i>	w tym wła- sność Skarbu Pań- stwa <i>of which owned by the State Treas- ury</i>		lasy prywat- ne ^a <i>private forests^a</i>
w ha				in ha				
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	112	100	88	87	87	87	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	2428	2095	2014	2034	1500	1494	534	<i>Renewals and afforestations^b</i>
sztuczne ^b	2192	1725	1740	1693	1242	1242	451	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	740	1218	1353	1258	1184	1184	74	<i>felling sites^{bc}</i>
halizn i płazowin	73	42	79	80	54	54	26	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
użytków rolnych ^d i nieużytków	910	465	308	355	4	4	352	<i>agricultural land^d and wasteland</i>
naturalne	236	370	273	341	259	252	82	<i>natural</i>
Poprawki i uzupełnienia	129	168	184	188	120	120	68	<i>Corrections and supplements</i>
Pielęgnowanie ^e	9119	9438	9761	10750	9999	9999	751	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw ^f	5401	5969	6870	7468	6717	6717	751	<i>crops^f</i>
młodników	2963	3310	2883	3281	3281	3281	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podsztytów ^g	303	123	8	1	1	1	-	<i>introduction of undergrowth^g</i>
Melioracje	1359	1589	1413	1638	1638	1638	-	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. d Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. e Bez cięć trzebieżowych. f Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. g Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. c Including renewals protected by tree stands. d Designated for afforestation in land development plan. e Without extirpation. f Tending soil and early tree cutting. g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 24 (208) **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION	
				ogółem <i>grand total</i>	lasa publiczne <i>public forests</i>			lasa prywatne <i>private forests</i>
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
OGÓŁEM w dam³...	760,7	933,6	1081,4	1194,9	1111,7	1111,7	83,2	TOTAL in dam³
Grubizna.....	731,9	901,8	1049,9	1150,5	1067,3	1067,3	83,2	Timber
Grubizna iglasta.....	553,2	673,3	825,9	898,6	831,5	831,4	67,1	<i>Coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe.....	320,1	385,0	478,1	508,2	458,6	458,6	49,5	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego.....	166,1	203,9	256,9	295,3	284,9	284,9	10,4	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Grubizna liściasta.....	178,7	228,5	224,0	251,9	235,9	235,9	16,1	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe.....	72,2	85,2	82,7	88,5	77,8	77,8	10,7	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego.....	73,2	111,4	107,4	118,9	116,5	116,5	2,3	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Drewno małowymiarowe.....	28,8	31,7	31,5	44,4	44,4	44,4	-	Slash
Do przerobu przemysłowego.....	1,8	2,0	0,3	1,7	1,7	1,7	-	<i>Slash for industrial uses</i>
Opałowe.....	27,0	30,1	31,2	42,6	42,6	42,6	-	<i>Slash for fuel</i>
Karpina ^b	-	-	-	-	-	-	-	<i>Stump wood^b</i>
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³.....	232,8	279,0	321,0	351,0	453,4	455,1	90,1	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 25. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 25. b Exclusively in public forests.

TABL. 25 (209) **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN^a**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha.....	5	5	1	6	-	<i>Production area of nurseries^a in ha</i>
Sadzenie w szt.: drzew.....	61200	111700	22612	14370	8294	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów.....	16200	36923	27654	35723	30651	<i>bushes</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	12553	15001	30578	22295	18235	<i>Removals (timber)^b in m³</i>
grubizna iglasta.....	1730	1045	10886	3747	2890	<i>coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia.....	947	574	4978	1970	1589	<i>of which large-size general purpose wood</i>
grubizna liściasta.....	10823	13956	19692	18548	15345	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia.....	3231	3726	6720	6214	5371	<i>of which large-size general purpose wood</i>

a Stan w dniu 31 XII. b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).
a As of 31 XII. b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 25.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU).

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje niezgodne” z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne niż występujące w PKWiU, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie,

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 1, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

In tables 1 and 4 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections), and moreover, in table 4 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU).

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered,

- tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
 - 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
 - 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 27.

Jako **cenę stałą** od 2001 r. przyjęto cenę stałą 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsię-

i.e., both industrial and non-industrial;

- 3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 27.*

As constant prices since 2001 were adopted 2000 constant prices (2000 average current prices).

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

*6. Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *persons engaged in outwork.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 1, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

*2. Data according to NACE rev. 1 groups were compiled using **the enterprise method**. The*

biorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 25.

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńiodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o budynkach oddanych do użytku (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków — budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków — budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for outside clients.

4. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

5. Data on buildings completed (by all investors) concern:

- *within the scope of the number of buildings — newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings — newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

6. Data regarding average employment and average monthly wages and salaries concern hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contact, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Przemysł Industry

TABL. 1 (210) **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
			ogółem total	2010 = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	15785,1	20769,9	24124,2	109,6 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	81539	81922	100,5	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie	69370	67313	69236	102,9	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł.....	2126,97	2813,80	2998,26	106,6	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>

a Ceny stałe. b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy.
a *Constant prices.* b *As of 31 XII; by actual workplace.*

TABL. 2 (211) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in %	2010 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	
	ceny bieżące current prices				
OGÓŁEM..... TOTAL	14345,2	19217,7	22521,4	100,0	110,6
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	1650,5	1386,1	1347,8	6,0	x
sektor prywatny	12694,8	17831,6	21173,5	94,0	x
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	418,6	#	#	#	#
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	12053,5	15390,1	18439,7	81,9	111,5
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych	1953,8	1862,8	2338,1	10,4	112,1
<i>Manufacture of food products</i>					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a *Data concern economic entities employing more than 9 persons.*

TABL. 2 (211) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące) (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odsetkach <i>in %</i>	2010 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące <i>current prices</i>				
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	53,0	112,8	53,0	0,2	50,5
Produkcja odzieży..... <i>Manufacture of wearing apparel</i>	229,3	122,8	201,6	0,9	142,2
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	270,7	574,2	859,1	3,8	142,9
Produkcja papieru i wyrobów z papieru..... <i>Manufacture of paper and paper products</i>	#	#	593,7	2,6	120,2
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	310,5	228,9	193,5	0,9	81,8
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	337,1	502,9	546,2	2,4	118,2
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	3331,6	4335,8	5287,3	23,5	116,9
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	1310,4	2063,6	2580,9	11,5	118,1
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	45,2	21,8	11,9	0,1	52,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (211) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące) (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odsetkach <i>in %</i>	2010 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące <i>current prices</i>				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja urządzeń elektrycznych	227,7	397,4	419,5	1,9	104,2
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	977,4	1040,7	1012,0	4,5	94,6
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	306,8	557,9	676,2	3,0	117,0
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja mebli	56,1	68,9	81,3	0,4	103,5
<i>Manufacture of furniture</i>					
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	211,0	250,9	317,6	1,4	124,9
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	1585,1	#	#	#	#
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1585,1	#	#	#	#
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	288,0	837,7	1040,0	4,6	136,7
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
Pobór, uzdatnianie i dostarczenie wody	118,0	187,9	201,2	0,9	91,0
<i>Water collection, treatment and supply</i>					
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	151,4	576,4	746,9	3,3	147,4
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (212) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE W 2011 R. ^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2011 ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej 1000 and more
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM..... TOTAL	22521,4	3267,7	5609,7	5864,7	2639,4	5139,8
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	18439,7	2987,1	4461,6	3516,4	2334,7	5139,8
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	2338,1	683,1	616,4	1038,6	-	-
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemeta- licznych	5287,3	547,3	1092,2	1493,3	#	#
Manufacture of other non-metallic mineral products						
Produkcja wyrobów z metali	2580,9	541,1	958,3	299,4	-	782,1
Manufacture of metal products						
Produkcja maszyn i urządzeń	1012,0	142,7	169,4	#	-	#
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (213) **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2010	2011		PRODUCTS
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				udział w pro- dukcji krajowej w % share in domestic produc- tion in %	
Tłuczeń kamienny w rodzaju stosowanego jako kruszywo do betonu, tłuczeń drogowy lub do innych celów budowlanych (kruszywo mineralne łamane zwykle) w tys. t	5463,3	6907,5 ^b	14931,2 ^b	20696,8 ^b	24,9	Crushed stone of a kind used for concrete aggregates, for roadstone and for other construction use (in thous. t
Mineralne środki dla rolnictwa wapniowe i wapniowo-magnezowe (tlenkowe i węglanowe) w tys. t ^b	316,3	524,9	692,8	798,1	37,3	Calcium fertilizers and calcium-magnesium fertilizers in thous. t ^b
Mięso drobiowe w tys. t	18,4	17,1	33,2	29,1	1,7	Poultry meat in thous. t
Wędliny ^c w tys. t	23,8	17,7	31,7	42,1	5,4	Cured meat products ^c in thous. t
Soki owocowe i warzywne w tys. t	9,3	23,4	17,0	31,0	4,1	Fruit and vegetable juice in thous. t
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	787,2	588,4	421,1	399,9	1,5	Processed liquid milk ^d in thous. hl
Masło w tys. t	4,5	3,2	3,2	2,9	1,7	Butter in thous. t
Sukienki, spódnice i spódnico-spodnie damskie lub dziewczęce w tys. szt	462	316	128	107	2,1	Women's or girls' dresses, skirts and culottes in thous. units
Bluzki, bluzki koszulowe damskie lub dziewczęce, wyłączając z dzianin w tys. szt	777	421	1057	119	2,4	Women's or girls' blouses, shirts and shirt-blouses, not knitted or crocheted in thous. units
Tarcica iglasta w dam ³	67,6	94,6	231,9	306,2	7,8	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	6,9	15,4	14,9	9,8	2,1	Broadleaved sawnwood in dam ³
Szyby zespolone jednokomorowe w tys. m ²	418	3074	3598 ^b	3947 ^b	28,5	Double glazed units in thous. m ²
Płytki ceramiczne i płyty chodnikowe w tys. m ²	4333	17609	29034	33946	29,3	Ceramic tiles and flags in thous. m ²
Wapno w tys. t	958,9	695,7	1046,3	1169,1	57,4	Lime in thous. t

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Opracowano metodą przedsiębiorstw. ^c Bez końskich, drobiowych, z dziczyzny i z królików. ^d Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Compiled using the enterprise method. ^c Excluding horseflesh, poultry, game and rabbit. ^d Including milk forwarded for further processing.

TABL. 5 (214) **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE**^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	61137	62368	TOTAL
sektor publiczny	8624	7990	public sector
sektor prywatny	52514	54378	private sector
Górnictwo i wydobywanie	2371	2438	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	52912	54069	Manufacturing
w tym:			of which:
Produkcja artykułów spożywczych	7837	7828	Manufacture of food products
Produkcja wyrobów tekstylnych	1013	364	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	2733	3009	Manufacture of wearing apparel
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	2549	2639	Manufacture of products of, cork, straw and wicker
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośni- ków informacji	1074	741	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja wyrobów z gumy i z tworzyw sztucznych	2062	2231	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineral- nych surowców niemetalicznych	8789	9497	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja wyrobów z metali	10193	10951	Manufacture of metal products
Produkcja komputerów, wyrobów elektro- nicznych i optycznych	66	91	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	2132	1632	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń	4299	3966	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	2513	2989	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja mebli	456	548	Manufacture of furniture
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1742	2097	Repair and installation of machinery and equipment
Wywarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	1672	1605	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja	4181	4256	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:			of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2237	2110	Water collection, treatment and supply
Gospodarowanie odpadami; odzysk su- rowców	1514	1410	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (215) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE**^a
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł		
O G Ó Ł E M	2902,35	3097,31	T O T A L
sektor publiczny.....	3220,82	3419,94	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	2849,99	3049,90	<i>private sector</i>
Górnictwo i wydobywanie	4173,24	4755,67	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	2758,75	2940,52	Manufacturing
w tym:			<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych.....	2087,79	2222,16	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych.....	1844,64	1612,16	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży.....	1465,21	1712,99	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	1895,13	2121,62	<i>Manufacture of products of, cork, straw and wicker</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	2443,15	2859,46	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja wyrobów z gumy i z tworzyw sztucznych.....	2430,59	2626,46	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	3663,83	3738,50	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja wyrobów z metali.....	2882,32	3130,46	<i>Manufacture of metal products</i>
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	2503,54	2213,83	<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych.....	2553,22	2881,51	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń.....	3144,78	3144,31	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	2503,20	2593,28	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja mebli.....	1791,90	1751,05	<i>Manufacture of furniture</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń.....	3272,08	3556,41	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
Wywarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	5231,52	5531,52	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3068,16	3221,25	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
w tym:			<i>of which:</i>
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody.....	3298,16	3429,35	<i>Water collection, treatment and supply</i>
Gospodarowanie odpadami; odzysk surowców.....	2735,69	3028,41	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.*

Budownictwo Construction

TABL. 7 (216) **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2481,4	4749,8	4951,3	TOTAL
w tym:				of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1062,5	2393,9	2893,9	Entities with more than 9 persons employed:
Budowa budynków	368,2	766,6	734,8	Constructions of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	350,2	874,5	1141,3	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	344,1	752,9	1017,8	Specialized construction activities

a Zrealizowana systemem zleceńowym przez jednostki budowlane mające siedzibę na terenie województwa.
a Realized on the basis of contract system by construction entities with the head office in the voivodship.

TABL. 8 (217) **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Remonty i pozostałe roboty Renovation (restoration) and other works	SPECIFICATION	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	2000	2398,8	1835,1	563,7	TOTAL
	2005	1062,5	761,0	301,4	
	2010	2393,9	1629,5	764,5	
	2011	2893,9	2487,0	406,8	
Budynki					Buildings
Budynki mieszkalne		354,6	259,5	95,1	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne....		66,2	46,6	19,5	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		240,9	190,5	50,4	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania		47,6	22,4	25,2	residences for communities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa świętokrzyskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

a Realized by enterprises which have a seat of board in the Świętokrzyskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (217) **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące) (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Remonty i pozostałe roboty	SPECIFICATION
		<i>Works with an invest- ment character</i>	<i>Renovation (restoration) and other works</i>	
w mln zł in mln zł				
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	869,7	751,9	117,9	<i>Non-residential buildings</i>
w tym:				<i>of which:</i>
budynki handlowo-usługowe	214,7	197,6	17,1	<i>wholesale and retail trade build- ings</i>
budynki transportu i łączności	8,1	6,7	1,4	<i>traffic and communication build- ings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe ..	139,8	118,0	21,8	<i>industrial buildings and ware- houses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyj- nym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kul- tury fizycznej	313,3	265,4	48,0	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	34,8	24,0	10,8	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej ...	1669,6	1475,6	193,9	Civil engineering works
w tym:				<i>of which:</i>
Autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	812,6	724,5	88,1	<i>Highways, streets and roads</i>
Mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	290,3	270,8	19,5	<i>Bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
Budowle wodne	75,9	69,5	6,4	<i>Harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	115,0	99,1	15,9	<i>Long-distance pipelines, communi- cation and electricity power lines</i>
Rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	267,8	251,1	16,7	<i>Local pipelines and cables</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa świętokrzyskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Świętokrzyskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (218) **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Budynki ^a.....	1651	1877	2078	2421	Buildings ^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1078	1328	1471	1899	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	624	806	737	794	<i>urban areas</i>
wieś.....	1027	1071	1341	1627	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	1440	1754	1899	2253	<i>Of which private buildings ^b</i>
miasta	422	721	604	662	<i>urban areas</i>
wieś.....	1018	1033	1295	1591	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	980	1298	1412	1824	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	459	456	486	427	<i>non-residential</i>
Kubatura ^c w dam³	1949,3	2406,8	3282,8	3959,7	Cubic volume ^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1017,0	1090,3	1184,1	1554,3	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	1174,7	1286,5	1979,2	2550,6	<i>urban areas</i>
wieś.....	774,6	1120,3	1303,6	1409,1	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	1156,2	1492,2	2177,6	2434,8	<i>Of which private buildings ^b</i>
miasta	414,1	645,4	1151,0	1223,2	<i>urban areas</i>
wieś.....	742,1	846,9	1026,6	1211,6	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	746,8	933,3	945,4	1261,9	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	408,6	533,0	1229,1	1162,9	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Realized by natural persons, churches and religious associations. c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (219) **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	BUDYNKI^a BUILDINGS^a				
Budynki mieszkalne	1082	1329	1472	1902	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1078	1328	1471	1899	<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings</i>
w tym jednorodzinne	1036	1301	1436	1817	<i>of which one-dwelling buildings</i>
Budynki zbiorowego zamieszkania.....	4	1	1	3	<i>Residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne	569	548	606	519	Non-residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego.....	9	4	15	13	<i>Hotels and similar buildings</i>
Budynki biurowe	4	5	9	17	<i>Office buildings</i>
Budynki handlowo-usługowe	64	125	136	109	<i>Wholesale and retail trade buildings</i>
Budynki garaży	94	142	131	117	<i>Garage buildings</i>
Budynki przemysłowe	19	16	15	11	<i>Industrial buildings</i>
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	37	57	76	38	<i>Reservoirs, silos and warehouses</i>
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek.....	1	3	18	13	<i>Public entertainment buildings, museums and libraries</i>
Budynki szkół i instytucji badawczych	5	11	6	5	<i>School, university and research buildings</i>
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	5	7	10	9	<i>Hospital or institutional care buildings</i>
Budynki kultury fizycznej.....	4	1	21	6	<i>Sport halls</i>
Budynki gospodarstw rolnych	322	170	158	175	<i>Non-residential farm buildings</i>
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	3	4	3	2	<i>Buildings used as places of worship and for religious activities</i>

a Nowo wybudowane.
a *Newly built.*

TABL. 10 (219) **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
KUBATURA ^b w dam ³ CUBIC VOLUME ^b in dam ³					
Budynki mieszkalne	1017,0	1129,1	1191,2	1579,4	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkańowe	996,0	1090,3	1184,1	1554,3	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	753,5	924,2	962,7	1208,6	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	21,1	38,8	7,1	25,2	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	932,2	1277,7	2091,6	2380,3	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	15,5	15,6	75,5	62,0	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe.....	31,3	44,5	41,2	96,3	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe.....	300,5	177,1	444,1	776,6	Wholesale and retail trade buildings
Budynki garaży	7,6	22,2	27,3	53,6	Garage buildings
Budynki przemysłowe	80,3	364,6	509,0	414,6	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe.....	113,5	210,2	225,5	285,2	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	2,9	8,2	105,6	167,7	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych.....	64,4	214,7	63,4	120,7	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej.....	22,2	46,0	161,0	63,5	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej.....	29,4	1,8	271,5	104,6	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych.....	260,5	146,1	140,2	220,0	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych.....	4,1	21,1	5,8	12,5	Buildings used as places of worship and for religious activities

^b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

Tabl. 11 (220) **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	8836	14114	14837	TOTAL
sektor publiczny.....	202	129	152	<i>public sector</i>
sektor prywatny	8634	13985	14685	<i>private sector</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.*

TABL. 12 (221) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł			
OGÓŁEM.....	1830,10	2635,88	2764,42	TOTAL
sektor publiczny.....	1857,14	2874,87	3010,25	<i>public sector</i>
sektor prywatny	1829,47	2633,68	2761,88	<i>private sector</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.*

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje podmioty w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. — uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Hire or reward road transport includes entities in which road transport services comprise the basis economic activity but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).

5. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well as until 2001 — telecommunication service offices.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (222) LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE

Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w km in km				
OGÓŁEM	752	707	722	721	TOTAL
Normalnotorowe ^a	722	707	722	721	Standard gauge ^a
w tym zelektryfikowane.....	539	541	554	553	of which electrified
jednotorowe	348	334	349	348	single track
dwu- i więcej torowe	374	373	373	373	double and more tracks
Wąskotorowe	30	-	-	-	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej.....	6,4	6,0	6,2	6,2	Per 100 km² of total area

a Łącznie z szerokotorowymi.
a Including broad gauge.

TABL. 2 (223) DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem	w tym o nawierzchni ulepszonej	
				total	of which improved	
w km in km						
OGÓŁEM	11332	12084	13067	13435	11458	TOTAL
miejskie	1342	1475	1493	1596	1531	urban
zamiejskie	9990	10609	11574	11839	9926	out-of-town
Krajowe.....	765	766	756	755	755	Domestic
miejskie	135	135	132	133	133	urban
zamiejskie	630	631	624	622	622	out-of-town
Wojewódzkie.....	1064	1068	1077	1075	1075	Voivodship
miejskie	138	148	151	155	155	urban
zamiejskie	926	920	926	920	920	out-of-town
Powiatowe	5534	5600	5711	5733	5424	Powiat
miejskie	396	420	413	416	410	urban
zamiejskie	5138	5180	5298	5318	5014	out-of-town
Gminne	3969	4650	5523	5872	4204	Gmina
miejskie.....	673	772	797	892	834	urban
zamiejskie	3296	3878	4726	4979	3370	out-of-town

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
Source: data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 3 (224) **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	522470	566862	783698	816890	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Samochody osobowe	324169	377745	539730	563220	<i>Passenger cars</i>
Autobusy.....	3646	3571	4249	4334	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	92308	85755	114742	119597	<i>Lorries and road tractors^b</i>
Ciągniki balastowe i rolnicze.....	68685	67484	84293	87074	<i>Ballast and agricultural tractors</i>
Motocykle ^c	30660	29171	35907	37457	<i>Motorcycles^c</i>

a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, w latach 2002 – 2008 r. przez burmistrzów, prezydentów miast i starostów, a od 2009 r. z systemu CEPIK; dane za 2011 r. obejmują również pojazdy posiadające pozwolenie czasowe wydane w końcu 2011 r.. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. c W 2000 r. — motocykle i skutery.

a Until 2001 according to register maintained by voivodes and in the years 2002 – 2008 by mayors and starosts and since 2009 from CEPIK system; data for 2011 include also vehicles possessing temporary permit given at the end of 2011. b Including vans. c In 2000 — motorcycles and scooters.

TABL. 4 (225) **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**
Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1261	1412	956	861	<i>National: number</i>
długość w km.....	54077	61029	45221	41991	<i>length in km</i>
dalekobieżne: liczba.....	32	54	44	39	<i>long distance: number</i>
długość w km.....	6961	13881	12747	12608	<i>length in km</i>
regionalne: liczba.....	237	182	127	117	<i>regional: number</i>
długość w km.....	18847	15761	11073	10295	<i>length in km</i>
podmiejskie: liczba.....	957	1172	781	701	<i>suburban: number</i>
długość w km.....	27975	31367	21381	19068	<i>length in km</i>
miejskie: liczba	35	4	4	4	<i>urban: number</i>
długość w km.....	294	20	20	20	<i>length in km</i>
Międzynarodowe: liczba.....	2	2	1	2	<i>International: number</i>
długość w km.....	2656	4545	2681	3264	<i>length in km</i>

a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

TABL. 5 (226) **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	3352	3630	4161	7036	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	142,1	151,0	200,6	176,4	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b ...	45065	33136	21210	18426	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	26,0	24,6	27,4	25,0	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	180	678	1328	1570	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1262,0	811,5	690,7	1091,7	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b ...	31	51	10	13	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	334,1	2313,2	1933,1	2641,6	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.
a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. b Excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (227) **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wypadki	2283	1909	1574	1514	Total accidents
Ofiary wypadków					Road traffic casualties
Śmiertelne	263	228	197	179	Fatalities
Ranni	2809	2585	2017	1853	Injured

a Zarejestrowane przez policję.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.

a Registered by the police.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kielce.

Łączność

Communications

TABL. 7 (228) **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI**
BASIC COMMUNICATION SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
USŁUGI POCZTOWE ^a POSTAL SERVICES ^a					
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)	299	312	308	305	<i>Post offices (as of 31 XII)</i>
miasta	98	125	123	124	<i>urban areas</i>
wieś	201	187	185	181	<i>rural areas</i>
Przesyłki listowe polecone, nadane ^b w tys.	6719	7102	9043	10990	<i>Registered letters mailed ^b in thous.</i>
Paczki i listy wartościowe nadane ^b w tys.	226	389	450	602	<i>Packages and insured letters mailed ^b in thous.</i>
Przekazy pocztowe i telegraficzne wpłacane ^b w tys.	4629	3478	1769	467	<i>Postal and telegraphic transfers paid ^b in thous.</i>
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	5668	7207	6279	6824	<i>Orders of payments on banking accounts in thous.</i>

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; łącznie ze służbowymi i zwolnionymi od opłat; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a *The data apply to the public post. ^b In overturn within Poland and from Poland abroad; including business and free of charge; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.*

TABL. 8 (229) **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	289	316	225	186	<i>Fixed main line in thous.</i>
w tym abonenci prywatni ^a	245	251	173	137	<i>of which private subscribers ^a</i>
miasta	195	229	166	133	<i>urban areas</i>
w tym abonenci prywatni ^a	160	173	122	91	<i>of which private subscribers ^a</i>
wieś	94	87	59	53	<i>rural areas</i>
w tym abonenci prywatni ^a	85	78	51	45	<i>of which private subscribers ^a</i>
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	286	296	203	165	<i>of which standard main line (fixed line telephone subscribers)</i>
miasta	193	212	146	114	<i>urban areas</i>
wieś	93	84	57	51	<i>rural areas</i>
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	2295	1990	1450	1036	<i>Public pay telephones</i>
miasta	1791	1418	778	659	<i>urban areas</i>
wieś	504	572	672	377	<i>rural areas</i>

^a Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a *Possessing telephones installed in private dwellings.*

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności - PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale sale of com-**

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechnie są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej i gastrono-

modities include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. *The division of stores by organizational form was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.*

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops by voivodships was made on the basis of the actual location of a shop.

6. *Shops include public pharmacies.*

7. *Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.*

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data have been gen-*

micznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

9. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

eralized on the basis of the result of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons since 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

9. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (230) **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

L A T A Y E A R S	Ogółem w mln zł <i>Grand total in mln zł</i>	W tym udział przedsiębiorstw handlowych w % ^a <i>Of which share of trade enterprises in %^a</i>	Na mieszkańca ^b w zł <i>Per capita^b in zł</i>
2005	9877,3	20,7	7678
2010	12681,4	25,5	9870
2011	13252,7	25,3	10353

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

TABL. 2 (231) **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
OGÓŁEM.....	3005,0	4356,2	6538,8	7189,9	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT					
OGÓŁEM.....	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne	66,0	66,9	70,4	67,1	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	22,3	19,7	19,6	21,0	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,2	4,1	3,1	2,8	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	38,5	43,1	47,7	43,3	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	34,0	33,1	29,6	32,9	Non-consumer goods

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (232) **STRUKTURA SPRZEDAŻY HURTOWEJ TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
OGÓŁEM	10152,8	14870,4	15709,0	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	8,6	8,1	7,0	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe.....	7,4	4,2	0,5	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	84,0	87,7	92,5	Non-foodstuffs goods ^b

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (233) **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORMS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	14820	12310	11534	13017	TOTAL
Domy towarowe.....	3	-	-	1	Department stores
Domy handlowe.....	12	13	10	9	Trade stores
Supermarkety.....	41	69	104	110	Supermarkets
Hipermarkety.....	1	6	11	14	Hipermarkets
Sklepy powszechne.....	138	165	175	197	General shops
Sklepy wyspecjalizowane.....	191	373	634	713	Specialized shops
Pozostałe ^b	14195	11342	10235	11613	Others ^b
Stacje paliw.....	239	342	365	360	Petrol stations

a Patrz uwagi ogólne, ust 8 na str. 321. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a See general notes, item 8 on page 321. b Data concern economic entities employing more than 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (234) **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII).....	221	204	283	272	<i>Catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym restauracje.....	59	65	93	93	<i>of which restaurants</i>
Sprzedaż z działalności gastro- nomicznej (ceny bieżące) w tys. zł....	58795	80696	182826	189986	<i>Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł</i>
w tym:					<i>of which:</i>
produkcja gastronomiczna	39618	60145	154971	162542	<i>catering production</i>
napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	10531	13326	15883	15184	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (235) **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba.....	71	81	77	81	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	62	74	70	73	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	587,3	755,1	776,0	800,7	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	509,0	618,5	647,6	665,7	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobno- detalicznej	2448	2951	3463	3784	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	1819	1723	1522	1588	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	50	83	72	69	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł.....	9355,5	12097,7	12176,7	13708,7	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2002, Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny, aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises for 2000 are presented adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (uniform text Journal of Laws 2002, No. 76, item 694 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including allocations to products;
- 2) net sales revenues of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights) received free of charge, including donated assets, assets (cash), as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na prawne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych sta-

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Balance of extraordinary profits and losses is the difference between extraordinary profits realized and extraordinary losses borne.

nowi różnicę między zrealizowanymi zyskami nadzwyczajnymi a poniesionymi stratami nadzwyczajnymi. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi, zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (w tym również istotną zmianą metod produkcji lub sprzedażą zorganizowanej części jednostki) oraz postępowaniem układowym lub naprawczym.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Od 2002 r. w myśl znowelizowanej ustawy o rachunkowości (art. 37) podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**

Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events, certain types of ceased or suspended activity (also including a significant change in the methods of production or the sale of an organised part of an entity) as well as negotiations or improvement.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. Since 2002 according to the modified Act of Accounting (art. 37) the income tax consists of the current and the deferred part:

- the current part in the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,

- **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz od 2002 r. krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności i roszczenia, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i od 2002 r. krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności płatności).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych — kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszel-

- **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and since 2002 short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: inventories, short-term dues and claims, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and since 2002 short-term deferred expenditures.

Note. Dues from deliveries and services since 2002 are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital — in joint stock companies,
- initial capital — in limited liability companies,
- founders' capital — in state owned enterprises,
- participation fund — in co-operatives,
- owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on

kich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

the balance day is not longer than one year.

Note. Liabilities from deliveries and services since 2002 are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

15. *Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.*

TABL. 1 (236) **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	25148,7	31966,4	43697,5	48973,1	1958,4	47014,7
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)..... <i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>	14473,4	16950,8	24622,0	28502,3	1586,4	26915,8
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów..... <i>Net sales revenues of goods and materials</i>	9647,1	13961,6	17758,8	18811,5	174,4	18637,1
Przychody finansowe..... <i>Financial revenues</i>	484,8	439,4	533,5	723,4	29,0	694,4
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	24841,6	30726,5	41519,8	46585,8	1871,7	44714,1
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)..... <i>Cost of products sold (goods and services)</i>	14737,6	17158,0	24362,8	28105,8	1528,9	26576,9
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	8545,3	12495,6	15720,0	16660,7	156,2	16504,5
<i>Value of goods and materials sold</i>						
Koszty finansowe..... <i>Financial costs</i>	1061,9	554,5	876,3	1052,1	17,4	1034,7
Wynik finansowy na działalności gospodarczej działalności Financial result on economic activity	307,1	1239,8	2177,6	2387,3	86,7	2300,6
Saldo zysków i strat nadzwyczajnych..... Balance of extraordinary profits and losses	-1,1	63,0	3,7	25,7	-0,0	25,7
Wynik finansowy brutto Gross financial result	306,0	1302,8	2181,4	2413,0	86,7	2326,3
Zysk brutto..... <i>Gross profit</i>	1053,4	1503,0	2603,5	2755,7	128,2	2627,5
Strata brutto..... <i>Gross loss</i>	747,4	200,1	422,1	342,7	41,5	301,2
Podatek dochodowy^a Income tax^a	262,5	215,7	291,4	392,5	20,2	372,3
Wynik finansowy netto..... Net financial result	34,0	1080,6	1889,9	2020,5	66,5	1954,0
Zysk netto..... <i>Net profit</i>	785,0	1281,3	2271,5	2349,1	106,5	2242,7
Strata netto..... <i>Net loss</i>	750,9	200,7	381,6	328,6	40,0	288,6

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 327.

a See general notes, item 9 on page 327.

TABL. 2 (237) **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Podatek dochodowy <i>Income tax</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
	w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2000	25148,7	24841,6	306,0	262,5	34,0
TOTAL					
2005	31966,4	30726,5	1302,8	215,7	1080,6
2010	43697,5	41519,8	2181,4	291,4	18889,9
2011	48973,1	46585,8	2413,0	392,5	2020,5
w tym: of which:					
Przemysł..... <i>Industry</i>	24491,7	22692,9	1825,2	293,1	1532,2
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	19471,7	18171,3	1326,9	197,8	1129,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	1455,3	1409,5	45,7	13,8	31,9
Budownictwo..... <i>Construction</i>	4197,6	4004,4	192,7	32,2	160,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^{Δ□}</i>	16968,3	16675,1	292,7	45,5	247,2
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	1455,6	1437,6	18,1	3,2	14,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	170,6	171,9	-1,2	1,2	-2,4
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	251,8	234,4	17,4	3,1	14,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	503,7	481,0	22,7	3,9	18,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	241,0	242,7	-1,8	0,5	-2,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	209,1	181,4	27,7	4,8	22,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	285,8	269,4	16,4	2,6	13,8

TABL. 3 (238) PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM 2000	1237	65,5	32,3	2,2	64,5	33,3	2,2
TOTAL 2005	1158	79,4	18,5	2,1	78,2	19,2	2,6
2010	1254	81,7	18,3	0,1	81,1	18,7	0,2
2011	1274	83,6	16,4	-	82,9	16,9	0,2
sektor publiczny public sector	76	63,2	36,8	-	61,8	36,8	1,3
sektor prywatny private sector	1198	84,9	15,1	-	84,2	15,6	0,2
w tym: of which:							
Przemysł Industry	461	82,2	17,8	-	81,8	18,2	-
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	396	81,8	18,2	-	81,3	18,7	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	34	76,5	23,5	-	76,5	23,5	-
Budownictwo Construction	183	86,3	13,7	-	86,3	13,7	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles ^Δ	358	86,6	13,4	-	85,8	14,0	0,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	66	72,7	27,3	-	72,7	27,3	-
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering ^Δ	22	54,5	45,5	-	54,5	45,5	-
Informacja i komunikacja Information and communication	14	78,6	21,4	-	71,4	21,4	7,1
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	39	97,4	2,6	-	89,7	7,7	2,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	36	80,6	19,4	-	80,6	19,4	-
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	28	89,3	10,7	-	89,3	10,7	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	36	88,9	11,1	-	88,9	11,1	-

TABL. 4 (239) RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>			
		brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>	
		w %		in %			
OGÓŁEM	2000	98,8	1,2	0,1	13,3	72,4	114,2
TOTAL	2005	96,1	4,1	3,4	29,5	87,2	128,2
	2010	95,0	5,0	4,3	36,6	94,0	132,2
	2011	95,1	4,9	4,1	36,6	96,5	141,8
sektor publiczny <i>public sector</i>		95,6	4,4	3,4	83,4	135,3	192,8
sektor prywatny <i>private sector</i>		95,1	4,9	4,2	34,6	94,8	139,6
w tym: <i>of which:</i>							
Przemysł <i>Industry</i>		92,7	7,5	6,3	35,6	103,3	161,3
w tym: <i>of which:</i>							
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		93,3	6,8	5,8	34,9	104,9	167,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		96,9	3,1	2,2	97,4	176,0	188,4
Budownictwo <i>Construction</i>		95,4	4,6	3,8	55,6	123,2	178,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^{Δ□}</i>		98,3	1,7	1,5	29,0	75,2	105,8
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		98,8	1,2	1,0	8,3	68,2	79,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>		100,7	-0,7	-1,4	47,9	87,8	103,1
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		93,1	6,9	5,7	128,0	235,2	290,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>		95,5	4,5	3,7	128,1	202,9	226,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		100,7	-0,7	-1,0	46,2	121,8	135,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		86,7	13,3	11,0	189,4	289,9	319,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		94,3	5,7	4,8	71,5	131,6	148,9

TABL. 5 (240) **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
 Stan w dniu 31 XII
 CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy		
			razem <i>total</i>	w tym	
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>
w mln zł					
1	OGÓŁEM 2000	7709,9	2488,3	690,0	663,3
2	TOTAL 2005	9833,8	2988,5	850,8	594,4
3 2010	15718,7	4182,6	1196,0	822,3
4	2011	17354,8	5151,2	1510,9	928,8
5	sektor publiczny <i>public sector</i>	1001,0	251,5	157,0	33,8
6	sektor prywatny <i>private sector</i>	16353,8	4899,7	1354,0	895,0
	w tym: <i>of which:</i>				
7	Przemysł <i>Industry</i>	9382,5	3240,5	1381,1	520,6
	w tym: <i>of which:</i>				
8	przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	7317,0	2615,5	1145,8	515,5
9	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>	412,3	23,2	15,4	5,1
10	Budownictwo <i>Construction</i>	2228,7	537,9	66,3	388,0
11	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	4645,3	1281,4	33,5	12,8
12	Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	285,2	28,4	7,5	0,1
13	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	35,7	4,1	2,5	-
14	Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	106,3	18,7	3,3	1,1
15	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	237,9	8,7	8,1	0,0
16	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	160,3	7,7	1,2	5,1
17	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ... <i>Administrative and support service activities</i>	92,0	3,3	0,5	0,1
18	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	64,7	6,3	4,2	0,0

a W 2000 r. środki pieniężne oraz krótkoterminowe papiery wartościowe przeznaczone do obrotu. b Patrz uwagi ogólne,
 a In 2000 cash equivalents and short-term securities designated for trading. b See general notes, item 12 on page 328.

<i>Inventories</i>		Krótkoterminowe należności i roszczenia		Inwestycje krótkoterminowe ^a <i>Short-term investments^a</i>	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne <i>Short-term deferred expenditures</i>	Lp. No.
<i>of which</i>		<i>Short-term dues and claims</i>				
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^b <i>of which from deliveries and services^b</i>			
<i>in mln zł</i>						
352,0	768,8	3987,3	3330,8	898,9	x	1
503,3	1024,3	4421,9	3876,6	2266,0	157,5	2
674,3	1426,7	6823,3	1524,9	4349,5	363,2	3
809,8	1838,2	7328,5	6378,2	4482,3	392,9	4
45,0	13,5	269,5	239,7	432,7	47,3	5
764,9	1824,7	7059,0	6138,6	4049,6	345,6	6
771,9	530,4	3939,1	3434,2	2071,3	131,6	7
727,4	201,8	3066,5	2720,2	1526,1	109,0	8
0,0	1,5	171,9	136,2	213,3	4,0	9
11,8	61,4	846,6	760,5	696,2	148,0	10
10,6	1208,7	2027,8	1746,0	1275,1	61,0	11
0,0	20,6	213,8	175,2	29,7	13,3	12
-	1,4	13,9	7,7	16,6	1,2	13
6,4	7,9	39,2	33,4	46,9	1,5	14
0,2	0,3	78,4	73,0	134,3	16,5	15
0,1	1,2	89,2	82,2	54,5	8,9	16
0,1	2,5	28,9	23,0	54,5	5,3	17
0,5	1,2	26,2	24,8	31,1	1,2	18

TABL. 6 (241) **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		kapitały (fundusze) podstawowe core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczo- ny) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2000	9098,1	4671,1	3629,5	-648,5	53,9
TOTAL 2005	12088,4	7168,9	4291,1	-1940,5	1067,0
2010	17488,1	7143,5	7862,7	-779,8	1857,1
2011	18061,3	7372,0	8746,6	-897,2	1967,3
sektor publiczny public sector	1657,1	1060,3	568,0	-173,1	74,9
sektor prywatny private sector	16404,2	6311,7	8178,6	-724,2	1892,4
w tym: of which:					
Przemysł Industry	11173,9	4692,0	5161,6	-646,0	1489,0
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	8515,1	3121,6	4469,7	-498,4	1085,9
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities	676,9	617,1	99,0	-87,2	31,9
Budownictwo Construction	1549,3	204,9	1050,8	32,2	154,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2615,7	768,0	1429,2	67,0	248,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	151,8	158,6	31,8	-82,8	14,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	114,0	87,3	40,7	-19,4	-2,4
Informacja i komunikacja Information and communication	94,2	4,9	68,3	6,8	0,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1375,4	871,2	443,0	-4,5	18,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	399,0	319,4	246,1	-174,1	-2,6
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ Administrative and support service activities	140,9	49,6	57,8	-2,1	22,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	93,7	50,2	37,7	-14,4	13,8

TABL. 7 (242) KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (SHARE) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób praw- nych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2000	3024,6	1041,1	87,3	483,1	761,4
TOTAL 2005	5569,2	651,8	282,4	555,7	2872,6
..... 2010	5501,9	269,4	41,4	1192,5	2529,7
..... 2011	5676,9	254,2	91,7	1241,8	2445,5
sektor publiczny <i>public sector</i>	1060,3	249,4	88,1	2,8	-
sektor prywatny <i>private sector</i>	4616,6	4,8	3,6	1239,0	2445,5
w tym: <i>of which:</i>					
Przemysł <i>Industry</i>	4149,9	189,7	83,8	390,7	2210,8
w tym: <i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2579,8	100,6	23,8	360,9	1424,9
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>	617,1	0,2	57,1	24,7	77,6
Budownictwo <i>Construction</i>	109,8	-	-	60,8	3,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^{Δ□}</i>	575,1	8,7	2,2	392,5	74,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	104,8	26,0	5,3	20,7	7,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	77,8	-	0,3	40,0	28,6
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	4,9	0,8	0,2	3,3	0,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	76,0	3,4	-	0,6	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	318,5	-	-	196,8	116,9
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	47,0	-	-	15,9	0,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	48,9	21,0	-	7,9	-

TABL. 8 (243) **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki ^a of which credits and loans ^a	razem total	w tym of which	
					kredyty i pożyczki ^a credits and loans ^a	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^b liabilities from deli- veries and services ^b
		w mln zł	in mln zł			
OGÓŁEM 2000	8152,0	2112,1	929,6	6039,9 ^c	1167,1	2817,9
TOTAL 2005	10537,1	2723,8	2358,9	7813,3	2071,2	4065,7
..... 2010	15886,8	3863,5	2509,4	12023,3	2909,9	5746,0
2011	18085,3	5670,6	4418,5	12414,7	3245,1	6442,7
sektor publiczny public sector	918,9	335,3	322,3	583,6	82,7	275,7
sektor prywatny..... private sector	17166,4	5335,3	4096,2	11831,1	3162,4	6167,0
w tym: of which:						
Przemysł..... Industry	9843,7	3952,7	3605,6	5891,0	1432,9	3510,5
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	7786,3	3368,6	3066,1	4417,7	1101,4	2593,5
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities	685,9	464,2	453,3	221,7	60,6	91,3
Budownictwo Construction	1979,7	720,5	46,6	1259,2	162,3	654,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	4934,6	534,0	417,2	4400,6	1456,5	1949,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	459,3	92,5	24,6	366,8	69,6	132,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	109,4	74,3	71,7	35,1	13,2	13,4
Informacja i komunikacja Information and communication	39,7	2,6	1,0	37,1	4,0	27,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	288,0	154,9	130,0	133,1	5,6	70,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	196,1	77,0	74,4	119,0	60,1	33,6
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ Administrative and support service activities	36,6	4,8	4,5	31,8	1,9	12,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	74,6	30,2	26,4	44,4	6,6	23,5

a W 2000 r. wyłącznie kredyty bankowe. b Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 329. c Bez funduszy specjalnych.
a In 2000 — bank credits only. b See general notes, item 14 on page 329. c Excluding special funds.

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowi również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142) poz. 1592, z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966) z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 VI 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 IX 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132) z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 VI 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726) z późniejszymi zmianami.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa)

3. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finances cover the processes connected with accumulation and allocation of public funds.

The legal basis defining these processes is provided by the Law of 27 August 2009 on Public Finances (Journal of Laws No. 157, item 1240),. In the case of the financial management of local self-government entities, the legal basis is provided also by the following:

- the Law of 8 March 1990 on Gmina Self-government (uniform text Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1592), with subsequent amendments,
- the Law of 5 June 1998 on Powiat Self-government (uniform text Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1592), with subsequent amendments,
- the Law of 5 June 1998 on Voivodship Self-government (uniform text Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1590), with subsequent amendments,
- the Law of 13 November 2003 on Incomes of Local Self-government Entities (Journal of Laws No. 203, item 1966), with subsequent amendments,
- the Minister of Finances Regulation of 27 June 2006 on Budgetary Reporting (Journal of Laws No. 115, item 781),
- the Minister of Finances Regulation of 20 September 2004 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 209, item 2132), with subsequent amendments,
- the Minister of Finances Regulation of 14 June 2006 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 107, item 726), with subsequent amendments.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i. e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passes by the appropriate councils for a period of one calendar year , within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

City with powiat status realizes tasks of gmina

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

4. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - wpływu z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportu, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
 - dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy;
- 2) dotacje celowe:
 - z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - otrzymane z funduszy celowych,
 - pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;
- 4) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

5. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

6. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenues of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

4. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, and receipts arising from the Financial Statute, the Service Law and the Marketplace Law,
 - revenue from property, i.e. income from renting and leasing.
- 2) appropriated allocations:
 - from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration,
 - allocations received from appropriated funds,
 - other allocations, including allocations based on agreements with bodies of the government administration,
- 3) funds for the additional financing of own tasks from non-budgetary sources,
- 4) general subsidy from the state budget, consisting of the following parts: equalization, educational, compensatory, balancing and regional.

5. Expenditures of local self-government entities budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditures on wages and salaries (including derivatives),
- expenditures on the purchase of materials and services,
- allocations for organisational and legal units operating within local self-government entities budgets,
- expenditures on debt servicing,
- expenditures related to granting endorsements and guarantees.

6. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (244) DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu <i>City with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	2342951,8	1207839,9	388848,8	556903,2	189360,0
TOTAL	2005	3130164,7	1837558,8	507603,2	612374,4	172628,3
	2010	5621198,9	3179123,2	918231,3	1003076,4	520768,0
	2011	5680474,4	3103900,3	1029867,9	1030698,0	516008,2
Dochody własne..... <i>Own revenue</i>		2073501,0	1154281,3	513473,9	243323,4	162422,5
w tym: <i>of which:</i>						
udziały w podatkach stanowiących dochód bu- dżetu państwa — w podatku dochodowym <i>share in income from taxes comprising state budget revenue — in income tax</i>						
od osób prawnych <i>corporate income tax</i>		140309,9	27566,4	13796,3	6413,6	92533,6
od osób fizycznych <i>personal income tax</i>		687771,4	371727,0	190927,4	102645,5	22471,6
podatek od nieruchomości <i>tax on real estate</i>		404602,7	319966,6	84636,1	-	-
podatek rolny <i>agricultural tax</i>		43099,8	42942,3	157,5	-	-
podatek od środków transportowych..... <i>tax on means of transport</i>		30722,9	25196,4	5526,5	-	-
podatek od czynności cywilnoprawnych..... <i>tax on civil law transactions</i>		33820,7	22786,9	11033,8	-	-
opłata skarbowa..... <i>treasury fee</i>		11903,9	7418,1	4485,7	-	-

^a Bez dochodów gmin mających status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are cities with powiat status.

TABL. 1 (244) **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
dochody z majątku	147805,8	66282,6	70545,1	10624,1	354,0
<i>revenue from property</i>					
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	62896,9	27058,4	30573,6	4989,0	275,8
<i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>					
Dotacje celowe z budżetu państwa	976010,8	581413,5	117024,3	193720,1	83852,9
<i>Appropriated allocations from the state budget</i>					
na zadania: <i>for tasks:</i>					
z zakresu administracji rządowej	684189,4	429339,9	72283,9	107159,0	75406,6
<i>for government administration tasks</i>					
własne	290213,0	151353,7	44516,2	85896,8	8446,2
<i>for own tasks</i>					
realizowane na podstawie porozumień z orga- nami administracji rządowej	1608,5	720,0	224,2	664,3	-
<i>realized on the basis of agreements with gov- ernment administration bodies</i>					
Dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	26828,1	10053,5	6698,5	10076,1	-
<i>Allocations for tasks realized on the basis of agreements among local self-government enti- ties</i>					
Dotacje otrzymane z funduszy celowych	6489,3	4729,2	0,4	1759,7	-
<i>Allocations received from appropriated funds</i>					
Pozostałe dotacje ^b	651593,6	293267,6	147894,3	61330,5	149101,1
<i>Other allocations^b</i>					
Subwencje ogólne z budżetu państwa	1907363,9	1055957,5	244609,5	486386,1	120410,9
<i>General subsidies from the state budget</i>					
w tym na zadania oświatowe	1317830,7	707757,9	235020,7	361558,8	13493,3
<i>of which for educational tasks</i>					

^a Bez dochodów gmin mających status miasta na prawach powiatu. ^b Dotacje z paragrafów 200 i 620 klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

^a Excluding revenue of gminas which are cities with powiat status. ^b Allocations from paragraphs 200 and 620 of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (245) **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu <i>City with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM TOTAL	5680474,4	3103900,3	1029867,9	1030698,0	516008,2
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo i łowiectwo <i>Agriculture and hunting</i>	168496,8	111533,2	4,6	1991,3	54967,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę <i>Electricity, gas and water supply</i>	7397,2	7397,2	-	-	-
Transport i łączność..... <i>Transport and communication</i>	477998,1	127646,1	144425,0	117644,7	88282,3
Gospodarka mieszkaniowa <i>Dwelling economy</i>	161759,1	76050,3	68397,4	17197,7	113,7
Działalność usługowa..... <i>Service activity</i>	59655,0	2716,1	40769,7	15733,0	436,1
Administracja publiczna..... <i>Public administration</i>	58492,0	25005,5	4458,9	10745,1	18282,6
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożar- owa <i>Public safety and fire care</i>	75145,0	3663,6	17302,7	54178,7	-
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych .. <i>Corporate income tax and personal income tax</i>	1472482,1	894708,4	332929,9	129576,9	115267,0
Oświata i wychowanie..... <i>Education</i>	69237,2	48627,4	7139,9	12219,3	1250,6
Ochrona zdrowia..... <i>Health care</i>	59916,5	677,8	17360,4	41821,5	56,9
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej..... <i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>	750865,0	515701,9	114278,7	117655,9	3228,5
Edukacyjna opieka wychowawcza <i>Educational care</i>	25174,0	18774,8	1285,3	5026,2	87,7
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... <i>Municipal economy and environmental protection</i>	147403,4	134293,4	7253,4	5539,8	316,7
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego <i>Culture and national heritage</i>	41940,0	23555,1	13371,8	442,3	4570,8
Kultura fizyczna i sport..... <i>Physical education and sport</i>	47134,8	36296,9	429,3	9865,5	543,0

^a Bez dochodów gmin mających status miasta na prawach powiatu.
^a Excluding revenue of gminas which are cities with powiat status.

TABL. 3 (246) WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu <i>City with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>	
	w tys. zł		in thous. zł			
OGÓŁEM 2000	2417483,0	1256421,9	414016,1	558078,0	188967,0	
TOTAL						
	2005	3172882,4	1825025,5	548107,0	628102,2	171647,7
	2010	6264122,8	3644235,3	982945,9	1076039,2	560902,5
	2011	6057739,5	3334769,2	1129714,8	1063648,5	529607,0
w tym: of which:						
Dotacje <i>Allocations</i>	372825,9	135084,5	79311,3	50167,6	108262,5	
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, go- spodarstw pomocniczych, środków specjal- nych i funduszy celowych..... <i>of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, special funds and ap- propriated funds</i>	33483,4	24965,8	8301,0	216,6	-	
Świadczenia na rzecz osób fizycznych <i>Benefits for natural persons</i>	652354,3	525963,6	97592,4	27250,3	1548,1	
Wydatki bieżące jednostek budżetowych..... <i>Current expenditure of budgetary entities</i>	3340530,0	1783169,3	608557,2	761295,3	187508,2	
w tym: of which:						
wynagrodzenia..... <i>wages and salaries</i>	1844595,3	1014691,3	305000,9	447118,0	77785,1	
składki na obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i Fundusz Pracy..... <i>contributions to compulsory social security and the Labour Fund</i>	305376,9	175963,1	48355,0	68483,3	12575,5	
zakup materiałów i usług..... <i>purchase of materials and services</i>	968165,0	486989,6	214534,9	176792,4	89848,1	
Obsługa długu publicznego..... <i>Public debt servicing</i>	78556,5	53496,6	12384,3	12675,7	-	
Wydatki majątkowe..... <i>Property expenditure</i>	1595878,3	826237,8	326451,2	211706,6	231482,7	
w tym inwestycyjne ^b <i>of which investment expenditure^b</i>	1555324,1	808503,6	303651,2	211686,6	231482,7	

a Bez wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

a Excluding expenditure of gminas which are cities with powiat status. b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (247) **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM TOTAL	6057739,5	3334769,2	1129714,8	1063648,5	529607,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	271438,7	207436,0	12,9	1990,7	61999,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę Electricity, gas and water supply	17962,6	15246,8	2332,6	-	383,1
Transport i łączność Transport and communication	1015028,6	316599,2	265104,2	210172,3	223152,8
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	125753,6	63522,8	53389,9	8803,2	37,6
Działalność usługowa Service activity	83231,1	6401,6	63623,0	9392,1	3814,4
Administracja publiczna Public administration	547436,0	316152,7	54813,9	115434,6	61034,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	114194,4	32809,3	25354,9	55190,2	840,0
Obsługa długu publicznego ^b Public debt servicing ^b	78545,3	53481,8	12384,3	12679,3	-
Oświata i wychowanie Education	1703964,5	1081932,8	285467,6	308813,2	27750,9
Ochrona zdrowia Health care	119736,1	18973,5	14462,3	57895,0	28405,4
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Social assistance and other tasks in sphere of social policy	1021120,5	618426,6	196 292,6	178683,1	27718,3
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	151709,5	43626,5	31422,2	76028,7	632,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	378377,1	330155,6	43436,5	4119,7	665,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	196937,6	110765,3	33239,7	6484,7	46447,9
Kultura fizyczna i sport Physical education and sport	136961,3	91241,3	24751,5	14634,1	6334,3

a Bez wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu. b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

a Excluding expenditure of gminas which are cities with powiat status. b Includes public debt servicing expenditure and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Investycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponieszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne — jeśli nie zaznaczono inaczej — zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts 1995” (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that have used since 2005 International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE rev. 1 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Since 2002 due to amendment Act of Ac-

o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonych w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkownika wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to

counting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units.

4. *The value of investment outlays incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognized, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws of 2002 No. 76, item 694 with later amendments).

2. **The gross value of fixed assets** is the

wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 31 XII 2009 r. w bieżących cenach ewidencyjnych należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. - również wycenę według wartości godziwej.

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców):

- 5. Wartość brutto środków trwałych:**
 - osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
 - osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

6. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez me-

value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets as of 31 XII 2009 at current book-keeping prices is understood:

- *within the scope of fixed assets designated for exploitation:*
 - *before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,*
 - *after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices,*
- *in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 - also revaluation according to fair value.*

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. *Since 2002 due to amendment Act of Accounting (uniform text Journal of Laws of 2002 No. 76, item 694, with later amendments) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee)..*

5. The gross value of fixed assets:

- *of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.*

6. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
 - a) *buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,*
 - b) *land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);*

-
- lioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
 - 3) środki transportu;
 - 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
 - a) *boilers and power industry machinery,*
 - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) *technical equipment,*
 - e) *tools, instruments, moveables and endowments;*
 - 3) *transport equipment;*
 - 4) *other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

Uwaga do tablic 1—4

Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 347.

Note to tables 1—4

See general notes, item 3 on page 347.

TABL. 1 (248) **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM..... TOTAL	6745,4	6710,1	2891,2	3818,9
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	127,4	153,1	37,0	116,2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł.....	2206,1	2520,6	620,3	1900,3
<i>Industry</i>				
górnictwo i wydobywanie	84,6	194,9	78,7	116,1
<i>mining and quarrying</i>				
przetwórstwo przemysłowe	855,4	926,2	11,3	914,9
<i>manufacturing</i>				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	589,3	895,7	61,0	834,7
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	676,9	503,8	469,2	34,6
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	247,3	233,5	6,8	226,7
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	375,3	398,0	0,3	397,7
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	1386,5	1431,6	1327,5	104,0
<i>Transportation and storage</i>				

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 1 (248) **NAKLĄDY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące) (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	46,9	75,5	3,8	71,7
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	18,0	61,2	0,9	60,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	22,2	28,7	0,7	27,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	1129,5	821,2	55,5	765,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	28,9	57,4	8,8	48,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	57,9	41,4	24,0	17,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	226,6	219,5	219,4	0,1
Edukacja <i>Education</i>	247,1	164,4	160,1	4,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	260,8	239,2	181,4	57,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	350,1	250,4	244,6	5,8
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	15,1	14,6	0,3	14,2

a Według lokalizacji inwestycji.
a According to investment location.

TABL. 2 (249) **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM..... TOTAL	1568,2	2748,5	3278,5	881,8	2396,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	19,3	20,1	38,7	36,7	2,0
Przemysł..... <i>Industry</i>	1110,8	1692,6	1958,2	324,5	1633,7
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	20,6	83,8	191,6	78,7	112,9
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	910,3	792,2	870,7	10,9	859,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	156,9	449,5	683,2	52,2	631,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	23,0	367,2	212,7	182,7	30,0
Budownictwo <i>Construction</i>	51,0	156,8	153,2	1,2	151,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	132,5	241,5	329,9	0,2	329,6
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	64,0	213,1	317,2	273,8	43,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	10,6	35,1	54,3	0,0	54,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 2 (249) **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące) (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	36,8	8,2	53,3	0,7	52,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa... <i>Financial and insurance activities</i>	21,5	19,7	26,4	0,7	25,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	20,6	47,2	49,2	5,3	43,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	3,8	7,4	9,7	0,5	9,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	10,3	45,7	35,4	24,0	11,4
Edukacja..... <i>Education</i>	11,6	4,0	1,4	0,0	1,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	67,5	222,3	187,6	154,7	32,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	7,5	34,4	63,8	59,1	4,7
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	0,4	0,2	0,4	0,2	0,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (250) **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2000	1921,4	873,0	825,0	108,7	
TOTAL					
	2005	1517,0	503,1	864,2	135,7
	2010	2410,6	1062,9	1124,8	223,7
	2011	2570,7	912,4	1302,8	164,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	37,2	32,5	2,5	1,6	
Przemysł..... <i>Industry</i>	1739,5	420,7	1069,2	61,0	
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	148,5	41,6	96,2	10,7	
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	900,2	166,8	505,6	43,4	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning sup- ply</i>	489,0	31,0	453,3	0,8	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	201,8	181,4	14,1	6,1	
Budownictwo <i>Construction</i>	153,0	91,5	38,0	23,4	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	226,9	91,0	99,2	36,6	
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	35,6	2,9	2,5	30,1	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (250) **NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące) (dok.)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	44,8	33,3	9,0	1,7
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	4,3	0,1	2,8	1,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	11,9	7,2	4,2	0,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	40,5	37,8	2,2	0,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	9,6	4,5	3,2	1,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	27,5	22,9	3,5	1,1
Edukacja <i>Education</i>	1,4	0,1	0,5	0,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	179,9	116,5	59,2	4,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	58,2	51,2	6,6	0,4
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	0,4	0,1	0,2	0,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (251) **NAKLADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2000	423,1	369,9	36,0	10,9
TOTAL 2005	662,2	589,5	41,0	29,1
..... 2010	2218,7	2031,4	144,4	33,7
..... 2011	1991,9	1805,9	122,6	54,9
własność państwowa state ownership	763,4	698,1	56,5	8,7
własność jednostek samorządu terytorialnego... local self-government entities ownership	1228,6	1107,8	66,1	46,2
w tym: of which:				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	9,7	8,8	0,8	0,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	0,3	0,1	0,1	0,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	34,9	31,7	1,8	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ... Professional, scientific and technical activities	4,7	4,5	0,2	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	1779,5	1658,8	61,6	52,1
Edukacja..... Education	132,6	87,5	44,7	0,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	18,2	12,3	5,1	0,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	6,1	2,2	2,9	1,0

Środki trwałe*Fixed assets*

Uwaga do tablic 5—8

Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 348.

Note to tables 5—8

See general notes, item 4 on page 348.

TABL. 5 (252) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM..... TOTAL	65481,3	71407,9	26670,8	44737,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	5082,5	5163,9	350,1	4813,8
Przemysł..... <i>Industry</i>	22234,0	25410,8	5724,1	19686,7
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	919,3	1283,5	427,2	856,3
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	11924,2	14051,6	634,5	13417,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	6738,9	6806,3	1617,6	5188,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2651,6	3269,3	3044,7	224,6
Budownictwo..... <i>Construction</i>	1241,5	1414,4	91,2	1323,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^{Δ□}</i>	3208,1	3431,0	64,6	3366,4
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	12215,2	12900,9	11748,3	1152,6

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
^a The division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 5 (252) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne) (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices) (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	415,4	481,9	19,8	462,2
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	569,3	572,2	26,9	545,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	281,0	289,9	53,4	236,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	12061,8	12580,7	631,7	11949,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	473,3	445,0	56,4	388,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	174,2	278,3	143,4	134,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2069,6	2336,1	2334,0	2,1
Edukacja <i>Education</i>	2289,3	2475,3	2291,8	183,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2169,9	2349,1	2007,8	341,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	906,9	1166,3	1118,9	47,4
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	89,3	112,0	8,4	103,7

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
^a The division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (253) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	23081,7	28688,0	32169,6	6684,0	25485,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	198,1	297,5	328,3	275,2	53,1
Przemysł <i>Industry</i>	15741,0	19944,7	22893,7	3904,6	18989,1
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	462,2	894,5	1242,7	427,2	815,5
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	9191,6	11387,7	13480,1	628,4	12851,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	5525,1	6598,0	6670,8	1548,7	5122,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	562,1	1064,5	1500,1	1300,3	199,8
Budownictwo <i>Construction</i>	387,4	836,8	925,3	90,2	835,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^{Δ□}</i>	1260,2	1757,3	1885,5	44,3	1841,3
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	385,7	672,7	665,0	181,1	483,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (253) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne) (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices) (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	115,4	266,2	307,7	2,5	305,2
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1149,0	476,5	467,8	26,8	441,1
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa <i>Financial and insurance activities</i>	190,3	240,4	243,8	52,1	191,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2250,9	1854,2	1879,8	105,6	1774,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	59,8	216,9	169,0	10,3	158,7
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	68,0	100,5	190,2	117,1	73,0
Edukacja <i>Education</i>	90,2	129,9	131,9	6,0	126,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1106,0	1724,1	1856,9	1670,5	186,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	75,4	155,9	208,0	196,3	11,6
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	4,3	14,3	16,7	1,4	15,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (254) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2000	3383,8	2900,5	319,0	158,8
TOTAL				
2005	6210,6	5471,0	531,9	203,5
2010	10418,9	9162,3	921,7	331,7
2011	11792,1	10399,2	1019,4	370,2
własność państwowa.....	1578,5	995,0	440,4	142,9
state ownership				
własność jednostek samorządu terytorialnego .	10213,6	9404,1	579,0	227,3
local self-government entities ownership				
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	47,1	45,9	0,4	-
Agriculture, forestry and fishing				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	68,9	61,5	7,2	0,2
Electricity, gas, steam and air conditioning supply				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1744,5	1659,2	68,3	16,9
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities				
Transport i gospodarka magazynowa	3449,0	3403,9	12,3	32,9
Transportation and storage				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	17,3	14,4	2,3	0,5
Accommodation and catering ^Δ				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	526,1	503,5	20,2	2,2
Real estate activities				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..	46,1	37,0	4,7	4,4
Professional, scientific and technical activities				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	2334,0	1651,4	402,7	278,8
Public administration and defence; compulsory social security				
Edukacja	2285,9	1895,5	373,3	16,6
Education				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	328,4	265,0	50,8	12,5
Human health and social work activities				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	882,7	806,3	73,4	3,0
Arts, entertainment and recreation				

TABL. 8 (255) **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %	in %	
OGÓŁEM 2000	35,0	30,7	60,6	63,7
TOTAL				
2005	29,9	24,8	70,0	61,3
2010	31,8	26,9	68,8	64,3
2011	31,0	26,3	68,9	60,5
własność państwowa <i>state ownership</i>	38,5	22,2	65,8	68,5
własność jednostek samorządu terytorialnego .. <i>local self-government entities ownership</i>	29,9	26,7	71,3	55,5
w tym: <i>of which:</i>				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	24,8	24,6	78,1	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	42,7	39,1	73,1	46,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	31,3	30,3	47,1	66,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	24,6	24,4	45,3	43,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	41,1	37,4	62,1	47,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	36,3	35,6	49,1	74,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	33,3	18,8	88,6	95,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	37,9	24,8	76,5	59,5
Edukacja..... <i>Education</i>	36,4	29,8	68,1	87,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	38,9	29,0	81,6	76,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	17,2	14,0	52,0	44,4

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zaleceniami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem obrotów wewnętrznych.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)". The following accounts are compiled in the regional accounts system for the voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kinds of activities as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kinds of activities.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

3. **Gross value added** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented in basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system gross output and intermediate consumption are recorded including internal turnover.

7. **Gross primary income in the households sector** is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. **Gross disposable income in the house-**

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe);
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa;
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane z rachunków regionalnych według

holds sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income and wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

9. *The grouping of data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD) was conducted using the local kind of activity unit method, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.*

10. *Criteria of rating given unit of the national economy among institutional sectors are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic value as well as the way of participation in the distribution of incomes. The five following institutional sectors are defined:*

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services);*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity;*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in act on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget;*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *The estimation of the “hidden economy” is included in the regional accounts in the field of concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data from regional accounts by kind of activity were calculated in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007.*

rodzajów działalności zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Niektóre dane dotyczące produktu krajowego brutto za lata 2008—2010 zostały skorygowane w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika z tytułu zmiany zakresu podmiotowego sektorów: przedsiębiorstw, instytucji finansowych i ubezpieczeniowych oraz instytucji rządowych i samorządowych, dokonanej w wyniku standardowej procedury zgodnej z wymogami notyfikacji fiskalnej.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2010 r.”.

Some data on gross domestic product for years 2008—2010 have been corrected in relation to the data published in previous edition of the Yearbook due to the change of the subject scope of sectors: nonfinancial corporations, financial corporations and general government made as a result of standard procedure according to the requirements of fiscal notification.

13. *Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2010”.*

TABL. 1 (256) **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2000	2005	2010
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM..... TOTAL	19463	24816	35681	x	x	x
W tym wartość dodana brutto^a..... Of which gross value added^a	17315	21864	31426	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw non-financial corporations	7030	8494	13854	40,6	38,9	44,1
instytucji rządowych i samorządowych general government	3029	3869	5509	17,5	17,7	17,5
gospodarstw domowych households	6611	8797	11250	38,2	40,2	35,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1227	1408	1600	7,1	6,4	5,1
Przemysł..... Industry	3897	5028	8218	22,5	23,0	26,1
w tym przetwórstwo przemysłowe ... of which manufacturing	3127	4185	5958	18,1	19,1	19,0
Budownictwo Construction	1753	1622	3048	10,1	7,4	9,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ , transportation and, storage; Accommodation and catering ^Δ ; Information and communication	5097	6734	8990	29,4	30,8	28,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; Real estate activities	1494	1822	2140	8,6	8,3	6,8
Pozostałe usługi Other services	3846	5251	7430	22,2	24,0	23,6
NA 1 MIESZKAŃCA^b..... PER CAPITA^b	14931	19291	28134	x	x	x

a Dane według rodzajów działalności prezentowane są w układzie PKD 2007. b W złotych: patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 28.

a Data according to kind of activity are presented by NACE rev. 2. b In zloty; see general notes to the Yearbook, item 12 on page 28.

TABL. 2 (257) **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
	w mln zł		<i>in mln zł</i>	
Produkcja globalna	38111	47907	68878	Gross output
Zużycie pośrednie.....	20796	26043	37452	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto.....	17315	21864	31426	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	7868	8682	12796	<i>of which compensation of employees</i>
Nadwyżka operacyjna brutto.....	9200	13022	18386	Gross operating surplus

TABL. 3 (258) **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych.....	14889	17987	24248	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	11423	13983	19119	<i>per capita in zł</i>
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych.....	15469	18826	25230	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	11867	14635	19893	<i>per capita in zł</i>

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych zapoczątkowany został 1 VIII 1990 r. na mocy ustawy z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298) z późniejszymi zmianami, która zdefiniowała podstawowe kierunki i zasady przekształceń własnościowych w Polsce. Wymieniona ustawa obowiązywała do 7 IV 1997 r. Obecnie prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych - z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej - prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami, obowiązującej od 8 IV 1997 r. oraz następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze **metody postępowania** z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych — NFI,
 - innym,
 - b) w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. **The process of privatizing state owned enterprises** began on 1 VIII 1990, on the basis of the Law on the Privatization of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990 (Journal of Laws No. 51, item 298) with later amendments, which defined the basic directions and principles of ownership transformations in Poland. The above mentioned law was valid until 7 IV 1997. At present, the privatization of state owned enterprises is conducted on the basis of the Laws on the Commercialization and Privatization of State Owned Enterprises, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments, valid since 8 IV 1997 as well as the following legal documents:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

On the basis of the legal acts mentioned above three **basic methods** are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization**, i.e. the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds — NIF,
 - other,
 - b) into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation of an enterprise due to eco-**

3) **likwidację przedsiębiorstwa ze względów ekonomicznych.**

Odrębnym procesom w myśl ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa — podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa) w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

2. Na podstawie ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji powołano **15 narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI) w formie spółek akcyjnych**, do których Skarb Państwa wniósł wkłady niepieniężne w postaci akcji 14 jednoosobowych spółek Skarbu Państwa.

nomie reasons.

Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury) for the purpose of restructuring and privatization.

2. *On the basis of the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993, **15 national investment funds (NIF) were established in the form of joint stock companies**, to which the State Treasury transferred non-monetary contributions in the form of shares of 14 sole-shareholder companies of the State Treasury.*

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (259) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2011
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W upadłości <i>In bankruptcy</i>	<i>SPECIFICATION</i>
OGÓŁEM.....	1	1	TOTAL
Budownictwo	1	1	<i>Construction</i>

TABL. 2 (260) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE
OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	<i>SPECIFICATION</i>
OGÓŁEM.....	183	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane.....	61	33,3	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	58	31,7	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane.....	57	31,1	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji	64	35,0	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	30	16,4	<i>of which liquidated</i>

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
^a *Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.*

TABL. 3 (261) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of			
		sprzedaż sale	wniesienia majątku do spółki transfer of as- sets to a com- pany	oddania mająt- ku do odpłatne- go korzystania leasing	mieszane sposoby zbycia majątku combined methods for disposal of assets
OGÓŁEM..... TOTAL	57	8	13	34	2
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe.... Manufacturing	15	3	6	6	-
Budownictwo..... Construction	17	-	1	14	2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	10	2	2	6	-
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	5	1	3	1	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	5	2	-	3	-

TABL. 4 (262) **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE
OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym spółki Of which companies	
		sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo) privatized by the indirect (capital) method	uczestniczące w Programie NFI participating in the NIF Program
OGÓŁEM..... TOTAL	60	21	14
w tym: of which:			
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	36	11	10
Budownictwo..... Construction	2	1	1
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	6	3	2
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	6	-	-

TABL. 5 (263) **PRACUJĄCY W PRYWATYZOWANYCH PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W 2011 R.**
EMPLOYMENT IN ECONOMIC ENTITIES INVOLVED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		przetwórstwo przemysłowe manu- facturing	budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transporta- tion and storage
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych..... <i>Companies established as a result of commercialization of the state owned enterprises</i>	12981	8727	x	x	1012
w tym: of which:					
jednoosobowe spółki Skarbu Państwa..... <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>	x	x	x	x	1012
Spółki powstałe w wyniku wniesienia majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych..... <i>Companies established as a result of the transfer of assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises to a company</i>	1673	1022	x	x	x
Spółki pracownicze..... <i>Employee companies</i>	2804	637	884	499	x

TABL. 6 (264) **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	64	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych.....	17	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	5	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	47	<i>Employee companies^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

Podmioty gospodarki narodowej
Entities of the national economy

TABLE 7 (265) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	89129	104416	108715	105906	TOTAL
sektor publiczny.....	3363	3868	3317	3312	public sector
sektor prywatny.....	85766	100548	105398	102594	private sector
z liczby ogółem:					of total number:
Przedsiębiorstwa państwowe.....	90	15	5	4	State owned enterprises
Spółki.....	10056	11028	11930	12249	Companies
w tym:					of which:
handlowe.....	2643	3970	4760	4934	commercial
cywilne.....	7391	7026	7128	7270	civil law partnership
Spółdzielnie.....	567	539	491	483	Co-operatives
Fundacje.....	78	131	203	208	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne.....	1101	2393	3022	3131	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	72522	84352	86663	83411	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
 a Excluding persons tending private farms.

TABL. 8 (266) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGION REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity			
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				spółki handlowe commercial companies			razem total	spółki civil law partnerships				spółdzielnie co-operatives
				razem total	w tym of which	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation						
razem total	jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation	razem total	spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	razem total						
OGÓŁEM..... 2000	89129	16607	90	2643	26	428	7391	567	72522			
TOTAL 2005	104416	20064	15	3970	30	500	7026	539	84352			
2010	108715	22052	5	4760	21	563	7128	491	86663			
2011	105906	22495	4	4934	19	570	7270	483	83411			
w tym: of which:												
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1807	404	-	71	-	9	83	111	1403			
Przemysł..... Industry	10277	2254	1	1088	9	153	1030	59	8023			
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	9698	1989	1	934	7	141	991	57	7709			
Budownictwo Construction	14209	1494	2	742	-	84	686	57	12715			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	35211	5031	1	1614	2	224	3303	110	30180			
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	7161	536	-	175	6	22	351	4	6625			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2868	559	-	101	-	11	432	3	2309			

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.

TABL. 8 (266) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					
				razem total	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships		spółdzielnie co-operatives
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego go with foreign capital participation			
Informacja i komunikacja..... Information and communication	1767	329	-	181	1	10	146	-	1438
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	3234	229	-	59	-	3	69	28	3005
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2949	2383	-	218	-	13	104	86	566
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	7245	898	-	329	-	18	475	13	6347
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	1289	1288	-	-	-	-	-	-	1
Edukacja..... Education	3154	1796	-	53	-	4	74	2	1358
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	4866	644	-	127	1	1	192	3	4222
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	6525	3489	-	23	-	2	135	3	3036

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.

TABL. 9 (267) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint stock	z ogra- niczoną odpo- wiedzial- nością with limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited partner- ships	koman- dytowe limited partner- ships
OGÓŁEM 2000	2643	2627	217	2410	16	13	3
TOTAL 2005	3970	3262	233	3029	708	670	14
..... 2010	4760	3824	223	3601	936	822	64
2011	4934	3980	222	3758	954	793	90
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	71	65	-	65	6	6	-
Przemysł..... <i>Industry</i>	1088	933	78	855	155	145	8
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	934	791	64	727	143	134	7
Budownictwo <i>Construction</i>	742	659	39	620	83	64	14
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1614	1173	58	1115	441	412	24
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	175	137	9	128	38	35	3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	101	72	5	67	29	24	5
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	181	166	10	156	15	12	3
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa <i>Financial and insurance activities</i>	59	47	4	43	12	10	1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	218	149	3	146	69	27	16
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	329	289	7	282	40	23	9
Edukacja..... <i>Education</i>	53	52	-	52	1	1	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ... <i>Human health and social work activities</i>	127	82	3	79	45	19	2
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	23	20	-	20	3	3	-

^a W województwie świętokrzyskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było w 2009 r. – 32 spółki partnerskie a w 2010 r. – 33.

^a In 2009 among partnerships there were 32 professional partnerships in Świętokrzyskie Voivodship and in 2010 – 33.

TABL. 10 (268) **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	86663	83411	TOTAL
w tym:			<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	1317	1403	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	8192	8023	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	7888	7709	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	13024	12715	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	32345	30180	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa.....	7101	6625	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2375	2309	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	1408	1438	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	3227	3005	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	571	566	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6420	6347	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Edukacja	1302	1358	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4135	4222	<i>Human health and social work activities</i>
Pozostała działalność usługowa.....	3091	3036	<i>Other service activities</i>

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.